

Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen
tekemiin talousarvioaloitteisiin

Kvsto 25.11.2020

Kaupunginhallituksen ehdotus

14.12.2020

Asia	Sivu
1 Valtuutettu Kauko Koskisen ja 8 muun valtuutetun talousarvioaloite Koillis-Helsingin sorateiden kunnostamisesta	1
2 Valtuutettu Heimo Laaksosen ja 4 muun valtuutetun talousarvioaloite sorakatuojen kartoituksen tekemisestä Koillis-Helsingissä	4
3 Valtuutettu Heimo Laaksosen ja 6 muun valtuutetun talousarvioaloite Tapanilan aseman sillan kaiteen korottamisesta	7
4 Valtuutettu Otto Meren ja 8 muun valtuutetun talousarvioaloite Fredrikintorin kunnostamisesta	9
5 Valtuutettu Vesa Korkkulan ja 4 muun valtuutetun talousarvioaloite lukioiden opinto-ohjauksen resursoinnin parantamisesta	12
6 Valtuutettu Ted Apterin talousarvioaloite palvelusetelimallin käyttöön-otosta	16
7 Valtuutettu Mari Rantasen ja 5 muun valtuutetun talousarvioaloite omaishoitajien vapaapäivien maksuttomuudesta	20
8 Valtuutettu Mari Rantasen ja 16 muun valtuutetun talousarvioaloite vammaisinfon perustamisesta	25
9 Valtuutettu Arja Karhuvaaran ja 1 muun valtuutetun talousarvioaloite heikkonäköisten ja sokeiden diabeetikkojen sokerimittauslaitteiden hankinnasta	29
10 Valtuutettu Anna Vuorjoen ja 12 muun talousarvioaloite perheneuvoloiden työn vahvistamiseksi	33
11 Valtuutettu Terhi Peltokorven ja 7 muun talousarvioaloite psykiatristen sairaanhoitajien sijoittamisesta yläkouluihin	37
12 Valtuutettu Otto Meren ja kahden muun talousarvioaloite Helsingin kaupungin eroamiseksi Uudenmaan virkistysalueyhdistyksestä	44

14.12.2020

13	Valtuutettu Pauliina Saareksen ja 14 muun valtuutetun talousarvioaloite määrärahan osoittamiseksi moniammatillisen liikkuvan nuorisotyön mallin kokeiluun	52
14	Valtuutettu Veronika Honkasalon ja 14 muun valtuutetun talousarvioaloite kulttuuritoimialan avustustason nostoksi ja kokonaisselvityksen luomiseksi	57
15	Valtuutettu Matias Pajulan ja 5 muun valtuutetun talousarvioaloite kuntoilulaitteiden lisäämiseksi koulujen pihoilte	62
16	Valtuutettu Thomas Wallgrenin ja 3 muun valtuutetun talousarvioaloite asukasosallisuuden määrärahan yleiskorotuksesta ja Luckan-yhdistyksen avustuksesta	69
17	Valtuutettu Seija Muurisen ja 1 muun valtuutetun talousarvioaloite kuntoiluvälineiden sijoittamisesta Katajanokan Laivastopuiston ulkoilupolun varrelle	72
18	Valtuutettu Seija Muurisen talousarvioaloite Katajanokan Laivastopuiston leikkipaikan kunnostamisesta	75
19	Valtuutettu Ville Jalovaaran ja 5 muun valtuutetun talousarvioaloite tekojääkentän rakentamisesta Vuosaareen	77
20	Valtuutettu Petra Malinin ja 7 muun valtuutetun talousarvioaloite Itä-Pasilan alueen siltojen kaiteiden vaihtamisesta metalliverkoiksi	80
21	Valtuutettu Atte Kalevan ja 19 muun valtuutetun talousarvioaloite Malmin lentokentän alueen luontoarvojen selvittämisestä	83
22	Valtuutettu Otto Meren ja 1 muun valtuutetun talousarvioaloite hissiavustuksista luopumisesta	89
23	Valtuutettu Jussi Chydeniuksen ja 7 muun valtuutetun talousarvioaloite Etelä-Helsingin leikkipaikkojen kehittämisestä	94
24	Valtuutettu Sinikka Vepsän ja 7 muun valtuutetun talousarvioaloite puiden, pensaiden ja kukkaistutusten lisäämiseksi Puistolaan	98

14.12.2020

25	Valtuutettu Laura Kolben ja 1 muun valtuutetun talousarvioaloite Helsingin kehittämisestä matkailukaupunkina matkailijoita palvelevan kyltityksen täydentämiseen	102
26	Valtuutettu Jussi Chydeniuksen ja 4 muun valtuutetun talousarvioaloite suihkulähteen tuomiseksi takaisin Töölönlahdelle	104
27	Valtuutettu Johanna Nuortevan talousarvioaloite grillikatoksesta Arabianrannan rantapuistoon	106
28	Valtuutettu Pentti Arajärven ja 6 muun valtuutetun talousarvioaloite sijoituksesta Lapinlahden sairaalarakennuksia hallinnoivaan kiinteistö-osakeyhtiöön	108
29	Valtuutettu Heimo Laaksosen ja 7 muun valtuutetun talousarvioaloite Ylä-Malmin torin suihkulähdealueen kunnostamisesta	111
30	Valtuutettu Heimo Laaksosen ja 8 muun valtuutetun talousarvioaloite Puistolan liikuntapuiston lähiliikuntapaikan rakentamisesta	113
31	Valtuutettu Matias Pajulan talousarvioaloite yhden vuosiviikkotunnin lisäämisestä A2-kielen opetukseen 3. vuosiluokalle	116
32	Valtuutettu Vesa Korkkulan ja 8 muun valtuutetun talousarvioaloite kaupungin lukioiden kurssitarjonnan parantamisesta ja ryhmäkokojen pienentämisestä	119
33	Valtuutettu Vesa Korkkulan ja 8 muun valtuutetun talousarvioaloite ammatillisen koulutuksen resurssien parantamisesta	123
34	Valtuutettu Mari Rantasen ja 3 muun valtuutetun talousarvioaloite vammaispalveluiden sosiaalityöntekijöiden lisäämisestä	128
35	Valtuutettu Matias Pajulan ja 2 muun valtuutetun talousarvioaloite palveluohjaajien palkkaamisesta huolehtimaan lasten päiväkotisijoituksista	133
36	Valtuutettu Mika Ebelingin ja 1 muun valtuutetun talousarvioaloite 2-3 -vuotiaitten Helsinki-lisän palauttamisesta	137

14.12.2020

37	Valtuutettu Mirita Saxbergin ja 4 muun valtuutetun talousarvioaloite yksityisen hoidon tuen kuntalisän korottamisesta	141
38	Valtuutettu Johanna Sydänmaan ja 24 muun valtuutetun talousarvioaloite opinto-ohjauksen resurssien lisäämisestä Stadin ammatti- ja aikuisopistoon	144
39	Varavaltuutettu Matias Pajulan talousarvioaloite muovinkeräysastioiden lisäämisestä	148
40	Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ja 5 muun valtuutetun talousarvioaloite seniorilippujen aikarajojen poistamisesta	153
41	Valtuutettu Mari Rantasen ja 4 muun valtuutetun talousarvioaloite maksuttomasta joukkoliikenteestä helsinkiläisille pienituloisille vanhuuseläkkeellä oleville	158
42	Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran talousarvioaloite arkkitehtuuri- ja design-museohankkeen edistämiseksi Helsinkiin	163
43	Valtuutettu Ville Jalovaaran ja 7 muun valtuutetun talousarvioaloite Leikkipuisto Trumpetin uudisrakennuksesta Kannelmäkeen	167
44	Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ja 2 muun valtuutetun talousarvioaloite arkkitehtuuri- ja designmuseo Helsinkiin	170
45	Valtuutettu Ville Jalovaaran ja 1 muun valtuutetun talousarvioaloite määrärahasta Puistopolun peruskoulun Pohjavedenkadun toimipisteen pihan kunnostamiseen	176
46	Valtuutettu Arja Karhuvaaran ja 3 muun valtuutetun talousarvioaloite fysioterapeuttiviroista kouluihin opiskeluterveyden ja liikunnan tueksi	181
47	Valtuutettu Vesa Korkkulan ja 11 muun valtuutetun talousarvioaloite oppimisen ja koulunkäynnin tuen resurssien sekä pd-rahon lisäämisestä	190
48	Valtuutettu Jenni Pajusen ja 9 muun valtuutetun talousarvioaloite uimahallin rakentamiseksi Laajasaloon	197

14.12.2020

49	Valtuutettu Heimo Laaksonen ja 4 muun valtuutetun talousarvioaloite Asukastalojen turvaamiseksi Malmilla	201
50	Valtuutettu Mirita Saxbergin ja 6 muun valtuutetun talousarvioaloite julkisen liikenteen lippuedusta varhaiskasvatuksen lastenhoitajille	206
51	Valtuutettu Petrus Pennasen ja 10 muun valtuutetun talousarvioaloite palomies-ensihoitajien palkan tarkistamiseksi Uudenmaan tasoa vastaavaksi	208
52	Valtuutettu Mari Rantasen ja 4 muun valtuutetun talousarvioaloite palomiesten palkkaohjelman asettamisesta	212
53	Valtuutettu Mika Ebelingin ja 3 muun valtuutetun talousarvioaloite palomiesten palkkauksen korjaamisesta	216

Sorateiden kunnostaminen ja asfaltointi

Koillis-Helsinki liitettiin Helsinkiin vuonna 1946 eli 74 vuotta sitten. Alueella on vielä sorateitä noin 150 kappaletta yhteispituudeltaan yli 20 km. Teiden kunnostamiseen ja asfaltointiin tarvitaan rahaa kaiken kaikkiaan noin 30 milj. euroa.

Todettakoon, että viime vuonna jäi käyttämättä katujen perusparantamismäärärahoja ja projektialueiden katujen määrärahoja n. miljoonaa euroa. Kaupungin tulisi ottaa tavoitteekseen kaikkien Koillis-Helsingin sorateiden kunnostaminen ja asfaltoiminen viimeistään vuoteen 2036 mennessä. Tällöin tulee kuluneeksi 90 vuotta Koillis-Helsingin liittamisestä Helsinkiin. Kaupungin viivyttely teiden valmiiksi rakentamisessa on täysin kohtuutonta Koillis-Helsingin asukkaita kohtaan.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että vuoden 2021 talousarvioon varataan vähintään 5 miljoonaa euroa Koillis-Helsingin sorateiden kunnostamiseen ja asfaltoimiseen. Vastaava summa on otettava jatkuvasti myös taloussuunnitelmaan niin, että kaikki Koillis-Helsingin vanhat soratiet tulevat kunnostetuiksi vuoteen 2036 mennessä.

Helsinki 11.3.2020

Kauko Koskinen
Kaupunginvaltuutettu, Kok

Helsingissä 11.03.2020

Koskinen Kauko

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 8 allekirjoitusta)

Raatikainen Mika

Laaksonen Heimo

Meri Otto

Kolbe Laura

Ebeling Mika

Vepsä Sinikka

Asko-Seljavaara Sirpa

Peltokorpi Terhi

14.12.2020

Asia

1

Valtuutettu Kauko Koskisen ja 8 muun valtuutetun talousarvioaloite Koillis-Helsingin sorateiden kunnostamisesta

HEL 2020-003291 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään 5,0 milj. euron määrärahan varaamista Koillis-Helsingin sorateiden kunnostamiseen ja asfaltoimiseen. Vastaava summa tulisi myös ottaa taloussuunnitelmaan niin, että kaikki Koillis-Helsingin vanhat soratiet tulevat kunnostetuiksi vuoteen 2036 mennessä.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Helsingin katuverkkoon sisältyy tällä hetkellä rakentamattomia sorakatuja yli 200 kappaletta. Niiden yhteispituus on noin 35 kilometriä. Luvuissa ei ole mukana Östersundomin liitosalueen sorateita. Kun rakennusvirasto inventoi kesällä 2007 rakentamattomat sorakadut, oli niitä tuolloin yhteensä 262 katua. Sorakatuja määrä on vähentynyt tämän jälkeen yli 50 kadulla. Sorakatuja rakentamiseen on vuoden 2007 jälkeen käytetty keskimäärin noin 1,5 milj. euroa vuosittain. Mikäli viime vuosina toteutunut investointitaso sorakatuja rakentamisessa jatkuu, kestää kaikkien sorakatuja rakentaminen yli 30 vuotta. Näiden sorakatuja rakentaminen kestopäällysteisiksi kaduiksi maksaa noin 46 milj. euroa.

Asuntotuotantoa ja työpaikkarakentamista edistävät kohteet on priorisoitu sorakatuja rakentamisessa. Sorakatuja rakennetaan tällä hetkellä lähinnä asuntotuotannon edellyttämään alueiden täydennysrakentamiseen liittyen. Nykyinen katujen investointimäärärahataso ei mahdollista nykyistä laajempaa toteutusohjelmaa sorakatuja rakentamiseksi.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Markku Riekko, hankepäällikkö, puhelin: 310 39900, markku.riekko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 525](#)

HEL 2020-003291 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin katuverkkoon sisältyy edelleen joukko rakentamattomia sora-katuja. Näitä katuja on tällä hetkellä kaiken kaikkiaan yli 200. Niiden yhteispituus on noin 35 kilometriä. Luvuissa ei ole mukana Östersundomin liitosalueen sorateitä.

Kun rakennusvirasto inventoi kesällä 2007 rakentamattomat sorakadut, oli niitä tuolloin yhteensä 262 katua. Sorakatuja määrä on vähentynyt tämän jälkeen yli 50 kadulla. Sorakatuja rakentamiseen on vuoden 2007 jälkeen käytetty keskimäärin noin 1,5 milj. euroa vuosittain. Mikäli viime vuosina toteutunut investointitaso sorakatuja rakentamisessa jatkuu, kestää kaikkien sorakatuja rakentaminen yli 30 vuotta. Näiden sorakatuja rakentaminen kestopäällysteiksi kaduiksi maksaa vuoden 2019 hintatasolla noin 46 milj. euroa.

Koko katujen rakentamisen alustavainvestointimääräraha vuodelle 2021 on 137 milj. euroa. Kaupunkiympäristölautakunnalle osoitettavat katuinvestointimäärärahat jaetaan useisiin talousarvion alakohtiin. Projektialueiden ja liikenneviraston yhteishankkeiden määrärahat osoitetaan kaupunginhallituksen käyttöön. Sorakatuja rakentaminen rahoitetaan kaupunkiympäristölautakunnan käyttöön osoitettujen investointimäärärahojen talousarviokohdasta 8 03 01 01 katujen uudisrakentaminen. Uudisrakentamisen osuus katujen rakentamisen alustavista investointimäärärahoista vuonna 2021 on 20,4 milj. euroa. Summaan ei ole tulossa merkittävää muutosta lähivuosina. Koillisen suurpiirin uudisrakentamisen rahoitus vuodelle 2020 on 4,0 milj. euroa ja esitys vuodelle 2021 on 3,3 milj. euroa.

Määrärahojen siirtäminen talousarviokohdalta toiselle edellyttää kaupunginvaltuuston päätöksen. Määrärahojen jääminen käyttämättä joltakin talousarvion alakohdalta ei tarkoita, että rahat olisivat säästyneet. Määrärahojen käyttämättä jääminen johtuu siitä, että nimettyjen investointitarpeiden ajankohta on siirtynyt myöhemmäksi. Käyttämättä jääneet määrärahat haetaan ylitysoikeutena siirtyväksi seuraavalle vuodelle ja ne voidaan käyttää myöhemmin vain siihen tarkoitukseen, jolle rahoitus on alun perinkin osoitettu. Toiselta talousarvion alakohdalta

käyttämättä jääneiden määrärahojen käyttäminen sorakatuja rakentamiseen ei siis ole mahdollista.

Asuntotuotantotavoitteen ja työpaikkarakentamisen edellyttämä uusien katujen rakentaminen on lykännyt sorakatuja rakentamista. Asuntotuotantoa ja työpaikkarakentamista edistävät kohteet on priorisoitu sorakatuja rakentamisen edelle. Sorakatuja rakennetaan tällä hetkellä lähinnä asuntotuotannon edellyttämään alueiden täydennysrakentamiseen tukeutuen. Nykyinen katujen investointimäärärahataso ei mahdollista nykyistä laajempaa toteutusohjelmaa sorakatuja rakentamiseksi.

Lautakunta toteaa jälleen, että tavoite vuoden 1946 alueliitoksista peräisin olevien sorakatuja rakentamisesta hyväksytyt katusuunnitelman mukaisiksi kestopäällysteisiksi kaduiksi on oikea. Aloitteen aikataulutavoite, että kaikki Koillis-Helsingin sorakadut tulisi saada rakennetuksi vuoteen 2036 mennessä, edellyttäisi toteutuakseen joko katujen investointimäärärahan korottamista vuositasolla noin 5 milj. eurolla, leikkaamalla vastaavaa summaa muusta katujen investointirahoituksesta tai asuntotuotantotavoitteista tinkimistä sorakatuja rakentamisen hyväksi.

Kaupunkiympäristölautakunnan talousarvioehdotukseen ei lähivuosina sisälly sorakatuja rakentamista aloitteessa esitetyssä laajuudessa. Täydennysrakentamisen edellyttämien sorakatuja rakentaminen sisältyy talousarvioehdotuksen alakohtaan 8 03 01 01 Uudisrakentaminen.

Esittelijä kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot Petri Arponen, projektinjohtaja: 310 38955
petri.arponen(a)hel.fi

Koillisen katukartoitus

Koillis-Helsingissä eletään ja kuljetaan monin paikoin kuin rakennus- tai malmityömaalla, kapeita, kuraisia, monttuisia ja ei turvallisia rakentamattomia sorakatuja pitkin. Tilanne on ei ole parantunut vuosikymmenen aikana. Tämän talousarvion allekirjoittajat esittävät, että kaupunki ryhtyy pikaisesti toimiin koillisen Helsingin sorakatuja kartoitukseen ja inventointiin yhdessä alueen kaupunginosayhdistysten kanssa. Tiedossa on, että esimerkiksi Tapanilassa asukkaat eivät halua alueelleen katujen muuttamista sorakaduista asfalttipinnoitteiksi samassa määrin kuin esimerkiksi Puistolassa, josta löytyy useita järkyttäviä kulkuväyliä. Kaupungin ja kaupunginosaseurojen yhteinen katuinventointi päivittäisi realistisesti tarpeen rakentaa vain ne kadut pääkaupunkitasoiseen kuntoon, joita asukkaat ovat odottaneet vuosikausia. Samalla pieneni laskennallinen budjettitarve koillisen katujen saattamiseksi hyväksyttävälle tasolle.

Helsingissä 11.03.2020

Laaksonen Heimo

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 4 allekirjoitusta)

Vepsä Sinikka

Rantanen Mari

Peltokorpi Terhi

Månsson Björn

2

**Valtuutettu Heimo Laaksosen ja 4 muun valtuutetun talousarvioaloite sorakatu-
jen kartoituksen tekemisestä Koillis-Helsingissä**

HEL 2020-003263 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään sorakatu-
jen kartoituksen tekemistä Koillis-Helsingissä.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Helsingin katuverkkoon sisältyy rakentamattomia sorakatu-
ja yli 200 kappaletta, joiden yhteispituus on noin 35 kilometriä. Lu-
vuissa ei ole mukana Östersundomin liitosalueen sorateitä. Sorakatu-
jen kartoitukset on tehty Helsingissä vuosina 1995 ja 2007. Vuoden
1995 kartoituksessa Helsingissä oli vielä 406 sorakatu-
ja ja vuonna 2007 niitä oli jäljellä 262. Sorakatu-
jen määrä on vähentynyt tämän jälkeen vielä yli 50 kadulla.

Asukkaiden ja eri toimijoiden tasavertaisen kohtelun vuoksi on tärkeää,
että tarvekartoituksissa tarkastelualueena on koko kaupunki. Sorakatu-
jen kartoituksessa on käytetty kriteereinä maankäyttöä, liikenteen
määriä ja erityispiirteitä, liittymistä alueen katuverkkoon ja kunnossapi-
totarvetta. Kartoitus on toiminut osaltaan päätöksenteon tukena, kun
hankkeiden toteutuksesta on päätetty.

Sorakatu-
jen kartoitus koko kaupungin alueella on tarpeellinen ja se tu-
lee tehdä yhteistyössä eri asukasyhteisöjen kanssa. Kartoituksen teke-
miseen on varauduttu kaupunkiympäristön toimialalla vuonna 2021 ta-
lousarviomäärärahan puitteissa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi
asiassa.

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Markku Riekko, hankepäällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

14.12.2020

Asia

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 526](#)

HEL 2020-003263 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin katuverkkoon sisältyy edelleen joukko rakentamattomia sora-
katuja. Näitä katuja on tällä hetkellä kaiken kaikkiaan yli 200. Niiden yh-
teispituus on noin 35 kilometriä. Luvuissa ei ole mukana Östersundo-
min liitosalueen sorateitä.

Sorakatuja rakentamisen järjestyksestä ja kiireellisyydestä päätettä-
essä on osaksi käytetty tukena viime vuosikymmeninä tehtyjä kartoituk-
sia. Sorakatuja kartoitukset on tehty Helsingissä vuosina 1995 ja
2007. Vuoden 1995 kartoituksessa Helsingissä oli vielä 406 sorakatuja.
Kun viimeksi vuonna 2007 kartoitettiin rakentamattomat sorakatut, oli
niitä jäljellä 262 sorakatuja. Sorakatuja määrä on vähentynyt tämän
jälkeen vielä yli 50 kadulla.

Helsingin sorakaduista reilusti yli puolet sijaitsee koilliseen suurpiiriin
alueella. Asukkaiden ja eri toimijoiden tasavertaisen kohtelun vuoksi on
kuitenkin tärkeää, että tämän tyyppisissä tarvekartoituksissa tarkastelu-
alueena on koko kaupunki.

Sorakatuja kartoituksessa on aikaisempina vuosina käytetty kritee-
reinä maankäyttöä, liikenteen määriä ja erityispiirteitä, liittymistä alueen
katuverkkoon ja kunnossapitotarvetta. Kartoitus on toiminut osaltaan
päättöksenteon tukena, kun hankkeista on päätetty. Asuntotuotantota-
voitteen ja työpaikkarakentamisen edellyttämä uusien katujen rakenta-
minen on kuitenkin hidastanut sorakatuja rakentamista. Asuntotuotanta-
ta ja työpaikkarakentamista edistävät kohteet on priorisoitu sorakatu-
ja rakentamisen edelle. Sorakatuja rakennetaan tällä hetkellä lähinnä
asuntotuotannon edellyttämään alueiden täydennysrakentamiseen tu-
keutuen.

Nykyinen katujen investointimäärärahataso ei mahdollista nykyistä laa-
jempaa toteutusohjelmaa sorakatuja rakentamiseksi. Sorakatuja rak-
entamiseen on vuoden 2007 jälkeen käytetty keskimäärin noin 1,5
milj. euroa vuosittain. Kaikkien sorakatuja rakentaminen kestopäälly-
steiksi kaduiksi maksaa vuoden 2019 hintatasolla noin 46 milj. euroa.

Lautakunta toteaa, että sorakatuja kartoitus koko kaupungin alueella
on tarpeellinen. Sorakatuja nykytilan kartoitus yhteistyössä eri

14.12.2020

asukasyhteisöjen kanssa auttaa toimialaa tarkentamaan resursseja asukaslähtöisesti. Vuonna 2007 laadittu kartoitus sorakatuja rakentamisen kiireellisyysjärjestyksestä tulee päivittää vuoden 2021 kuluessa.

Sorakatuja rakentaminen sisältyy talousarvioehdotuksen alakohtaan 8 03 01 01 Uudisrakentaminen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Petri Arponen, projektinjohtaja: 310 38955
petri.arponen(a)hel.fi

Tapanilan aseman sillan kaidekorutus

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme kaupungin pikaisen välittömästi ryhtymään toimiin Tapanilan, junaradan ylittävän sillan kaiteiden korottamiseen. Tapanilan sillalla ja junaradalla on viimeisen kahden vuoden aikana tapahtunut kaksi dramaattista, itsetuhoista kuolemaan johtanutta teini-ikäisen kuolemaa. Asukkaat ovat epätoivoisesti pyytäneet kyseisen ikävän tapahtumapaikan sillan kaiteiden korottamista torjumaan omalta osaltaan järkyttävät nuorten ihmisten kohtalot.

Helsingissä 11.03.2020

Laaksonen Heimo

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 6 allekirjoitusta)

Vepsä Sinikka

Peltokorpi Terhi

Honkasalo Veronika

Pajula Matias

Månsson Björn

Sydänmaa Johanna

14.12.2020

Asia

3

Valtuutettu Heimo Laaksosen ja 6 muun valtuutetun talousarvioaloite Tapanilan aseman sillan kaiteen korottamisesta

HEL 2020-003308 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Tapanilan asemalla junaradan ylittävän sillan kaide korotetaan.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että kaupunki on uusinut yhdessä rautatieverkosta vastaavan Väyläviraston kanssa Seunalankujan rataa reunustavan tukimuurin kohdalla olevan matalan kaiteen. Kaide on korvattu korkeana kosketussuojarakenteena. Lisäksi Tapanilan aseman ylittävän Falkullantien sillan alkuperäiset kaiteet on raiteiden kohdilla korotettu. Edellä mainitut työt valmistuivat vuonna 2020.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Markku Riekko, hankepäällikkö, puhelin: 310 39900

markku.riekko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 498](#)

HEL 2020-003308 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimiala on uusinut yhdessä rautatieverkosta vastaavan Väyläviraston kanssa Seunalankujan rataa reunustavan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

14.12.2020

Asia

tukimuurin kohdalla olevan matalan kaiteen. Kaide on korvattu korkeana kosketussuojarakenteena. Lisäksi Tapanilan aseman ylittävän Fallkullantien sillan alkuperäiset kaiteet on raiteiden kohdilla korotettu. Muutostyöt aloitettiin maaliskuuhuhtikuun vaihteessa 2020. Uusiminen ja korotustyö on valmistunut. Muutosten vuoksi tarpeettomiksi jääneet Fallkullantien sillan kosketuslipat puretaan myöhemmässä vaiheessa raideliikenteen ehdoilla.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Eero Sihvonen, projektinjohtaja: 310 39448
eero.sihvonen(a)hel.fi

Fredrikin tori kunnostettava

Fredrikin tori on keskeinen osa Punavuorta ja Helsingin design-aluetta. Torilla on järjestetty erilaisia tilaisuuksia kuten Helsinki-päivä, RööperiFest ja Antiikkitori. Torilla on ollut kukkien myyntiä ja kahvila-toimintaa. Toria olisi ehostettava, jotta se voisi paremmin toimia asukkaitten ja ohikulkijoiden ilona ja virkistyskenttänä.

Kaupunkiympäristötoimiala on tehnyt laskelman Fredrikin torin kunnostamisen kustannuksista. Kaupunkiympäristötoimiala on arvioinut, että kunnostaminen maksaisi n. 90 000 euroa. Näin ollen me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että vuoden 2021 talousarvioon sisällytetään varat Fredrikin torin kunnostamiseksi.

Helsingissä 11.03.2020

Meri Otto

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 8 allekirjoitusta)

Pajunen Jenni

Harms-Aalto Martina

Pajula Matias

Borgarsdottir Sandelin Silja

Asko-Seljavaara Sirpa

Pennanen Petrus

Venemies Mauri

Kolbe Laura

4

Valtuutettu Otto Meren ja 8 muun valtuutetun talousarvioaloite Fredrikintorin kunnostamisesta

HEL 2020-003266 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään määrärahan varaamista vuoden 2021 talousarvioon Fredrikintorin kunnostamiseksi.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Fredrikintori on helsinkiläisittäin ainutlaatuinen ja se liittyy olennaisena osana Helsingin kantakaupungin arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön. Itse torin jäsentely on muuttunut useaan kertaan. Viimeksi tori on uusittu vuoden 1986 suunnitelman mukaan, jolloin diago-naaliset ajoradat yhdistettiin ja toria kiertävät vaahterat istutettiin. Pohjoisreunan paju ja keskiosan vaahtera ovat vanhempaa perua. Torin valaistustapa on mahdollisesti uusittu samaan aikaan torin kunnostuksen yhteydessä.

Torin kokonaisvaltainen peruskorjaus on kaupunkiympäristön toimialan 10 -vuotisessa investointiohjelmassa ohjelmoitu tehtäväksi 2020-luvun puolivälissä. Ennen suunnitteluun ja kunnostukseen ryhtymistä, kohteesta on tarpeellista tehdä muun muassa ympäristöhistoriallinen selvitys sekä puuston kuntokartoitus.

Fredrikintorin peruskorjauksen toteutusaikataulu tarkentuu vuosittain tehtävässä hankkeiden ohjelmoinnissa talousarviomäärärahan puitteissa. Hanke ei sisälly vuoden 2021 talousarvioehdotukseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Markku Riekko, hankepäällikkö, puhelin: 310 39900, markku.riekko@hel.fi

14.12.2020

Asia

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 501](#)

HEL 2020-003266 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Fredrikintori on helsinkiläisittäin ainutlaatuinen, toiselta laidaltaan umpikulmainen tori, jota rajaa yhtenäinen rakennuskanta 1900-luvun alkupuolelta. Kohde liittyy olennaisena osana Helsingin kantakaupungin arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön. Itse torin jäsentely on muuttunut useaan kertaan. Viimeksi tori on uusittu vuoden 1986 suunnitelman mukaan, jolloin diagonaaliset ajoradat yhdistettiin ja toria kiertävät vaahterat istutettiin. Pohjoisreunan paju ja keskiosan vaahtera ovat vanhempaa perua. Torin valaistustapa on mahdollisesti uusittu samaan aikaan torin kunnostuksen yhteydessä.

Torin kunnostusta kaipaava nykytila on kaupungilla tiedossa. Ongelmia torin ympäristössä ja torin yleisilmettä heikentäviä tekijöitä ovat muun muassa sähkökaappien sijoittuminen, luvaton pysäköinti, mainoskylttien, mainospylvään ja -telineiden sijoittelu. Puurivien kuolleita puita ei ole korvattu uusilla. Runkosuojien malli ja heikko kunto heikentävät myös torin yleisilmettä.

Torin kokonaisvaltainen peruskorjaus on investointien 10-vuotisohjelmassa suunniteltu tehtäväksi 2020-luvun puolivälissä. Ennen suunnitteluun ja kunnostukseen ryhtymistä kohteesta on tarpeellista tehdä muun muassa ympäristöhistoriallinen selvitys sekä puuston kuntokartoitus. 90 000 euron kustannusarvio ei kata kunnostuksen vaatimia kustannuksia, vaan kyseessä on joidenkin pienten parannustoimenpiteiden hinta, joka on laskettu osallistuvan budjetoinnin ehdotukselle.

Osallistuvan budjetoinnin uusi kierros käynnistyy loppuvuodesta 2020, jolloin hanketta on mahdollista ehdottaa uudelleen.

Fredrikintorin peruskorjauksen toteutuminen ja aikataulu riippuvat tulevasta investointitasosta. Toteutusaikataulu tarkentuu tulevien vuosien

14.12.2020

Asia

investointitason mukaan vuosittain tehtävässä hankkeiden ohjelmoinnissa. Hanke ei sisälly toimialan ensi vuoden talousarvioehdotukseen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi

Talousarvioaloite lukioiden opinto-ohjauksen resursoinnin parantamiseksi

Valtakunnallisten suositusten ja opinto-ohjaajien ammatillisen kokemuksen mukaan yhtä päätoimista opinto-ohjaajaa kohti tulee olla enintään 200 opiskelijaa. Helsingin kaupungin päivälukioissa opinto-ohjauksen resurssin lisätarve syksyllä 2021 on suhteutettuna tähän tavoitteeseen jopa 12 uutta opinto-ohjauksen virkaa.

Opinto-ohjauksen keskeinen tehtävä ohjata nuoria lukio-opintojen ja oman tulevaisuuden suunnittelussa. Uusi lukion opetussuunnitelma korostaa opinto-ohjauksen keskeistä roolia myös opiskelijan hyvinvoinnin tukemissa. Opinto-ohjaajalla tulee olla riittävästi aikaa opiskelijan ohjaamiseen lukiokoulutuksen aikana sekä uuden lukiolain mukaan lukion jälkeenkin (jatko-ohjausvelvoite). Jotta lukiolaki ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelma voisivat toteutua, tulee koulutuksen järjestäjän huolehtia opinto-ohjauksen riittävästä resurssista.

Keväällä 2020 käyttöön otettavat korkeakoulujen opiskelijavalintaperusteet näkyvät jo nyt huomattavana henkilökohtaisen ohjauksen tarpeen kasvuna. Lisäajan ja lisäopinto-ohjauksen tarvetta aiheuttaa myös oppimisvaikeudet, psyykkiset ja fyysiset syyt, sosiaaliset syyt sekä vaativat ja harrastukset.

Me tämän talousarvioaloitteen allekirjoittaneet ehdotamme, että uusien kaupungin lukioiden opinto-ohjaajien palkkaamiseksi varataan tulevaan talousarvioon 870 000 € lisämääräraha. Tällä summalla voidaan maksaa 12 opinto-ohjaajan vuoden palkka.

Helsingissä 11.03.2020

Korkkula Vesa

Jäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 4 allekirjoitusta)

Honkasalo Veronika

Haglund Mia

Vuorjoki Anna

Sydänmaa Johanna

5

Valtuutettu Vesa Korkkulan ja neljän muun valtuutetun talousarvioaloite lukioiden opinto-ohjauksen resursoinnin parantamisesta

HEL 2020-003276 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että uusien kaupungin lukioiden opinto-ohjaajien palkkaamiseen varataan tulevaan talousarvioon 870 000 € lisämäärärahaa.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto.

Uusi lukiolaki tuli voimaan 1.8.2019 ja sen mukaisesti uusittu opetus-suunnitelma tulee voimaan 1.8.2021. Uudistusten tavoitteena on vahvistaa lukiokoulutuksen laatua ja oppimistuloksia ja kehittää lukion opetusta niin, että se tukee entistä paremmin opiskelijoiden hyvinvointia, yksilöllisiä tarpeita ja oppimista.

Uudessa opetussuunnitelmassa opinto-ohjaus ei ole pelkästään opinto-ohjaajien työtehtävä, vaan oppimisen tuki ja ohjaus edellyttävät koko opetushenkilöstöltä uudenlaista osaamista opiskelijoiden henkilökohtaiseen ohjaamiseen ja kohtaamiseen. Opetussuunnitelma määrittää henkilökohtaisten opintosuunnitelmien tekemisen jokaisen lukiolaisen kanssa opetushenkilöstön; opinto-ohjaajien, erityisopettajien ja ryhmäohjaajien tuella. Se vahvistaa myös aineenopettajan roolia oppimaan oppimisen taitojen opetuksessa ja ohjauksessa. Aineenopettaja myös tukee opiskelijan jatko-opintovalmiuksia ja työelämäntuntemusta oman oppiaineensa osalta korkeakoulujen ja työelämän kanssa tehtävässä yhteistyössä.

Lukioiden opiskelijamäärä yhtä opinto-ohjaajaa kohden vaihtelee lukioiden koon mukaan. Laskennallisesti Helsingin kaupungin lukioissa on keskimäärin 241 opiskelijaa yhtä opinto-ohjaajaa kohden, mutta tämän lisäksi on lukiokohtaisesti opettajia, joiden tehtäviin kuuluu opinto-ohjausta muun aineenopetuksen ohella.

Kaupunginhallitus toteaa, että vuoden 2021 talousarvioehdotuksessa on huomioitu lukioiden oppilasmäärän kasvu ja tämän edellyttämä määrärahatarve.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279

mauno.ronkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.09.2020 § 196](#)

HEL 2020-003276 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta lukioiden opinto-ohjauksen resursoinnin parantamiseksi seuraavan lausunnon:

Uusi lukiolaki tuli voimaan 1.8.2019 ja lakiuudistuksen myötä Opetushallitus julkaisi marraskuussa 2019 lukiokoulutuksen uudet opetus suunnitelman perusteet. Uusi opetussuunnitelma tulee voimaan 1.8.2021 lukioissa.

Lukiouudistuksen tavoitteena on vahvistaa koulutuksen laatua ja oppimistuloksia sekä kehittää lukion opetusta niin, että se tukee entistä paremmin opiskelijoiden hyvinvointia, yksilöllisiä tarpeita ja oppimista. Tavoitteena on myös sujuvoittaa siirtymistä toisen asteen opinnoista korkeasteelle ja nostaa suomalaisten koulutustasoa vuoteen 2030 mennessä siten, että korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus nousee 25–34-vuotiaiden ikäluokassa 50 prosenttiin (nyt 41 prosenttia).

Lukiolain (714/2018) 25 §:n mukaan lukiokoulutuksen oppimäärää suorittavalla opiskelijalla on oikeus saada tarpeidensa mukaista henkilökohtaista ja muuta opintojen ja jatko-opintoihin hakemiseen liittyvää ohjausta. Lisäksi lukiolain mukaisesti opetussuunnitelma määrittää myös henkilökohtaisten opintosuunnitelmien tekemisen jokaisen lukiolaisen kanssa opetushenkilöstön tuella. Opetushenkilöstöllä tarkoitetaan tässä yhteydessä opinto-ohjaajien lisäksi erityisopettajia ja ryhmänohjaajia. Opintosuunnitelmaan kuuluu (i) opiskelusuunnitelma, (ii) ylioppilastutkintosuunnitelma sekä (iii) jatko-opinto- ja urasuunnitelma.

Korkeakoulujen opiskelijavalinnat ovat uudistuneet siten, että suurempi osa opiskelijoista valitaan todistusvalinnalla. Kun korkeakouluihin haudutaan pääasiallisesti todistusten avulla, nousevat sekä ylioppilaskirjoituksissa suoritettavat aineet että niissä menestyminen aikaisempaa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

merkittävämpään asemaan. Opiskelijoilta vaaditaan yhä enemmän suunnitelmallisuutta heti opintojen alusta alkaen ja he tarvitsevat ohjausta valintojensa tueksi. Samalla lukiolaki ja uusi opetussuunnitelma määrittävät jokaiselle lukiolaiselle mahdollisuuden kurkistaa korkeakouluopintoihin jo lukioaikana. Tämä tarkoittaa merkittävää yhteistyön lisääntymistä korkeakoulujen kanssa. Uusi opetussuunnitelma ohjaa myös aineenopettajaa yhteistyöhön korkeakoulujen ja työelämän kanssa: Aineenopettaja tukee opiskelijan jatko-opintovalmiuksia ja työelämäntuntemusta oman oppiaineensa osalta korkeakoulujen ja työelämän kanssa tehtävässä yhteistyössä. Aineenopettaja sisällyttää opetukseensa kokonaisuuksia, jotka sitovat aineen jatko-opintoihin ja työelämään (Lukion opetussuunnitelman perusteet 2019 s. 27). Opinto-ohjaajien asiantuntijuus korostuu opiskelijan jatko-opinto- ja urasuunnitelmien ohjaamisessa. Uusi lukiolaki määrää myös opiskelijan oikeudesta jatko-ohjaukseen valmistumisen jälkeen. Nämä vaatimuksen lisäävät ohjauksen asiantuntijuuden tarvetta lukioyhteisössä ja vaatii opinto-ohjaajilta myös konsultatiivista roolia työyhteisön osaamisen kehittymisessä ja lukion ohjauksen koordinoinnissa.

Lukiolaki ja uusi opetussuunnitelma korostavat yksilöllisiä ja joustavia opintopolkuja ja niiden edellyttämää ohjausta ja oppimisen tukea. Uusi opetussuunnitelmaa vahvistaa aineenopettajan roolia oppimaan oppimisen taitojen opetuksessa ja ohjauksessa. Samalla opintojen henkilökohtaistamisen ja yksilöllisten tavoitteiden huomiointi opetusjärjestelyissä tulevat vaatimaan uudenlaisia pedagogisia ratkaisuja. Lisäksi oppimisen tuki ja ohjaus edellyttävät opetushenkilöstöltä uudenlaista osaamista ja aikaa opiskelijoiden henkilökohtaiseen ohjaamiseen ja kohtaamiseen.

Lukiolaki ja uusi opetussuunnitelma nostavat osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen myös lukiokoulutukseen. Ohjauksen avulla tunnustetaan muualla hankittua osaamista ja opiskelijan opiskelusuunnitelmaa rakennetaan tämä osaaminen huomioiden.

Helsingin kaupungin tavoitteen mukaisesti syrjäytymisen ehkäisyssä on tärkeää kohdentaa toimenpiteet oikea-aikaisesti. Lukiokoulutuksessa tämä tarkoittaa erityisesti opiskelijan ohjausta ja oppimisen tukea opintojen siirtymävaiheissa, mikä vahvistaa opintoihin sitoutumista.

Helsingin kaupungin lukioissa ohjaustarpeet ovat hyvin erilaisia: Vieraskielisiä opiskelijoita Helsingin kaupungin lukioissa on noin 16 % (nuorten lukiokoulutus, suomenkieliset lukiot 01/2020). Vieraskielisten opiskelijoiden määrä vaihtelee lukioittain 1–36 %. Vieraskielisten opiskelijoiden joukossa on paljon sellaisia opiskelijoita, jotka tarvitsevat laajempaa tukea ja ohjausta opintoihin sitoutumiseen ja niiden

sujuvoittamiseen. Valtakunnallinen erityistehtävä on Helsingin kaupungin lukioista kahdeksalla lukiolla.

Helsingin kaupungin lukiokoulutuksessa 20.1.2020 opiskeli 8 674 opiskelijaa, joista 7 399 suomen- ja 1 275 ruotsinkielisissä lukioissa. Opiskelijamäärän on ennustettu kasvavan 20.1.2021 mennessä 262 opiskelijalla (yhteensä 8 936 opiskelijaa, suomenkieliset lukiot 7 664 ja ruotsinkieliset lukiot 1 272). Toukokuussa 2020 Helsingin kaupungin suomen- ja ruotsinkielisissä lukioissa työskenteli 30 vakinaista ja 6 määräaikaista opinto-ohjaajaa. Käytännössä opiskelijamäärä yhtä opinto-ohjaajaa kohden vaihtelee jonkin verran eri lukioissa, mutta laskennallisesti yhtä opinto-ohjaajaa kohden on keskimäärin 241 opiskelijaa. Lisäksi opinto-ohjauksen tunteja on voitu lukiokohtaisesti antaa lukion muille opettajille. Nämä opettajat voivat olla vakinaisessa tai määräaikaisessa palvelussuhteessa ja heidän tehtäviinsä kuuluu opinto-ohjaukselta muun aineenopetuksen ohella. Tällöin heidän opinto-ohjauksen viikkotuntimäärä voi vaihdella 1–15 tunnin välillä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että ohjauksen merkitys korostuu kansallisten lukiokoulutukseen liittyvien uudistusten myötä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä sitä, että lukiolaiset saavat yksilöllistä, monipuolista ja riittävää ohjausta opintojensa suunnittelun ja sujumisen sekä tulevaisuuden suunnitelmiansa tueksi. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2021 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Esittelijä kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot Harri Korhonen, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 86342
harri.korhonen(a)hel.fi
Moa Thors, Ruotsinkielisen vapaan sivistystyön ja lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin:
310 70077
moa.thors(a)arbis.hel.fi
Riina Ståhlberg, Erityissuunnittelija, puhelin: 310 26018
riina.stahlberg(a)hel.fi

Palvelusetelimalli käyttöön varhaiskasvatuksessa

Helsinki tavoittelee kaupunkistrategiansa mukaisesti varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamista. Parhailaan varhaiskasvatuspalveluita hyödyntävien lasten määrä on yhä kasvussa, vaikka Helsingissä syntyvien lasten määrä ei ole. Erityislapset kaipaavat lisätukea. Varmuudella tiedetään, että vieraskielinen lapsimäärä on kasvussa. Vuonna 2030 arviolta joka neljäs lapsi puhuu äidinkieleään muuta kuin suomea tai ruotsia. Edellä mainituista syistä johtuen lähitulevaisuudessa varhaiskasvatuspalveluihin kohdistuu yhä enemmän sen laatuun, määrään ja saavutettavuuteen liittyviä tarpeita.

Helsingissä tarvitaan kaikki keinot käyttöön, jotta voidaan ratkoa varhaiskasvatukseen liittyviä merkittäviä ajankohtaisia ja tulevia haasteita:

- terveelliset ja toimivat tilat kaikille
- henkilöstön jaksaminen, saatavuus ja viihtyvyys
- päiväkotipaikan saanti alle 30 min etäisyydeltä kotoa
- yhdenvertaista palvelua saataville alueellisesti kattavasti Helsingissä

Eräs ei vielä hyödynnetty keino on ottaa varhaiskasvatuksen palvelusetelimalli käyttöön Helsingissä. Yksityistä varhaiskasvatusta on ollut tarjolla tähänkin asti yksityisen hoidon tuen mallilla. Kaikkiaan varhaiskasvatuspalveluita Helsingissä käytävistä lapsista 88% on kunnallisessa varhaiskasvatuksessa ja 12% yksityisessä varhaiskasvatuksessa. Tältä osin on kuitenkin huomattavan suuria alueellisia eroja – yksityisen hoidon tuen mallissa nykytarjonta painottuu Länsi- ja Etelä-Helsinkiin. Vähiten yksityistä varhaiskasvatuspalvelua on tarjolla Itä-Helsingissä.

Helsingin kasvatus- ja koulutuslautakunnalle tehdyssä selvityksessä virkamiesvalmistelussa päädyttiin johtopäätökseen, että yksityisen hoidon tuen kehittämisen avulla ei rationaalisesti arvioiden ole mahdollista ilman lainsäädännön muutoksia päästä palvelusetelijärjestelmällä tavoiteltuihin päämääriin. Eikä lainsäädännön muutoksia ole tällä hetkellä tiedossa.

Samoin mainitussa KASKO helmikuu selvityksessä todettiin, että:

1. erilaisten varhaiskasvatuspalveluiden tarve kasvaa jatkuvasti
2. lapsiperheiden tarpeet ja varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nosto luovat painetta vaihtoehtojen lisäämiseen
3. tarvitaan riittävän monimuotoisia, alueellisesti ja taloudelliselta kannalta yhdenvertaisesti jakautuvien palveluiden tarjonta

Palvelusetelimallin puolesta vs. nykyistä yksityisen hoidon tuen mallia selvityksessä todettiin, että:

- se mahdollistaisi yksityisen hoidon tuen mallia vahvemman vaikutus- ja ohjausmahdollisuuden Helsingin kaupungille (palveluiden laatu, erityistarpeiden huomiointi, alueellisesti yhdenvertaisempaa tarjontaa)
- malli voidaan tehokkaammin niveltää osaksi kunnallista alueellista palveluverkkoa
- asiakas saisi laajempaa valinnanmahdollisuutta
- perheet saisivat todennäköisesti lisämahdollisuuksia valita pedagogisia, kielellisiä ja muita sisällöllisiä painotuksia
- toiminta mahdollistaisi hyväksymismenettelyn kautta enemmän mahdollisuuksia vaikuttaa yksityisen palvelutoiminnan määrään, laatuun ja osittain alueelliseen sijoittumiseen
- voitaisiin lisätä mahdollisuuksia tarjota monipuolisia ja riittäviä varhaiskasvatuspalveluita koko kaupungin alueella sekä toteuttaa päiväkodin lähipalveluperiaatetta

Edellä esitetyistä syistä johtuen vaadin, että talousarvion yhteydessä otetaan palvelusetelimalli käyttöön varhaiskasvatuksessa. Tätä varten varataan riittävät määrärahat.

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 11.03.2020

Talousarvioaloite

Helsingissä 11.03.2020

Apter Ted

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)

6

Valtuutettu Ted Apterin talousarvioaloite palvelusetelimallin käyttöönotosta

HEL 2020-003283 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että varhaiskasvatuksessa otetaan käyttöön palvelusetelimalli ja että tätä varten varataan riittävät määrärahat.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkistrategian mukaisesti Helsinki tavoittelee varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamista. Tämän edistämiseksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on mm. aloitettu palvelusetelijärjestelmän valmistelu.

Koska valmistelu on vasta alkuvaiheessa palvelusetelijärjestelmän käyttöönottoaminen ei ole mahdollista vuoden 2021 aikana.

Mahdollisen palvelusetelijärjestelmän käyttöönoton aikatauluun vaikuttavat sääntökirjan valmisteluun kuluva aika, IT-järjestelmien rakentamiseen kuluva aika sekä palvelusetelituottajien hyväksymiseen varattava aika sekä perheille palvelusetelin hakemiseen varattava aika.

Palvelusetelijärjestelmän käyttöönottoon ei ole varauduttu vuoden 2021 talousarvioehdotuksessa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279, mauno.ronkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.09.2020 § 198](#)

HEL 2020-003283 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle Ted Apterin talousarvioaloitteesta palvelusetelimallin käyttöönotosta seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunkistrategia korostaa eriarvoistumisen vähentämiseen ja syrjäytymisen ehkäisemiseen tähtääviä toimia. Eriarvoistumista vähentävänä pidetään laadukasta opetusta ja varhaiskasvatusta, mistä syystä Helsinki tavoittelee varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamista. Helsinki pyrkii mahdollistamaan myös kaupunginosien tasavertaisuuden ja hyvinvoinnin sekä lähipalveluperiaatteen toteutumista.

Yksityisen hoidon tuen kehittämistä koskeva selvitys on merkitty tiedoksi lautakunnassa 14.4.2020 § 78. Helsingin kaupunkistrategian mukaisten päämäärien edistämiseksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on aloitettu palvelusetelijärjestelmän valmistelu. Valmistelun keskeisiä periaatteita ovat taloudellisen ja alueellisen yhdenvertaisuuden vahvistaminen sekä perheiden valinnanmahdollisuuksien lisääntyminen. Helsingissä on tarve vastata erilaisiin varhaiskasvatustarpeisiin sekä pyrkiä turvaamaan Helsingin yksityisen varhaiskasvatuksen erityispiirteitä. Muun muassa näihin seikkoihin on viitattu myös aloitteessa perusteluna esitykselle palvelusetelimallin käyttöönottamisesta talousarvion yhteydessä.

Mahdollisen palvelusetelijärjestelmän käyttöönoton aikatauluun vaikuttavat sääntökirjan valmisteluun kuluva aika, IT-järjestelmien rakentamiseen kuluva aika sekä palvelusetelituottajien hyväksymiseen varattava aika ja perheille palvelusetelin hakemiseen varattava aika. Aloitteen toteuttaminen esitetyin tavoin siten, että palvelusetelimalli otettaisiin käyttöön talousarvion yhteydessä, ei ole siten mahdollista. Lautakunta toteaa myös, että vaikka palvelusetelijärjestelmän käyttöönottamisesta tehtäisiin päätös talousarvion yhteydessä, ei palvelusetelijärjestelmän käyttöönottoaminen vuoden 2021 aikana ole mahdollista edellä kerrotuista aikatauluun liittyvistä syistä johtuen.

Palvelusetelijärjestelmän käyttöönottamisesta aloitteessa esitetyin tavoin aiheutuisi vuosittaisia lisäkustannuksia verrattuna nyt käytössä olevaan yksityisen hoidon tuen malliin. Lisäkustannusten määrä riippuu valitusta setelin arvosta, perheiden tuloista ja siitä, kuinka moni siirtyisi käyttämään palveluseteliä. Nykyisellä yksityisen hoidon tuen asiakasprofiililla ja oletuksella, että kaikki siirtyisivät käyttämään palveluseteliä, lisäkustannukset vuodessa olisivat noin 5,2–6,1 miljoonaa euroa riippuen valitusta setelin arvosta. Asiakasprofiilin muutos lisäisi kustannuksia. Lisäksi palvelusetelijärjestelmän käyttöönotto edellyttää resursointia IT-järjestelmään sekä henkilöstöresursseja palvelusetelijärjestelmän

ylläpitoon, mistä arvioidaan aiheutuvan kustannuksia noin 460 000 euroa vuodessa. Lisäksi palvelusetelijärjestelmän käyttöönottoa edeltävien, järjestelmään liittyvien kertaluonteisten kustannusten määrän arvioidaan olevan noin 150 000 euroa.

Mikäli palvelusetelin valmistelua jatkettaisiin siten, että palveluseteli otettaisiin käyttöön tammikuussa 2022, tulisi vuoden 2021 talousarvioon varata palvelusetelijärjestelmän käyttöönottoa edeltäviin kertaluonteisiin kustannuksiin 150 000 euroa sekä lisäksi käyttöönottoa valmistelevalle henkilöstölle kustannuksiin 140 000 euroa eli yhteensä 290 000 euroa. Palvelusetelin käyttöönottamisen edellyttäisi myös lautakunnan päätöstä. Lautakunta ei kannata palvelusetelin käyttöönottamista.

Palvelusetelijärjestelmän käyttöönottoa edeltäviä tai sen käyttöönotosta aiheutuvia kustannuksia ei ole huomioitu vuoden 2021 talousarvioehdotuksessa.

Käsittely

[15.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Vastaehdotus:

Emma Kari: Kappaleen kuusi (6) loppuun lisätään: Lautakunta ei kannata palvelusetelin käyttöönottamista. Lisäksi poistetaan lause: "Palvelusetelijärjestelmän käyttöönoton valmistelu kohdistuu tällä hetkellä palvelusetelijärjestelmän keskeisiin periaatteisiin.

Kannattaja: Petra Malin

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kappaleen kuusi (6) loppuun: Lautakunta ei kannata palvelusetelin käyttöönottamista. Lisäksi poistetaan lause: "Palvelusetelijärjestelmän käyttöönoton valmistelu kohdistuu tällä hetkellä palvelusetelijärjestelmän keskeisiin periaatteisiin.

Jaa-äännet: 6

Martina Harms-Aalto, Pia Kopra, Dani Niskanen, Matias Pajula, Pia Parkarinen, Laura Vanamo

Ei-äännet: 7

Fatim Diarra, Abdirahim Husu Hussein, Maria Nyroos, Emma Kari, Vesa Korkkula, Petra Malin, Hannu Oskala

Tyhjä: 0

Poissa: 0

14.12.2020

Asia

Äänestyksessä kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Emma Karin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 7-6.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Satu Järvenkallas, varhaiskasvatusjohtaja, puhelin: 310 43368
satu.jarvenkallas(a)hel.fi
Riikka Reunanen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 32641
riikka.reunanen(a)hel.fi
Johanna Auer, erityissuunnittelija, puhelin: 310 56404
johanna.auer(a)hel.fi
Anne Mäkiprosi, controller, puhelin: 310 20022
anne.makiprosi(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Omaishoitajien vapaapäivät maksuttomiksi

Omaishoitajat tekevät valtavan arvokasta työtä ja säästävät samalla suuren summan veronmaksajien rahoja hoitamalla muutoin hoivantarpeessa olevia ihmisiä kotona.

Esitämme, että Helsingin kaupunki osoittaa omaishoitajien arvostusta myös teoilla ja poistaa omaishoidon

vapaista perittävät omavastuumaksut.

Helsingissä 11.03.2020

Rantanen Mari

Jäsen

Perussuomalaisten valtuustoryh-
mä

(1 + 5 allekirjoitusta)

Halla-aho Jussi

Strandén Juhani

Hyttinen Nuutti

Vepsä Sinikka

Raatikainen Mika

7

Valtuutettu Mari Rantasen ja 5 muun talousarvioaloite omaishoitajien vapaapäivien maksuttomuudesta

HEL 2020-003280 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki osoittaa omaishoitajien arvostusta myös teoilla ja poistaa omaishoidon vapaista perittävät omavastuumaksut.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon viitaten, että omaishoitajia on tuettu kehittämällä omaishoidon tuen palveluja, jotta kaikille perheille löytyisi omaishoitoa parhaiten tukevia palveluja. Kehittämistyötä jatketaan vuonna 2021. Omaishoitoperheiden tukemiseksi on maksuttomia palveluja, omavastuuosuutta ei makseta omaishoidon tuen vapaan tuntikorvauksesta, kotiaivustajapalvelusta tai sijaisomaishoitajan käytöstä.

Kunnallisten sosiaali- ja terveyspalveluiden enimmäismaksut määritellään laissa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista ja asetuksessa. Omavastuuosuudet tarkistetaan joka toinen vuosi ja ne on sidottu kansaneläkeindeksiin. Lakisääteisten vapaiden lisäksi käytetään sosiaalihuoltolan mukaisia harkinnanvaraisia vapaapäiviä, joista maksetaan lautakunnan vahvistamat palvelukohtaiset asiakasmaksut. Jos omavastuuosuuden maksaminen vaarantaa perheen taloudellisen tilanteen tai omaishoidon jatkumisen, perhe voi hakea maksun alennusta tai maksun perimättä jättämistä.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.09.2020 § 172](#)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

HEL 2020-003280 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Rantasen ja viiden muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Valtuutetut katsovat, että omaishoitajat tekevät arvokasta työtä hoitamalla hoivan tarpeessa olevia ihmisiä kotona. Samalla säästyy paljon veronmaksajien rahoja. Valtuutetut esittävät samalla, että Helsingin kaupunki osoittaa omaishoitajien arvostusta myös teoilla ja poistaa omaishoidon vapaista perittävät omavastuumaksut.

Omaishoidon tuen lakisääteisten vapaapäivien omavastuuosuuden poistosta koituisi kaupungille noin 390 000 euron vuotuinen tulomenetyt. Omaishoidon tuen niin sanottujen harkinnanvaraisten vapaapäivien omavastuuosuuden poisto aiheuttaisi kaupungille noin 654 000 euron vuotuisen tulomenetyksen. Yhteensä tulomenetyt olisi noin 1,05 miljoonaa euroa vuosittain.

Toimialan uudistukset toteutetaan talousarvion puitteissa. Ehdotuksen sisältämää tulomenetystä kaupungille ei ole sisällytetty toimialan vuoden 2021 talousarvioehdotukseen, eikä sosiaali- ja terveyslautakunta kannata yleistä omaishoidon tuen vapaapäivien maksuttomuutta.

Kunnan kanssa sopimuksen tehneillä omaishoitajilla on omaishoitolain (937/2005) 4 §:n 1 momentin mukaan oikeus pitää vapaata vähintään kaksi vuorokautta kalenterikuukautta kohti. Ympäri vuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin hoitoon sidotuilla omaishoitajilla on oikeus vähintään kolmeen vapaavuorokauteen kuukaudessa. Jatkossa näistä käytetään termiä lakisääteiset vapaapäivät.

Kunnallisten sosiaali- ja terveyspalveluiden enimmäismaksut määritellään laissa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992) ja asetuksessa (912/1992). Omaishoidon tuen lakisääteisten vapaapäivien omavastuuosuudet tarkistetaan joka toinen vuosi ja ne ovat sidottu kansaneläkeindeksiin.

Omaishoitoperheet käyttävät lakisääteisten vapaapäivien lisäksi myös niin sanottuja sosiaalihuoltolain (1301/2014) 11 §:n mukaisia harkinnanvaraisia vapaapäiviä, jolloin perheet maksavat niistä kulloinkin lautakunnan vahvistamat palvelukohtaiset asiakasmaksut.

Valtuutettujen tekemästä talousarvioaloitteesta ei käy ilmi tarkoitetaan siinä lakisääteisten vai niin sanottujen sosiaalihuoltolain mukaisesti harkinnanvaraisten vapaapäivien omavastuuosuudesta luopumista, joten niitä on seuraavassa käsitelty erikseen.

Vuonna 2019 omaishoidon lakisääteisten vapaapäivien aikaista hoitoa annettiin 33 963 vuorokautta. Omaishoitajan omavastuuosuus on 11,40 euroa/vuorokausi vuonna 2020. Mikäli omaishoidon tuen lakisääteisten vapaapäivien omavastuuosuudesta luovuttaisiin, koituisi tästä kaupungille noin 390 000 euron tulojen menetys vuosittain.

Vuonna 2019 omaishoitajat käyttivät niin sanottuja harkinnanvaraisia vapaapäivävuorokausia arviolta noin 22 000 vuorokautta. Omaishoitoperheen maksama omavastuu vaihtelee sen mukaan, onko hoitoyksikkö palveluasumisen vai laitoshoidon yksikkö. Kustannuslaskelmassa on käytetty palveluasumisen asiakasmaksua, joka on 29,70 euroa/vuorokausi vuonna 2020. Mikäli luovuttaisiin harkinnanvaraisten vapaapäivien omavastuuosuudesta, koituisi tästä noin 654 000 euron tulojen menetys vuosittain.

Omaishoitoperheiden tukemiseksi on myös maksuttomia palveluja. Muun muassa lakisääteisen lomapäivien vaihtoehtona olevasta omaishoidon tuen vapaan tuntikorvauksesta, kotiavustajapalvelun tai sijais-omaishoitajan käytöstä ei makseta omavastuuosuutta. Omaishoidon toimintakeskusten palvelut ovat omaishoitoperheille myös pääsääntöisesti maksuttomia.

Perhe voi aina hakea maksun alennusta tai maksun perimättä jättämisestä, mikäli omavastuuosuuden maksaminen vaarantaa perheen taloudellisen tilanteen tai omaishoidon jatkumisen.

Sosiaali- ja terveystoimiala on pyrkinyt tukemaan omaishoitajia kehittämällä omaishoidon tuen palveluja viime vuosina siten, että kaikille perheille löytyisi omaishoitoa parhaiten tukevia palveluja. Kehittämistyö jatkuu myös vuonna 2021.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Omaishoidon tukea toteutetaan sosiaali- ja terveystoimialalla lautakunnan hyväksymien kriteerien ja yhteisesti sovittujen toimintaperiaatteiden mukaisesti. Jokaisen perheen tilanne on kuitenkin erilainen ja omaishoidon tuen päätökset tehdään kunkin perheen tilanteeseen perustuen. Asiakasmaksujen osalta voidaan osa tai kaikki maksuista kohtuullistaa tai poistaa tilanteessa jossa maksut vaarantavat perheen toimeentulon tai omaishoidon tuen jatkumisen."

Käsittely

[22.09.2020 Ehdotuksen mukaan](#)

Vastaehdotus 1:

Jäsen Aleksi Niskanen: Muutetaan lausunnon kolmas kappale

kuulumaan seuraavasti: "Toimialan uudistukset toteutetaan talousarvion puitteissa. Ehdotuksen sisältämää tulomenetystä kaupungille ei ole sisällytetty toimialan vuoden 2021 talousarvioehdotukseen. Sosiaali- ja terveyslautakunta kehottaa kuitenkin pitämään vapaapäivien maksuttomuuden yhtenä vaihtoehtona tukea omaishoitajia konkreettisesti erityisesti lakisääteisten vapaapäivien osalta."

Kannattaja: jäsen Katju Aro

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Alekski Niskanen)

Jaa-äännet: 10

Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3

Katju Aro, Sandra Hagman, Alekski Niskanen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Jäsen Alekski Niskasen vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 3 - 10.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Jäsen Alekski Niskanen jätti lausunnosta eriävän mielipiteen tekemänsä vastaehdotuksen mukaisin perusteluin.

Esittelijä	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja Juha Jolkkonen
Lisätiedot	Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401 maarit.sulavuori(a)hel.fi Seija Meripaasi, sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja, puhelin: 310 52482 seja.meripaasi(a)hel.fi

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.09.2020 § 153](#)

HEL 2020-003280 T 00 00 03

Lausunto

14.12.2020

Asia

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

[15.09.2020 Pöydälle](#)

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle puheenjohtaja Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Seija Meripaasi, sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja, puhelin: 310 52482
seja.meripaasi(a)hel.fi

Vammais-infon perustaminen

Stadin seniori-infoon on koottu yhden luukun periaatteen mukaan ikääntyneiden palveluja. Lähtökoh-
taisesti on tarkoitus, että palvelu saadaan käynnistettyä yhdestä numerosta ja kaikille asiakkaille an-
netaan tietoa samalla tavalla.

Vammaisilta on tullut viestiä, että palveluiden neuvonta ja saanti vaihtelee suurestikin eri alueilla kau-
pungissamme. Ongelmaksi on myös tullut palveluiden yhteystietojen löytäminen sekä asiakkaan pal-
lottelu työntekijältä toiselle.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsinki ryhtyy selvittämään ja toteuttamaan vammaisil-
le suunnattua Stadin vammais-infoa.

Helsingissä 12.2.2020

Mari Rantanen
kaupunginvaltuutettu

Helsingissä 11.03.2020

Rantanen Mari

Jäsen

Perussuomalaisten valtuustoryh-
mä

(1 + 16 allekirjoitusta)

Juva Kati

Turkkila Matias

Vepsä Sinikka

Wallgren Thomas

Vuorjoki Anna

Raatikainen Mika

Asko-Seljavaara Sirpa

Niinistö Jussi

Strandén Juhani

Kopra Pia

Koskinen Kauko

Venemies Mauri

Korkkula Vesa

Nordström Laura

Hyttinen Nuutti

Karhuvaara Arja

14.12.2020

Asia

8

Valtuutettu Mari Rantasen ja 16 muun talousarvioaloite vammaisinfon perustamisesta

HEL 2020-003281 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki ryhtyy selvittämään ja toteuttamaan vammaisille suunnattua Stadin vammaisinfoa.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali- ja terveyslautakunnan ja vammaisneuvoston lausuntoihin viitaten, että Helsingissä annetaan sosiaalihuollon asiakaslain mukaan asiakkaalle hänen tilanteeseensa sopivassa laajuudessa neuvontaa, ohjausta ja tietoa palvelujen eri vaihtoehtoista ja vaikutuksista sekä asiakkaan oikeuksista. Vammaispalvelujen neuvonta ja ohjauspalvelu toimii puhelimitse klo 8.15–16. Puheluihin vastaavat toimistosihteerit. Sosiaalityöntekijät ja sosiaaliohjaajat ovat viestintäjäntöneeseen asiakkaaseen yhteydessä ollessaan vapaana muusta asiakastyöstä. Ohjauksen ja neuvonnan olennainen osa on ensiarvion tekeminen, jossa työntekijä arvioi tuleeko asiakkaan asiaan reagoida välittömästi, saman päivän aikana vai seitsemän arkipäivän aikana.

”Yhden luukun” periaatteella toimivasta Seniori-infosta on hyviä kokemuksia. Vammaisinfo voisi lisätä eri ikäisten, eri tavoin vammaisten sekä eri puolilla asuvien vammaisten henkilöiden tiedonsaannin yhdenvertaisuutta.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.09.2020 § 165](#)

HEL 2020-003281 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Rantasen ja 16 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään vammaisinfon perustamista. Ehdotuksen mukaan palvelu tulisi saada yhdestä numerosta ja kaikille asiakkaille pitäisi antaa tietoa samalla tavalla.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että vammaisinfo voi olla tarpeellinen palvelu jatkossa, mutta vuonna 2021 sitä ei ole mahdollista toteuttaa talousarvioehdotuksen puitteissa.

Vammaisten sosiaalityö

Sosiaalihuollon asiakaslain mukaan asiakkaalle annetaan hänen tilanteeseensa sopivassa laajuudessa neuvontaa, ohjausta ja tietoa palvelujen eri vaihtoehdoista ja vaikutuksista sekä asiakkaan oikeuksista.

Vammaistyö on sosiaalityön erityispalvelu ja edellyttää laajaa tietämystä erityislakien soveltamisesta ja ensisijaisten lakien sisällöstä. Vammaispalvelulaki ja laki kehitysvammaisten erityishuollosta ovat toissijaisia lakeja ja tulevat sovellettaviksi, kun ensisijaisen lainsäädännön palvelut eivät ole vammaiselle henkilölle riittäviä ja sopivia. On tärkeää, että vammaispalvelujen neuvonnasta ja ohjauksesta vastaavat henkilöt ovat myös perehtyneet vammaispalvelujen prosesseihin ja päätöksenteon perusteisiin. Tällöin asiakkaan asiaan osataan todennäköisimmin vastata jo ensimmäisen puhelun aikana. On myös tärkeää, että jo ensimmäisen puhelun aikana työntekijä osaa selvittää olennaiset ja riittävät tiedot asiakkaan tilanteesta ja sen kiireellisyydestä. Oleellinen osa ohjausta ja neuvontaa on myös ensiarvion tekeminen. Jo ensimmäisessä puhelussa työntekijä arvioi, tuleeko asiakkaan asiaan reagoida välittömästi, saman päivän aikana vai seitsemän arkipäivän aikana.

Nykytilanne

Tällä hetkellä vammaispalvelujen neuvonta ja ohjauspalvelu toimii puhelimitse kello 8.15–16. Puhelimeen vastaavat toimistosihteerit muiden töidensä ohella eri puolella kaupunkia. Palvelussa ei ole erillistä neuvontapistettä, eikä siellä voi vierailia.

Vammaispalvelujen sosiaalityöntekijät ja sosiaaliohjaajat sijoittuvat alueellisiin toimipisteisiin sekä perhekeskuksiin tai terveys- ja hyvinvointikeskuksiin. Henkilöstömitoitus ei tällä hetkellä mahdollista vammaispalvelun ammattilaisten osallistumista pelkästään neuvonta-, ohjaus- ja tiedotustyöhön. Nykyiset monitoimitilat eivät mahdollista perinteisiä

puhelinaikoja. Kun asiakas jättää viestin vastaajaan, sosiaalityöntekijä soittaa takaisin ollessaan vapaana muusta asiakastyöstä.

Arvio kustannusvaikutuksista

Erillisen ja päätoimisen vammaisinfon perustaminen asiakkaiden ohjausta, tiedottamista ja neuvontaa varten edellyttäisi kolmen uuden sosiaaliohjaajan palkkaamista, mikä ei ole mahdollista vuoden 2021 talousarvioehdotuksen puitteissa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Vammaispalvelut ovat palveluita, joiden tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä.

Asiakkaiden riittävä ja ajantasainen tiedottaminen, ohjaus ja neuvonta sekä työntekijöiden saavutettavuus tukevat tätä tavoitetta."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jonna Weckström, vammaisten sosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 89545
jonna.weckstrom(a)hel.fi
Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi
Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715
merja.jantti(a)hel.fi

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.09.2020 § 146](#)

HEL 2020-003281 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

[15.09.2020 Pöydälle](#)

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle puheenjohtaja Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jonna Weckström, vammaisten sosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 89545
jonna.weckstrom(a)hel.fi

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715
merja.jantti(a)hel.fi

Heikkonäköisten ja sokeiden diabeetikkojen sokerimittauslaitteiden hankinta

Esitämme, että kaupunki tutkii yhteistyössä HUS:n kanssa mahdollisuuden ja varaa varoja hankkia kaikille näkövammaisille ja sokeille diabeetikoille omatoimisen mittaamisen mahdollistavat, ihon kautta mittaavat sokerimittauslaitteet.

Näin vähennetään hoitohenkilöstön tarvetta ja parannetaan omatoimista sokeriseurantaa ja sairauden kanssa elämistä.

Helsingissä 11.03.2020

Karhuvaara Arja

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 1 allekirjoitusta)

Hyttinen Nuutti

9

Valtuutettu Arja Karhuvaaran ja 1 muun talousarvioaloite heikkonäköisten ja sokeiden diabeetikkojen sokerimittauslaitteiden hankinnasta

HEL 2020-003286 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupunki tutkii yhteistyössä HUS:n kanssa mahdollisuuden ja varaa varoja hankkia kaikille näkövammaisille ja sokeille diabeetikoille omatoimisen mittaamisen mahdollistavat, ihon kautta mittaavat sokerimittauslaitteet.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon viitaten, että näkövammaisille tyypin 1 diabeetikoille ja näkövammaisille tyypin 2 monipistoinsuliinihoitoisille diabeetikoille pyritään jatkossa mahdollistamaan ihon läpi asennettavien glukosensoreiden käyttö. Tällä vahvistetaan näkövammaisten diabeetikoiden mahdollisuutta omatoimiseen glukosimitaukseen ja tasapainoisen arjen ylläpitämiseen.

Helsingissä on arviolta näkövammaisia tyypin 1 diabeetikoita noin 50 henkilöä ja monipistoinsuliinihoito tyypin 2 diabeetikoita noin 50 henkilöä. Edullisimman glukosensoreiden kustannus on noin 1 400 euroa vuodessa asiakasta kohden. Lukulaitteena tulee käyttää puhelinta, joka mahdollistaa ääneen lausumisen. Asiakas kustantaa puhelimen itse.

Ruokavalio- tai tablettihoitoa tai ainoastaan pitkävaikutteista insuliinia käyttävien diabetespotilaiden kohdalla glukosensoreiden käyttö ei ole tarpeellista tai kustannustehokasta.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

14.12.2020

Asia

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.09.2020 § 171](#)

HEL 2020-003286 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ja yhden muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että kaupunki tutkii yhteistyössä HUSin kanssa mahdollisuutta ja varaa varoja hankkia kaikille näkövammaisille ja sokeille diabeetikoille omatoimisen mittaamisen mahdollistavat, ihon kautta mittaavat sokerimittauslaitteet.

Sosiaali- ja terveystoimiala pyrkii jatkossa mahdollistamaan näkövammaisille tyypin 1 diabeetikoille ja näkövammaisille tyypin 2 monipistosinsuliinihoitoisille diabeetikoille ihon läpi asennettavien niin sanottujen glukosensensorien käytön. Ruokavalio- tai tablettihoitoa tai ainoastaan pitkävaikutteisista insuliinista käyttävien diabetespotilaiden kohdalla glukosensensorin käyttö ei ole tarpeellista eikä kustannustehokasta.

Näkövammaiseksi voidaan määritellä henkilö, jonka näkövamma merkittävästi haittaa jokapäiväistä elämää, eikä näköä voi silmälaseilla korjata. Näkövammaisen henkilö voi olla heikkonäköinen tai sokea. Helsingissä on arviolta näkövammaisia tyypin 1 diabeetikoita noin 50 henkilöä ja monipistosinsuliinihoito tyypin 2 diabeetikoita noin 50 henkilöä.

Käyttökustannuksiltaan edullisin ihon läpi asennettava niin sanottu glukosensensori on Freestyle Libre -niminen järjestelmä, jonka kustannus on noin 1 400 euroa vuodessa asiakasta kohden. Kustannus ei sisällä hoidon aloituksen yhteydessä tarvittavia vastaanottokäyntejä eikä mahdollisia konsultaatioita.

Jotta näkövammaisen saa glukosiarvon tuloksen ääneen lausuttuna, täytyy varsinaisen Freestyle Libre -lukulaitteen sijaan lukulaitteena käyttää sellaista puhelinta, jossa on Near Field Communication (NFC) -ominaisuus ja VoiceOver-toiminta. Lisäksi puhelimeen täytyy ladata ilmainen LibreLink-sovellus, joka on saatavilla iPhone- ja Android-puhelimiin. Asiakas kustantaa itse puhelimen, jossa on yllä mainitut ominaisuudet.

Helsingin kaupunki on tarjonnut näkövammaisille diabeetikoille ääneen lausuvaa verenglukosmittaria, mikäli verenglukosin mittaaminen onnistuu sormenpäästä. Ääneen lausuva verenglukosmittari on aina vaihtoehtona glukosensensorimittaukselle eli asiakas voi saada vain jommankumman mittauslaitteista käyttönsä. On muistettava, että kaikki

näkövammaiset diabeetikot eivät halua käyttää tai eivät tarvitse ihon läpi asennettavaa glukosisensoria.

HUSilta on pyydetty kannanotto aloitteeseen koskien heikkonäköisten ja sokeiden diabeetikoiden ihon läpi asennettavien niin sanottujen glukosisensorien hankintaa. HUS toteaa, että apuvälineharkinnassa on huomioitava näkövammaisen aste, diabeteksen hoitotapa ja tarvittava verengluukoosin seurantatiheys.

HUS suosittelee kaikille insuliinipuutosdiabetesta sairastaville näkövammaisille mahdollisuutta saada glukosisensorointi käyttöön hoitovälinejakelun kautta. Näistä näkövammaisista pääosalla on tyypin 1 diabetes. Monipistosinsuliinihoitoa käyttävien muiden diabeetikoiden kohdalla suositellaan yksilöllistä tarvearviota, jossa huomioidaan verengluukoosin seurantatiheyden lisäksi näkövammaisen aste. Kokonaisuutena tulisi huomioida keskeisen näkökentän ongelmat. Sormenpäämittaukset yhdistettynä niin sanottuun ääneen lausuttuun verengluukoosimittariin on vaihtoehto, mutta sen käytössä on huomioitava, että mahdolliset sivulliset kuulevat myös potilaan verengluukoosiarvon. Ruokavalio- tai tablettihoitoa tai ainoastaan pitkävaikutteista insuliinia käyttävien diabetespotilaiden kohdalla glukosisensorin käyttö ei ole tarpeellista eikä kustannustehokasta. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää HUSin suosituksia perusteltuina ja kannattaa niitä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Näkövammaiset diabeetikot ovat erityistä tukea tarvitseva asiakasryhmä. Hyvän hoitotasapainon ylläpitäminen jatkuvan glukosisensoroinnin avulla voi vähentää diabeteksestä johtuvien komplikaatioiden syntymistä. Kehittyneen terveysteknologian avulla vahvistetaan näkövammaisten diabeetikoiden mahdollisuutta omatoimiseen glukosimitaukseen ja tasapainoisen arjen ylläpitämiseen.”

Esittelijä	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja Juha Jolkkonen
Lisätiedot	Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481 leena.turpeinen(a)hel.fi Juha Ahonen, ylilääkäri, puhelin: 310 45930 juha.ahonen(a)hel.fi Tuula Tikkanen, va. ylilääkäri, puhelin: 310 50076 tuula.tikkanen(a)hel.fi Mervi Korpela, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42683 mervi.korpela(a)hel.fi

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.09.2020 § 152](#)

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

HEL 2020-003286 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

[15.09.2020 Pöydälle](#)

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle puheenjohtaja Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi
Juha Ahonen, ylilääkäri, puhelin: 310 45930
juha.ahonen(a)hel.fi
Tuula Tikkanen, va. ylilääkäri, puhelin: 310 50076
tuula.tikkanen(a)hel.fi
Mervi Korpela, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42683
mervi.korpela(a)hel.fi

Talousarvioaloite perheneuvoloiden työn vahvistamiseksi

Perheneuvoloilla on tärkeä tehtävä lasten ja nuorten terveen kasvun edistämässä sekä vanhempien tukemisessa. Kyse on matalan kynnyksen tuesta perheille: apua voi saada ilman lähetettä, kun vanhemmat kokevat haasteita kasvatustyössään. Helposti saatavilla oleva tuki perheille on äärimmäisen tärkeä keino ehkäistä vakavampia lasten ja nuorten mielenterveyden ongelmia.

Viime vuosina Helsingissä jonot perheneuvoloihin ovat ajoittain olleet kohtuuttoman pitkät. Ensikäyntiä on voinut joutua odottamaan viikkoja. Lyhyen arviojakson jälkeen perhe voi vielä joutua jonottamaan varsinaista hoitoa, jos pitkäaikainen työskentely arvioidaan tarpeelliseksi.

Mielenterveyttä tukeva työ on tehokkainta silloin, kun ongelmiin pystytään tarttumaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Vaikeuksien ratkominen on helpointa, jos perheet voivat saada apua heti niiden ilmaannuttua, ennen kuin haasteet ovat kasvaneet suuremmiksi. Siksi onkin vakavampien mielenterveyden ongelmien ehkäisemisen kannalta ensiarvoisen tärkeää, että tukea vanhemmuuteen on tarjolla nopeasti ja ilman jonotusta.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että perheneuvolaan tulee päästä kaikilla alueilla kahden viikon sisällä yhteydenotosta. Lisäksi arviointijakson jälkeen hoidon tulee jatkua ilman odotusta, ellei taukoon ennen hoitoa ole perheen tilanteeseen liittyvää perusteltua syytä. Esitämme, että talousarvioon 2020 varataan riittävä määräraha perheneuvolan vakanssien lisäämiseksi, jotta tämä tavoite voidaan saavuttaa.

Helsingissä 11.03.2020

Vuorjoki Anna

Valtuustoryhmän puheenjohtaja

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 12 allekirjoitusta)

Korkkula Vesa

Haglund Mia

Holopainen Mari

Peltokorpi Terhi

Sydänmaa Johanna

Saxberg Mirita

Vepsä Sinikka

Juva Kati

Kivelä Mai

Honkasalo Veronika

Nuorteva Johanna

Hyttinen Nuutti

10

Valtuutettu Anna Vuorjoen ja 12 muun talousarvioaloite perheneuvolojen työn vahvistamiseksi

HEL 2020-003299 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että talousarvioon 2020 varataan riittävä määräraha perheneuvolan vakanssien lisäämiseksi.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon viitaten, että perheneuvolan palvelujen saatavuutta on parannettu selkeyttämällä asiakkaaksi tuloa. Perheneuvolaan tullaan koko Helsingissä lapsiperheiden sosiaalineuvonnan puhelinvälittelyn tai sähköisen asioinnin kautta. Lisäksi palvelujen sisältöjä kehitetään perhekeskuksilla vahvistamalla sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteistyöllä. Perheneuvolassa on lisätty runsaasti ryhmämuotoista toimintaa ja avoimia teemailtoja sekä ohjattu asiakkaita verkosta löytyviin palveluihin. Lasten ja nuorten matalan kynnyksen mielenterveyspalveluiden kehittäminen on merkittävä askel kohti laaja-alaista yhteistyötä sosiaalihuollon, terveydenhuollon, kasvatuksen ja koulutuksen sekä vapaa-ajan toiminnan kesken. Perhekeskustoimintamalli antaa tälle Helsingissä hyvän lähtökohdan.

Etelän aluetta lukuun ottamatta perheneuvolan palvelujen saatavuus on hyvä. Etelän alueelle on siirretty työntekijäresursseja toisilta alueilta. Perheneuvolaan palvelun ensiaika pyritään järjestämään 1–4 viikon sisällä yhteydenotosta, kriisiytyneissä tilanteissa 1–2 viikon sisällä. Ensiajan viivästyminen johtuu paitsi palvelun ruuhkautumisesta myös asiakkaista, jotka eivät ota vastaan ensimmäistä tarjottua aikaa tai peruvat tai siirtävät aikaa. Ensikäynneillä (1–3 käyntiä) kartoitetaan perheen tilanne ja tuen tarve sekä tarjotaan ensimmäisiä interventioita tilanteeseen. Tämä on riittävä apu noin 20–30 % asiakkaista. Pitkäkestoisempi työskentely jatkuu ensikäyntien jälkeen kolmen kuukauden sisällä, kriisiytyneissä tilanteissa mahdollisimman välittömästi.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543, riikka.henriksson@hel.fi

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

14.12.2020

Asia

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.09.2020 § 168](#)

HEL 2020-003299 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Anna Vuorjoelle ja 12 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta:

"Aloitteessa esitetään, että perheneuvolaan tulee päästä kaikilla alueilla kahden viikon sisällä yhteydenotosta. Lisäksi arviointijakson jälkeen hoidon tulee jatkua ilman odotusta, ellei taukoon ennen hoitoa ole perheen tilanteeseen liittyvää perusteltua syytä. Lisäksi aloitteessa esitetään, että talousarvioon 2020 varataan riittävä määräraha perheneuvolan vakanssien lisäämiseksi, jotta tämä tavoite voidaan saavuttaa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että erityisesti etelän alueella on lisääntynyt perheneuvolan palvelujen tarve väestömäärän kasvusta johtuen. Muilla alueilla palvelujen saatavuus on hyvä. Palvelun saatavuutta on parannettu selkeyttämällä asiakkaaksi tuloa. Palvelujen sisältöjä kehitetään perhekeskusmallia vahvistamalla sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteistyöllä. Vuoden 2021 talousarvioehdotus ei mahdollista uusien vakanssien perustamista.

Asiakkaaksi tulo ja palvelun saatavuus

Perheneuvolan asiakkaaksi hakeutumisen helpottamiseksi ja selkeyttämiseksi perheneuvolaan on tultu 1.4.2020 alkaen koko Helsingissä lapsiperheiden sosiaalineuvonnan puhelinpalvelun tai sähköisen asioinnin kautta. Lapsiperheiden sosiaalineuvonnassa sosiaaliohjaajat aloittavat tilanteen ja tuen tarpeen kartoituksen sekä arvioivat tilanteen kiireellisyden. Samassa palvelussa arvioidaan myös lapsiperheiden sosiaaliohjauksen sekä lapsiperheiden kotipalvelun tarvetta.

Perheneuvolan palvelua tarvitseville varataan ensiaika, joka pyritään järjestämään 1–4 viikon sisällä yhteydenotosta. Kriisiytyneissä tilanteissa perheneuvolan aika on järjestetty 1–2 viikon sisällä. Etelän perheneuvolassa ensiaika on ollut ajoittain tarjolla vasta 5–6 viikon sisällä. Ensiaika viivästyy varsin usein paitsi palvelun ruuhkautumisen vuoksi myös siksi, että asiakkaat eivät ota vastaan ensimmäistä tarjottua aikaa tai peruvat tai siirtävät aikaa.

Ensikäynneillä (1–3 käyntiä) kartoitetaan perheen tilanne ja tuen tarve moniammatillisesti perheen kanssa ja tarjotaan ensimmäisiä interventi-
oita tilanteeseen. Tämä on osoittautunut riittäväksi avuksi 20–30 %:lle
asiakkaista. Pitkäkestoisempi työskentely sitä tarvitseville jatkuu ensi-
käyntien jälkeen kolmen kuukauden sisällä. Kriisiytyneissä tilanteissa
työskentely on pyritty järjestämään mahdollisimman viiveettömästi.

Toimet palvelun saatavuutta parantamiseksi

Perheneuvolan palvelun kasvaneeseen kysyntään on vastattu syksyllä
2019 ja alkuvuodesta 2020 ennen koronatilanneesta johtuneita muu-
toksia muun muassa lisäämällä runsaasti ryhmämuotoista toimintaa ja
avoimia teemailtoja (esimerkiksi uhmaikä, uusperhe, lapsen sosiaaliset
taidot). Asiakkaita on ohjattu muuta työskentelyä odottaessa ja sen rin-
nalla myös verkosta löytyviin palveluihin.

Ruuhkautunein alue on etelän alue, jonne on siirretty työntekijäresurs-
seja toisilta alueilta sisäisin siirroin. Lasten ja nuorten mielenterveyspal-
velujen kehittämisessä on varattu 500 000 euroa alle 13-vuotiaiden hoi-
dollisten palvelujen vahvistamiseen. Tällä summalla palkattava henki-
löstö tullaan sijoittamaan väliaikaisesti etelän perheneuvolaan paikkaa-
maan väestömäärän kasvusta johtuvaa palvelutarvetta. Seuraavina
vuosina Kampin perhekeskuksen kasvatus- ja perheneuvonnan voima-
varoja pyritään vahvistamaan talousarvion sallimissa puitteissa.

Perheneuvola osana muita palveluita

Kasvatus- ja perheneuvonta, kuten muutkin sosiaalihuoltolain mukaiset
lapsiperheiden palvelut, ovat osaltaan lasten ja nuorten mielenterveys-
työtä vahvistamassa vanhemmuutta ja perheiden ihmissuhteita. Lasten
ja nuorten mielenterveyspulmien tunnistamiseen ja tarttumiseen tarvi-
taan laaja-alaista yhteistyötä sosiaalihuollon, terveydenhuollon, kasva-
tuksen ja koulutuksen sekä vapaa-ajan toiminnan kesken. Meneillään
oleva lasten ja nuorten matalan kynnyksen mielenterveyspalveluiden
kehittäminen on merkittävä tärkeä askel tämän yhteistyön kehittämi-
sessä. Hyvän lähtökohdan tälle antaa Helsingissä koko ajan vahvistuva
perhekeskustoimintamalli.

Toimien yhteys strategiaan ja käyttösunnitelmaan

Toteutetut ja suunnitellut toimet perheneuvolan työn vahvistamiseksi
ovat linjassa Helsingin kaupunkistrategian hyvinvoinnin ja terveyden
edistämisen tavoitteiden kanssa. Perheneuvolassa edistetään strate-
gian mukaisesti lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia sekä omana
palveluna että perhekeskusmallin kautta yhteistyössä muiden palvelui-
den kanssa. Perheneuvola on myös osa perheiden matalan kynnyksen
mielenterveyspalveluja ja ollut aktiivisesti mukana vuoden 2020

14.12.2020

käyttösuunnitelman mukaisessa lasten ja nuorten matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen kehittämisessä. Ryhmätoiminnan lisääminen ja resurssien uudelleenjärjestäminen ovat linjassa käyttösuunnitelman palvelujen saatavuuden parantamisen kanssa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Perheneuvolan palvelut kohdistuvat ja ovat tarjolla kaikille helsinkiläisille lapsiperheille. Maksuttomat julkisin varoin tuotetut perheneuvolan palvelut mahdollistavat myös pienituloisten käyttää palveluita.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi
Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi
Jarkko Luusua, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42303
jarkko.luusua(a)hel.fi

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.09.2020 § 149](#)

HEL 2020-003299 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

[15.09.2020 Pöydälle](#)

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle puheenjohtaja Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jarkko Luusua, toiminnansuunnittelija, puhelin
jarkko.luusua(a)hel.fi
Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi
Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi
Jarkko Luusua, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42303
jarkko.luusua(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Psykiatristen sairaanhoitajien osaamista yläkouluihin

Me allekirjoittaneet kaupunginvaltuutetut esitämme, että Helsingin kaupunki varaa vuodelle 2021 ja edelleen suunnitelmakaudella kahdelle seuraavalle vuodelle 500 000 € summan per vuosi kokeiluun psykiatristen sairaanhoitajien sijoittamiseksi peruskoulun yläkouluihin ja yhtenäiskouluihin. Kouluja valittaessa on arvioitava alueen nuorten avuntarvetta ja alueella tapahtuneita vakavia ongelmia, kuten esimerkiksi nuorten itsemurhia.

Lasten ja nuorten pahoinvointi on lisääntynyt ja matalan kynnyksen mielenterveyspalveluille on paljon tarvetta. Muutamissa kunnissa on aloitettu psykiatristen sairaanhoitajien jalkautuminen peruskouluihin. Näistä kokeiluista on saatu jo lyhyessä ajassa erittäin hyviä kokemuksia. Sairaanhoitajan tehtävänä on tehdä ennaltaehkäisevää jalkautuvaa työtä, olla lasten ja nuorten sekä perheiden tavoitettavissa matalalla kynnyksellä, ja ohjata intensiivisempää apua tarvitsevia nuoria eteenpäin muiden palveluiden piiriin.

Helsingissä 11.03.2020

Peltokorpi Terhi

Valtuustoryhmän puheenjohtaja

Keskustan valtuustoryhmä

(1 + 7 allekirjoitusta)

Laaksonen Heimo

Vepsä Sinikka

Månsson Björn

Laisaari Johanna

Korkkula Vesa

Muttilainen Sami

Hyttinen Nuutti

11

Valtuutettu Terhi Peltokorven ja 7 muun talousarvioaloite psykiatristen sairaanhoitajien sijoittamisesta yläkouluihin

HEL 2020-003302 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki varaa vuodelle 2021 ja edelleen suunnitelmakaudella kahdelle seuraavalle vuodelle 500 000 € per vuosi kokeiluun psykiatristen sairaanhoitajien sijoittamiseksi peruskoulun yläkouluihin ja yhtenäiskouluihin.

Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoihin viitaten, että nykyisten moniammatillisten toiminta- ja palvelumallien katsotaan vastaavan nuorten tarpeisiin mielenterveys- ja päihdeongelmissa.

Vuosina 2007–2012 toteutettiin kokeilu, jossa muutamien koulujen kouluterveydenhuollossa työskenteli psykiatrisia sairaanhoitajia, mutta työskentelymallissa ei onnistuttu kohdistamaan palveluja tarkoituksenmukaisesti kohderyhmään moninaisista kokeiluista huolimatta. Kouluterveydenhuolto on ennaltaehkäisevää toimintaa ja hoidollinen mielenterveystyö toimii paremmin opiskeluterveydenhuollossa. Kouluterveydenhuollon näkökulmasta keskitetyt moniammatilliset palvelut varmistavat oppilaiden mielenterveys- ja päihdehäiriöiden varhaista tunnistamista, turvaavat tarpeenmukaiset ja laadukkaat Käypä hoito -suositusten mukaiset interventiot sekä ehkäisevät oireiden vaikeutumista ja kroonistumista.

Helsingissä moniammatilliset yksiköt, perhekeskukset ja nuorisoasema, varmistavat toimivat, tuloksekkaat ja tehokkaat lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut. 13 vuotta täyttäneille tarjotaan kynnyksetöntä palvelua nuorisoasemalla ja mielenterveyspalvelupiste Miepissä. Kaupungin toimialojen ja HUS:n yhteistyössä on laadittu nuorten mielenterveysongelmien tunnistamisen ja hoidon palvelumalli. Mielenterveys- ja päihdeongelmien hoitoketjua parannetaan laajentamalla nuorisoaseman toimintaa ja perustamalla perhekeskuksen yhteyteen perustason lasten mielenterveyspalveluyksikkö.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543, riikka.henrikss@hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.09.2020 § 170](#)

HEL 2020-003302 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Terhi Peltokorven ja seitsemän muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien psykiatristen sairaanhoitajien sijoittamista yläkouluihin:

"Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki varaa vuodelle 2021 ja edelleen suunnitelmakaudella kahdelle seuraavalle vuodelle 500 000 euroa/vuosi kokeiluun psykiatristen sairaanhoitajien sijoittamiseksi peruskoulun yläkouluihin ja yhtenäiskouluihin matalan kynnyksen mielen-terveyspalvelujen lisäämiseksi.

Lasten ja nuorten mielenterveyden ja päihteettömyyden edistäminen ja ennaltaehkäisevä toiminta ovat Helsingissä koko oppilaitosyhteisön asia ja kaikkien oppilaiden kanssa työskentelevien henkilöiden vastuulla. Oppilashuollon psykologi, kuraattori, terveydenhoitaja ja koulu-lääkäri selvittävät ja hoitavat oppilaiden lievää oireilua tarvittaessa. Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajan ja lääkärin perustehtäviin kuuluu mielenterveyden edistäminen ja lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin selvittäminen. Kouluterveydenhuollon palveluista vastaa perhe- ja sosiaalipalvelujen kouluterveydenhuollon yksikkö.

Kouluterveydenhuolto on ennaltaehkäisevää toimintaa, johon kuuluu terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, oppilaan erityisen tuen tai tutkimusten tarpeen varhainen tunnistaminen ja tukeminen sekä tarvittaviin jatkotutkimuksiin ja -hoitoon ohjaaminen. Varsinainen sairaanhoito ei kuulu kouluterveydenhuollon tehtäviin.

Helsingin koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa toteutettiin vuosina 2007–2012 kokeilu, jossa muutamissa peruskouluissa työskenteli psykiatrisia sairaanhoitajia. Eri kouluilla toimivat psykiatriset sairaanhoitajat eivät muodostaneet ennaltaehkäisevää ja yhtenäistä työskentelymallia. Kokeilu osoitti, ettei työskentelymallia kannata laajentaa peruskouluihin. Psykiatriset sairaanhoitajat siirrettiin osaksi

opiskeluterveydenhuoltoa, johon sisältyy sairaanhoito ja näin ollen luontevasti myös hoidolliset mielenterveyspalvelut.

Kouluterveydenhuollon näkökulmasta keskitetyt moniammatilliset palvelut varmistavat paremmin kuin kouluilla erikseen toimivat psykiatriset sairaanhoitajat oppilaiden mielenterveys- ja päihdehäiriöiden varhaista tunnistamista, turvaavat tarpeenmukaiset ja laadukkaat Käypä hoito -suositusten mukaiset interventiot ja ehkäisevät oireiden vaikeutumista ja kroonistumista. Keskitetyistä palveluista pystytään tarjoamaan myös konsultaatiotukea ja työnohjausta.

Tällä hetkellä 13 vuotta täyttäneille tarjotaan kynnyksetöntä palvelua nuorisoasemalla ja mielenterveyspalvelupiste Miepissä. Nuorisoaseman resursseja on lisätty ja Kalasatamaan on perustettu toinen Mieppi.

Helsingissä on tehty kaupungin toimialojen ja HUSin yhteinen lasten ja nuorten mielenterveysongelmien tunnistamisen ja hoidon palvelumalli. Palvelumalli on osa nuorten ja lasten syrjäytymisen ennaltaehkäisyn kaupunkistrategiaa.

Mielenterveys- ja päihdeongelmien hoitoketjua parannetaan laajentamalla edelleen nuorisoaseman toimintaa ja sen lisäksi perustamalla perhekeskuksen yhteyteen perustason lasten mielenterveyspalveluyksikkö nykyisen lastenpsykiatrisen tiimin tehtäviä laajentamalla. Näyttöön perustuvien psykososiaalisten interventioiden käyttöä lisätään kouluterveydenhuollossa, oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalveluissa sekä nuorisotyössä. Lisäksi kaikilla toimialoilla otetaan käyttöön yhteinen huolen tunnistamisen toimintamalli ja matalan kynnyksen palvelumalli, jotka varmistavat oikea-aikaisen avun ja yhteistyön eri toimijoiden välillä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta ei kannata aloitteessa ehdotettua kokeilua psykiatristen sairaanhoitajien sijoittamisesta peruskoulun yläkouluihin ja yhtenäiskouluihin, koska nykyisten moniammatillisten toiminta- ja palvelumallien katsotaan vastaavan paremmin nuorten tarpeisiin mielenterveys- ja päihdeongelmissa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Lasten ja nuorten mielenterveyden ja päihteettömyyden edistäminen on koko kouluyhteisön monitasoista yhteistyötä. Tätä varmistetaan kehittämällä koulun työntekijöiden ja oppilaiden tunne- ja vuorovaikutusosaamista sekä tukemalla osallistavaa toimintakulttuuria. Tarvittaessa tarjotaan kohdennettua tukea.”

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Lisätiedot

Tuula Salmivaara-Pesonen, kouluterveydenhuollon päällikkö, puhelin: 050 363 8669
tuula.salmivaara-pesonen(a)hel.fi
Hanna Viitala, perhepalvelujen johtaja, puhelin: 310 46012
hanna.viitala(a)hel.fi

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.09.2020 § 151](#)

HEL 2020-003302 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

[15.09.2020 Pöydälle](#)

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle puheenjohtaja Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Tuula Salmivaara-Pesonen, kouluterveydenhuollon päällikkö, puhelin: 050 363 8669
tuula.salmivaara-pesonen(a)hel.fi
Hanna Viitala, perhepalvelujen johtaja, puhelin: 310 46012
hanna.viitala(a)hel.fi

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.09.2020 § 204](#)

HEL 2020-003302 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Terhi Peltokorven talousarvioaloitteeseen psykiatristen sairaanhoitajien sijoittamisesta kouluihin:

Kouluterveyskyselyn 2019 tulosten mukaan suurin osa helsinkiläislapsista ja -nuorista on tyytyväisiä elämäänsä ja kokee itsensä terveiksi. Mielialan ailahtelut ja ahdistuneisuuden kokemus ovat lisääntyneet, varsinkin nuorilla tytöillä, mutta mielialan vaihteluihin liittyvät ailahtelut tunnistetaan ja niihin saadaan apua ja tukea läheisiltä. Itsemurhien määrä on yleisesti laskenut suhteellisen tasaisesti, mutta nuorten alle 25-vuotiaiden itsemurhakuolleisuus ei ole pienentynyt yhtä paljon.

Kouluterveydenhuollon tehtäviin ei perinteisesti ole kuulunut sairaanhoito. Tämä on nähty puutteena. Tämän vuoksi vuosina 2007–2012 toteutettiin kokeilu, jossa muutamien peruskoulujen kouluterveydenhuollossa työskenteli myös psykiatrisia sairaanhoitajia. Tavoitteena oli löytää sopiva työskentelymalli nuorten mielenterveysongelmien haasteisiin vastaamiseksi. Työskentelymallissa ei kuitenkaan onnistuttu kohdistamaan palveluja määrätietoisesti ja tarkoituksenmukaisesti kohderyhmään moninaisista kokeiluista huolimatta. Eri kouluilla toimivien yksittäisten psykiatristen sairaanhoitajien työ ei muodostanut ennaltaehkäisevää yhtenäistä työskentelymallia, vaan koulujen toimintakulttuuri ja muut tekijät ohjasivat toimintaa.

Opiskeluterveydenhuoltoon sisältyy sairaanhoito ja siten hoidollinen mielenterveystyö toimii paremmin opiskeluterveydenhuollon palveluissa. Tästä johtuen toiminta ja psykiatriset sairaanhoitajat siirrettiin kokeilun jälkeen peruskouluista toisen asteen ammatillisiin oppilaitoksiin.

Peruskouluissa toimivien terveydenhoitajien koulutus mahdollistaa varhaisen mielenterveyden oireilujen tunnistamisen ja ennaltaehkäisyn. Oppilaiden lievää oireilua voidaan selvittää ja hoitaa koulun oppilashuollon henkilöstön toimesta. Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajan ja lääkärin perustehtäviin kuuluu mielenterveyden edistäminen sekä lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin selvittäminen. Kaupunkitason opiskeluhuollon ohjausryhmä seuraa palveluiden riittävyyttä ja tekee esityksiä palveluiden kehittämiseksi. Kouluterveydenhoitajien määrää on lisätty Helsingissä vaativille alueille.

Myös muita oppilashuollon työntekijöitä on viime vuosina on mm. PD-rahalla. Vuoden 2019 alussa toimintansa aloittivat muun muassa kahdeksan esiopetuksen psykologia ja kuraattoria. Esi- ja perusopetuksen oppilashuollon yhteistyön avulla tunnistetaan ja päästään puuttumaan varhaisemmassa vaiheessa lasten mielenterveyden ongelmiin

Hyvinvointia voidaan myös edistää vaikuttamalla esimerkiksi sosiaaliin taustatekijöihin kuten tukemalla vanhemmuutta, hyvinvoivilla yhteisöillä kouluissa ja työpaikoilla, vähentämällä yksinäisyyden kokemuksia, kulttuuripalveluilla, tukemalla harrastuksiin pääsyä ja liikkumismahdollisuuksia. Muutamissa peruskouluissa on käynnissä kouluvalmentaja -kokeilu ja monikielinen ohjaajamalli, joiden avulla voidaan myös tukea oppilaita, joilla on erityistarpeita. Lisäksi yhdellä perusopetusalueella jatkuu jalkautuvan moniammatillisen työparimallin kokeilu yhteistyössä lapsiperheiden sosiaaliohjauksen kanssa. Helsingissä on myös nuorisopsykiatrian järjestämää konsultatiivista mielenterveyspalvelua HYKS Varhain toimintaa, joka toteutetaan yhdessä perustason palveluiden kanssa.

Palveluketjujen kehittäminen Helsingissä

Sosiaali- ja terveystoimialalla on käynnistetty vuoden 2019 käyttösuunnitelman tavoitteiden mukaisesti lasten ja nuorten varhaisen tuen ja mielenterveyspalvelujen palveluketjujen kehittäminen. Näitä palveluketjuja kehitetään yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimialan, HUS:n sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Tämä kehittämistyö on toimialojen yhteinen sitova tavoite. Työn tavoitteena on rakentaa yhteinen palvelu- ja prosessiketju lapsen varhaisen tuen tarpeen sekä nuorten mielenterveysongelmien havainnointiin ja hoitoon yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa.

Helsingissä on toiminut eri toimialoja yhdistävä palvelujen integraatio-ryhmä, joka on tehnyt esityksen konkreettisista toimenpiteistä siihen, miten lasten ja nuorten mielenterveyspalveluja kehitetään jatkossa Helsingissä. Tämä toteutetaan ensin, ja sitten pohditaan, tarvitaanko vielä uusia ammattikuntia tai muunlaista lisäresursointia. Myös ammatillisissa oppilaitoksissa olevien sairaanhoitajien paikka palveluketjussa tullaan selvittämään osana nuorten mielenterveyspalvelujen palveluketjutyötä.

Helsingissä on lähdetty kehittämään keskitettyjä moniammatillisia yksiköitä, perhekeskuksia ja nuorisoasemaa, jotka varmistavat paremmin toimivat, tuloksekkaat ja tehokkaat lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut. Näin vahvistetaan myös ennaltaehkäisevää työtettä, henkilöstön osaamisen kehittämistä ja tarpeen mukaista työnohjausta ja työyhteisön tukemista.

Lisäksi Helsingissä on myös syksyllä 2019 käynnistynyt matalan kynnyksen maksuton mielenterveyspalvelu -kokeilu, joka palvelee arkisin Myllypuron terveysasemalla. Miepin palvelut on tarkoitettu Myllypuron, Kontulan ja Kivikon terveysasemien alueilla asuville yli 13-vuotiaille nuorille ja aikuisille. Mieppiin voi ottaa yhteyttä ilman lähetettä. Miepissä asiakkaita auttavat mielenterveyden ammattilaiset. Miepin toimintaa kehitetään käyttäjäkokemusten avulla ja palvelun on tarkoitus laajentua koko kaupunkiin toiminnan vakiintuessa.

Yhteenveto

Helsingin kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2019-2021 kokoaa ja ohjaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kaupungin eri toimialojen yhteistyössä toteuttamaa yksilöön, perheeseen, yhteisöihin, väestöön ja näiden elinympäristöihin kohdistuvaa toimintaa. Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yksi keskeinen painopiste on nuorten syrjäytymiskiirteen katkaiseminen ja eriarvoisuuden vähentäminen. Hyvinvointia tulee tukea jo ennen ongelmien ilmaantumisesta, ja lapsuudessa ilmeneviin signaaleihin reagoida

ennen vaikeiden oireiden ilmestymistä. Vahvistamalla olemassa olevia palveluita ja henkilöstön osaamista tuetaan lasten ja nuorten hyvinvointia. Mielenterveyden edistämisen toimenpiteitä on kirjattu erityisesti lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn painopisteen toimenpiteisiin.

Kiusaamisen vastaisen ohjelman (KVO13) toimenpiteisiin kuuluu sosiaalisia ja tunnetaitoja sekä kiusaamistilanteiden käsittelyä kehittävien ohjelmien systemaattinen käyttö jokaisessa koulussa ja opiskeluhuollon ammattilaiset ovat näiden edistämässä keskeisessä asemassa. Kehittämällä olemassa olevia oppilashuollollisia ja terveydenhuollollisia palveluja kouluissa sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen palveluketjuja yhdessä sosiaali- ja terveystoimen sekä HUS:n kanssa, tuemme paremmin mielenterveyden ongelmien ennaltaehkäisyä sekä varhaista puuttumista.

Muutamissa muissa kunnissa on kouluihin jalkautuvilla psykiatrisilla sairaanhoitajilla saatu aikaan hyviä kokemuksia ja tuloksia. Esimerkiksi Turussa on osoitettu yksi psykiatrinen sairaanhoitaja tuhatta oppilasta kohti. Helsingissä yläasteikäisiä oppilaita noin 16 000. Vastaava malli Helsingissä edellyttäisi kuudentoista psykiatrisen sairaanhoitajan palkkaamista, jolloin vuosittainen kustannusarvio olisi noin 800 000 euroa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2021 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Heidi Roponen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 71927
heidi.roponen(a)hel.fi
Vesa Nevalainen, Oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi

Helsingin kaupungin erottava Uudenmaan virkistysalueyhdistyksestä

Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen tarkoituksena on turvata ja kehittää uusmaalaiden mahdollisuuksia luonnossa virkistäytymiseen, ulkoiluun ja luontoliikuntaan. Tavoite on hyvä, että se toteutuu huonosti ja Helsinki maksaa vuodessa jäsenmaksu 0,5 miljoonaa euroa joka vuosi. Helsingillä ja muilla kunnilla on omat toimivat virkistysalueet ulkoiluun ja luontoliikuntaan. Uudenmaan virkistysalueyhdistys ei tarjoa jäsenmaksuun suhteutettuna Helsingille sitä hyötyä, jota voimme edellyttää. Näin ollen me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsinki eroaa Uudenmaan virkistysalueyhdistyksestä.

Helsingissä 11.03.2020

Meri Otto

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 2 allekirjoitusta)

Laaksonen Heimo

Pajula Matias

12

Valtuutettu Otto Meren ja kahden muun talousarvioaloite Helsingin kaupungin eroamiseksi Uudenmaan virkistysalueyhdistyksestä

HEL 2020-003268 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsingin tulisi erota Uudenmaan virkistysalueyhdistyksestä.

Aloitteesta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus toteaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoihin viitaten, että Helsingin jäsenyys Uudenmaan virkistysalueyhdistyksessä on perusteltua säilyttää.

Uudenmaan virkistysalueyhdistys tuottaa luonnon virkistyskäytön ja ulkoilun palveluita ja olosuhteita jäsenkuntiensa ohjaamana kuntalaisille. Toiminnan tarkoituksena on mahdollistaa ja edistää kuntalaisten mahdollisuuksia ulkoilla, liikkua ja virkistyä luonnossa. Yhdistyksessä päättäntävaltaa käyttävät sen jäsenkunnat.

Virkistysalueyhdistyksellä on reilut 40 virkistysaluetta, joiden maapinta-alasta se omistaa 83 %, yhteensä vajaat 1 300 hehtaaria (ha). Lisäksi yhdistyksellä on yli 1 300 ha omaa vesialuetta ja yhdistys on omistajana yli 4 200 ha suuruisissa yhteisissä vesialueissa. Virkistysalueyhdistyksen suosituimmilla viidellä virkistysalueella palvellaan vuosittain n. 260 000 – 280 000 kävijää (Kopparnäs-Störsvik, Porkkalanniemi, Palakoski, Sarvikallio, Varlaxudden). Lopuilla 35 alueella vieraillee lisäksi useita kymmeniä tuhansia lisää.

Virkistysalueyhdistyksen talous perustuu jäsenkuntien maksamiin palvelu- ja investointimaksuihin. Palvelumaksulla katetaan operatiivinen toiminta, eli alueiden ja niiden palvelujen tarjoaminen kuntalaisille. Investointimaksulla katetaan alueiden hankkimisesta ja niiden perusrakentamisesta aiheutuvat kustannukset. Yhdistys ei kerää erikseen jäsenmaksua, vaan toiminta on yhdistysmuotoista hallinnollisista syistä. Helsingin osuus vastaa noin 40 % virkistysalueyhdistykselle tulevista kuntamaksutuloista. Kuntamaksut määräytyvät yhdistyksen sääntöjen mukaisesti suhteessa kunnan asukaslukuun.

Kaupungin tiivistyessä, asukasluvun kasvaessa ja viheralueiden kokonaispinta-alan vähentyessä täydennysrakentamisen myötä seudullisten viheralueiden merkitys kasvaa. Luonnon virkistyskäyttö eri muodossa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

lisääntyä vuosi vuodelta, ja luontoon liittyvät arvot ovat kansalaisille yhä tärkeämpiä. Kevään 2020 poikkeusolojen aikaan luonnossa liikkumisen suosio kasvoi entisestään. Alan asiantuntijat arvioivat, että merkittävä osa poikkeusolojen suuresta kysynnästä jää pysyväksi ilmiöksi, koska kansalaiset ovat löytäneet entistä paremmin Uudenmaan mahdollisuudet luonnossa liikkumiseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 511](#)

HEL 2020-003268 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että Helsingin jäsenyyden Uudenmaan virkistysalueyhdistyksessä tulee jatkua. Kaupungin tiivistyessä, asukasluvun kasvaessa ja viheralueiden kokonaispinta-alan vähentyessä täydennysrakentamisen myötä seudullisten viheralueiden merkitys kasvaa. Luonnossa liikkuminen ja harrastaminen on merkittävä osa hyvinvointia ja terveyttä edistävää ulkoilua, ja kaupunki on strategiassaan sitoutunut kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen.

Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen toiminnan tarkoitus

Uudenmaan virkistysalueyhdistys on Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan kuntien yhteistyöelin, jonka tarkoituksena on turvata ja kehittää jäsenkuntiansa asukkaiden virkistysmahdollisuuksia, säilyttää ja vaalia luontoa ja maiseman omaleimaisuutta sekä ottaa huomioon paikallisen

väestön viihtyvyys ja peruselinkeinojen harjoittaminen niin, että toiminta on sopusoinnussa ympäröivän luonnon kanssa.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys voi hankkia ja hoitaa jäsenkuntien asukkaiden tarpeita palvelevia virkistysalueita ostamalla tai vuokraamalla näitä alueita ja hankkimalla niihin käyttöoikeuksia sekä huolehtimalla niiden käytön edellyttämästä hoidosta ja rakentamisesta. Alueet voivat myös sijaita yhdistyksen varsinaisen toiminta-alueen ulkopuolella. Kuntajäseniksi voivat liittyä Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan maakuntien kunnat.

Uudenmaan kunnista 19 kuntaa, mukaan lukien pääkaupunkiseudun kunnat, ovat yhdistyksen jäseniä. Yhdistys tekee muun muassa seudullista yhteistyötä Helsingin seudun viherkehän kehittämiseksi. Uudenmaan virkistysalueyhdistyksellä on ollut keskeinen rooli vuonna 2019 käynnistyneessä ja Metsähallituksen Luontopalvelujen koordinoimassa Urban Outdoors hankkeessa ja sen jatkotyön koordinoimisessa. Hankkeessa oli mukana Uudenmaanliitto, Suomen Latu ry, Jotuca Oy (retkipaikka.fi), luontomatkailuyrittäjiä ja useita Uudenmaan alueen kuntia, mukaan lukien Helsinki. Hankkeen tavoitteena on kehittää ja parantaa Helsingin seudun asukkaiden virkistys-, liikunta- ja hyvinvointipalveluja ja lisäksi edistää seudun luontomatkailua ja tunnettavuutta. Tiiviin yhteistyön avulla helsinkiläisten mahdollisuudet saada monipuolista tietoa seudullisista retkeily- ja luontokohteista ovat parantuneet.

Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen ylläpitämät kohteet

Yhdistyksen hankkimia ja ylläpitämiä virkistyskohteita on lähes 40 eri puolella Uuttamaata. Alueet ovat suosittuja ja käytettyjä ulkoilualueita. Yhdistys tiedottaa kattavasti alueistaan ja tarjoamistaan virkistyspalveluista nettisivuillaan. Yhdistys tekee viestinnässään tiivistä yhteistyötä muun muassa Metsähallituksen kanssa, mikä näkyy sivuston monipuolisessa tarjonnassa.

Helsingin alueella yhdistys ylläpitää Helsingin itäisessä saaristossa sijaitsevien Pikku Leikosaaren ja Kalliosaaren ulkoilu- ja virkistyspalveluita. Palvelutarjontaan kuuluvat hyvin hoidetut keittokatokset, käymälät, laiturit, levähdyspaikat ja sauna. Kaikille helsinkiläisille avoimet yhdistyksen virkistysaaret tasaavat käyttöpainetta kaupungin omistamien ja ylläpitämien muiden saariston retkeilysaarten osalta. Viidessä suosituimmassa kohteessa, mukaan lukien Metsähallituksen pääkaupunkiseudun kansallispuistot, on yli 260 000 kävijää vuodessa. Uudenmaan rannikkoalueella ja saaristossa tärkeänä kohderyhmänä ovat veneilijät.

Helsingin rajojen sisäpuolella olevat viheralueet eivät korvaa seudullisia laajoja ulkoilualueita, jotka erityisesti tänä keväänä ja kesänä viheralueiden käyttöpaineen lisääntyttyä ovat tarjonneet merkittävän lisän

helsinkiläisten käytössä olevien, virkistystä varten suunniteltujen ja ylläpidettyjen luontoalueiden kapasiteettiin.

Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen talous

Yhdistyksen toiminta katetaan jäsenmaksuilla, jotka määräytyvät asukasluvun mukaan. Jäsenkunnat maksavat yhdistykselle 0,64 euroa asukasta kohden vuosittain. Maksu muodostuu 0,44 euron jäsenmaksusta ja 0,2 euron investointimaksusta. Helsingin jäsenmaksun osuus yhdistyksen noin miljoonan euron kokonaisbudjetista on vuonna 2020 yhteensä 414 747 euroa. Jäsenmaksu on pysynyt samana viimeiset kahdeksan vuotta huolimatta palveluiden kehittämisestä.

Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen merkitys Helsingille

Helsinki on yhdistyksen perustajajäsen ja ollut jäsenenä yli 30 vuotta. Yhdistyksen alueet ja palvelut täydentävät kuntien itse tuottamaa tarjontaa kustannustehokkaasti ja monipuolisesti. Helsingin kaupungin asukkaat muodostavat huomattavan osan Uudenmaan luontoretkeilykohteiden ja niiden palveluiden käyttäjistä.

Yhdistykseen kuulumisen tuo Helsingille merkittäviä mahdollisuuksia yhteistyöhön seudullisen viherverkoston kehittämisessä ja imagohyötyä.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelut toteaa omassa lausunnossaan, että Helsingin tulee jatkossakin olla Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen jäsen. Kaupunkiympäristön toimialan näkemys on yhteneväinen. Lausunto on valmistelu yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden kanssa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Maria Jaakkola, yksikön päällikkö: 310 37244
maria.jaakkola(a)hel.fi
Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija, puhelin: 310 38540
tuuli.ylikotila(a)hel.fi
Tuomas Lahti, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 20520
tuomas.lahti(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.09.2020 § 133](#)

HEL 2020-003268 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että Helsingin jäsenyys Uudenmaan virkistysalueyhdistyksessä on syytä säilyttää.

Uudenmaan virkistysalueyhdistys tuottaa luonnon virkistyskäytön ja ulkoilun palveluita ja olosuhteita jäsenkuntiansa ohjaamana kuntalaisille. Toiminnan tarkoituksena on mahdollistaa ja edistää kuntalaisten mahdollisuuksia ulkoilla, liikkua ja virkistyä luonnossa. Yhdistyksessä päättäenvaltaa käyttävät sen jäsenkunnat. Virkistysalueyhdistyksen rooli ulkoilun palveluiden ja olosuhteiden tarjoajana sijoittuu kuntien (alueet pääasiassa lähiulkoiluun) ja valtion (alueet pääosin sidoksissa luonnon-suojelutarkoituksiin) väliin. Virkistysalueyhdistyksen rooli nousee erityisesti esiin ajateltaessa ylikunnallisesti palvelevia virkistysalueita, joiden käyttäjät tulevat muualtakin kuin pääasiallisesti alueen sijaintikunnasta. Yhdistyksen jäseniä ovat lähes kaikki Uudenmaan maakunnan kunnat.

Virkistysalueyhdistyksellä on reilut 40 virkistysaluetta, joiden maapinta-alasta se omistaa 83 %, yhteensä vajaat 1 300 hehtaaria (ha). Lisäksi yhdistyksellä on yli 1 300 ha omaa vesialuetta ja yhdistys on omistajana yli 4 200 ha suuruisissa yhteisissä vesialueissa. Virkistysalueyhdistyksen suosituimmilla viidellä virkistysalueella palvellaan vuosittain n. 260 000 – 280 000 kävijää (Kopparnäs-Störsvik, Porkkalanniemi, Palakoski, Sarvikallio, Varlaxudden). Lopuilla 35 alueella vieraillee lisäksi useita kymmeniä tuhansia lisää.

Uudenmaan virkistysalueyhdistys selvitti kesällä 2020 alueidensa kävijöiden kotikuntia (otos n= yli 500). Tulosten mukaan helsinkiläisten kävijöiden osuus keskeisimmillä ja suosituimmilla oli noin 30–40 %. Kysely toteutettiin kesälomakaudella, jolloin ihmiset lähtevät tyypillisesti muihin maakuntiin ja mökeilleen, kun taas lähiseutujen ulkoilukäyttö painottuu enemmän arkipäiviin ja arkiviikonloppuihin. Koko vuoden kävijöissä helsinkiläisten osuuden voi siis olettaa olevan tätä korkeammat. Kattavammalla otannalla tehtyjen Metsähallituksen kävijätutkimusten mukaan Nuuksion kansallispuiston kävijöistä noin 40 % on helsinkiläisiä, Sipoonkorven kansallispuiston kävijöistä noin 35 % sekä reilusti kauempana sijaitsevan veneilykohteen Tammisaaren kansallispuiston kävijöistä helsinkiläisiä on noin 26 %. Virkistysalueyhdistyksen viestintäkanavien käyttöä seurataan käyttäjädatan perusteella, ja viestintäkanavien käytöstä keskimäärin 55–65 % sijoittuu Helsinkiin. On perusteltua olettaa, että viestintäkanavien käyttö muuttuu alueiden käytöksi suunnilleen samassa suhteessa.

Uudenmaan virkistysalueyhdistys palvelee Itä-Helsingin edustalla olevalla hyvin suosituilla Pikku Leikosaarella, joka on lähellä suuria vene-satamia ja melontaetäisyydellä mantereesta. Sen kävijöistä

helsingiläisiä on arviolta yli 90 %. Läheisestä välittömästi Kallahdenniemmen itäpuolella sijaitsevasta Kalliosaaresta odotetaan vuosina 2020–2021 toteutettavien kehittämistoimien myötä tulevan suosittu paikallinen kohde, kun sijainti suuren asutuskeskittymän läheisyydessä mahdollistaa sinne pääsyn helposti esim. vuokrakajakilla, -kanootilla, soutuveneellä tai jopa sup-laudalla.

Luonnon virkistyskäyttö eri muodossa lisääntyy vuosi vuodelta, ja luontoon liittyvät arvot ovat kansalaisille yhä tärkeämpiä. Kevään 2020 poikkeusolojen aikaan luonnossa liikkumisen suosio entisestään. Alan asiantuntijat arvioivat, että merkittävä osa poikkeusolojen suuresta kysynnästä jää pysyväksi ilmiöksi, koska kansalaiset ovat löytäneet entistä paremmin Uudenmaan mahdollisuudet luonnossa liikkumiseen. Ulkoiluun liittyvien tuotteiden ja välineiden myynti on kasvanut alkuvuonna kymmeniä, jopa satoja prosentteja. Tästä voi päätellä, että ulkoilun pariin on tänä vuonna löytänyt paljon sellaisia ihmisiä, jotka eivät ole aiemmin juurikaan liikkuneet luonnossa. Toimijoilla on varsin selkeä näkemys siitä, että poikkeusajat ovat laittaneet ihmisten ajankäytön ja kulutustottumukset kerralla uusiksi.

Uudenmaan virkistysalueyhdistyksellä on myös yhä suurempi rooli pääkaupunkiseudun Viherkehän alueen luonnon virkistyskäyttöön liittyvässä yhteistyössä, sen koordinoinnissa ja yhteisessä viestinnässä. Luonnossa liikkumisen lisääntyvä kysyntä luo tarvetta tälle, jotta kävijät jakautuisivat muillekin kuin kaikkein suosituimmille alueille. Yhdistyksellä on kuntien yhteisenä toimijana mandaatti ja luonteva asema toiminnan kehittämisessä. Yhteistyötä kehitetään eteenpäin yhteistyössä alueen kuntien ja Uudenmaan liiton kanssa.

Virkistysalueyhdistyksen rooli toimijana on myös erityisen tärkeä Suomenlahden etappisatamaverkostossa, mikä on tärkeä asia suurelle osalle useista kymmenistä tuhansista helsinkiläisistä veneilijöistä. Merialueella virkistysalueyhdistyksellä on monia palveluita, joita käyttäjät arvostavat.

Virkistysalueyhdistyksen talous perustuu jäsenkuntien maksamiin palvelu- ja investointimaksuihin. Palvelumaksulla katetaan operatiivinen toiminta, eli alueiden ja niiden palvelujen tarjoaminen kuntalaisille. Investointimaksulla katetaan alueiden hankkimisesta ja niiden perusrakentamisesta aiheutuvat kustannukset. Yhdistys ei kerää erikseen jäsenmaksua, vaan toiminta on yhdistysmuotoista hallinnollisista syistä.

Helsingin osuus vastaa noin 40 % virkistysalueyhdistykselle tulevista kuntamaksutuloista. Kuntamaksut määräytyvät yhdistyksen sääntöjen mukaisesti suhteessa kunnan asukaslukuun. Maksut ovat vuonna 2020

palvelumaksu 0,5 euroa/asukas ja investointimaksu 0,14 euroa/asukas. Yhteensä Helsingin osuus v. 2020 on 414 747 euroa. Tästä noin 324 000 euroa menee operatiiviseen toimintaan ja noin 91 000 euroa maanhankintaan. Kuntien maksut ovat pysyneet ennallaan yli kahdeksan vuotta, vaikka yhdistyksen toimintaa ja sen hallinnoimia alueita on kehitetty merkittävästi.

Luonnon virkistyskäyttö on ilmiö, joka ei ole riippuvainen kuntarajoista. Tästä johtuen virkistysalueyhdistyksen toimintamalli on oikeudenmukainen tapa tuottaa tähän liittyviä palveluita ja olosuhteita siten, että niiden kustannukset jakautuvat oikeudenmukaisesti käyttäjien kotikunnille.

Virkistysalueyhdistyksen oma pääoma v. 2019 tilinpäätöksessä on noin 11,7 miljoonaa euroa, joista alueiden tasearvo on noin 11,4 miljoonaa euroa (reaaliarvon voidaan katsoa olevan käytännössä moninkertainen). Oma pääoma/asukas on noin 7,30 euroa ja toimintakulut/asukas on n. 0,51 euroa. Helsinki on asukaslukunsa perusteella suurin yhdistyksen omistajakunta. Eroamalla yhdistyksestä Helsinki käytännössä jättäisi useiden miljoonien eurojen arvoisen osuutensa muille jäsenkunnille. Eroava jäsen ei saa erotessaan mitään hyvitystä yhdistyksestä. Helsinki on yhdistyksen perustajajäsen ja ollut jäsenenä yli 30 vuotta.

Huomattavaa lisäksi on, että yhden tai useamman suuren jäsenkunnan eroaminen yhdistyksestä aiheuttaisi toiminnan pohjan rapautumisen, kun yhteisvastuun ja yhdessä tekemisen idea ei enää toteutu. Minäkään kunnan asukkaita ei voi erikseen sulkea pois alueiden käyttäjistä. Pidemmällä aikavälillä toiminnan pohjan rapautuminen aiheuttaisi hyvin todennäköisesti yhdistyksen alueiden siirtymistä yksityiseen omistukseen, jolloin niiden julkinen virkistyskäyttö lakkaisi.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee vahvat perusteet Helsingin kaupungin jäsenyydelle Uudenmaan virkistysalueyhdistyksessä.

Käsittely

[08.09.2020 Ehdotuksen mukaan](#)

Vastaehdotus:

Otto Meri: Lisätään lausunnon viimeiseksi kappaleeksi:

Koronakriisin Helsingin kaupungin taloudelle asettaman haasteen seurauksena kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kuitenkin katsoo, että Helsingin kaupungin on syytä erota Uudenmaan virkistysalueyhdistyksestä kahden vuoden määräajaksi.

Kannattaja: Heimo Laaksonen

1 äänestys

14.12.2020

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Otto Meren vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 11

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Arja Karhuvaara, Otto Kögäs, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äännet: 2

Heimo Laaksonen, Otto Meri

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti Otto Meren vastaehdotuksen äänin 11-2.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Määrärahan osoittaminen moniammatillisen liikkuvan nuorisotyön mallin kokeiluun

Nuorisotyön tarve ei aina katso kellonaikaa. Alan ammattilaisten läsnäoloa vaativiin tilanteisiin kyetään yleensä Helsingissä vastaamaan ketterästi liikkuvan ja jalkautuvan nuorisotyön toimesta. Nuorisotyön ammattilaisille tulee kuitenkin vastaan tilanteita, joissa tarvittaisiin myös muiden nuoria auttavien tahojen, kuten lastensuojelun ja nuorisopsykiatrian tukea virka-ajan ulkopuolella.

Liikkuvan ja jalkautuvan nuorisotyön piirissä on tunnistettu tarve moniammatillisen työskentelyn mahdollisuudelle etenkin viikonloppuisin ja iltaisin syntyneissä nuorten välisissä kriisitilanteissa. Hankalien tilanteiden ratkomiseen tarvitaan nuorisopalveluiden ammattilaisten lisäksi esimerkiksi nuorisososiaaliryhmien, -psykiatrian ja terveydenhuollon osaajia. Tehokkaamman ongelmanratkaisun lisäksi moniammatillinen toimintamalli vahvistaisi nuorten parissa työskentelevien toimijoiden keskinäistä ymmärrystä nuoria koskettavista haasteista ja ennaltaehkäisyyn mahdollisuuksista sekä lisäisi tarpeellista yhteistyötä toimialojen välillä.

Yllä mainittuihin perusteluihin vedoten nuorisopalvelukokonaisuuden puolelta on esitetty Helsingin soite-integraatioryhmälle uudenlaisen liikkuvan työn toimintamallin kehittämistä ja kokeilua nuorisotoimen, sosiaali- ja terveystoimen sekä poliisin ennalta estävän toiminnan yhteistyönä. Jotta nuorisotyön tarpeisiin päästäisiin vastaamaan Helsingissä tarpeen edellyttämällä kokonaisvaltaisuuudella, me allekirjoittaneet esitämme, että kaupunki osoittaa moniammatillisen liikkuvan nuorisotyön mallin kehittämiseen ja kokeiluun neljän työparin laajuudella ja osoittaa tähän 450 000 euron määrärahan.

Helsingissä 26.02.2020

Saares Pauliina

Varajäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 14 allekirjoitusta)

Chydenius Jussi

Rantanen Tuomas

Pajunen Jenni

Muttillainen Sami

Sydänmaa Johanna

Pasanen Amanda

Diarra Fatim

Laine Anna

Yanar Ozan

Nordström Laura

Vanhanen Reetta

Juva Kati

Vesikansa Sanna

Peltokorpi Terhi

13

Valtuutettu Pauliina Saareksen ja 14 muun talousarvioaloite määrärahan osoittamiseksi moniammatillisen liikkuvan nuorisotyön mallin kokeiluun

HEL 2020-002460 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupunki aloittaa moniammatillisen liikkuvan nuorisotyön mallin kehittämisen ja kokeilun neljän työparin laajuudella ja osoittaa tähän 450 000 euron määrärahan.

Aloitteesta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus toteaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoihin viitaten, että pitää talousarvioaloitteessa esitettyä liikkuvan nuorisotyön toimintamallin kehittämistä periaatteellisesti kannatettavana, mutta ei näe hankkeen toteuttamiselle esitetyssä muodossa mahdollisuuksia vuoden 2021 aikana. Kummankaan toimialan talousarvioehdotuksessa ei ole varattu aloitteen mukaiselle toiminnalle määrärahaa.

Moniammatillisen työotteen lisäämistä ja aloitteessa kuvattuja tavoitteita voidaan edistää kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, sosiaali- ja terveystoimialan sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaan kuuluvien nuorisopalvelujen yhteistyönä nykyisten määrärahojen puitteissa. Kaupunkitasoisesti lasten ja nuorten hyvinvointia ja terveyttä edistetään toimialojen ja sidosryhmien yhteistyönä osana HYTE-kokonaisuutta. Lasten ja nuorten osalta työtä ohjataan ja kehitetään lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman avulla. Suunnitelma on konkreettinen toimintaohjelma, joka sisältää valitut tavoitteet, toimenpiteet, mittarit sekä toimenpiteiden vastuutahot.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on tärkeä toimija etenkin Lasten ja nuorten strategisessa verkostossa (LANU-verkosto) sekä lasten ja nuorten palvelujen integraatioryhmässä. LANU-verkosto johtaa hyvinvointisuunnitelman lapsiin ja nuoriin liittyvien tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista, tarkistaa toimenpiteitä vuosittain sekä nostaa esille mahdollisia kehittämistarpeita lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantamiseen liittyen osana vuosittaista talousarviovalmistelua.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala vastaa nuorisotyöstä ja nuorten palvelukokonaisuudesta. Yksi lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toimenpiteistä on nuorille suunnatun liikkuvan mielenterveystyön kaltaisten matalan kynnyksen sosiaali- ja terveystalvelujen vahvistaminen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.09.2020 § 192](#)

HEL 2020-002460 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle Pauliina Saareksen talousarvioaloitteesta määrärahan osoittamisesta moniammatillisen liikkuvan nuorisotyön mallin kokeiluun seuraavan lausunnon:

Helsingissä kaupunkilaisen hyvinvointia ja terveyttä edistetään kaikkien toimialojen yhteistyönä. Kaupunkitasoinen hyvinvointisuunnitelma 2019–2021 sisältää keskeiset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) painopisteet sekä niihin liittyvät tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit. Lasten ja nuorten hyvinvointia ja terveyttä edistävää työtä ohjataan ja kehitetään lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman avulla. Suunnitelma on konkreettinen toimintaohjelma, joka sisältää valitut tavoitteet, toimenpiteet, mittarit sekä toimenpiteiden vastuutahot. Toimialat vastaavat toimenpiteiden toteuttamisesta yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Helsingin kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuuteen kuuluu useita verkostoja. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on tärkeä toimija etenkin Lasten ja nuorten strategisessa verkostossa (LANU-verkosto) sekä lasten ja nuorten palvelujen integraatioryhmässä. LANU-verkosto johtaa hyvinvointisuunnitelman lapsiin ja nuoriin liittyvien tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista, tarkistaa

toimenpiteitä vuosittain sekä nostaa esille mahdollisia kehittämistarpeita lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantamiseen liittyen osana vuositista talousarviovalmistelua. Palvelujen integraatioryhmä edistää lasten ja nuorten palvelujen yhteensovittamista sekä varmistaa ilmiölähtöisten palveluketjujen rakentamisen asiakaslähtöisiksi kokonaisuuksiksi.

Nuorisotyötä tehdään yhä enemmän jalkautuen ja perinteisten nuorisotilojen ulkopuolella. Helsingin kaupungin liikkuva ja jalkautuva nuorisotyö tapaa nuoria esimerkiksi kauppakeskuksissa, rautatieasemalla, puistoissa, tapahtumissa ja muissa nuorten suosimissa ajanviettopaikoissa. Nuorisotyötä tehdään myös kouluissa ja oppilaitoksissa. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala vastaa nuorisotyöstä ja nuorten palvelukokonaisuudesta. Yksi lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toimenpiteistä on nuorille suunnatun liikkuvan mielenterveystyön kaltaisten matalan kynnyksen sosiaali- ja terveystalvelujen vahvistaminen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä nuorisopalvelujen, muiden alueellisten toimijoiden sekä koulujen ja oppilaitosten yhteistyötä. Moniammatillinen yhteistyö mahdollistaa nuoren kokonaisvaltaisen tuen haastavissa tilanteissa. Kouluissa ja oppilaitoksissa nuorten tarvi- sema tuki toteutetaan monialaisen asiantuntijuuden sekä eri toimijoiden välisen verkostoyhteistyön kautta. Kaupunkitasoisesti lasten ja nuorten hyvinvointia ja terveyttä edistetään toimialojen ja sidosryhmien yhteistyönä osana HYTE-kokonaisuutta. Lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyvät asiat on lautakunnan mielestä tarkoituksenmukaista käsitellä HYTE-verkostoissa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2021 ei ole varauduttu talousarvioaloitteen mukaisesti lisämäärärahatarpeisiin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mari Mulari, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 83274
mari.mulari(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.09.2020 § 136](#)

HEL 2020-002460 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää talousarvioaloitteessa esitettyä liikkuvan nuorisotyön mallin kokeilua periaatteellisesti kannatettavana, mutta ei näe hankkeen toteuttamiselle mahdollisuuksia vuoden 2021 aikana. Toimialan talousarvioehdotuksessa ei ole varattu aloitteen mukaiselle toiminnalle määrärahaa. Lautakunta pitää kannatettavana, että moniammatillista työtettä lisätään sosiaali- ja terveystoimialan ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhteistyönä jo nykyisten määrärahojen puitteissa sekä selvitetään mahdollisuuksia ulkopuoliselle hankerahoitukselle.

Nuorisotyössä tunnistetaan moniammatillisen virka-aikojen ulkopuoliseen aikaan kohdentuvan nuoriso- ja perhetyön lisääntynyt tarve osana nuorten hyvinvoinnin kehittämistä ja syrjäytymisen ehkäisyä.

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kehittämistyötä toteutettaisiin sosiaali- ja terveystoimialan, nuorisotyön sekä ennaltaestävän poliisin työyhteistyönä. Tämän kaltainen yhteistyö on vahvistunut pandemian aikana ja yhteistyön syventämiselle on selkeä tarve.

Alueellisen ja jalkautuvan nuorisotyön arjessa sekä yhteistyössä poliisin kanssa, on tunnistettu tarve siihen, että nuorten parissa nuorten vapaa-ajalla työskentelisi nuorisotyön ja poliisin lisäksi myös sosiaalityön ja nuorisopsykiatrian ammattilaisia. Monet nuorten parissa kohdatut ilmiöt ja tapahtumat jäävät muilta toimijoilta piiloon, jollei turvallisia aikuisia ole saavutettavissa ja läsnä myös nuorten vapaa-ajalla ja heille luontaisissa toimintaympäristöissä. Nuoret eivät myöskään aina osaa hakeutua ajanvarausperiaatteella virka-aikaan toteutettujen palveluiden piiriin. Uudenlaisilla liikkuvan työn resursseilla voitaisiin vahvistaa nuorten ohjautumista myös jo olemassa olevien palveluiden piiriin. Nuorisotyöllinen nuorten vertaisuuteen ja voimavaroihin perustuva työote voi kuitenkin varmistaa sen, ettei kyse olisi ainoastaan lisäresursseista vaan toiminnan tuloksellisuuden vahvistamisesta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee, että aloitteessa kuvattuja tavoitteita voidaan pienimuotoisemmin edistää sosiaali- ja terveystoimialan ja nuorisopalvelujen yhteistyönä jo nykyisten määrärahojen puitteissa. Toimintamalli edellyttää tiivistä nuorisotyön ammattilaisten ja sosiaali- ja terveystoimialan ammattilaisten välillä.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimialan johtoisesti yhdessä kaupungin eri toimijoiden sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kanssa on viimeisen vuoden aikana kehitetty sekä mallinnettu lasten ja nuorten mielenterveysongelmien palveluketjua. Tässä kehittämistyössä lasten ja nuorten palvelutarpeen arviointiin on valittu australialaislähtöinen yhteisen viitekehyksen (the Common Approach) malli. Tässä mallissa lapsen ja nuoren hyvinvointia tarkastellaan laajana

kokonaisuutena, jossa nuoren koulun ja perhesuhteiden lisäksi huomioidaan myös hänen vapaa-aikansa sekä toiminta ystäväpiirissä. Tähän malliin ja sen taustalla olevaan ajatukseen voimavaralähtöisyydestä ja ihmisen hyvinvoinnin kokonaisuudesta sopii hyvin se, että osa nuorten mielen hyvinvointiin suunnatusta tuesta ja resurssista suunnataan myös nuorten vapaa-ajalle ja nuorisokulttuurisista lähtökohdista ponnistavalle hyvinvointityölle.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta korostaa, että moniammatilliselle ja nuorisotyölliselle työotteelle on selkeästi perusteltu tarve ja sekä kysyntä nuorten mielenterveyden häiriöiden lisääntyessä. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannustaa nuorisotyön palvelukokonaisuutta käymään aloitteessa esitetyn mallin toteutusmahdollisuuksista jatkokeskustelua sosiaali- ja terveystoimialan kanssa. Lisäksi lautakunta katsoo, että talousarvioaloitteesta olisi tullut pyytää lausunto myös sosiaali- ja terveyslautakunnalta.

Käsittely

[08.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Vastaehdotus:

Pauliina Saares: Lisätään lausunnon viimeisen kappaleen loppuun:

“Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannustaa nuorisotyön palvelukokonaisuutta käymään aloitteessa esitetyn mallin toteutusmahdollisuuksista jatkokeskustelua sosiaali- ja terveystoimialan kanssa. Lisäksi lautakunta katsoo, että talousarvioaloitteesta olisi tullut pyytää lausunto myös sosiaali- ja terveyslautakunnalta.”

Kannattaja: Sami Muttilainen

Lautakunta hyväksyi Pauliina Saareksen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Mikko Vatka, nuorisoasiainjohtaja, puhelin: 310 71252
mikko.vatka(a)hel.fi
Heidi Hällman, aluepäällikkö, puhelin: 310 71608
heidi.hallman(a)hel.fi

Talousarvioaloite kulttuuritoimialan avustustason nostoksi ja kokonaisarvi- tyksen luomiseksi

Helsingissä taiteen potentiaalia osana kaupungin hyvinvointia ja houkuttelevuutta lisäävänä tekijänä ei ole tunnustettu riittävästi ja alan resurssointi laahaa pahasti perässä. Tämä vaikuttaa suoraan myös helsinkiläisten taiteilijoiden toimeentuloon. Taiteen kentälle on lisäksi luotu keinotekoinen vastakkainasettelu eri taiteenlajien ja eri rahoitusmuotoja saavien toimijoiden välillä. Pahimmillaan tämä näkyy siinä, että esimerkiksi vos-toimijat ja vapaa kenttä on ajettu osittain rahoituspäätösten ja niihin sisältyneiden äkillisten leikkausten vuoksi kilpailemaan keinotekoisesti toisiaan vastaan.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Helsingin kaupunki korjaa kulttuuritoimialan kulttuurin ja taiteen avustusten vakavan resurssivajeen seuraavassa budjetissa tekemällä avustuksiin tuntuvan tasokorotuksen. Samassa yhteydessä kaupunki laatii taiteen kentän kokonaisarvi-tyksen, johon osallistetaan sekä eri taiteenlajien että eri rahoitusmuotoja saavien toimijoiden edustajat. Selvityksessä huomioidaan mm. kulttuurin ja taiteen avustusten viime vuosien kustannuskehitys suhteessa muihin kaupunkeihin ja koko kulttuuritoimialan ja kaupungin budjettiin. Selvityksessä huomioidaan myös helsinkiläisten taiteilijoiden toimeentuloedellytykset laajemmin eri rahoitusmuodot huomioiden.

Helsingissä 11.03.2020

Honkasalo Veronika

Jäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 14 allekirjoitusta)

Korkkula Vesa

Kivelä Mai

Vuorjoki Anna

Wallgren Thomas

Sydänmaa Johanna

Muttilainen Sami

Saxberg Mirita

Haglund Mia

Holopainen Mari

Nuorteva Johanna

Pasanen Amanda

Stranius Leo

Vepsä Sinikka

Peltokorpi Terhi

14

Valtuutettu Veronika Honkasalon ja 14 muun talousarvioaloite kulttuuritoimialan avustustason nostoksi ja kokonaisselvityksen luomiseksi

HEL 2020-003304 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsingin kaupungin tulisi tehdä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kulttuurin ja taiteen avustuksiin vuoden 2021 talousarviossa tuntuva tasokorotus. Tämän lisäksi samassa yhteydessä Helsingin kaupungin tulisi laatia taiteen kentän kokonaisselvitys, johon osallistetaan sekä eri taiteen lajien että eri rahoitusmuotoja saavien toimijoiden edustajat.

Aloitteesta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus toteaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoon viitaten, että yhteistyön tiivistäminen kulttuurin eri rahoitusmuotojen ja niiden vaikutusten selvittämiseksi on tarpeellista mutta taiteen kentän rahoitusselvityksen tekeminen ei ole tarpeellista esitetyllä tavalla.

Helsinki on mukana uudessa kansallisessa kulttuurin tietoperustahankkeessa, jota suunnitellaan Kuntaliiton ja Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskuksen (Cupore) ohella yhteistyössä kulttuurijohtajien verkoston kanssa. Kuntaliiton koordinoimassa hankesuunnitelmassa voidaan hyödyntää jo aiemmin tehtyä tiedonkeruuta niin, että kustannus- ja toimintatietojen ohella kerätään kävijätietoja ja huomioidaan kulttuuritoiminnan liittyvät ajankohtaiset tietotarpeet, esim. avustukset, harrastustoiminta, tapahtumat sekä taiteen käyttö sosiaali- ja terveystaloudissa. Lisäksi Helsinki kehittää tietoon perustuvaa päätöksentekoa monin eri tavoin.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan talousarvioehdotukseen tulee sisältymään uusi avustusraha kulttuurin ja taiteen alan vanhustyön hankkeisiin Helsingin käyttöön tulevista valtionperintörahoista. Määräraha on ensimmäisenä vuonna (2021) suuruudeltaan 300 000 euroa ja lisäraha vapauttaa osaltaan taide- ja kulttuuriavustuksia muuhun taiteen tukemiseen ja vahvistaa Helsingin kulttuurista vanhustyötä.

Vuoden 2020 taide- ja kulttuuriavustuksia kohdennettiin koronapandemian ylimääräisenä pika-avustuksena 98 toimijalle 177 500 eurolla ja monien suurempien avustusten käyttötarkoitusta on muutettu matalalla kynnyksellä ja avustusten käyttöaikaa on jatkettu vuodelle 2021.

Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on päättänyt hyväksyä enintään 3 miljoonan euron suuruisen määrärahan kohdennettavaksi taide- ja kulttuuritoimijoille koronapandemiasta palautumiseen. Määrärahaa saa käyttää vuosina 2020–2021.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä	pormestari Jan Vapaavuori
Lisätiedot	Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256 riina.kopola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 149](#)

HEL 2020-003304 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää taiteen ja kulttuurin rahoituksen kehittämistä tärkeänä tavoitteena. Lautakunta näkee, että avustustaso tulee arvioida osana koko toimialan kehittämistarpeita. Lautakunta ei kannata taiteen kentän rahoitus selvityksen tekemistä ehdotetulla tavalla. Lautakunta pitää hyvänä ja tarpeellisena yhteistyön tiivistämistä eri rahoitusmuotojen ja niiden vaikutusten selvittämiseksi

Toimialan talousarvioehdotukseen tulee sisältymään uusi avustusraha kulttuurin ja taiteen alan vanhustyön hankkeisiin. Määräraha osoitetaan Helsingin käyttöön tulevista valtionperintörahoista, jotka tähän mennessä on suunnattu vain sosiaali- ja terveystoimialalle. Lisäraha vapauttaa osaltaan taide- ja kulttuuriavustuksia muuhun taiteen tukemiseen ja vahvistaa Helsingin kulttuurista vanhustyötä. Määräraha on ensimmäisenä vuonna suuruudeltaan 300 000 euroa.

Vuoden 2020 taide- ja kulttuuriavustuksia kohdennettiin koronapandemian ylimääräisenä pika-avustuksena 98 toimijalla 177 500 eurolla ja monien suurempien avustusten käyttötarkoitusta on muutettu matalalla kynnyksellä ja avustusten käyttöaika on jatkettu vuodelle 2021.

Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on päättänyt hyväksyä enintään 3 miljoonan euron suuruisen määrärahan kohdennettavaksi taide- ja kulttuuritoimijoille koronapandemiasta palautumiseen. Määrärahaa saa käyttää vuosina 2020–2021. Rahoitus toteutetaan talousarvion ylityksenä ja se heikentää toimialan kuluvan vuoden katetta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei pidä taiteen kentän rahoituksen kokonaisuudesta tarkoituksenmukaisena Helsingin kaupungin resursien käyttönä. Sen sijaan tietoon perustuvan päätöksenteon jatkuva kehittäminen on kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tavoitteiden mukaista ja sitä edistetään eri tavoin.

Taide ja kulttuuri on hyvä nähdä osana laajempaa ja laajasti toisiinsa vaikuttavaa ekosysteemiä ja Helsingillä on luovien alojen kansallisena keskuksena erityisasema. Helsingissä asuu ja työskentelee arviolta noin 40 prosenttia kaikista taideammateista toimivista Suomessa. Helsingissä sijaitsevat merkittävät kansalliset kulttuuri- ja taide-instituutiot, oppilaitokset ja korkeakoulut, jotka tarvitsevat tuekseen elävää, monimuotoista taiteen ja kulttuurin toimijakenttää ja yleisöjä. Luovat alat työllistävät myös arviolta 30–40 000 ihmistä pääkaupunkiseudulla ja luovat alat tuottavat myös muita kerrannaisvaikutuksia ja tulovirtoja.

Taiteen ja kulttuurin julkisen rahoituksen rakenteisiin ja tasoon vaikuttavat myös monet kaupungin toimista riippumattomat tekijät, kuten esittävien taiteiden valtiosuusuusjärjestelmän uudistaminen, korona-pandemiasta johtuva yksityisten säätiöiden osinkotuloihin perustuvien avustuksiin käytettävien tuottojen väheneminen sekä valtion keskeisenä rahoituslähteenä olevan veikkausvoittovarojen tuoton väheneminen. Myös yleisö koskevat rajoitukset ja kysynnän merkittävät muutokset vaikuttavat kokonaiskuvaan.

Lisäksi eri kaupungit määrittelevät ja tuottavat kulttuuria monilla eri tavoilla ja vertailukelpoisen tiedon tuottaminen ei ole yksiselitteistä tai yhteismitallista. Pelkkien julkisten kustannusten vertailu ilman esimerkiksi vaikutusten arviointia voi myös tuottaa kapean kokonaiskuvan.

Kuntien kulttuuritoiminnan tiedon kehittäminen edellyttää riittävää resursointia sekä tiedon systematisointia ja digitalisointia. Keskeisten toimijoiden kuten opetus- ja kulttuuriministeriön, Cuporen (kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus), Kuntaliiton, Tilastokeskuksen ja Taiteen edistämiskeskuksen tuottama tieto on saatava tehokkaammin palvelemaan kuntia, valtiota kuin alueellisia toimijoita. Mainitut toimijat ovat jo tehneet yhteistyötä ja suunnitelleet tietopohjan kehittämistä. Kuntaliitolla ja Cuporella on ollut yhteisiä tiedonkeruuhankkeita jo aiemmin, ja Taiteen edistämiskeskus on kehittämässä aluetietoperustaa.

Kuntaliitto on tehnyt kuntien kulttuuritoiminnan ja talouden vertailutiedonkeruuta yli 10 vuoden ajan sekä kulttuurin indikaattorityötä yhteistyössä Cuporen ja kuntien kulttuurijohtajien verkoston kanssa (suurimmat 24 kaupunkia). Kunnat ovat käyttäneet vertailutietoja mm. toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä. Kansallisesti tiedot 24 suurimman kaupungin kulttuurikustannuksista ja toiminnasta ovat tarjonneet tietoa kulttuuriin kohdistetuista satsauksista ja painopisteistä kunnissa. Cupore on analysoinut vertailutietoja ja vastannut tulosraporttien kirjoittamisesta. Tämä vertailutyö on kuvatussa muodossa päättynyt ja se on korvaamassa uusimuotoinen yhteistyö työnimeltään kulttuurin tietoperustahanke.

Helsinki on mukana kulttuurin tietoperustahankkeessa, jota suunnitellaan Kuntaliiton ja Cuporen ohella yhteistyössä kulttuurijohtajien verkoston kanssa. Kuntaliiton koordinoimassa hankesuunnitelmassa voidaan hyödyntää jo tehtyä tiedonkeruuta niin, että kustannus- ja toimintatietojen ohella kerätään kävijätietoja ja huomioidaan kulttuuritoiminnan liittyvät ajankohtaiset tietotarpeet, esim. avustukset, harrastustoiminta, tapahtumat sekä taiteen käyttö sosiaali- ja terveystietopalveluissa. Hanke koskisi kaikkia kuntia. Lisäksi Helsinki kehittää tietoon perustuvaa päätöksentekoa eri tavoin.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Tommi Laitio, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja, puhelin: 310 89045
tommi.laitio(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.09.2020 § 134](#)

HEL 2020-003304 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

[08.09.2020 Pöydälle](#)

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Sami Muttilaisen ehdotuksesta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Talousarvioaloite: lisää kuntoilulaitteita koulujen piholle

Helsingiläiset nuoret liikkuvat aivan liian vähän. Vain kolmannes peruskouluikäisistä lapsista ja nuorisista liikkuu tarpeeksi, eikä tilanne parane myöskään toisella asteella.

On tärkeää, että nuoria kannustetaan liikkumaan koulussa ja koulupäivän aikana. Ikävä kyllä erityisesti yläkoulujen ja lukioden pihat ja väli- ja hyppytuntien viettopaikat harvoin houkuttelevat nuoria urheilemaan ja liikkumaan. Tehokas tapa lisätä mahdollisuuksia urheiluun koulupäivien yhteydessä olisi lisätä ulkokuntoilulaitteita sellaisten yläkoulujen ja lukioden piholle, joille tällaiset laitteet sopivat. Näitä kuntoilulaitteita voivat hyödyntää myös muut ulkoilijat ja liikkujat iltaisin ja viikonloppuisin, jolloin uusista laitteista olisi iloa myös muillekin kuin nuorille.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että yläkoulujen ja lukioden piholle lisättäisiin ulkokuntoilulaitteita ympäri helsinkiä nuorten liikkumisen lisäämiseksi.

Helsingissä 11.03.2020

Pajula Matias

Varajäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 5 allekirjoitusta)

Asko-Seljavaara Sirpa

Pajunen Jenni

Peltokorpi Terhi

Laaksonen Heimo

Holopainen Mari

15

Valtuutettu Matias Pajulan ja 5 muun talousarvioaloite kuntoilulaitteiden lisäämiseksi koulujen pihuille

HEL 2020-003285 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että yläkoulujen ja lukioiden pihuille lisättäisiin ulkokuntoilulaitteita ympäri Helsinkiä nuorten liikkumisen lisäämiseksi.

Aloitteesta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja kasvatus- ja koulutuslautakunnan sekä kaupunkiympäristön lautakunnan lausunnot.

Kaupunkiympäristön toimiala sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ovat yhdessä käynnistäneet lähiliikuntapaikkojen kartoituksen tavoitteenaan saada lähiliikuntapaikkojen verkko mahdollisimman kattavaksi ja kaupunkilaisia hyvin palvelevaksi. Toimialojen yhteissuunnittelulla voidaan luoda lähiliikuntapaikkojen verkko, joka palvelee myös koulujen ja oppilaitosten tarpeita. Lisäksi osallistuvan budjetoinnin OmaStadi hankkeena toteutetaan vuonna 2020 eteläisen Helsingin koulupihojen selvitys koulupihojen liikunnallisesti tilasta. Hankkeessa arvioidaan Helsingin eteläisen peruspiirin koulupihojen liikuntamahdollisuudet, lähiympäristö huomioiden.

Kaupunginhallituksen päätöksen 26.10.2018 mukaisesti vuonna 2019 Kaupunkiympäristön toimialan kunnostettavaksi valittiin kymmenen peruskoulun koulupihaa, jotka kunnostettiin liikunnallisuuteen kannustaviksi elokuuhun 2020 mennessä. Kyseisten koulujen oppilaat ovat osallistuneet pihojen suunnitteluun. Seuraavien kunnostettavien koulupihojen valinnassa edellä mainitut kolme toimialaa tekevät yhteistyötä. Suunnittelussa otetaan huomioon myös ulkokuntoilulaitteiden sijoittamisen mahdollisuus.

Kaupunkiyhteisissä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (Hyte) tavoitteissa "Lasten ja nuorten harrastamisen mahdollisuuksia parannetaan" on Kaupunkiympäristön toimialalla tavoitteeksi valittu koulujen pihat. Toimialojen yhteistyönä lasten ja nuorten harrastamisen mahdollisuuksia parannetaan ja lisätään tietoisuutta oman alueen vapaa-ajan toiminnoista.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 504](#)

HEL 2020-003285 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet palvelussa koulujen pihojen toteutus tapahtuu yhteistyössä Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vastaa koulutuksen järjestäjänä toiminnan sisällön määrittelystä. Kaupunkiympäristön toimiala puolestaan suunnitteluttaa ja rakennuttaa tilat kasvatuksen ja koulutuksen toimialan määrittelemän tarpeen mukaan.

Kaupunkiympäristön toimialalla on tunnistettu tarve koulujen pihojen kunnon seurantaan ja ylläpitoon sekä tarve edesauttaa lapsille ja nuorille riittävä palvelutarjotin ulkoliikunnan harrastamiseen asuinalueesta riippumatta. Jokaisen peruskorjaus- ja uudishankkeen yhteydessä myös koulun pihaolosuhteita tarkastellaan. Suunnittelussa arvioidaan koulupihojen liikuntamahdollisuudet, lähiympäristö huomioiden. Mm. ulkokuntoiluvälineistöä asennetaan kaupungin toimesta paljon myös puistoihin sekä liikuntapuistoihin.

Kaupunginhallituksen päätöksen 26.10.2018 mukaisesti vuoden 2019 toimintasuunnitelmaan osoitettiin lisämääräraha 10 koulunpihan liikuntapaikkarakentamiseen. Koulupihojen kehittämishankeen koulut valittiin Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ehdotukseen perustuen. Valittujen koulujen lisäksi todettiin lähivuosina rakentamishjelmassa olevien koulujen pihojen tilanne ja tarve huomioida tulevissa hankkeissa myös nämä pihat.

Hankkeelle varatut rahat käytettiin suhteessa valittujen koulujen oppilaslukuun. Hanke ei tuottanut koko pihan peruskorjausta, vaan eneminkin liikunnallisen ruiskeen seuraaville: Merilahden peruskoulu Kallvinkinniementien toimipiste, Grundskolan Norsen Kronohagen-enheten 1-4, Grundskolan Norsen Cygnaeus-enheten 5-9, Kaisaniemen ala-asteen koulu, Hiidenkiven peruskoulu, Torpparinmäen peruskoulu, Zacharias Topeliuskolan, Kontulan ala-asteen koulu, Ruoholahden ala-asteen koulu ja Snellmannin ala-asteen koulu.

Osallistuvan budjetoinnin OmaStadi hankkeena toteutetaan 2020 Eteläisen Helsingin koulupihojen selvitys koulupihojen liikunnallisesti tilasta. Hankkeessa arvioidaan Helsingin eteläisen peruspiirin koulupihojen liikuntamahdollisuudet, lähiympäristö huomioiden. Työn tuloksena syntyy raportti, jossa annetaan suositukset ja kiireellisyysjärjestys koulupihojen liikuntaolosuhteiden kehittämiseksi. Kolmelle kiireellisyysjärjestyksessä tärkeimmälle, pihalle tehdään esimerkinomaiset liikuntaolosuhteiden parantamisuonnokset ja alustava kustannusarvio.

Kaupunkiyhteiset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (Hyte) tavoitteissa vuodelle 2021, osana talousarviovalmistelua ja toimintasuunnitelmia, on painopisteenä lasten ja nuorten harrastaminen sekä liikkuminen. Kaupunkiyhteiseen HYTE tavoitteeseen nro 1 ”Lasten ja nuorten harrastamisen mahdollisuuksia parannetaan” on Kaupunkiympäristön toimialalla Hyte-tavoitteeksi valittu koulujen pihat. Toimialojen yhteistyönä lasten ja nuorten harrastamisen mahdollisuuksia parannetaan ja lisätään tietoisuutta oman alueen vapaa-ajan toiminnoista. Ohjattua, omatoimisia ja maksuttomia harrastamismahdollisuuksia nivotaan osaksi koulupäivää. Lisäksi varmistetaan, että kaikille lapsille, nuorille ja lapsiperheille on riittävä palvelutarjotin harrastamisen eri mahdollisuuksista asuinalueesta riippumatta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Hanna Lehtiniemi, projektinjohtaja, puhelin: 310 87723
hanna.lehtiniemi(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.09.2020 § 199](#)

HEL 2020-003285 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle Matias Pajulan talousarvioaloitteesta kuntoilulaitteiden lisäämiseksi koulujen pihoilta seuraavan lausunnon:

Peruskoululaisista suositusten mukaisesti liikkuu kolmannes ja toisen asteen opiskelijoista noin viidennes. Hyvinvoinnin sekä tuki- ja liikuntaelinvaivojen ehkäisemisen näkökulmasta keskeistä on liikkumisen lisääminen kaikissa ikäryhmissä. Liikkumista pyritään lisäämään kehittämällä toimintaympäristöjä sekä toimintakulttuuria kouluissa ja oppilaitoksissa. On tärkeää, että nuorille tarjotaan monipuolisesti mahdollisuuksia liikkumiseen myös koulu- ja opiskelupäivien aikana.

Helsingin kaupungissa lasten ja nuorten liikkumattomuuteen puututaan monipuolisesti Helsingin kaupungin liikkumisohjelmassa (kaupunginhallitus 3.12.2018, 790 §) määriteltujen tavoitteiden ja toimenpiteiden mukaisesti. Terveyttä ja hyvinvointia edistetään ensisijaisesti lisäämällä arki- ja hyötyliikkumista, sekä vähentämällä istumista. Liikkumisen edistäminen on yksi Helsingin kaupunkistrategian 2017 - 2021 (kaupunginvaltuusto 27.9.2017, 321 §) painopisteistä. Keskeistä liikkumattomuuden ongelmaan vastaamisessa on motivointi, kannustaminen, tietoisuuden lisääminen sekä aktiivinen yhteistyö eri toimijoiden kesken. Liikkumisen edistämässä on keskeistä lisätä liikkumista myös koulu- ja opiskelupäivien aikana.

Nuorten liikkumattomuuteen koulupäivien aikana pyritään puuttumaan monipuolisesta erilaisin toimenpitein. Perusopetuksessa kaikki kaupungin koulut ovat rekisteröityneet valtakunnalliseen Liikkuva koulu -ohjelmaan. Ohjelmassa keskeistä on oppilaiden osallistaminen, liikkumisen lisääminen ja istumisen vähentäminen. Toisella asteella valtakunnallisessa Liikkuva opiskelu -ohjelmassa on mukana koko Stadin ammatti- ja aikuisopisto sekä kuusi Helsingin kaupungin lukiota. Tavoitteena on laajentaa ohjelmaa kaikkiin Helsingin kaupungin lukioihin vuoteen 2021 mennessä. Jotta nuorten liikkuminen koulu- ja opiskelupäivien aikana lisääntyisi tulee myös oppimisympäristön olla liikkumiseen kannustava ja liikkumisen mahdollistava.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla toteutetaan koulupäivän toiminnallisuutta lisääviä toimenpiteitä. Koulupihojen kehittäminen aktiivisen koulupäivän ja toiminnallisuuden lisäämiseksi on yksi keskeinen osa liikkumisohjelman koululaisia koskevia tavoitteita. Vuonna 2019 kunnostettavaksi valittiin kymmenen peruskoulun koulupihaa, jotka

kunnostetaan liikunnallisuuteen kannustavaksi elokuuhun 2020 mennessä. Kyseisten koulujen oppilaat ovat osallistuneet pihojen suunnitteluun. Kunnostettavista koulupihoista Hiidenkiven peruskoulun pihalle sijoitetaan myös ulkokuntoilulaitteita. Seuraavien kunnostettavien koulupihojen valinnassa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tekee yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa. Suunnittelussa otetaan huomioon myös ulkokuntoilulaitteiden sijoittamisen mahdollisuus.

Lukioista Mäkelänrinteen lukion pihaan rakennetaan ulkokuntosali. Rakennettava Urhea-kampus on osa toimivaa kaupunkikulttuuria, jossa julkista tilaa käytetään tehokkaasti ja kuntalaisten tarpeet laajasti huomioiden. Rakennettava ulkokuntosali palvelee koulun valmennustoiminnan lisäksi lukion normaalia liikuntaa ja Liikkuva opiskelu -ohjelman tarpeita. Ulkokuntosali on myös Mäkelänrinteen valmennuskeskuksen urheilijoiden ja kuntalaisten käytössä.

Lukioiden pihat ovat monin paikoin pieniä ja kuntoilulaitteiden sijoittaminen niihin ei ole mahdollista. Lukion opiskelijoilla on mahdollisuus opiskelupäivän aikana poistua oppilaitoksen alueelta, joten opiskelijat voivat hyödyntää oppilaitoksen lähistön lähiliikuntapaikkoja. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että yhteissuunnittelulla kaupunkiympäristön toimialan ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa saadaan luotua lähiliikuntapaikkojen verkko, joka palvelee myös koulujen ja oppilaitosten tarpeita. Kaupunkiympäristön toimiala sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ovat yhdessä käynnistäneet lähiliikuntapaikkojen kartoituksen tavoitteenaan saada lähiliikuntapaikkojen verkko mahdollisimman kattavaksi ja kaupunkilaisia hyvin palvelevaksi.

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupunki lisää yläkoulujen ja lukioiden pihoille ulkokuntoilulaitteita nuorten liikkumisen lisäämiseksi. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että kuntoilulaitteiden lisääminen koulujen pihoille edistää liikkumishjelman tavoitteita ja niitä voidaan sijoittaa koulupihoille muiden liikkumista edistävien välineiden kanssa. Kuntoilulaitteiden lisäämisen mahdollisuutta on hyvä selvittää tarkemmin ja kartoittaa mahdolliset sijoituspaikat yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan sekä kulttuurin- ja vapaa-ajan toimialan kanssa. Kaupunkiympäristön toimiala ja kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala päättävät omien määrärahojensa kohdentamisesta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2021 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Esittelijä kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Panu Hatanpää, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27095
panu.hatanpaa(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.09.2020 § 127](#)

HEL 2020-003285 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee aloitteen kannatettavana. Toimialan talousarvioehdotukseen ei sisälly erillistä määrärahaa koulujen pihojen kunnostamiseen, koska koulujen pihojen investoinnit eivät kuulu kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vastuulle. Kaupunkiympäristön toimiala sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ovat yhdessä käynnistäneet lähiliikuntapaikkojen kartoituksen tavoitteenaan saada lähiliikuntapaikkojen verkko mahdollisimman kattavaksi ja kaupunkilaisia hyvin palvelevaksi. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, kaupunkiympäristön toimialan ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhteissuunnittelulla voidaan luoda lähiliikuntapaikkojen verkko, joka palvelee myös koulujen ja oppilaitosten tarpeita.

Koulujen pihoja hallinnoi kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ja toimiala määrittelee koulupihojen investointitarpeet.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinnoimien liikuntapaikkoihin kohdistetut investointimäärärahat eivät tahdo riittää nykyisten liikuntapaikkojen perusparantamiseen, eikä ylläpitomäärärahat riitä nykyisten paikkojen ylläpitoon. Kulttuurin ja vapaa-ajan talousarviossa ei ole varattu erillismäärärahaa yläkoulujen ja lukioiden piholle sijoitettavia ulkokuntoilulaitteita varten.

Peruskoululaisista suositusten mukaisesti liikkuu kolmannes ja toisen asteen opiskelijoista noin viidennes.

Hyvinvoinnin sekä tuki- ja liikuntaelinvaivojen ehkäisemisen näkökulmasta keskeistä on liikkumisen lisääminen kaikissa ikäryhmissä. Liikkumista pyritään lisäämään kehittämällä toimintaympäristöjä sekä toimintakulttuuria kouluissa ja oppilaitoksissa.

On tärkeää, että nuorille tarjotaan monipuolisesti mahdollisuuksia liikkumiseen myös koulu- ja opiskelupäivien aikana. Helsingin kaupungissa lasten ja nuorten liikkumattomuuteen puututaan monipuolisesti Helsingin kaupungin liikkumishjelmassa (kaupunginhallitus 3.12.2018, § 790) määriteltujen tavoitteiden ja toimenpiteiden mukaisesti.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Liikkumisen edistämisessä on keskeistä lisätä liikkumista myös kouluja opiskelupäivien aikana.

Koulupihojen kehittäminen aktiivisen koulupäivän ja toiminnallisuuden lisäämiseksi on yksi keskeinen osa liikkumisohjelman koululaisia koskevia tavoitteita. Vuonna 2019 kunnostettavaksi valittiin kymmenen peruskoulun koulupihaa, jotka kunnostetaan liikunnallisuuteen kannustavaksi elokuuhun 2020 mennessä. Kyseisten koulujen oppilaat ovat osallistuneet pihojen suunnitteluun. Kunnostettavista koulupihoista Hiidenkiven peruskoulun pihalle sijoitetaan myös ulkokuntoilulaitteita.

Koulupihojen tila on selvitetty syksyllä 2019 rehtoreille suunnatulla kyselyllä. Vastaava kysely toteutettiin edellisen kerran vuonna 2016.

Seuraavien kunnostettavien koulupihojen valinnassa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tekee yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa. Suunnittelussa otetaan huomioon myös ulkokuntoilulaitteiden sijoittamisen mahdollisuus.

Esimerkiksi lukioista Mäkelänrinteen lukion pihaan rakennetaan ulkokuntosali. Rakennettava Urhea-kampus on osa toimivaa kaupunkikulttuuria, jossa julkista tilaa käytetään tehokkaasti ja kuntalaisten tarpeet laajasti huomioiden.

Lukioiden pihat ovat monin paikoin pieniä ja kuntoilulaitteiden sijoittaminen niihin ei ole mahdollista. Lukion opiskelijoilla on mahdollisuus opiskelupäivän aikana poistua oppilaitoksen alueelta, joten opiskelijat voivat hyödyntää oppilaitoksen lähistön lähiliikuntapaikkoja.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Bidrag till Luckan och / ja Asukasosallisuuden määrärahan yleiskorotus

BUDGETMOTION - TALOUSARVIOALOITE

Tvåspråkig motion - kaksikielinen aloite

Ärenden - asiat

1. BIDRAG FÖR FÖRENINGEN LUCKAN – VIKTIGT INVÅNAR- OCH AKTIVITETSHUS I HELSINGFORS FÖR INVÅNARNA I ALLA ÅLDRAR

2. ASUKASOSALLISUUDEN MÄÄRÄRAHAN YLEISKOROTUS

Informations- och kulturcentret Luckan är en central serviceproducent för det svenska i staden och fungerar som ett öppet invånarhus för alla målgrupper - barn och familjer, unga, invandrare, föreningar, de äldre mm. - kultur- och språköverskridande.

För föreningen föreslås för år 2021 ett allmänt föreningsbidrag om 60 000 euro i egenskap av allaktivitets- och invånarhus i staden. Idag saknas ett i huvusak svenskspråkigt invånarhus inom staden. Luckan kan svara på behovet.

Föreningen Luckan har flyttat till större och mer ändamålsenliga lokaler vilket betyder bättre förutsättningar och faciliteter för kommuninvånarna, bla. rörande tillgänglighet. Kostnaderna har dock ökat rörande driften av verksamheten. Medlen skulle täcka utgifter specifikt för drift kring skötseln av centrets lokaler samt vaktmästerifunktioner.

Asukasosallisuuden avustuksille (sis. yleis- ja toiminta-avustukset, asukastilat kaupunginosissa sekä pienavustukset). esitetään tasokorotus, joka mahdollistaa samalla em Luckanin avustuksen. Määräraha vuodelle 2020 on 796 000 euroa. Hakemukset v:lle 2020 olivat yhteensä 1 347 873 euroa. Korotustarve on suuri, koska asukastilojen kysyntä kasvaa koko ajan, mm. uusien alueiden myötä.

Faktaruta

Luckan 2019 (verksamhetspunkten i Helsingfors, Georgsgatan 27)

- Centret i sin helhet är 1050 m² i 2 våningar, öppet 5 dagar i veckan samt kvällar och veckoslut, helger. Verksamheterna är avgiftsfria.
- Luckan har också utlokaliserad verksamhet i staden
- Luckancenter: 235 enskilda evenemang, 6800 besökare under evenemangen
- LillaLuckan (riktat för barn och familjer); 8026 fysiska besökare och sammanlagt 337 tillställningar och program för barn och familjer
- 72 000 virtuella besökare via Luckans många nättjänster
- Luckans Unginfo verksamhet nådde ut till närmare 900 skolelever i form av föreläsningar och verkstäder samt 170 personliga handledningar för unga
- Luckan integration: 400 vägledning för invandrare och 2000 deltagare i olika programaktiviteter
- 60 föreningar och organisationer samlades, vilka arrangerade sina aktiviteter, möten i Luckancentret

Helsingfors 11.3.3.2020

Thomas Wallgren

I Helsingfors 11.03.2020

Wallgren Thomas

Medlem

Socialdemokratiska fullmäktigegruppen

(1 + 3 underskrifter)

Vepsä Sinikka

Rantala Marcus

Borgarsdottir Sandelin Silja

16

Valtuutettu Thomas Wallgrenin ja 3 muun talousarvioaloite asukastosallisuuden määrärahan yleiskorotuksesta ja Luckan-yhdistyksen avustuksesta

HEL 2020-003306 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään asukastosallisuuden avustuksille tasokorotusta ja ruotsinkieliselle tiedotus- ja kulttuurikeskus Luckanille (Luckan-yhdistys) 60 000 euron yleistä yhdistysavustusta vuodelle 2021.

Kaupunginhallitus toteaa, että asukastosallisuuden avustusten myöntämisessä on tavoitteena alueellinen tasapaino ja tarveperustainen harkinta. Tukea voidaan priorisoida alueille, joissa toimintaa on ennestään vähemmän tai joiden katsotaan siitä eniten hyötyvän. Toisaalta avustuksilla pyritään turvaamaan vakiintuneiden asukastalojen toiminnan jatkuvuus.

Asukastosallisuuden avustusta hakevien yhdistysten/yhteisöjen tulee myös täyttää asukastosallisuuden avustuskriteerit, jotka kaupunginhallitus on antanut 28.9.2015 § 921 "Asukastosallisuuden avustusten myöntämisperiaatteet ja asukastalojen hallinnon järjestely". Tässä yhteydessä on myös todettu, että usealta virastolta (nyk. toimiala) avustusta hakevien moniavusteisten kaksikielisten järjestöjen avustaminen keskitetään kaupunginhallitukselle (järjestöt: Föreningen Luckan r.f. ja Norr om Stan) kuitenkin siten, että yhdistyksille voidaan myöntää avustuksia myös kaupungin toimialoilta, jos avustettava toiminta kohdistuu erityisesti toimialoja tukevaan toimintaan ja toimintaa arvioidaan toimialan kriteereillä. Täten myös Luckanin avustusta arvioidaan edellä mainittujen kriteerien valossa talousarvion hyväksymisen jälkeen.

Helsingissä on vuoden 2020 keväällä yhteensä noin 46 avointa asukastaloa ja -tilaa, joista noin 22:n toimintaa tuetaan kaupunginhallituksen myöntämällä asukastosallisuuden yleis- ja toiminta-avustuksilla. Kaupunginhallitus myönsi 16.12.2019 873 § asukastosallisuuden yleis- ja toiminta-avustusta 27:lle asukastiloja ja alueellista asukastoimintaa koordinoivalle hakijalle vuokra-, palkka- ja ylläpitokustannuksiin yhteensä 776 730 euroa. Lisäksi kaupunginhallitus myönsi asukastosallisuutta parantavien rakenteiden ja menetelmien kehittämiseen 19 270 euroa. Vuodelle 2020 asukastosallisuuden avustuksia myönnettiin yhteensä 796 000 euroa.

14.12.2020

Asia

Vuoden 2021 talousarvioehdotuksessa avustuksiin on varattu 1 096 000 euroa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä Jan Vapaavuori

Lisätiedot Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
00100 Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kuntoiluvälineitä Katajanokan Laivastopuiston ulkoilupolun varrelle

Katajanokan kärkeä kiertävä kävelyreitti on ulkoilijoiden ja turistien suuressa suosiossa.

Alueen asukkaat kaipaavat polun varrelle kuntoiluvälineitä. Niillä voitaisiin innostaa kaikenikäisiä ulkoiluun ja kunnon ylläpitämiseen. Liikuntavälineiden sijoittamisella suositun ulkoilupolun varrelle voitaisiin tukea myös kaupungin strategian liikuntaohjelman tavoitteita ja teemoista mm. kaupunkiympäristön kehittämistä liikkumiseen kannustavaksi.

Esitänkin, että Helsingin kaupunki sijoittaa liikuntapisteen kuntoiluvälineineen tai kuntoiluvälineitä Katajanokan Laivastopuiston ulkoilupolun varrelle.

Helsingissä 26.02.2020

Muurinen Seija

Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 1 allekirjoitusta)

Pajunen Jenni

14.12.2020

Asia

17

Valtuutettu Seija Muurisen ja 1 muun valtuutetun talousarvioaloite kuntoiluvälineiden sijoittamisesta Katajanokan Laivastopuiston ulkoilupolun varrelle

HEL 2020-002453 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään liikuntapisteen kuntoiluvälineineen tai kuntoiluvälineiden sijoittamista Katajanokan Laivastopuiston ulkoilupolun varrelle.

Aloitteesta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lausunnot.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkiympäristön ja kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialat selvittävät yhteistyössä kuntoilupaikkaverkoston laajentamista Katajanokan alueella. Suunnittelussa ja sijaintipaikoissa on otettava huomioon muun muassa Laivastopuiston alueen maaperään liittyvät haasteet.

Hanke ei ole vielä kaupunkiympäristön toimialan investointiohjelmissa eikä se sisälly vuoden 2021 talousarvioon.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Markku Riekko, hankepäällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

[Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 505](#)

Päätöshistoria

HEL 2020-002453 T 00 00 03

Lausunto

14.12.2020

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kuntoilupisteen sijoitusehdotus Laivastopuiston puistokäytävän varrelle on hyvä, koska Katajanokalla on vähän vastaavia, julkisessa ulkotilassa sijaitsevia kuntoilumahdollisuuksia. Nykyinen, pieni kuntoilu- paikka on kaupunkiympäristön toimialan vastuulla.

Hankkeiden toteutuminen ja aikataulu riippuvat tulevasta investointitastosta.

Hanke ei sisälly toimialan ensi vuoden talousarvioehdotukseen.

Esittelijä kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti: 310 37258

anu.lamminpaa(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.09.2020 § 128](#)

HEL 2020-002453 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää ehdotusta kannatettava. Toimialan talousarvioehdotukseen ei sisälly aloitteen mukaista määrärahaa, koska Katajanokan Laivastopuiston kuntosuunnitelma sijaitsee kaupunkiympäristön hallinnoimalla alueella. Kaupunkiympäristön toimiala vastaa puistojen investointien ohjelmoinnista ja määrittelee puistojen investointitarpeet.

Investointimäärärahat, jotka kohdistuvat liikuntapaikkoihin, eivät tahdo riittää nykyisten liikuntapaikkojen perusparantamiseen, eikä ylläpito- määrärahat riitä nykyisten paikkojen ylläpitoon.

Ulkoilun merkitys liikuntana korostuu erityisesti aikuisikäisillä. Suomalaisen eniten käyttämä liikuntapaikka on lähiulkoilureitti ja -polku.

Liikuntapalveluilla on ylläpitovastuullaan yli 150 ulkokuntoilupistettä ympäri Helsinkiä ja niissä on yli 1 050 kuntolaitetta.

Liikuntapaikkoihin ja ulkoilualueisiin suunnattujen investointimäärärahojen rajallisuus on johtanut siihen, että viimeisen kolmen vuoden aikana investointimäärärahoista lähes kaikki määrärahat on suunnattu perusparannushankkeisiin eikä määrärahaa ole juurikaan riittänyt uusien liikuntapaikkojen rakentamiseen.

Liikuntapalveluiden syksyllä 2019 teettämän kuntoilupisteiden laitteiden kuntotarkastuksen mukaan 4 % (40 kpl) laitteista tulisi uusia välittömästi, kustannusarvio uusimiselle on 140 000 euroa. Kolmekymmentä prosenttia laitteista sisälsi huomionarvoisia keskisuuria riskejä, ja ne tulee uusia kolmen vuoden sisällä, kustannusarvio tälle on 350 000 euroa. Laitteiden hankintoihin on vuositasolla pystytty varaamaan keskimäärin 80 000 euroa, joka on johtanut siihen, että yli kolmannes laitteista on tullut käyttöikänsä päähän ja ne tulisi uusia seuraavan kolmen vuoden aikana.

Ulkokuntoilulaitteiden kunnossapitoon tulisi varata vuositasolla noin 150 euroa/laitte (150 000 euroa). Nykyiset määrärahat eivät riitä tähän. Laitteista yli kolmannes tulee uusia seuraavan kolmen vuoden aikana.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Katajanokan Laivastopuiston leikkipaikan kunnostus

Katajanokalla lasten leikkipaikkoja on vain kaksi, toinen Tove Janssonin puistossa, toinen Laivastopuistossa. Kumpaakaan ei ole pitkään aikaan kunnostettu.

Laivastopuiston leikkipaikka on mm. usean päiväkodin ahkerassa käytössä. Leikkipaikka ei vastaa nykyisiä turvallisuusvaatimuksia, ja kalusteet sekä leikkivälineet ovat pääosin surkeassa kunnossa. Puiston kunnostus tukisi lapsia liikkumaan monipuolisesti ja lisäisi turvallisuutta sekä viihtyvyyttä ja sitä kautta yhteisöllisyyttä.

Toimiva leikkipuisto tukisi myös kaupunkistrategian liikkumisohjelman tavoitteita ja mm. teemaa lasten ja nuorten terveyden, fyysisen toimintakyvyn ja oppimisvalmiuksien turvaamisesta riittävällä liikkumisella.

Esitänkin, että kaupunki kunnostaa, korjaa ja uusii Laivastopuiston leikkipaikan leikkivälineet, kalusteet ja turva-alustat sekä kuulee uudistamisessa alueen päiväkotien sekä väestön toiveita.

Helsingissä 26.02.2020

Muurinen Seija

Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)

14.12.2020

Asia

18

Valtuutettu Seija Muurisen talousarvioaloite Katajanokan Laivastopuiston leikkipaikan kunnostamisesta

HEL 2020-002454 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään Katajanokan Laivastopuiston leikkipaikan kunnostamista.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lausunnot.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan ja kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoihin ja toteaa, että kaupunkiympäristöimialan investointiohjelmassa on varauduttu Laivastopuiston leikkipaikan kunnostuksen suunnitteluun vuonna 2022 ja toteuttamiseen vuodesta 2023 alkaen. Toteutusaikataulu tarkentuu vuosittain tehtävässä hankkeiden ohjelmoinnissa talousarviossa esitettyjen määrärahojen puitteissa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Markku Riekko, hankepäällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 529](#)

HEL 2020-002454 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

14.12.2020

Kaupunkiympäristötoimialan talousarvioehdotuksessa on varauduttu Laivastopuistikon leikkipaikan kunnostuksen suunnitteluun vuonna 2022 ja suunnitellun ratkaisun toteuttamiseen alkaen vuodesta 2023. Suunnitteluprosessiin kuuluu normaali vuorovaikutus asukkaiden ja muiden asianomaisten kanssa.

Hankeen toteutuminen ja aikataulu riippuvat tulevasta investointitasosta. Toteutusaikataulu tarkentuu tulevien vuosien investointitason mukaan vuosittain tehtävässä hankkeiden ohjelmoinnissa. Hanke ei sisälly toimialan ensi vuoden talousarvioehdotukseen.

Esittelijä kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti: 310 37258

anu.lamminpaa(a)hel.fi

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.09.2020 § 189](#)

HEL 2020-002454 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle Seija Muurisen talousarvioaloitteesta Katajanokan Laivastopuiston leikkipaikan kunnostamisesta seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa leikkipaikkojen ylläpidosta ja omien määrärahojensa kohdentamisesta.

Kaupunkiympäristön toimiala on ohjelmoinut Laivastopuiston leikkipaikan kunnostamisen suunnittelun ja toteuttamisen vuosille 2022-2023. Kunnostukseen on varattu 400 000 euroa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2021 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Katajanokalla on kaksi leikkipaikkaa lapsille, toinen Tove Janssonin puistossa ja toinen Laivastopuistossa. Kumpaakaan leikkipaikkaa ei ole viime aikoina kunnostettu.

Esittelijä kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot Vera Schulman, yksikön päällikkö, puhelin: 310 20777
vera.schulman(a)hel.fi

Tekojäärata Vuosaaren 2021

Viime vuosina luonnon jään saaminen luistelua varten pääkaupunkiseudulle on ollut epävarmaa ja tekojääkenttien merkitys luistelumahdollisuuksien parantamisessa pääkaupunkiseudulla on lisääntynyt. Vuoden 2020 budjetissa kaupunginvaltuusto päätti uuden tekojääradan rakentamisesta Johanneksen kirkon kentälle Ullanlinnan kaupunginosaan. Helsingin lähiöt tarvitsevat nykyistä enemmän matalan kynnyksen liikuntapaikkoja, joita myös koulut ja päiväkodit voivat käyttää leutoina talvina luisteluun.

Lähes 40 000 asukkaan Vuosaaren kaupunginosasta puuttuu toistaiseksi tekojäärata ja sen rakentamisen aloittamista on alustavasti kaavailtu vuodelle 2024. Sopiva paikka jääradalle voisi olla esimerkiksi Vuosaaren liikuntapuiston yhteydessä. Tässä tapauksessa alueen joukkoliikenneyhteyksiä tulisi myös yhteistyössä HSL:n kanssa parantaa niin, että linja-autolla pääsee alueelle hyvin suoraan Vuosaaren keskustasta. Ehdotan talousarvioaloitteella, että ensivuoden budjettiin varataan varat, jotka mahdollistavat tekojääradan rakentamisen aloittamisen Vuosaaren vuonna 2021.

Helsingissä 26.02.2020

Jalovaara Ville

Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja

Sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä

(1 + 5 allekirjoitusta)

Lovén Jape

Said Ahmed Suldaan

Sydänmaa Johanna

Hillman Perttu

Chydenius Jussi

14.12.2020

Asia

19

Valtuutettu Ville Jalovaaran ja 5 muun valtuutetun talousarvioaloite tekojääkentän rakentamisesta Vuosaareen

HEL 2020-002458 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että ensi vuoden budjettiin varataan varat, jotka mahdollistavat tekojääkentän rakentamisen aloittamisen Vuosaareen vuonna 2021.

Aloitteesta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lausunnot.

Kaupunginhallitus viittaa kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoihin ja toteaa, että kaupunkiympäristön toimiala toteuttaa liikuntapaikat kulttuuri ja vapaa-ajan toimialan verkostosuunnitelmassa esitettyyn investointitarpeeseen pohjautuen. Tekojäärädan rakentaminen Vuosaareen on ajoitettu toteutettavaksi vuonna 2025.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Markku Riekko, hankepäällikkö, puhelin: 310 39900 markku.riekko(a)hel.fi

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 22.09.2020 § 543](#)

HEL 2020-002458 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

14.12.2020

Asia

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelut esittää vuosittain omat verkostosuunnitelmansa mukaiset investointitarpeensa kaupunkiympäristön toimialalle, joka toteuttaa ne esityksen mukaisesti. Tekojääradan rakentaminen Vuosaareen ei ole tällä hetkellä liikuntapaikkarakentamisen investointiohjelmassa.

Hanke ei sisälly ensi vuoden talousarvioehdotukseen.

Lausunto on laadittu yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Elise Lohman, maisema-arkkitehti: 310 26349
elise.lohman(a)hel.fi

[Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 508](#)

HEL 2020-002458 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

[15.09.2020 Pöydälle](#)

Pöydällepanoehdotus:

Eveliina Heinäluoma: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Elise Lohman, maisema-arkkitehti: 310 26349
elise.lohman(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.09.2020 § 131](#)

HEL 2020-002458 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei pidä mahdollisena Vuosaaren pienen tekojääradan rakentamisen aikaistamista vuodelle 2021.

Aloitteessa esitetään Vuosaaren rakentamishjelmassa olevan vuodelle 2025 suunnitellun tekojääradan aikaistamista alkamaan jo vuonna 2021. Aloitetta perustellaan viime vuosien epävarmoilla luonnonjäälolosuhteilla sekä sillä, ettei 40 000 asukkaan Vuosaaressa ole vielä yhtään tekojäärataa.

Liikuntapaikkojen ja ulkoilualueiden rakentamisen talousarvoraami vuodelle 2021 on supistunut koronapandemian vuoksi huomattavasti keväällä 2020 tehdystä tarpeiden kartoituksesta ja aiemmasta taloussuunnitelmaehdotuksesta. Tämänhetkisessä talousarvioraamiesityksessä ensi vuodelle on varattu määrärahoja vain 7,5 miljoonaa euroa, kun tarve oli arvioitu aiemmin noin 10 miljoonaksi euroksi. Vuosaaren tekojääradan rakentamisen aikaistaminen vuodelle 2021 ei siten ole mahdollista.

Talousarvioehdotuksessa Vuosaaren pienen tekojääradan rakentamiseen on vuodelle 2025 varattu 700 000 euroa. Vertailun vuoksi tänä vuonna valmistuneen Lauttasaaren pienen tekojääradan rakentaminen maksoi noin 750 000 euroa. Vastaavasti Vuosaaren tekojääradan rakentaminen lisäisi vuosittaisia käyttömenoja 70 000 euroa.

Vuosaaren tekojääradan rakentaminen ja siihen liittyvä kesäkäyttö lisääisivät liikuntapuiston käyntikertoja noin 40 000 kappaletta. Tekojääradan rakentamisella olisi myönteisiä vaikutuksia paitsi liikunnan lisäämisen suhteen myös alueen nuorison kannalta merkittävänä harrastusmahdollisuuksia lisäävänä sosiaalista integraatiota ja hyvinvointia edistävänä toimenpiteenä.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

Talousarvioaloite Itä-Pasilan alueen ylläpidon kustannuksista

Pasilasta rakennetaan uudenlaista keskusta-alueita Helsinkiin. Pasilalaiset ovat suhtautuneet alueen kasvuun positiivisesti, mutta kokevat, että kontrasti uuden Pasilan ja jo olemassa olevan Pasilan välillä on kasvamassa liian suureksi. Erityisesti Itä-Pasilan ylläpitoon ei ole panostettu.

Alueen toimijat ovat esittäneet, että alueen yleisilmettä pystyisi parantamaan merkittävästi yhdellä konkreettisella muutoksella. Itä-Pasila on kaksitasoinen liikennetkaisualue. Jalankulku on betonikannella, autoliikenteestä erotettuna. Tästä johtuen Itä-Pasilassa on paljon jalankulkusilloja, joiden harmaat levykaiteet ovat usein sotkettuja. Lisäksi ne korostavat alueen harmautta, eivätkä esimerkiksi lapset näe siltaa ylittäessään harmaan kaiteen yli.

Vaihtamalla Itä-Pasilan 9 jalankulkusillan kaiteet harmaista levyistä (245 levyä) läpinäkyviin metalliverkkoihin, parannettaisiin kävelijöiden näkymää, estettäisiin kaiteiden jatkuva sotkeminen sekä lisätäisiin alueen viihtyvyyttä. Alueella tehtiin asiasta osallistuvan budjetoinnin aloite, jonka yhteydessä tehtiin kustannusarvio kaidelevyjien vaihtokustannuksista: $200 \text{ €/jm} \cdot 800 \text{ m} = 160\,000 \text{ euroa}$ + suunnitelmien päivitys 20 000 euroa, yhteensä 180 000 euroa.

Asiasta tehtyä osallistuvan budjetoinnin aloitetta kannatti 783 helsinkiläistä. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupunki vaihdattaa alueen asukkaiden toiveen mukaisesti kaiteisiin metalliverkot.

Helsingissä 26.02.2020

Malin Petra

Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 7 allekirjoitusta)

Honkasalo Veronika

Said Ahmed Suldaan

Korkkula Vesa

Kivelä Mai

Vuorjoki Anna

Jalovaara Ville

Muttillainen Sami

20

Valtuutettu Petra Malinin ja 7 muun valtuutetun talousarvioaloite Itä-Pasilan alueen siltojen kaiteiden vaihtamisesta metalliverkoiksi

HEL 2020-002461 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Itä-Pasilassa vaihdetaan jalankulkusillan levykaiteet metalliverkoiksi.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Itä-Pasilan jalankulkusillat ovat osa Itä-Pasilan kaksikerroksisen kaupunkirakenteen ylätasolle sijoittuvaa kävelyreitistöä, joka on tunnistettu arvoympäristöksi ollen eurooppalaisittainkin ainutlaatuinen kokonaisuus. Kävelykansien rakenteet, kuten kaiteetkin, ovat osittain kaupungin ja osittain yksityisessä omistuksessa, mutta ne muodostavat yhdessä saumattoman kokonaisuuden. Jalankulkusiltojen kaiteita on uusittu 2000-luvun aikana metallilevyillä, jotta ne säilyttäisivät yhtenäisen ilmeen kiinteistöjen hallinnoimien, pääasiasiassa alkuperäisten mallisten betonikaiteiden kanssa.

Jalankulkutason kunnostamisen yhteydessä on luontevaa korjata kaiteet sekä turvata Itä-Pasilan ominaispiirteet ja alueen aikakauden henki. Kunnostusta ennen tehdään ympäristöhistoriallinen selvitys yhteistyössä kaupunginmuseon kanssa. Samalla tarkastellaan jalankulkusiltojen kaiteiden materiaalin vaikutus alueen kaupunkikuvaan. Kaupunkiympäristön toimialalla on valmiudet aloittaa ympäristöhistoriallisen selvityksen valmistelu vuonna 2021.

Kaupunkiympäristön toimialan investointiohjelmassa on Itä-Pasilan jalankulkutason kunnostamisen toteutus suunniteltu tehtäväksi 2020-luvulla. Alueen laajuuden takia kunnostus toteutetaan useiden vuosien aikana. Toteutusaikataulu tarkentuu vuosittain tehtävässä hankkeiden ohjelmoinnissa. Hankeen aloittava ympäristöhistoriallisen selvityksen aloittaminen sisältyy vuoden 2021 talousarvioon ja kaupunkiympäristön toimialan investointiohjelmaan.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Markku Riekko, hankepäällikkö, puhelin: 310 39900

14.12.2020

Asia

saara.kanto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 22.09.2020 § 545](#)

HEL 2020-002461 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Itä-Pasilan jalankulkusillat ovat osa Itä-Pasilan kaksikerroksisen kaupunkirakenteen ylätasolle sijoituvaa kävelyreitistöä, joka on tunnistettu arvoympäristöksi ollen eurooppalaisittainkin ainutlaatuinen kokonaisuus.

Kävelykansien rakenteet, kuten kaiteetkin, ovat osittain kaupungin ja osittain yksityisessä omistuksessa, mutta ne muodostavat yhdessä saumattoman kokonaisuuden. Jalankulkusiltojen kaiteita on uusittu 2000-luvun aikana metallilevyillä, jotta ne säilyttäisivät yhtenäisen ilmeen kiinteistöjen hallinnoimien, pääasiasiassa alkuperäisten mallisten betonikaiteiden kanssa.

Investointiohjelmassa on varauduttu Itä-Pasilan jalankulkutason kunnostamiseen 2020-luvulla. Alueen laajuuden takia kunnostus toteutetaan useiden vuosien aikana. Hankkeiden toteutuminen ja aikataulu riippuvat tulevasta investointitasosta. Mikäli investointitaso tulee laskemaan koronaviruksen aiheuttaman taloudellisen tilanteen johdosta vielä, joudutaan hankkeiden toteutumista siirtämään myöhemmäksi.

Jalankulkutason kunnostamisen yhteydessä on luontevaa korjata kaiteet sekä turvata Itä-Pasilan ominaispiirteet ja alueen aikakauden henki. Kunnostusta ennen tehdään ympäristöhistoriallinen selvitys yhteistyössä kaupunginmuseon kanssa. Samalla tarkastellaan jalankulkusiltojen kaiteiden materiaalin vaikutus alueen kaupunkikuvaan. Kaupunkiympäristön toimialalla on valmiudet aloittaa suunnittelu selvityksen valmistelulla vuonna 2021.

Toteutusaikataulu tarkentuu tulevien vuosien investointitason mukaan vuosittain tehtävässä hankkeiden ohjelmoinnissa. Hankeen aloittava

14.12.2020

selvitys sisältyy toimialan ensi vuoden talousarvioehdotukseen. Sen sijaan kunnostustyö ei sisälly ensi vuoden talousarvioehdotukseen.

Käsittely

[22.09.2020 Ehdotuksen mukaan](#)

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Lausunnon neljännestä (4) kappaleesta poistetaan viimeinen virke, joka alkaa "Mikäli investointitaso tulee laskemaan..."

Lausunnon loppuun lisätään virke:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kävelykansien huonon kunnon vuoksi Itä-Pasilan kunnostushankkeiden toteutusta ei tulisi lykätä suunnitellusta.

Mia Haglundin vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Inka Lappalainen, maisema-arkkitehti: 310 21344
inka.lappalainen(a)hel.fi

[Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 497](#)

HEL 2020-002461 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

[15.09.2020 Pöydälle](#)

Pöydällepanoehdotus:

Mia Haglund: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Inka Lappalainen, maisema-arkkitehti: 310 21344
inka.lappalainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Malmin lentokentän alueen luontoarvojen kattava kokonais selvitys

Malmin lentokentän alueen luontoarvoja ei ole toistaiseksi kattavasti selvitetty kokonaisuutena. Toistaiseksi tehdyt selvitykset ovat sekä alueen yhtenäisen laajan niittyalueen monimuotoisen biotoopin kokonaisuuden että useiden suojeltujen lajien ja luontotyyppeiden osalta varsin suppeat ja siten puutteelliset.

Me allekirjoittaneet esitämme, että kaupunki kohdentaa vuoden 2021 talousarviossa tarvittavat määrärahat Malmin lentokentän alueen luontoarvojen kattavaan kokonais selvitykseen sisältäen kentän välittömän lähialueen, erityisesti Longinojan valuma-alueineen.

Helsingissä 11.03.2020

Kaleva Atte

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 19 allekirjoitusta)

Laaksonen Heimo

Ebeling Mika

Terho Sampo

Kolbe Laura

Vepsä Sinikka

Niinistö Jussi

Asko-Seljavaara Sirpa

Raatikainen Mika

Rantanen Mari

Klemetti Tapio

Venemies Mauri

Turkkila Matias

Halla-aho Jussi

Månsson Björn

Rantala Marcus

Peltokorpi Terhi

Nieminen Jarmo

Strandén Juhani

Hyttinen Nuutti

14.12.2020

Asia

21

Valtuutettu Atte Kalevan ja 19 muun valtuutetun talousarvioaloite Malmin lentokentän alueen luontoarvojen selvittämisestä

HEL 2020-003284 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupunki kohdentaa vuoden 2021 talousarviossa tarvittavat määrärahat Malmin lentokentän alueen luontoarvojen kattavaan kokonaiselvitykseen sisältäen kentän välittömän lähialueen, erityisesti Longinojan valuma-alueineen.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Malmin lentokentän alueella ja sen lähiympäristössä on laadittu viime vuosina useita luontoselvityksiä. Selvityksiä täydennetään vuosittain asemakaavoituksen edetessä.

Vuoden 2021 talousarviossa kaupunkiympäristön toimiala kohdentaa riittävät määrärahat Malmin lentokentän alueen ja sen lähiympäristön luontoselvityksiin. Konsulttityönä toteutettaviin selvityksiin kohdennetaan arviolta 40 000 euroa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Markku Riekko, hankepäällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

[Kaupunkiympäristölautakunta 22.09.2020 § 546](#)

HEL 2020-003284 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vuoden 2021 talousarviossa kohdennetaan riittävät määrärahat Malmin lentokentän alueen ja sen lähiympäristön luontoselvityksiin. Konsulttityönä toteutettaviin selvityksiin kohdennetaan arviolta 40 000 euroa

vuonna 2021. Luontoselvityksiä täydennetään vuosittain asemakaavoi-
tuksen edetessä.

Malmin lentokentän alueelta laaditut luontoselvitykset

Helsingin luontotietojärjestelmään on koottu selvityksien mukaisia alu-
eella sijaitsevia arvokkaita luontokohteita. Arvokkaat lintukohteet, Tatta-
riharjun niitty (312/99) Malmin lentokenttä (313/99), Tattarisuon lehto
(314/99), Tattarisuon pohjoismetsä (315/99), Tattarisuon pohjoispellot
(316/99) ja Malmin lentokentän länsiniitty (320/99) sekä tärkeät lintualu-
eet (2017), muodostavat linnustollisesti arvokkaita alueita kenttäalu-
eelle ja Hyttitien teollisuustonttien itäosaan. Alueella sijaitsee myös
metsäkohteita Hyttitien teollisuustonttien itäpuolella (Tattarisuo,
M63/13) ja Sepänmäessä (Sepänmäki, M62/13). Kohteiden sisältämät
alueet kuuluvat joko METSO-kriteeriluokkaan II tai III. Lisäksi alueella
sijaitsee geologisesti tai geomorfologisesti arvokas kohde Tattari-Ki-
vikko (23-008), jossa on saraturvekerrostuma. Kohteen arvo on kohta-
lainen (luokka II). Alueella sijaitsee myös geologisesti huomioiva kohde
(11-011), jossa graniittikallio leikkaa kordieriittigneisiä. Kohteen geolo-
ginen arvo on kohtalainen. Alueella sijaitsee myös kääpäkohteet Hytti-
tien itäpuolinen lehto (37/2018) ja Tattarisuon lehtometsä (36/2018),
jotka ovat arvokkaita kääpäalueita. Sepänmäen ympäristössä ja Tatta-
risuon metsissä on todettu myös uhanalaisia ja silmällä pidettäviä luon-
totyyppejä (597/2018, 670/2018, 822/2018, 825/2018, 838/2018).
Luontotietojärjestelmän kohteet sijaitsevat osittain lentokenttäalueen
puolella.

Alueella on viime vuosina teetetty eläimiin liittyviä luontoselvityksiä. Lin-
nustonselvityksessä (Ympäristötutkimus Yrjölä Oy, 2015) havaittiin lin-
nustoltaan monipuolisia alueita kenttäalueelta ja itäpuoleisten metsän
alueelta. Lisäksi perhonselvityksissä (Faunatica Oy, 2016, 2017) on ha-
vaittu lentokentän alueen osalta silmällä pidettäviä perhoslajeja sekä
uhanalaiset perhoslajit (ojakärsämökenttäkääriäinen ja viheryökkönen).
Vuoden 2019 uhanalaisuusluokituksen mukaan ojakärsämökenttäkää-
riäinen on todettu elinvoimaiseksi (LC). Vuoden 2019 viheryökköstä
koskevassa esiintymisselvityksessä (Faunatica Oy, 2019) lajia tavattiin
itäisten kiitoteiden varrelta. Viheryökkönen on luokiteltu erittäin uhan-
alaiseksi. Viheryökkösen lisäksi lentokentällä havaittiin kolme muuta
huomionarvoista perhoslajia (suoharmokääriäinen, mesimaayökkönen
ja isomykerökoi), joista kaksi ensin mainittua ovat silmälläpidettäviksi
luokiteltuja. Alueelta teetetyt lepakkoselvityksen (Faunatica Oy, 2016)
mukaan asuin- ja huoltoalueen rakennuksista löytyi yksi todennäköinen
ja kaksi varmaa lepakoiden päiväpiiloa. Metsäalue arvioitiin tärkeäksi
ruokailualueeksi (luokka II). Lisäksi kenttäalueen lounaiskulman metsä
on luokiteltu III-luokan ruokailualueeksi.

Liito-oravia on selvitetty alueella vuosina 2016, 2018 ja 2019. Liito-oravaverkostosuunnitelma on valmistunut keväällä 2020. Vuoden 2020 liito-oravakartoitukset ovat käynnissä.

Vesistöön liittyviä luontoarvoja on selvitetty muun muassa vesihuoltoon liittyvien selvitysten ja suunnitelmien yhteydessä. Kentällä sijaitsee kentän kuivatukseen liittyviä hulevesiverkostoja, jossa hulevesiä virtaa Longinojan valuma-alueelta sekä Tattarisuon pohjavesialueen lähteistä. Osa verkostosta virtaa avo-ojissa tai putkessa. Hulevedet ohjataan Longinojaan (Longinojan valuma-alue selvitys, Sitowise Oy, 2019).

Selvityksiä päivitetään ja tarkennetaan säännöllisesti. Jokaisen asemakaavahankkeen taustaksi päivitetään inventointeja ja todetut arvot huomioidaan kaavaratkaisuissa maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla.

Entisen lentokentän alueella ei ole luonnonsuojelualueita, suojeltuja luontotyyppisiä tai luonnonmuistomerkkejä. Longinoja laskee Vantaanjoen pääuomaan, joka sisältyy Natura 2000 -verkostoon.

Vuonna 2020 laadittavat luontoselvitykset

Lentokenttäalueen kasvillisuus selvitykset on aloitettu keväällä 2020. Kasvillisuuden inventointia on toistaiseksi rajoittanut lentotoiminta. Entiselle vuokra-alueelle päästään tutkimaan kasvillisuutta tarkemmin vasta kesällä 2021, kun lentotoiminta on päättynyt.

Kasvukaudella 2020 toteutettava kasvillisuus inventointi koskee Malmin kentän aluetta ja sen lähiympäristöä. Kasvillisuus inventointi liittyy Malmin kentän rakentamiseen sekä alueen käytön ja hoidon siirtymiseen Helsingin kaupungille. Inventoinnin tavoitteena on kartoittaa Malmin kentän ja sen lähiympäristön kasvillisuus nykytilan dokumentoimiseksi sekä asemakaavatyön ja muun alueen kehittämisen lähtöaineistoksi. Työ liittyy parhaillaan käynnissä olevaan Lentoasemankortteleiden asemakaavan muutokseen. Työssä kartoitetaan alueen luontotyyppisiä, kasvilajistoa ja kasvillisuuden nykytilaa. Inventoinnissa kiinnitetään huomiota lajiston harvinaisuuteen, uhanalaisuuteen ja haitallisiin vieraslajeihin sekä luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen ja edistämiseen. Lisäksi tavoitteena on tarkastella maaperän laatua havaitun kasvillisuuden perusteella. Inventoinnin pääpaino on kenttäalueella. Lisäksi inventointiin kuuluvat metsäalueet ja pihapiirit, jotka sijoittuvat lentokenttäalueen sisälle.

Lepakkoselvitystä jatketaan kesällä 2020 ja mahdolliset kompensointitoimet huomioidaan Lentoasemankortteleiden tarkistetussa kaavaehdotuksessa, joka tulee Kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyyn loppusyksystä 2020.

Vireillä olevien Lentoasemankortteleiden ja Energiakortteleiden asema-kaava-alueiden osalta selvitetään kesällä 2020 mahdolliset lahokaviosammaleen esiintymispaikat.

Arvio vuonna 2021 laadittavista luontoselvityksistä

Kasvillisuusinventointi jatkuu kasvukaudella 2021. Tuolloin päästään selvittämään lentokentän entistä vuokra-aluetta, jossa sijaitsee lentotoiminnan olennaisia elementtejä, kuten kiitotietä ja terminaalirakennuksia ja muita lentotoiminnan laitteita. Viheralueet koostuvat kuivista ja paahteisista ja avoimista alueista, rehevistä ja avoimista alueista sekä puustoisista reuna-alueista. Työssä inventoidaan alueet luontotyyppittäin ja kerätään havainnot mahdollisesti löytyvistä harvinaisista, silmälläpidettävistä ja uhanalaisista kasveista. Lisäksi kootaan havaintoja mahdollisesti löytyvistä haitallisista vieraskasvilajeista.

Alueella on perhosten kannalta huomionarvoisia elinympäristöjä. Lentokentällä esiintyviksi tiedetyistä lajeista uhanalaisuuden kannalta merkittävin on viheryökkönen. Jatkoselvityksessä kartoitetaan edelleen alueella mahdollisesti esiintyvien huomionarvoisten perhoslajien esiintymistä ja ne huomioidaan asemakaavoituksessa.

Vesihuoltoon liittyviä selvityksiä ja suunnitelmia tarkennetaan, joiden yhteydessä vesistöön liittyviä luontoarvoja selvitetään tarkemmin.

Maanvuokrasopimuksen tilanne

Kaupungin ja Malmin lentokenttäyhdistyksen maanvuokrasopimus on mahdollistanut 2017 alusta alkaen valvomattoman lentopaikan toiminnan, jota em. lentokenttäyhdistys on operoinut Liikenne- ja viestintävirasto Traficom (ent. Trafi) pitoluvalla.

Malmin lentokentän maanvuokrasopimus päättyi 31.12.2019. Yhdistys on tehnyt maanvuokrasopimuksen irtisanomisesta kanteen käräjäoikeuteen 23.12.2019 ja vaatii kaupungilta lisää aikaa lentotoiminnalle vuoden 2022 loppuun saakka. Lentotoiminta on jatkunut kentällä maanvuokrasopimuksen umpeuduttua, mikä on sopimusrikkomus, sillä vuokrasopimusta ei ole voimassa. Helsingin kaupunki joutuu hakemaan yhdistykselle käräjäoikeudelta häätötuomiota, mikäli lentotoiminta ei kehotuksista huolimatta lakkaa ja yhdistys ei noudata sopimusehtoja. Asiaa käsitellään käräjäoikeudessa vasta syyskuussa 2020. Riidan kohteena olevalle alueelle ei päästä laatimaan selvityksiä ennen kuin asia on ratkaistu oikeusasteissa.

Käsittely

[22.09.2020 Ehdotuksen mukaan](#)

Vastaehdotus:

Atte Kaleva: Korvataan kohta (2):

"Vuoden 2021 talousarviossa kohdennetaan riittävät määrärahat Malmin lentokentän alueen ja sen lähiympäristön luontoarvojen kattavaan kokonaisselvitykseen. Konsulttityönä toteutettaviin selvityksiin kohdennetaan riittävät varat vuonna 2021. Luontoselvityksiä täydennetään vuosittain asemakaavoituksen edetessä."

Kannattaja: Nuutti Hyttinen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Korvataan kohta (2): "Vuoden 2021 talousarviossa kohdennetaan riittävät määrärahat Malmin lentokentän alueen ja sen lähiympäristön luontoarvojen kattavaan kokonaisselvitykseen. Konsulttityönä toteutettaviin selvityksiin kohdennetaan riittävät varat vuonna 2021. Luontoselvityksiä täydennetään vuosittain asemakaavoituksen edetessä."

Jaa-äännet: 10

Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Noora Laak, Jape Lovén, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 3.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Kaisa Jama, tiimipäällikkö, puhelin: 310 22980
kaisa.jama(a)hel.fi

[Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 496](#)

HEL 2020-003284 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

14.12.2020

Asia

[15.09.2020 Pöydälle](#)

Pöydällepanoehdotus:

Atte Kaleva: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot Kaisa Jama, tiimipäällikkö, puhelin: 310 22980
kaisa.jama(a)hel.fi

Helsingin kaupungin hissiavustuksista luovuttava

Helsingin kaupunki tukee vuosittain yli 1,6 miljoonalla eurolla hissien rakentamista. Hissin rakentaminen nostaa asuntojen arvoa, minkä takia hissiavustuksilla ohjataan veronmaksajien rahoja yksityisten asuntojen omistajien hyödyksi. Lisäksi hissit vähentävät merkittävästi liikkumista, mikä on Helsingin kaupungin liikkumisohjelman vastaista. Hissien rakentamiseen on mahdollista saada avustusta muilta tahoilta. Näin ollen Helsingin kaupungin hissituki ei ole millään tavalla edes välttämätöntä. Näin ollen me talousarvioaloitteen allekirjoittaneet esitämme, että Helsinki luopuu hissiavustuksista.

Helsingissä 11.03.2020

Meri Otto

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 1 allekirjoitusta)

Pajula Matias

22

**Valtuutettu Otto Meren ja 1 muun valtuutetun talousarvioaloite
hissiavustuksista luopumisesta**

HEL 2020-003270 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään hissiavustuksista luopumista.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että kaupungin omalle hissiavustukselle on edelleen tarvetta. Jälkiasennushissin rakentaminen ja esteettömyyden lisääminen asuinkerrostaloissa mahdollistaa monen ikääntyneen ihmisen asumisen kotonaan pidempään. Ikääntyneiden tarve asuntoon hissillisessä kerrostalossa kasvaa lähitulevaisuudessa väestön ikääntymisen ja ikääntyneiden laitoshoidon vähentämisen seurauksena. Suurimmalle osalle ikääntyneistä omassa kodissa asuminen on myös oman toiveen mukaista

Ikääntyneiden väestöosuuden ennustetaan Helsingissä nousevan nykyisestä noin 17 prosentista yli 21 prosenttiin vuoden 2049 loppuun mennessä. Ennusteen mukaan Helsingissä asui tuolloin noin 177 000 ikääntynyttä, 67 000 enemmän kuin nyt. Vuosittainen 7 000 uuden asunnon asuntotuotantotavoite Helsingissä vastaa esteettömän asumisen lisätarpeeseen osittain. Yksi parhaimmista lisäkeinoista parantaa asuinkerrostalojen esteetöntä asumista on jälkiasennushissien rakentaminen hissittömien porrashuoneiden yhteyteen.

Stadin ikäohjelma on yksi Helsingin hyvinvointisuunnitelman 2019-2021 painopisteistä. Stadin ikäohjelman yhtenä tavoitteena on kehittää ikääntyneen väestön asumisoloja ja kotona asumisen mahdollisuuksia. Keskeisenä toimenpiteenä on edistää vuosittain 70 jälkiasennushissin rakentamista olemassa olevaan asuntokantaan.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) vuonna 2014 teettämän selvityksen (Global Research & Data Services 6.2.2014) mukaan hissi lisää ikääntyneen henkilön asumisaikaa omassa kodissaan keskimäärin 7,8 vuotta. Ikääntyneen ympärivuorokautiseen palveluun – tehostettu palveluasuminen tai laitoshoido – verrattuna, rahaa säästyy näiden vajaan kahdeksan kotona asumisvuoden aikana yhden ikääntyneen osalta yhteensä 324 769 euroa. Hissiavustuksen aiheuttamiin kustannuksiin verrattuna nämä säästetyt kustannukset ovat merkittävästi suuremmat.

Hissiavustus kohdennetaan erityisesti niille alueille, joissa avustusten käyttö edistää vaikuttavimmin hissiremonttien käynnistymistä ja esteettömyyden toteuttamista.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä: pormestari, Jan Vapaavuori ja lisätiedot: Markku Riekkö,hankepäällikkö, p.31039900

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus päätti hissiavustuksen myöntämisestä kokouksessaan 23.10.2000 (1360 §) sellaisille taloyhtiöille, jotka ovat saaneet valtion lopullisen hissiavustuspäätöksen. Hissiavustusta varten kaupunginhallitus varasi erillisen määrärahan, joka vuoden 2021 talousarvioehdotuksessa on 1 600 000 euroa. Hissiavustusta voivat hakea taloyhtiöt jälkiasennushissin rakentamiseen olemassa olevaan, ympärivuorokautisessa käytössä olevaan asuinkerrostaloon, jonka porrashuoneissa ei ennestään ole hissiä.

Helsingin kaupungin hissiavustuksella rahoitetaan 10 prosenttia jälkiasennetun hissin rakentamisesta aiheutuvista välittömistä kustannuksista. Hissiavustusta voivat saada niin vapaarahoitteiset taloyhtiöt kuin ARA-rahoitteiset vuokra- ja asumisoikeusyhtiöt. Kaupungin hissiavustuksen edellytyksenä on, että Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) on hyväksynyt jälkiasennushissin rakentamisen hankintakustannukset ja on myöntänyt rakentamiselle valtion hissiavustuksen. Ympäristöministeriön alainen hissiavustus, jota haetaan ARA:ta, on 45 prosenttia avustuspäätöksessä hyväksytyistä jälkiasennushissin rakentamisesta aiheutuvista välittömistä hankintakustannuksista.

Kaupungin hissiavustuksen tarkoituksena on edistää taloyhtiöiden asukkaiden kotona asumista mahdollisimman pitkään mahdollistamalla lapsiperheiden, ikäihmisten sekä liikkumis- ja toimintaesteisten pääsyn kerrostalojen asuntoihin ja niissä oleviin yleisiin tiloihin. Kaupungin avustuksen haku-aika on ympärivuotinen. Hissiavustuksen myöntämisestä päättää kaupunginhallituksen vahvistamien periaatteiden mukaisesti kaupunkiympäristön palvelut ja luvat palvelukokonaisuuden asukas- ja yrityspalveluiden asuntopalvelut-yksikön päällikkö.

Avustuksella tuetut hissit

Helsinkiin on vuosina 2000-2019 rakennettu yhteensä 1 063 jälkiasennushissiä 462 asuinkerrostaloon. Helsingin kaupungin hissiavustuksia on myönnetty yhteensä 995 jälkiasennushissille. Avustuskustannukset olivat vuosina 2000-2019 yhteensä 19 628 385 euroa.

Talousarvioon varatun hissiavustusmäärärahan avulla on tavoitteena edistää 60 hissin rakentamista vuosittain. Tavoite on saavutettu joitakin poikkeusvuosia lukuun ottamatta. Vuosina 2015-2019 avustettiin keskimäärin 61 jälkiasennushissin rakentamista vuosittain. Keskimääräinen yhden hissin 10 prosentin avustus oli 23 400 euroa. Ennuste vuosille 2020 ja 2021 on, että molempina vuosina valmistuu 40 jälkiasennushissiä. Syynä hissien määrän laskuun on mm. hissittömien taloyhtiöiden iästä johtuvat muut välttämättömät remontit, joiden myötä korjauskustannukset kohoavat yli asukkaiden maksukyvyyn.

Kaupungin hissiprojekti

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Helsingin kaupungin hissi- ja hissiprojekti käynnistettiin vuonna 2000. Sen tavoitteet ja tehtävät on määritelty ”Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmassa 2016” (AM-ohjelma 2016), jonka mukaan hissi- ja hissiprojektin tehtävänä on edistää vuosittain 70 jälkiasennushissin rakentamista olemassa oleviin asuinkerrostaloihin. Kaupunkiympäristön toimiala tekee yhteistyötä kaupungin hissi- ja hissiprojektin kanssa.

Hissi- ja hissiprojektin tavoitteena on edistää valtion ja kaupungin jälkiasennushisseille suunnattujen avustusten käyttöä tiedotuksen ja neuvonnan avulla, edistämällä esteettömyyttä, kehittämällä jälkiasennushissien rakentamiseen liittyviä prosesseja ja säännöksiä, jälkiasennushissien sijoittamista olemassa olevaan rakennukseen sekä opastaa taloyhtiöitä asunto-osakeyhtiölain määräyksissä koskien jälkiasennushisseihin liittyvien hankkeiden päätöksentekoa ja kustannusjakoa.

Moni kunta haluaa edistää jälkiasennushissien rakentamista tarjoamalla kunnan omaa avustusta jälkiasennushissien rakentamiseksi. Helsingin lisäksi 10 prosentin avustuksen tarjoavat ainakin pääkaupunkiseudun kunnat Espoo, Vantaa ja Kauniainen sekä muualta Suomesta Joensuu, Jyväskylä, Lahti, Kuopio ja Pori. Oulussa hissiavustus on 20 prosenttia ja Tampereella 15 prosenttia. Turku ja Mikkelin tarjoavat euro-määräisen avustuksen.

Hissittömyys Helsingissä

Helsingissä oli vuoden 2018 lopussa noin 4 900 hissittöntä asuinkerrostaloa, mikä oli 46 prosenttia kaikista asuinkerrostaloista. Näissä hissittömissä kerrostaloissa sijaitsi 90 000 asuntoa eli 29 prosenttia kerrostaloasunnoista. Hissittömissä kerrostaloissa asui vuoden 2018 lopussa lähes joka neljäs helsinkiläinen eli 142 500 asukasta, joista ikääntyneitä (yli 65-vuotiaita) oli yhteensä 21 500.

Selvästi eniten asuntoja hissittömissä kerrostaloissa oli Etelä-Haagassa, yhteensä 5 645. Muita osa-alueita, joissa hissittömissä kerrostaloissa olevien asuntojen määrä ylitti 2 500, olivat Patola (3 751), Käpylä (3 310), Vallila (3 273), Roihuvuori (2 908), Pohjois-Haaga (2 764) ja Länsi-Herttoniemi (2 544). Tapaninvainiossa, Siltamäessä ja Veräjämäellä yli 90 prosenttia kerrostaloasunnoista sijaitsi hissittömissä kerrostaloissa. Suuri hissittömissä kerrostaloissa olevien asuntojen osuus asuinalueella vaikeuttaa muuttamista alueen sisällä hissillisessä talossa olevaan asuntoon, jos sellaisia ei ole tarjolla.

Hissit ja ikääntyneiden esteetön asuminen

Helsingin strategisena tavoitteena on olla maailman toimivin kaupunki. Esteettömyys liittyy tähän vahvasti. Helsinki on edistänyt esteettömyyttä määrätietoisesti vuodesta 2002. Yksi kaupungin

esteettömyystyöryhmän hyväksymä esteettömyysmittari on hissillisten kerrostalojen määrä / kaikki kerrostalot. Esteetön asuminen takaa, että ikääntyneet voivat asua omassa kodissaan mahdollisimman pitkään ja turvallisesti.

Ikääntyneiden väestöosuuden ennustetaan Helsingissä nousevan nykyisestä noin 17 prosentista yli 21 prosenttiin vuoden 2049 loppuun mennessä. Ennusteen mukaan Helsingissä asui tuolloin noin 177 000 ikääntynyttä, 67 000 enemmän kuin nyt. Vuosittainen 7 000 uuden asunnon asuntotuotantotavoite Helsingissä vastaa esteettömän asumisen lisätarpeeseen osittain. Yksi parhaimmista lisäkeinoista parantaa asuinkerrostalojen esteetöntä asumista on jälkiasennushissien rakentaminen hissittömien porrashuoneiden yhteyteen.

Stadin ikäohjelma on yksi Helsingin hyvinvointisuunnitelman 2019-2021 painopisteistä. Stadin ikäohjelman yhtenä tavoitteena on kehittää ikääntyneen väestön asumisoloja ja kotona asumisen mahdollisuuksia. Keskeisenä toimenpiteenä on edistää vuosittain 70 jälkiasennushissin rakentamista olemassa olevaan asuntokantaan.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) vuonna 2014 teettämän selvityksen (Global Research & Data Services 6.2.2014) mukaan hissi lisää ikääntyneen henkilön asumisaikaa omassa kodissaan keskimäärin 7,8 vuotta. Ikääntyneen ympärivuorokautiseen palveluun - tehostettu palveluasuminen tai laitoshoido - verrattuna rahaa säästyy näiden vajaan kahdeksan kotona asumisvuoden aikana yhden ikääntyneen osalta yhteensä 324 769 euroa. Hissiavustuksen aiheuttamiin kustannuksiin verrattuna nämä säästetyt kustannukset ovat merkittävästi suuremmat.

Jälkiasennushissin vaikutus asuntojen arvoon ja asukkaiden liikkumiseen

Talousarvioaloitteessa on otettu kantaa hissiavustuksen vaikutuksista asuntojen arvonnousuun ja liikkumisen vähenemiseen kaupungin liikkumisohjelman vastaisesti.

Rakentamismääräysten mukaan kaikki uudet kolmikerroksiset ja sitä korkeammat asuinkerrostalot on varustettava hissillä. Jälkiasennushissin rakentaminen kolmikerroksiseen tai korkeampaan asuintaloon vastaa tämän päivän vaatimuksia. Hissi parantaa asumisen laatua ja asuinrakennusten toiminnallisuutta. Hissi vaikuttaa asunnon haluttavuuteen, sillä erityisesti lapsiperheet ja ikääntyneet edellyttävät, että talossa on hissi.

Kaupungin liikkumisohjelmassa on otettu myös esteettömyys huomioon esim. jalankulun osalta. Jalankulun esteet korostuvat ikäihmisten ja liikumis- ja toimintaesteisten kohderyhmässä. läkkäiden ulkona

14.12.2020

Asia

liikkumisen tarve säilyy silloinkin, kun terveyden ja toimintakyvyn heikkeneminen supistaa päivittäistä elinpiiriä.

Kaupungin hissiavustusta tarvitaan

Helsingin kaupunki on halunnut edistää jälkiasennushissien rakentamista tarjoamalla kaupungin 10 prosentin avustusta jälkiasennushissien rakentamiseksi.

Kaupungin omalle hissiavustukselle on edelleen tarvetta. Jälkiasennus-hissin rakentaminen ja esteettömyyden lisääminen asuinkerrostaloissa mahdollistaa monen ikääntyneen ihmisen asumisen kotonaan pidem-pään. Ikääntyneiden tarve asuntoon hissillisessä kerrostalossa kasvaa lähitulevaisuudessa väestön ikääntymisen ja ikääntyneiden laitos-hoidon vähentämisen seurauksena. Suurimmalle osalle ikääntyneistä omassa kodissa asuminen on myös oman toiveen mukaista.

Esittelijä	Mikko Aho, kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Lisätiedot	Marjo Tapana, tiimipäällikkö: 310 34222, marjo.tapana(a)hel.fi Merja Liski, yksikön päällikkö, puhelin: 310 34184

Etelä-Helsingin leikkipaikkojen uudet leikkivälineet (Töölö, Ullanlinna, Kruunuhaka)

Kehitetään Etelä-Helsingin leikkipaikkoja uusia, erityisesti liikunnallisia leikkivälineitä lisäämällä: lisäkeinut, piknik-pöytä ja pari penkkiä sekä trampoliinit Meripuiston leikkipaikalle, keinut Säätytalon leikkipaikalle, trampoliinit Töölönlahden parkour-puistoon ja kiipeilytelineet ja tasapainoiluväline Tähtitorninvuoren puistoon (Lippuaukiolle).

Suunnitelman toteuttaminen lisää em. alueiden lasten liikuntamahdollisuuksia ja viihtymistä sekä parantaa läheisten päiväkotien toimintaympäristöä ja toimintamahdollisuuksia. Uudet leikkivälineet parantavat liikuntamahdollisuuksia erityisesti yli 3-vuotiailla, joiden tarpeisiin varsinkaan Säätytalon puiston ja Tähtitorninvuoren puiston (Lippuaukion) nykyiset välineet eivät riittävästi vastaa. Lasten liikuntamahdollisuudet ovat erittäin tärkeitä kansanterveydelle ja lukuisat tutkimukset osoittavat, että liikunta parantaa lasten keskittymistä, oppimista jne.

Samansisältöinen ehdotus osallistui syksyllä 2019 OmaStadi -äänestykseen, mutta jäi 1058 äänellä n. sadan äänen päähän toteutuksesta.

Esitän, että em. tarkoitukseen varataan 80 000 euron määräraha vuoden 2021 budjettiin.

Helsingissä 11.03.2020

Chydenius Jussi

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 7 allekirjoitusta)

Karhuvaara Arja

Borgarsdottir Sandelin Silja

Kari Emma

Holopainen Mari

Sydänmaa Johanna

Stranius Leo

Nuorteva Johanna

23

**Valtuutettu Jussi Chydeniuksen ja 7 muun valtuutetun talousarvioaloite
Etelä-Helsingin leikkipaikkojen kehittämisestä**

HEL 2020-003294 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään Etelä-Helsingin leikkipaikkojen kehittämistä ja, että tarkoitukseen varataan 80 000 euron määräraha vuoden 2021 budjettiin.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että asukkaiden kanssa vuorovaikutteisesti tehtävissä alue-suunnitelmissa tarkastellaan leikkipalveluita kokonaisuutena, etsitään mahdollisia paikkoja liikunnallisten välineiden lisäämiseen ja määritellään kiireellisimmät hankkeet. Tämän jälkeen kunnostuskohteet priorisoidaan kaupunkiympäristön toimialan investointiohjelmaan.

Aloitteessa mainitut kohteet eivät sisälly, Hesperianpuiston leikkipaikka lukuun ottamatta, kaupunkiympäristön toimialan vuoden 2021 investointiohjelmaan. Hankkeiden toteutusaikataulu tarkentuu vuosittain tehtävässä hankkeiden ohjelmoinnissa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Markku Riekko, hankepäällikkö, puhelin: 310 39900

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 530](#)

HEL 2020-003294 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Meripuisto ja Tähtitornin vuori kuuluvat Eteläisten kaupunginosien alue-suunnitelmaan (2009–2018), Säätytalon puistikko Katajanokan ja Kruununhaan aluesuunnitelmaan (2013–2022) ja Töölönlahden ympäristö Kampinmalmin ja Töölön aluesuunnitelmaan (2017–2026). Asukkaiden kanssa vuorovaikutteisesti tehtävissä aluesuunnitelmissa tarkastellaan muun muassa kohdealueen leikkipalveluita kokonaisuutena, etsitään mahdollisia paikkoja liikunnallisten välineiden lisäämiseen ja määritellään kiireellisimmät hankkeet. Tämän jälkeen kunnostuskohteet priorisoidaan kaupunkiympäristön toimialan investointiohjelmaan.

Meripuiston alue liittyy tulevaisuudessa Hernesaaren uuteen asuinalueeseen. Eiran tuhannen asukkaan naapuriin muuttaa noin 7 600 herne-saarelaista. Uusi Hernesaaren rantapuisto tulee tarjoamaan monipuolisia leikki- ja lähiliikuntapalveluita uusille Hernesaaren sekä nykyisille Eiran ja Ullanlinnan asukkaille. Hernesaaren rakentuessa myös Meripuistoon liittyvät puisto- ja ranta-alueet kehittyvät. Eiranranta-kadun uusi linjaus ja veneiden talvisäilytyksen siirtäminen mahdollistavat Pyhän Birgitan puiston ja Ursinkallion välisen rantapuistoalueen leventämisen ja kehittämisen. Puiston ja leikkipaikan palvelutarjontaa tarkastellaan ja kehitetään samanaikaisesti Hernesaaren asemakaava-alueelle rakentuvien puistojen kanssa. Leikkipaikka, jossa on muun muassa iso leikkilaiva, valmistui aluesuunnitelman valmistumisen jälkeen kymmenkunta vuotta sitten ja se on välineistöltään toimiva. Meripuiston leikkipaikka ei ole mukana Kaupunkiympäristön toimialan investointiohjelmassa 2020–2029.

Säätytalon puistikko on monumentaalirakennusten yhteyteen suunniteltu 1800-luvun lopun kaupunkipuistikko ja aukio. Se on osa Suomen pankin, Kansallisarkiston ja Säätytalon valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä. 1890-luvun lopussa muotoutunut puistikkosommitelma on pääosin säilynyt suihkulähteineen, kahdelta sivulta kehystävine lehmuksineen ja kaarikäytävineen. Myöhemmin lisätty leikkipaikka vie suuren osan puistikosta, eikä sitä ole mahdollista laajentaa. Säätytalon puistikon peruskorjaus ei ole mukana Kaupunkiympäristön toimialan investointiohjelmassa 2020–2029.

Tähtitornin vuoren puisto on valtakunnallisesti merkittävä, historiallinen kaupunkipuisto. Puisto on yhtenäinen, 1800-luvun lopun kansainvälisen maisemapuutarhatyylin edustaja. Se muodostaa olennaisen osan Eteläsataman ja Ullanlinnan kaupunkikuvaa ja kansallismaisemaa. Puisto on kasvilajistoltaan ja suunnitteluhistoriallisesti arvokas. Arvoympäristössä uuden leikkipaikan sijoitus vaatii huolellista suunnittelua ja sen tulee perustua puistohistorialliseen selvitykseen. Tähtitorninvuoren ja

Ullanpuistikon hoito- ja kehittämissuunnitelmassa (2011) on tutkittu Lippuaukion palauttamista alkuperäiseen kokoonsa ja leikkipaikan siirtämisestä. Hoito- ja kehittämissuunnitelmassa on osoitettu paikka uudelle leikkipaikalle. Leikkipaikka on varustetasoltaan maltillinen, mutta laadukas ja persoonallinen. Ennen toteutusta Lippuaukion ja leikkipaikan alueesta on laadittava tarkempi suunnitelma. Tähtitorninvuoren kevyt kunnostus, mukaan lukien leikkipaikka, on aikataulutettu vuosille 2024–2026, ja hankkeen kustannuksiksi on arvioitu noin 400 000 euroa.

Töölönlahdelle on viime vuosina valmistunut kaksi uutta leikkipaikkaa, Töölönlahden puistoon ja Makasiinipuistoon. Tulevina vuosina kehitetään Töölönlahden länsipuolella sijaitsevia Hesperian puistoa ja Hakasalmen puistoa. Puistosuunnitelman lähtökohdat ja tavoitteet hyväksyttiin kaupunkiympäristölautakunnassa 16.6.2020. Puistojen kunnostuksen yhteydessä poistetaan nykyinen Hesperian puiston leikkipaikka ja rakennetaan uusi leikkipaikka kauemmas Mannerheimintiestä melutasoltaan sopivampaan paikkaan. Puistosuunnittelun yhteydessä tutkitaan trampoliinien sijoittamista uudelle leikkipaikalle. Puiston peruskorjaus on aikataulutettu vuosille 2021–2025. Hankkeen kokonaiskustannuksiksi on arvioitu noin 2 miljoonaa euroa, josta uusien leikkivälineiden arvioitu osuus on noin 150 000 euroa.

Yllä mainittujen lisäksi Kaupunkiympäristön toimialan investointiohjelmassa 2020-2029 on mukana seuraavien Etelä-Helsingin leikkipaikkojen kunnostukset:

- Tove Janssonin puiston leikkipaikka 2020–2021 (Katajanokka)
- Sibeliuksen puiston leikkipaikka 2022–2023 sekä 2029–2030 (Töölö)
- Laivastopuiston leikkipaikka 2022–2023 (Katajanokka)
- Museonpuiston leikkipaikka 2025 (Töölö)

Leikkipaikoille sijoitetaan mahdollisimman toimivia, suosituiksi tiedettyjä ja Helsingissä kestäviksi osoittautuneita leikkivälineitä. Suunnittelu tehdään aina sen hetken kaupunkiympäristön toimialan vuorovaikutuskäytäntöjen mukaisesti. Aloitteessa esille nostettuja toiveet ovat mukana lähtötietona, kun leikkipaikkojen suunnittelu käynnistyy.

Toteutusaikataulu tarkentuu tulevien vuosien investointitason mukaan vuosittain tehtävässä hankkeiden ohjelmoinnissa. Hankeet eivät sisälly toimialan ensi vuoden talousarvioehdotukseen paitsi Hesperianpuiston leikkipaikka, joka alkaa suunnittelulla vuonna 2021.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Aino Leskinen, maisema-arkkitehti: 310 20825

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Puistolaan puiden, pensaiden ja kukkaistutusten lisääminen

Viime vuosina Puistolasta (Parkstad) on kaupungin toimesta poistettu Alankotieltä, Puistolanraitilta sekä Suuntimotieltä pensaat sekä myös useita puita on hävitetty. Alankotieltä kulkuväylä Puistolan asemalle on ankea. Puistori on alueen ostoskeskus, jonka hoito on kaupungin taholta lähes unohtettu. Torilla sijaitsee puistolalaisen kuvanveistäjän Gunnar Uotilan alueella asuneesta taiteilija Reino Helismaasta tekemä muotokuvareliefi. Muistomerkki ansaitsisi ympärilleen kaunista kasvillisuutta. Puistolan alueelta kesäkukkaistutukset puuttuvat lähes kokonaan.

Kaupunginosayhdistys Puistola Seura ry on useita vuosia yrittänyt vaikuttaa Puistorilla olevien paperi-, pahvi-, lasi- ja tölkkikeräyspisteiden siirtämiseen sivummalle pois torin alueelta. Useista yhteydenotoista huolimatta asiaa hoitaviin tahoihin muutosta ei ole tapahtunut.

Ehdotan talousarvioaloitteella, että ensi vuoden budjettiin varataan 30.000 euroa Puistolan alueen puiden, pensaiden ja kukkaistutusten lisäämiseksi. Asuinalueiden yhdenvertaisuuden edistäminen ja kehittäminen on tärkeä osa Helsingin kaupungin strategiaa.

Helsingissä 11.3.2020

Sinikka Vepsä
Kaupunginvaltuutettu (sd)

Helsingissä 11.03.2020

Vepsä Sinikka

Jäsen

Sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä

(1 + 7 allekirjoitusta)

Koskinen Kauko

Laaksonen Heimo

Muttillainen Sami

Hyttinen Nuutti

Asko-Seljavaara Sirpa

Peltokorpi Terhi

Wallgren Thomas

24

Valtuutettu Sinikka Vepsän ja 7 muun valtuutetun talousarvioaloite puiden, pensaiden ja kukkaistutusten lisäämiseksi Puistolaa

HEL 2020-003293 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että ensi vuoden budjettiin varataan Puistolaa alueen puiden, pensaiden ja kukkaistutusten lisäämiseksi 30 000 euroa.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että kaupunkiympäristön toimiala on teettänyt Puistolaa katuviheralueilla hoitotoimenpiteitä, joissa on poistettu huonokuntoisia pensaita ja puita. Poistetut pensaat ovat pääsääntöisesti kurturuusua, joka on luokiteltu haitalliseksi ja poistettavaksi vieraslajiksi. Pensaiden tilalle ei voida istuttaa välittömästi korvaavia istutuksia, vaan istutusalueelle kylvetään nurmikkoa, sillä nurmikon leikkaamisella kurturuus saadaan näivetettyä. Korvaavat pensasistutukset on tarkoitus toteuttaa vieraslajin kasvun heikennyttyä kahden tai kolmen vuoden kuluttua vieraslajin poistamisesta. Puistolantien huonokuntoiset ja osittain poistetut katupuut uusitaan kadun peruskorjauksen yhteydessä. Puistolantien peruskorjaushanke ei vielä sisälly kaupunkiympäristön toimialan investointiohjelmaan.

Puistolaa alueella kesäkukkaistutuksia on sijoitettu kausikasvilinearjauksen mukaisesti keskeisille paikoille, kuten Reino Helismaan muotokuvareliefin yhteyteen. Istutusten sijoittelussa on huomioitu kasvien vaativat kasvupaikkaedellytykset, istutusten hoidon vaatima tilantarve ja liikenneturvallisuus.

Kaupunkiympäristön toimialan asiantuntijat ovat yhteistyössä Suomen Pakkauskierrätys Rinki Oy:n kanssa edistäneet Puistolantorilla sijaitsevien keräysastioiden siirtoa. Soveltuvan sijainnin löytäminen yleisiltä alueilta on osoittautunut erittäin vaikeaksi, eikä astioille ole yhteisestä tahtotilasta huolimatta vielä löydetty korvaavaa sijaintia. Kaupungille kuuluvia Puistolantorin alueella sijaitsevia istutusalueita on kunnostettu syksyn 2020 aikana ja sitä jatketaan keväällä 2021. Puistolantorin laajempi peruskorjaus on tämänhetkisen tilanteen mukaan ohjelmoitu kaupunkiympäristön toimialan investointiohjelmaan vuosille 2027 - 2029. Hankkeiden toteutusaikataulu tarkentuu vuosittain tehtävässä hankkeiden ohjelmoinnissa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Saara Kanto, hankepäällikkö, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 22.09.2020 § 547](#)

HEL 2020-003293 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimiala on teettänyt Puistolantien katuviheralueilla hoitotoimenpiteitä, joissa on poistettu huonokuntoisia pensaita ja muutamia puita. Poistetut pensaat ovat pääsääntöisesti kurtturuusua, joka on luokiteltu haitalliseksi ja poistettavaksi vieraslajiksi. Pensaiden tilalle ei voida istuttaa välittömästi korvaavia istutuksia, vaan istutusalueelle kylvetään nurmikkoa, sillä nurmikon leikkaamisella kurtturuus saadaan näivetettyä. Korvaavat pensasistutukset on tarkoitus toteuttaa vieraslajin kasvun heikennyttyä kahden tai kolmen vuoden kuluttua vieraslajin poistamisesta. Puistolantien huonokuntoiset ja osittain poistetut katupuut uusitaan katupuilla kadun peruskorjauksen yhteydessä. Peruskorjaushanketta ei ole vielä ohjelmoitu kaupunkiympäristön toimialan investointiohjelmaan.

Kaupungille kuuluvia Puistolantien alueella sijaitsevia istutusalueita kunnostetaan syksyn 2020 ja kevään 2021 aikana. Puistolantien laajempi peruskorjaus on tämänhetkisen tilanteen mukaan ohjelmoitu kaupunkiympäristön toimialan investointiohjelmaan vuosille 2027 - 2029. Hankkeiden toteutuminen ja aikataulu riippuvat tulevasta investointitasosta. Kun investointitaso laskee koronaviruksen aiheuttaman

14.12.2020

taloudellisen tilanteen johdosta, joudutaan hankkeiden toteutumista mahdollisesti siirtämään myöhemmäksi.

Puistolan alueella kesäkukkaistutuksia on sijoitettu kausikasvilinjauksen mukaisesti keskeisille paikoille, kuten Reino Helismaan muotokuvareliefin yhteyteen. Istutusten sijoittelussa on huomioitu kasvien vaatimat kasvupaikkaedellytykset, istutusten hoidon vaatima tilantarve ja liikenneturvallisuus.

Kaupunkiympäristön toimialan asiantuntijat ovat yhteistyössä Suomen Pakkauskierätyksen Rinki Oy:n kanssa edistäneet Puistolantorilla sijaitsevien keräysastioiden siirtoa. Soveltuvan sijainnin löytäminen yleisiltä alueilta on osoittautunut erittäin vaikeaksi, eikä astioille ole kaikkien yhteisestä tahtotilasta huolimatta vielä löydetty korvaavaa sijaintia. Yhteistyö korvaavan paikan etsimiseksi jatkuu.

Edellä kuvatun takia kaupunkiympäristön toimiala ei ole varautunut vuonna 2021 erilliseen määrärahaa Puistolan istutusten lisäämiksi.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Johanna Himberg, maisema-arkkitehti: 09 310 21806
johanna.himberg(a)hel.fi

[Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 495](#)

HEL 2020-003293 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

[15.09.2020 Pöydälle](#)

Pöydällepanoehdotus:

Eveliina Heinäluoma: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Johanna Himberg, maisema-arkkitehti: 09 310 21806

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Helsingin kehittäminen matkailukaupunkina: kyltitys kuntoon

Helsinki kiinnostaa maailmalla, ja matkailijoiden määrä on 2000-luvulla kasvanut huomattavasti. Matkailustrategia korostaa asiallisesti alan monia mahdollisuuksia ja potentiaalia, joka kaupungissa on. Todellisuudessa turisti löytää tiensä useimmiten keskustaan, Kauppatorille ja Senaatintorille, jonne erityisesti kesäisin muodostuu tiheää matkailijoiden keskittymää, jonka purkaminen on osoittautunut haastavaksi. Matkailija ei oikein osaa lähteä "etsimään" kaupungin moninaisuuksia, poistumaan torilta.

Vaikka kaupungin matkailustrategiassa koetetaan kehittää monipuolisia digitaalisia palveluita, voisi olla paikallaan kehittää myös perinteisempää viitoittamista. Tällaista "viitottamista" voisi huomattavasti lisätä keskeisissä kaupunkitiloissa, kuten juuri Senaatintorilla, aseman edustalla, Kiasman luona ja niin edelleen. Euroopan metropoleissa on runsaasti hyviä esimerkkejä siitä, miten kaupungin historiallisesti & merkittävät kohteet, ml. puistot, meri- ja luontoalueet osataan nostaa esiin, reitittää (asettamalla etäisyys) ja ohjata vierailija kulkemaan omaehtoisesti kohteelta toiselle, myös kiinnostavasta kaupunginosasta toiseen.

Esitänkin, että tulevaan talousarvioon varataan 400 000 kattavan, ennen kaikkea matkailijoita palvelevan reitityksen suunnittelemiseksi ja mahdollisen toteutuksen kulujen arvoimiseksi.

Helsingissä 11.03.2020

Kolbe Laura

Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja

Keskustan valtuustoryhmä

(1 + 1 allekirjoitusta)

Peltokorpi Terhi

14.12.2020

Asia

25

Valtuutettu Laura Kolben ja 1 muun valtuutetun talousarvioaloite Helsingin kehittämisestä matkailukaupunkina matkailijoita palvelevan kyltityksen täydentämiseen

HEL 2020-003301 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että matkailijoita palvelevaa keskeisten kaupunkitilojen viitoittamista lisätään. Reitityksen suunnitteluun ja mahdollisen toteutuksen kulujen arvioimiseksi esitetään talousarvioon varattavaksi 400 000 euron määräraha.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto ja aloitevastaus on laadittu yhteistyössä kaupunginkanslian elinkeinosaston kanssa.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että keskustan opastamisen suunnitteluun on talousarvioon varattu määrärahaa 250 000 euroa. Tämä on osa kolmivuotista projekti-suunnitelmaa keskustan opasteiden suunnittelemiseksi ja ensimmäisen vaiheen toteutukseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Markku Riekko, hankepäälikkö, puhelin: 310 3990
markku.riekko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 494](#)

HEL 2020-003301 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle.

Keskustan opastamisen suunnitteluun on varattu 250 000 euroa investointirahoitusta vuoden 2021 talousarvioehdotuksessa.

Tämä on osa kolmivuotista projektisuunnitelmaa keskustan opasteiden suunnittelemiseksi ja ensimmäisen vaiheen toteutukseen. Hankkeen toteutuminen ja aikataulu riippuvat tulevasta investointitasosta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, projektinjohtaja, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi

Talousarvioaloite suihkulähteen tuomisesta takaisin Töölönlahdelle

Töölönlahti on koko Helsingin keskusta-alueen helmi ja sen ympäri kulkeva kävely- ja pyöräilytie on erittäin suosittu ulkoilureitti niin asukkaiden, kuin turistienkin keskuudessa.

Kesäisin keskellä Töölönlahtea toimi suihkulähde vuoteen 2011 saakka, jolloin se säästösyistä suljettiin. Sen lisäksi, että suihkulähde toi kaupunkiin lisää iloa ja hyvää mieltä, oli se myös maamerkki, joka näkyi kauas.

Esitän, että vuoden 2021 budjettiin varataan 30 000 euron määräraha suihkulähteen tuomiseksi takaisin Töölönlahdelle.

Helsingissä 11.03.2020

Chydenius Jussi

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 4 allekirjoitusta)

Karhuvaara Arja

Jalovaara Ville

Rissanen Laura

Kari Emma

14.12.2020

Asia

26

**Valtuutettu Jussi Chydeniuksen ja 4 muun valtuutetun talousarvioaloite
suihkulähteen tuomiseksi takaisin Töölönlahdelle**

HEL 2020-003298 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että suihkulähde tuodaan takaisin Töölönlahdelle.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että suihkulähteen käytöstä poistamisen taustalla oli mm. käyttökänsä loppuun tulleen pumppulaitteiston usein toistuvat korjaukset. Suihkulähde on ollut vuosia käyttämättömänä ja sen ottaminen uudelleen käyttöön edellyttäisi investoimista uuteen pumppulaitteistoon ponttoneineen ja kaapelointeineen. Myös rannan sähkökeskus pitäisi kunnostaa. Investointikustannusta merkittävämpi tekijä on suihkulähteen ylläpito, johon kuluisi kaupunkiympäristön toimialan arvion mukaan noin 40 000 euroa kautta kohti.

Vuoden 2021 talousarviossa ei ole varauduttu Töölönlahden suihkulähteen kunnostamiseen eikä ylläpitoon.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Markku Riekko, hankepäällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 500](#)

HEL 2020-003298 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

14.12.2020

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristötoimialan talousarvioehdotuksessa tai taloussuunnitelmassa ei ole varauduttu Töölönlahden suihkulähteen kunnostamiseen eikä ylläpitoon.

Suihkulähteen käytöstä poistamisen taustalla oli paitsi käyttöikänsä loppuun tulleen pumppulaitteiston usein vaatimat korjaukset, myös se, että suihkulähteestä syntyvän vesisumun katsottiin aiheuttavan Linnunlaulun arvokkaiden huviloiden pintaverhouksille ja muille rakenteille rasi-tusta.

Suihkulähde on ollut vuosia käyttämättömänä ja sen ottaminen uudelleen käyttöön edellyttäisi investoimista uuteen pumppulaitteistoon ponttoneineen ja kaapelointeineen. Lisäksi rannan sähkökeskus pitää kunnostaa. Alustava arvio kustannuksille on alle 50 000 euroa.

Investointikustannusta merkittävämpi tekijä on kuitenkin suihkulähteen ylläpito, johon kuluu Kaupunkiympäristön yleisten alueiden ylläpidon alustavan arvion mukaan noin 40 000 euroa kautta kohti. Yleisten alueiden ylläpito joutuu vuonna 2020 säästämään toimintamenoistaan 2 % ja säästötarve suurenee vuonna 2021. Väheneviä resursseja kohdistetaan muun muassa puistojen puhtaanapitoon. Yleisten alueiden ylläpito katsoo, ettei se ei voi ottaa suihkulähdettä vastuulleen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jouni Heinänen, tiimipäällikkö: 310 37257
jouni.heinanen(a)hel.fi
Katriina Arrakoski, tiimipäällikkö, puhelin: 310 64382
katriina.arrakoski(a)hel.fi

Talousarvioaloite: Grillikatos Arabianrannan rantapuistoon

Talousarvioaloite: Grillikatos Arabianrannan rantapuistoon

Arabianrannan tuntumassa asuu noin 10 000 asukasta. Tilaa ulkona oleskeluun on kaipaillu alueelle. Osallistavan budjetoinnin äänestyksessä kärkijoukkoon nousi alueen nuorten ja partioryhmien laatima aloite grillikatoksen rakentamisesta rantapuiston alueelle. Alueella ei ole tarjolla palveluita kuten skeitti- ja skuuttauspuistoja, ulkokuntoilulaitteita tai oleskelutilaa.

Nuoret käyttävät oleiluun päiväkotien pihoja ja katoksia, mikä kuormittaa päiväkotien henkilöstöä, joiden tehtävänä on keräillä pullot, tupakantumpit ja muut roskat aamuisin.

Talousarvioaloitteessani esitän, että selvitetään mahdollisuutta rakentaa grillikatos penkkeineen Arabian rantapuiston alueelle.

Helsingissä 11.03.2020

Nuorteva Johanna

Varajäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)

27

Valtuutettu Johanna Nuortevan talousarvioaloite grillikatoksesta Arabianrannan rantapuistoon

HEL 2020-003305 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään mahdollisuutta rakentaa grillikatos penkkeineen Arabian rantapuiston alueelle.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Vanhankaupungin aluesuunnitelmassa vuosille 2016 - 2025 on esitetty Arabian ja Toukolan rantapuistojen hoito- ja kehittämissuunnitelman laatiminen. Hoito- ja kehittämissuunnitelmassa selvitetään myös grillipaikan ja pöytäryhmien sijoittaminen puistoon.

Grillipaikan toteuttamisessa voidaan edetä sen jälkeen, kun rantapuiston hoito- ja kehittämissuunnitelma on valmistunut ja grillipaikalle löydetty sijaintipaikka. Toteutusaikataulu tarkentuu vuosittain tehtävässä hankkeiden ohjelmoinnissa talousarviossa esitettyjen määrärahojen puitteissa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Markku Riekko, hankepäällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 493](#)

HEL 2020-003305 T 00 00 03

Lausunto

14.12.2020

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vanhankaupungin aluesuunnitelmassa vuosille 2016 - 2025 on esitetty Arabian ja Toukolan rantapuistojen hoito- ja kehittämissuunnitelman laatimista. Suunnitelman laatiminen aloitetaan vuonna 2021. Sen yhteydessä selvitetään myös grillipaikan ja pöytä-penkkiryhmien sijoittamista puistoon. Grillipaikan sijainti valitaan niin, ettei siitä synny häiriötä.

Katoksellisia grillipaikkoja on Helsingissä tällä hetkellä saaristossa ja laajemmilla ulkoilualueilla. Puistoihin ja lähelle asutusta sijoitetaan katoksettomia grillipaikkoja. Tällainen grillipaikka on toteutettu muun muassa Jätkäsaarella Saukonpaadenpuistoon. Asutuksen läheisyyden takia Arabianrannan alueelle sopii katokseton grillipaikka. Grillipaikkaan kuuluu kiinteästi asennetut pöytä-penkkiryhmät ruokailua varten.

Grillipaikan toteuttamisessa voidaan edetä sen jälkeen, kun rantapuiston hoito- ja kehittämissuunnitelma on valmistunut ja grillipaikalle löydetty sijaintipaikka. Toteutusaikataulu tarkentuu tulevien vuosien investointitason mukaan vuosittain tehtävässä hankkeiden ohjelmoinnissa.

Kaupunkiympäristötoimialan vuoden 2021 talousarvioehdotuksessa on varauduttu Arabian ja Toukolan rantapuistojen hoito- ja kehittämissuunnitelman laatimiseen.

Esittelijä

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Inka Lappalainen, maisema-arkkitehti: 310 21344
inka.lappalainen(a)hel.fi

Talousarvioaloite sijoituksesta Lapinlahden sairaalarakennuksia hallinnoivaan kiinteistöosakeyhtiöön

Talousarvioaloite

Talousarvioaloite sijoituksesta Lapinlahden sairaalarakennuksia hallinnoivaan kiinteistöosakeyhtiöön.

Lapinlahden sairaala-aluetta koskeva suunnittelukilpailu ei ole tuottanut toivottua tulosta. Nykyinen toiminta rakennuksissa tukee kaupungin yhteiskunnallisia tavoitteita ja rakennusten säilyminen kaikille avoimena kaupunkitilana ja kansalaistoiminnan keskuksena tulee varmistaa kaupungin toimilla.

Lapinlahden rakennusten nykyiset vuokralaiset yhteistyökumppaneineen ovat suunnittelukilpailun ulkopuolella esittäneet Lapinlahti 360 –projektisuunnitelman, joka esittää jatkoa sairaalan käytölle avoimena kaupunkitilana. Suunnitelman mukaan rakennukset kunnostetaan, palauttaen alkuperäistä Engelin pohjakaavaa, ylikorjaamista välttäen. Korjauskustannusten on arvioitu olevan noin 20 miljoonaa euroa (sis. alv), joista päärakennukseen kohdistuu noin 16 miljoonaa (sis. alv). Rakennusten omistus siirtyy projektisuunnitelman mukaan kaupungilta uudelle perustettavalle kiinteistöyhtiölle, jonka osakkaat ovat yleishyödyllisiä yhdistyksiä ja säätiöitä.

Lapinlahden sairaalalle on muodostunut korjausvelka, joka siirtyy perustettavalle kiinteistöosakeyhtiölle.

Esitämme että Helsingin kaupunki investoi muodostettavaan Lapinlahden kiinteistöyhtiöön 10 miljoonaa euroa kiinteistösijoituksena, pyrkien kohtuulliseen tuottoprosenttiin. Yleishyödylliset järjestöt ja säätiöt pääomittavat myös osaltaan perustettavaa kiinteistöosakeyhtiötä.

Helsingissä 11.3.2020

Pentti Arajärvi

Mari Holopainen

Björn Månsson

Thomas Wallgren

Helsingissä 11.3.2020

Arajärvi Pentti

Jäsen

Sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä

(1 + 6 allekirjoitusta)

Månsson Björn

Vepsä Sinikka

Stranius Leo

Holopainen Mari

Borgarsdottir Sandelin Silja

Wallgren Thomas

28

Valtuutettu Pentti Arajärven ja 6 muun valtuutetun talousarvioaloite sijoittamisesta Lapinlahden sairaalarakennuksia hallinnoivaan kiinteistösaakeyhtiöön

HEL 2020-003307 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki investoi muodostettavaan Lapinlahden kiinteistöyhtiöön 10 miljoonaa euroa kiinteistösijoituksena, pyrkien kohtuulliseen tuottoprosenttiin.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus on 22.6.2020 § 401 päättänyt, että Lapinlahden alueen säilyttämisen ja korjaamisen edistämistä jatketaan siten, että hanketta varten nimetään selvityshenkilö, jonka tehtävänä on vuoden 2020 loppuun mennessä löytää alueelle laajasti hyväksyttävissä oleva ja toimintakonseptiltaan monipuolinen ratkaisu mm. seuraavan linjauksen mukaisesti:

- rakennusten korjaamiseen ja alueen kehittämiseen tulee löytää mahdollisuuksien mukaan kaupungin ulkopuolisia toimijoita, joilla mahdollisuus ottaa vastuuta kokonaisuudesta, mutta myös kaupunkikonserni voi jäädä alueelle rakennusten tai osan rakennuksista omistajaksi esimerkiksi oman kiinteistöyhtiön toimesta.

Lapinlahden alueen ja sillä sijaitsevien rakennusten kehittämistä on tarkoitus jatkaa kaupunginhallituksen 22.6.2020 päättämien linjausten mukaisesti, eikä hankkeelle ole tarkoituksenmukaista varata investointimäärärahaa ennen Lapinlahden toimintakonseptin ratkaisua.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Markku Riekko, hankepäällikkö, puhelin: 310 39900

markku.riekko(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

14.12.2020

Asia

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 22.09.2020 § 539](#)

HEL 2020-003307 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostoihin ja lunastuksiin on esitetty talousarvioehdotuksessa vuosille 2020–2022 esitetään 12 milj. euron perusmäärärahaa kullekin vuodelle. Määrärahalla varaudutaan muun muassa Raide-Jokerin ja muiden maankäytön painopistealueiden toteutumisen edistämiseen tähtäävään maanhankintaan. Aloitteen mukaiseen määrärahaan ei ole varauduttu vuoden 2020 talousarviossa eikä suunnitelmavuosille 2021-2022.

Kaupunginhallitus on 22.6.2020 § 401 päättänyt, että Lapinlahden alueen säilyttämisen ja korjaamisen edistämistä jatketaan siten, että hanketta varten nimitetään selvityshenkilö, jonka tehtävänä on vuoden 2020 loppuun mennessä löytää alueelle laajasti hyväksyttävissä oleva ja toimintakonseptiltaan monipuolinen ratkaisu muun muassa seuraavin linjauksin:

- rakennusten korjaamiseen ja alueen kehittämiseen tulee löytää mahdollisuuksien mukaan kaupungin ulkopuolisia toimijoita, joilla mahdollisuus ottaa vastuuta kokonaisuudesta, mutta myös kaupunkikonserni voi jäädä alueelle rakennusten tai osan rakennuksista omistajaksi esimerkiksi oman kiinteistöyhtiön toimesta
- yksi selvitettävä mahdollisuus on yhteisyritys vaihtoehtoisilla omistusosuuksilla

Lapinlahden alueen ja sillä sijaitsevien rakennusten kehittämistä on tarkoitus jatkaa kaupunginhallituksen linjausten mukaisesti, eikä hankkeelle ei ole tarkoituksenmukaista esittää aloitteen mukaista investointimäärärahaa ennen Lapinlahden toimintakonseptin ratkaisemista.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

14.12.2020

Lisätiedot

Mia Kajan, erityisasiantuntija: 310 15820
mia.kajan(a)hel.fi

[Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 522](#)

HEL 2020-003307 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

[15.09.2020 Pöydälle](#)

Pöydällepanoehdotus:

Eveliina Heinäluoma: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Mia Kajan, erityisasiantuntija: 310 15820
mia.kajan(a)hel.fi

Ylä-Malmin torin suihkulähdealueen saneeraus

Me allekirjoittaneet valtuutetut odotamme pikaisia toimenpiteitä Ylä-Malmin torin yleisen siisteyden ja viihtyvyyden parantamiseksi. Keskeisin, ja yksi tärkeimmistä toimenpiteistä olisi vuosia ala-arvoisessa kunnossa olevan taideveistos / allasalueen saneeraaminen sille kuuluvaan arvoon mm. korjaamalla allasalue siten, että siellä pysyisi alkuperäisen suunnitelman mukaisesti vesi. Aiemmin on todettu, että kaupungilla ei ole määrärahaa allasalueen remontoimiseksi pääkaupunkitasoiseen kuntoon. Nyt kun Ala-Malmin puolella on torialuetta ilahduttavasti saatettu parempaan ja siistimpään kuntoon, niin me allekirjoittaneet uskomme, että nyt olisi käytettävissä kohtuullisesti taloudellisia panoksia myös Ylä-Malmin torin kaupunkikuvan parantamiseksi.

Helsingissä 11.03.2020

Laaksonen Heimo

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 7 allekirjoitusta)

Raatikainen Mika

Pajunen Jenni

Peltokorpi Terhi

Vepsä Sinikka

Asko-Seljavaara Sirpa

Pajula Matias

Månsson Björn

29

**Valtuutettu Heimo Laaksosen ja 7 muun valtuutetun talousarvioaloite
Ylä-Malmin torin suihkulähdealueen kunnostamisesta**

HEL 2020-003311 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään Ylä-Malmin torin suihkulähdealueen kunnostamista.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Malmin kaupunkiuudistusalueen ja sen aseman ympäristön kehittäminen on tärkeää. Malmin keskusta-alueella on sekä toteutettu, että suunnitteilla useita peruskorjaushankkeita, joista viimeisimmät toteutuneet hankkeet ovat Ala-Malmin torin ja Pekanraitin peruskorjaus. Kaupunkiympäristön toimialan investointiohjelmassa on ohjelmoituna Ala-Malmin puiston vesialtaan kun-nostaminen vuonna 2021, Ylä-Malmintorin peruskorjaus vuonna 2024 ja Ala-Malmin puiston peruskorjaus vuonna 2025. Ylä-Malmintorin vesialtaan kunnostamisen mahdollisuudet käydään läpi torin peruskorjauksen suunnittelun yhteydessä. Tämän vuoksi Ylä-Malmin torin vesialtaan kunnostukseen ei ole varauduttu vielä vuonna 2021.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Markku Riekko, hankepäällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 499](#)

HEL 2020-003311 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Malmin kaupunki uudistusalueen ja sen asemaympäristön kehittäminen on tärkeää. Malmin keskusta-alueella on sekä toteutettu että suunnitella useita peruskorjaushankkeita, joista viimeisimmät toteutuneet hankkeet ovat Ala-Malmin torin ja Pekanraitin peruskorjaus.

Kaupunkiympäristön toimialan taloussuunnitelmaehdotuksessa ja investointiohjelmassa on ohjelmoituna Ala-Malmin puiston vesialtaan kunnostaminen vuonna 2021, Ylä-Malmintorin peruskorjaus vuonna 2024 ja Ala-Malmin puiston peruskorjaus vuonna 2025. Ylä-Malmintorin vesialtaan kunnostamisen mahdollisuudet käydään läpi torin peruskorjauksen suunnittelun yhteydessä. Tämän vuoksi Ylä-Malmin torin vesialtaan kunnostukseen ei ole varauduttu vuonna 2021.

Hankkeiden toteutuminen ja aikataulu riippuvat tulevasta investointitasosta. Toteutusaikataulu tarkentuu tulevien vuosien investointitason mukaan vuosittain tehtävässä hankkeiden ohjelmoinnissa. Hanke ei sisälly toimialan ensi vuoden talousarvioehdotukseen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Johanna Himberg, maisema-arkkitehti: 09 310 21806
johanna.himberg(a)hel.fi

Puistolan Liikuntapuiston lähiliikuntapaikka

Kaupunki / Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta on aiemmin hyväksynyt esityksen lähiliikuntapaikan rakentamiseksi Puistolan Koudan Liikuntapuistoon. Jostain syystä tämä hanke, ja sen toteutus, jäi ilmeisesti myöhemmin tulleen päätöksen jalkoihin, 10 lähiliikuntapaikan toteuttamisesta koko kaupunkiin. Me allekirjoittaneet haluamme, että isoa koulua ja asukkaita mainiosti palveleva lähiliikuntapaikka toteutetaan kärkipäässä vastaavien hankkeiden työlliställä.

Helsingissä 11.03.2020

Laaksonen Heimo

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 8 allekirjoitusta)

Vepsä Sinikka

Asko-Seljjavaara Sirpa

Pajunen Jenni

Peltokorpi Terhi

Meri Otto

Pajula Matias

Sydänmaa Johanna

Rantanen Mari

30

**Valtuutettu Heimo Laaksosen ja 8 muun valtuutetun talousarvioaloite
Puistolan liikuntapuiston lähiliikuntapaikan rakentamisesta**

HEL 2020-003312 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään lähiliikuntapaikan rakentamista Puistolan liikuntapuistoon.

Aloitteesta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lausunnot.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoihin ja toteaa, että Puistolan liikuntapuiston lähiliikuntapaikan rakentaminen on kaupunkiympäristön toimialan vuoden 2020 toimintasuunnitelmassa. Tavoitteena on, että liikuntapaikka valmistuisi vuoden 2020 loppuun mennessä, mutta on mahdollista, että viimeistelytyöt siirtyvät keväälle 2021.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Markku Riekko, hankepäällikkö, puhelin: 310 39900

Muutoksenhaku markku.riekko(a)hel.fi

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 506](#)

HEL 2020-003312 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala esittää vuosittain omat investointitarpeensa kaupunkiympäristön toimialalle. Puistolan liikuntapuiston lähiliikuntapaikan rakentaminen on kaupunkiympäristön toimialan vuoden

14.12.2020

2020 toimintasuunnitelmassa. Lähiliikuntapaikan suunnitelmat ovat valmiit ja rakentaminen on tarkoitus aloittaa vielä tämän syksyn aikana. Tavoitteena on, että liikuntapaikka valmistuisi vuoden 2020 loppuun mennessä, mutta on mahdollista että viimeistelytyöt siirtyvät keväälle 2021.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Johanna Himberg, maisema-arkkitehti: 09 310 21806
johanna.himberg(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.09.2020 § 130](#)

HEL 2020-003312 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että lähiliikuntapaikka Puistol-
lan liikuntapuistoon on kannatettava hanke. Lähiliikuntapaikka täyden-
tää hyvin koillisen suurpiirin liikuntapaikkatarjontaa. Kulttuuri- ja vapaa-
aikalautakunta on antanut asiasta 22.5.2018, § 109 lausunnon, jossa
todetaan lähiliikuntapaikan toteuttamisen lisäävän merkittävästi mata-
lan kynnyksen liikuntamahdollisuuksia Puistolassa ja täten tukevan
Helsingin strategian mukaista liikkumishjelmaa.

Lähiliikuntapaikan arvioitu rakentamiskustannus on 250 000 euroa.

Lähiliikuntapuiston rakentaminen käynnistyy kaupunkiympäristön toi-
mialan arvion mukaan syksyllä 2020 ja valmistuu kesäksi 2021.

Lähiliikuntapaikan rakentaminen ei lisää merkittävästi liikuntapalvelui-
den käyttömenoja. Aloitteen mukainen ehdotus voidaan toteuttaa ane-
tun talousarvioraamin sisällä.

Puistol-
lan liikuntapuistossa käyntikertoja vuonna 2018 oli 63 970 kappa-
letta ja 54 550 kappaletta vuonna 2019. Lähiliikuntapaikan rakentami-
sen myötä käyntimäärien arvioidaan nousevan noin 95 000 käyntiin
vuodessa.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Talousarvioaloite: A2-kieleen lisättävä yksi vuosiviikkotunti (vvt) 3. vuosiluokalle

Helsinki on kuluvana valtuustokautena panostanut merkittävästi vieraiden kielten opiskelun edistämiseen muun muassa varhentamalla A1-kielen alkamaan ensimmäisellä vuosiluokalla. Tämä on todella hyvä kehityssuunta, sillä kansainvälistyvässä maailmassa ja tulevaisuuden työmarkkinoilla kielitaito on ensisijaisen tärkeää.

A1-kieltä opetetaan ensimmäisellä ja toisella vuosiluokalla molemmilla kaksi vuosiviikkotuntia (vvt). Valtakunnallinen minimi on 1 vvt molemmilla vuosiluokilla. Helsingin ylimääräinen panostus on hyvä asia.

Myös A2-kieleen on tulevana lukuvuonna 2020-2021 tulossa lisäpanostus siten, että A2-kieli alkaa kolmannella vuosiluokalla vain yhdellä vuosiviikkotunnilla. Koska A1-kieleksi valitaan lähes poikkeuksetta englanti, on panostus A2-kieleen äärimmäisen tärkeää kielivarannon laajentamisen näkökulmasta, jotta helsinkiläiset nuoret oppivat myös muita kieliä kuin englantia.

Kielenoppimisen kyseessä ollessa yksi oppitunti viikossa ei yksinkertaisesti riitä kielitaidon kehittämiseen. Haasteen luo lisäksi se, että A1- ja A2-kieltä opiskelevien ryhmät on pääsääntöisesti tarkoitettu yhdistää yläkouluun siirryttäessä. Tällöin A1-kieltä opiskelevat ovat saaneet kielenopetusta yhteensä 13 vuosiviikkotuntia ja A2-kieltä opiskelevat vain 7 vuosiviikkotuntia. Kielen osaamistasossa on siis merkittävä ero, joka vaikeuttaa ryhmien yhdistämistä ja opetusta yläkoulussa.

Yhden vuosiviikkotunnin lisääminen A2-kielen opetukseen 3. vuosiluokalle kasvattaa siis merkittävästi kielenoppimisen vaikuttavuutta, parantaa kielivarantoa ja helpottaa A1- ja A2-kielten ryhmien yhdistämistä ja opettamista yläkoulussa.

Siksi me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että A2-kielen opetukseen lisätään 3. vuosiluokalle yksi vuosiviikkotunti, jolloin A2-kieltä opetetaan 3. vuosiluokalla 2 vuosiviikkotuntia, kuten muillakin vuosiluokilla.

Helsingissä 26.02.2020

Pajula Matias

Varajäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)

31

Valtuutettu Matias Pajulan talousarvioaloite yhden vuosiviikkotunnin lisäämisestä A2-kielen opetukseen 3. vuosiluokalle

HEL 2020-002455 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että A2-kielen opetukseen lisätään 3. vuosiluokalle yksi vuosiviikkotunti, jolloin A2-kieltä opetetaan 3. vuosiluokalla kaksi vuosiviikkotuntia.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus toteaa, että kuluvan strategiakauden aikana perusopetuksen kieliohjelmaan kuuluvien kielten oppimääriin on kohdennettu lisäresursseja. Helsingin tuntijaon A1-, A2- ja B1-oppimäärien kokonaiskertymä on kaikkiaan viisi vuosiviikkotuntia valtakunnallista tuntijakoa suurempi, ja oppilailla on mahdollisuus saavuttaa valtakunnallisia tavoitteita vahvempi kielitaito.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.09.2020 § 190](#)

HEL 2020-002455 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle Matias Pajulan talousarvioaloitteesta yhden vuosiviikkotunnin lisäämisestä A2-kielen opetukseen 3. vuosiluokalle seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että Helsingin perusopetuksen tuntijaossa on resursoitu kielten opetukseen viisi vuosiviikkotuntia yli valtakunnallisen vähimmäismäärän, mitä voidaan pitää vaikuttavuudeltaan erittäin merkittävänä. Näiden vuosiviikkotuntien kustannus vuosittain on 3,87 miljoonaa euroa. A2-kielen opinnot aloittaa vuosittain 50 % ikäluokasta, mikä vastaa noin 125 ryhmää. Yhden vapaaehtoisen A2-kielen vuosiviikkotunnin ryhmäkohtainen hinta on 1800 euroa/vuosi, joten vuosikustannus esitetylle vuosiviikkotunnin lisäykselle on 215 000 euroa.

Helsingissä on aloitettu ensimmäisen vieraan kielen tai toisen kotimaisen kielen opinnot 1. luokalta elokuusta 2018 alkaen. Valinnaisen A2-kielen opinnot alkavat vastaavasti 3. luokalta elokuusta 2020 alkaen yhdellä vuosiviikkotunnilla aikaisemman 4. luokan sijaan. Kielenopetukseen kohdennetut lisäresurssit tukevat strategista tavoitetta kasvattaa helsinkiläisten kielitaitoa sekä valtakunnallisesti suomalaisten kielivaraantoa, joka on viime vuosien aikana kaventunut. Valtaosa perusopetuksen suorittaneista oppilaista on opiskellut vain englantia ja ruotsia. Näin ollen valinnaisten kielten opetukseen kohdennetut lisäopetustunnit kasvattavat kielivaraantoa ja monipuolistavat helsinkiläisten kielitaitoa.

Strategiakauden aikana on perusopetuksen kieliohjelmaan kuuluvien kielten oppimääriin kohdennettu Helsingissä lisäresursseja. Helsingin tuntijaon mukaan A1-, A2 -ja B1-oppimäärien kokonaiskertymä vuosiluokilla 1-9 on valtakunnallista vähimmäistuntimäärää suurempi. Oppimääräkohtainen tuntijakovertailu kuvattuna alla olevassa taulukossa.

Helsingin tuntijako	Valtakunnallinen tuntijako
A1-oppimäärän kokonaiskertymä 20 vuosiviikkotuntia	A1-oppimäärän kokonaiskertymä 18 vuosiviikkotuntia
A2-oppimäärän kokonaiskertymä 13 vuosiviikkotuntia	A2-oppimäärän kokonaiskertymä 12 vuosiviikkotuntia
B1-oppimäärän kokonaiskertymä 8 vuosiviikkotuntia	B1-oppimäärän kokonaiskertymä 6 vuosiviikkotuntia

Perusopetuksen valtakunnallisen opetussuunnitelman tavoitteet on suunniteltu saavutettaviksi valtakunnallisen tuntijaon puitteissa. Helsingissä kielenopetukseen kohdennetut lisäresurssien ansiosta helsinkiläisten oppilaille on mahdollisuus saavuttaa valtakunnallisia tavoitteita vahvempi kielitaito kielten eri oppimäärissä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta tunnistaa talousarvioaloitteessa kuvatun haasteen, joka liittyy A1- ja A2-kieltä opiskelevien ryhmien tasoeroihin ryhmien siirtyessä yläkouluun.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2021 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

14.12.2020

Asia

Käsittely

[15.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Vastaehdotus:

Matias Pajula: Lisäys kappaleen (5) perään:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta tunnistaa talousarvioaloitteessa kuvattun haasteen, joka liittyy A1- ja A2-kieltä opiskelevien ryhmien tasoeroihin ryhmien siirtyessä yläkouluun.

Kannattaja: Fatim Diarra

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Matias Pajulan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Satu Koistinen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 23444
satu.koistinen(a)hel.fi

Talousarvioaloite lukioiden kurssitarjonnan parantamisesta ja ryhmäkokojen pienentämisestä

Edellisen ja tämän valtuustokauden aikana Helsingin kaupungin lukioiden käytettävissä olevat resurssit ovat pienentyneet ja siten opetustarjonta on kaventunut ja ryhmäkoot kasvaneet.

Yleissivistävänä instituutiona lukion merkitys on suuri ja se antaa opiskelijoille valmiudet tavoitella jatko-opintopaikkaa. Kun kaikissa oppiaineissa ei järjestetä kaikkia valtakunnallisia ja kunkin lukion omia paikallisia syventäviä kursseja, heikentyvät opiskelijoiden mahdollisuudet päästä jatko-opintoihin ja lukion yleissivistävä tehtävä ei toteudu parhaalla mahdollisella tavalla. Lisäksi lukioissa ryhmäkoot ovat suuria. Samassa ryhmässä voi olla yli 40 opiskelijaa. Tällöin opettajan on mahdotonta huomioida jokainen opiskelija yksilönä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupungin lukioiden kurssitarjonnan parantamiseksi ja ryhmäkokojen pienentämiseksi varataan talousarvioon 3 100 000 € lisämääräraha. Tällä summalla saadaan noin 1000 kurssin verran lisäystä kaupungin lukioiden kurssitarjontaan ja parannetaan siten opiskelijoiden edellytyksiä hakeutua jatko-opintoihin.

Lisäresurssit kurssien järjestämiseen tulee kohdentaa suhteessa kunkin lukion opiskelijamäärään, eli mitä suurempi on lukion opiskelijamäärä, sen enemmän lisäystä kurssitarjontaan. Positiivinen erityiskohtelu huomioidaan resurssien kohdentamisen suhteen. Lisäksi tämän resurssin turvin opettajille annetaan mahdollisuus kehittää itsenäisesti uusia paikallisia syventäviä kursseja.

Helsingissä 11.03.2020

Korkkula Vesa

Jäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 8 allekirjoitusta)

Vepsä Sinikka

Vuorjoki Anna

Muttilainen Sami

Peltokorpi Terhi

Honkasalo Veronika

Malin Petra

Koivulaakso Dan

Kivelä Mai

32

Valtuutettu Vesa Korkkulan ja 8 muun valtuutetun talousarvioaloite kaupungin lukioiden kurssitarjonnan parantamisesta ja ryhmäkokojen pienentämisestä

HEL 2020-003269 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että talousarvioon varataan 3 100 000 euron lisämääräraha, jolla saadaan noin 1 000 kurssin verran lisäystä kaupungin lukioiden kurssitarjontaan ja parannetaan siten opiskelijoiden edellytyksiä hakeutua jatko-opintoihin.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus toteaa, että lukiokoulutuksen uudistamisen painopiste on koulutuksen sisällön laadullisessa kehittämisessä.

Uusi lukiolaki tuli voimaan 1.8.2019 ja sen mukaiseksi uusittu opetussuunnitelma tulee voimaan 1.8.2021. Uudistusten tavoitteena on vahvistaa lukiokoulutuksen laatua ja oppimistuloksia ja kehittää lukion opetusta niin, että se tukee entistä paremmin opiskelijoiden hyvinvointia, yksilöllisiä tarpeita ja oppimista. Helsingin kaupungin lukioiden voimaan tuleva opetussuunnitelma korostaa erityisesti lukiolaisten hyvinvointia muun muassa siten, että lukioiden toimintakulttuurin ja opetuksen on vahvistettava paremmin opiskelijälähtöisyyttä ja opintojen henkilökohtaistamista.

Lukioiden kurssitarjonnan parantamiseen ja ryhmäkokojen pienentämiseen ei ole varattu erillistä lisämäärärahaa. Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyy loppuvuodesta käyttös suunnitelman yhteydessä määrärahojen tarkemman kohdentamisen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279

Muutoksenhaku

mauno.ronkko(a)hel.fi

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.09.2020 § 193](#)

HEL 2020-003269 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle lausunnon Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta lukioiden kurssitarjonnan parantamisesta ja ryhmäkokojen pienentämisestä:

Kansallisten lukiokoulutukseen liittyvien uudistusten tavoitteena on vahvistaa lukiokoulutuksen laatua ja oppimistuloksia ja kehittää lukion opetusta niin, että se tukee entistä paremmin opiskelijoiden hyvinvointia, yksilöllisiä tarpeita ja oppimista. Tavoitteena on myös sujuvoittaa siirtymistä toisen asteen opinnoista korkea-asteelle ja nostaa suomalaisten koulutustasoa vuoteen 2030 mennessä siten, että korkeakoulututkinon suorittaneiden osuus nousee 25–34-vuotiaiden ikäluokassa 50 prosenttiin (nyt 41 prosenttia). Uusi lukiolaki tuli voimaan 1.8.2019 ja lakiuudistuksen myötä Opetushallitus julkaisi marraskuussa 2019 lukiokoulutuksen uudet opetussuunnitelman perusteet. Uusi opetussuunnitelma tulee voimaan 1.8.2021 lukioissa.

Helsingin kaupungin lukioiden 1.8.2021 voimaan tuleva opetussuunnitelma korostaa erityisesti lukiolaisten hyvinvointia muun muassa siten, että lukioiden toimintakulttuurin ja opetuksen on vahvistettava paremmin opiskelijälähtöisyyttä ja opintojen henkilökohtaistamista. Näiden toimien tavoitteena on lisätä opiskelumotivaatiota ja opintojen mielekkyyttä. Uusi opetussuunnitelma tuo lukiokoulutukseen kaikkien oppiaineiden yhteiset laaja-alaisen osaamisen tavoitteet, joita myös arvioidaan sekä oppiainerajat ylittäviä opintojaksoja. Uudessa opetussuunnitelmassa kurssien sijaan opinnot määritellään opintopisteinä, jotka toteutetaan opintojaksoina. Lukiolain mukaisesti opetussuunnitelma määrittää myös henkilökohtaisten opintosuunnitelmien tekemisen jokaisen lukiolaisen kanssa. Korkeakoulu-, kansainvälisyys- sekä työelämäyhteistyö painottuvat entistä enemmän uudessa opetussuunnitelmassa osana oppiaineiden opetusta.

Lukiolain ja uuden opetussuunnitelman vaatimukset tuovat lukiokoulutukseen uusia tavoitteita ja huomattavia muutoksia opettajan työhön ja opetukseen. Oppiainerajat ylittävien opintojaksojen suunnittelu, opettaminen ja arviointi sekä verkkopedagogiikka vaativat opetuksen järjestämistä uudella tavalla. Ohje tiiviimmästä yhteistyöstä lukion ulkopuolelle ja yhteiset laaja-alaisen osaamisen tavoitteet asettavat myös opetukseen tavoitteellisia uudistuksia, joiden toteuttamiseen tarvitaan resursointia ja kokonaiskoordinaatiota lukioissa.

Samalla opintojen henkilökohtaistamisen ja yksilöllisten tavoitteiden huomiointi opetusjärjestelyissä tulevat vaatimaan uudenlaisia pedagogisia ratkaisuja. Lisäksi lukiolain vaade paremmasta oppimisen tuesta ja ohjauksesta edellyttävät opetushenkilöstöltä uudenlaista osaamista ja aikaa opiskelijoiden henkilökohtaisempaan ohjaamiseen ja kohtaamiseen. Tällä hetkellä ryhmäkoot ovat vaihtelevat yleensä 25–35 opiskelijan välillä. Valinnaisten kurssien ryhmäkokokeskiarvo on noin 20–25.

Ylioppilaskirjoitusten painoarvon kasvaessa korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa on myös merkittävä asia, joka tulee huomioida opetusjärjestelyissä. Opetussuunnitelman tavoite opintojen henkilökohtaistamisen ja opintojen mielekkyyden tukemisen tavoissa on tärkeää huomioida, että Helsingin kaupungin lukioissa lukiolainen voi valita häntä kiinnostavista oppiaineista ja erityisesti hänen osallistuessaan kyseisen oppiaineen ylioppilaskirjoitukseen lukiokohtaisia valinnaisia opintojaksoja, jotka syventävät hänen osaamistaan ja jotka edesauttavat hänen onnistumistaan ylioppilaskirjoituksissa. Korkeakoulujen valintauudistuksen myötä ylioppilaskirjoitusten arvosanoilla on yhä suurempi merkitys korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa. Näin ollen lukioissa tulee tarjota valinnaisia opintojaksoja, jotta kansallinen tavoite opiskelijoiden sujuvasta siirtymisestä korkeakouluopintoihin toteutuu.

Vuodesta 2017 alkaen lukiokoulutusta ei ole enää budjetoitu kursseina vaan opiskelijakohtaisena kokonaisbudjettina. Kokonaisbudjetti/opiskelija muodostuu valtionosuudesta ja Helsingin kaupungin omasta rahoituksesta. Suomenkielisen lukiokoulutuksen kokonaisbudjetti/opiskelija vuodelle 2020 on 7 342 euroa. Ruotsinkielisessä lukiokoulutuksessa vastaava luku on 8 077 euroa. Vuodesta 2019 vuoteen 2020 opiskelija-kohtainen kokonaisbudjetti on hieman noussut sekä suomen- että ruotsinkielisessä lukiokoulutuksessa.

Vaikka opiskelijaa kohden oleva rahasumma on kasvanut, ovat myös kiinteät kustannukset samalla nousseet, mikä vaikuttaa opetukseen käytettävissä olevaan rahamäärään. Kiinteitä kustannuksia ovat esimerkiksi vuokrat, opiskelijaruokailu ja siivouskustannukset. Suomenkielisessä lukiokoulutuksessa kiinteät kustannukset ovat vuodesta 2019 vuoteen 2020 nousseet 189 euroa/opiskelija ja ruotsinkielisessä lukiokoulutuksessa 17 euroa/opiskelija. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että jotta voidaan turvata lukioiden monipuolinen toiminta ja laaja opintotarjonta, lukiokoulutuksessa on säilytettävä nykyinen vuoden 2020 rahoitustaso ja sen lisäksi katettava vuodelle 2021 odotettavissa olevista toiminnallisista muutoksista aiheutuvat lisäkustannukset.

Kansallisen lukiouudistuksen tuomat tavoitteet lukiokoulutukselle vaativat Helsingin kaupungin lukioiden rahoituksen tason varmistamista vuoden 2020 tasolle. Valtuustoaloitteessa esitetty lukioiden resurssien

lisäys tukee kansallisia tavoitteita edistämällä opiskelijoiden jatko-opintoihin siirtymistä. Sen lisäksi, että rahoitustaso varmistetaan, on huomioitava henkilöstön palkkakustannusten kasvamiseen, vuokratulujen nousemiseen, opiskelijamäärän kasvamiseen ja oppivelvollisuuden laajenemiseen liittyvät kustannukset. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2021 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Harri Korhonen, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 86342
harri.korhonen(a)hel.fi

Moa Thors, Ruotsinkielisen vapaan sivistystyön ja lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin:
310 70077

moa.thors(a)arbis.hel.fi

Riina Ståhlberg, Erityissuunnittelija, puhelin: 310 26018
riina.stahlberg(a)hel.fi

Talousarvioaloite ammatillisen koulutuksen resurssien parantamiseksi

Helsingin kaupungin Stadin ammatti- ja aikuisopisto on monialainen ammatillinen oppilaitos. Se tarjoaa koulutusta ja palveluita nuorten ammatillisessa peruskoulutuksessa, aikuiskoulutuksessa, oppisopimuskoulutuksessa sekä nivelvaiheessa. Stadin ammattiopistossa opiskelee noin 16 000 opiskelijaa, yli 50 eri ammattiin. Ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö uudistui 1.1.2018. Se toi mukanaan uusia asioita kuten jatkuvan haun ja koulutuksen järjestäjille jatko-ohjausvelvoitteen. Lisäksi ammatillisen koulutuksen resursointi heikkeni 2010-luvulla. Laadukas ammatillinen koulutus edellyttää riittäviä käytössä olevia resursseja.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupungin Stadin ammatti- ja aikuisopiston resurssien kohentamiseksi varataan talousarvioon 2 000 000 € lisämääräraha. Lisämäärärahan turvin voidaan parantaa opinto-ohjauksen resursointia, pitää ryhmäkoot kohtuullisina, lisätä yksilöllistä tukea sekä erityisopetusta ja auttaa kielen oppimisen vaikeuksista kärsiviä.

Helsingissä 11.03.2020

Korkkula Vesa

Jäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 8 allekirjoitusta)

Vepsä Sinikka

Vuorjoki Anna

Muttilainen Sami

Peltokorpi Terhi

Honkasalo Veronika

Malin Petra

Heinäluoma Eveliina

Kivelä Mai

33

Valtuutettu Vesa Korkkulan ja 8 muun valtuutetun talousarvioaloite ammatillisen koulutuksen resurssien parantamisesta

HEL 2020-003273 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään 2 000 000 euron lisämäärärahaa opinto-ohjauksen resursoinnin parantamiseen, ryhmäkokojen kohtuullisina pitämiseen, yksilöllisen tuen sekä erityisopetuksen lisäämiseen ja kielen oppimisen vaikeuksista kärsivien auttamiseen.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus toteaa, että ammatillisen koulutuksen vuonna 2018 voimaan tullut lainsäädäntö uudisti ammatillisen koulutuksen toimintaprosesseja ja Stadin ammatti- ja aikuisopistossa otettiin käyttöön osaa-
misperusteinen ja entistä asiakaslähtöisempi pedagoginen toimintamallin.

Opiskelija etenevät opinnoissaan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) mukaisesti, eikä opintoja ole sidottu opiskelijaryhmän etenemiseen. Kehittämissuunnitelmassa sovitaan osaamisen hankkimisen aikataulusta ja tavoista sekä opiskelijan tarvitsemasta ohjauksesta, tuesta ja urasuunnitelmasta. Koulutuksen tarkoitus on, että opiskelija hankkii vain puuttuvaa osaamista.

Koulutuksen toimintaprosessien uudistaminen ei edellytä lisäresursointia vaan olemassa olevien resurssien kohdentamista uudella tavalla. Opiskelijoiden yksilöllisiä opintopolkuja vahvistetaan ja joustavoitetaan sekä lisätään työpaikoilla tapahtuvaa oppimista ja monipuolistetaan oppimisympäristöjä. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa opiskelijat voivat edetä omien tavoitteidensa ja valmiuksiensa mukaan ja he saavat opintoihinsa yksilöllistä valmennusta ja tukea.

Stadin ammatti- ja aikuisopistossa on tarjolla monipuolista opetusta. Varsinaisen ammatillisen tutkintokoulutuksen lisäksi tarjotaan mm. ammatillisia koulutuskokonaisuuksia, yksilöllisiä suomi toisena kielenä – opintoja, työelämässä tarvittavia lupakorttikoulutuksia sekä tutkintokoulutusta pienempiä työelämälähtöisiä osaamiskokonaisuuksia. Opiston palvelujen monipuolisuudesta kertovat mm. yhteisöllisyyttä korostava toimintatapa, jatkuvan haun päivien konsepti, opintojen jatkumista tukemaan luodut erilaiset vaihtoehdot ja koulutuspolut, soveltuvan koulutuksen sekä sen suorittamistavan ja paikka löytämiseen tarjottava yksilöllinen ohjaus ja opintojen jatkamisen tukeminen haastavissa

elämäntilanteissa. Lisäksi kehitetään mm. erityisen ja vaativan erityisen tuen hakijapalveluita sekä monikielisten hakijoiden ohjausta hakeutumisvaiheessa.

Ammatillisen koulutuksen resurssien parantamiseen ei ole varattu erillistä lisämäärärahaa. Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyy loppuvuodesta käyttösuunnitelman yhteydessä määrärahojen tarkemman kohdentamisen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Päätöshistoria

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279, mauno.ronkko(a)hel.fi

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.09.2020 § 195](#)

HEL 2020-003273 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta ammatillisen koulutuksen resurssien parantamiseksi seuraavan lausunnon:

Ammatillista koulutusta uudistettaessa ammatillisen koulutuksen rahoitus, ohjaus, toimintaprosessit ja tutkintojärjestelmä uudistuivat. Koulutuksen keskiössä ovat osaamisperusteisuus ja asiakaslähtöisyys. Opiskelijoiden yksilöllisiä opintopolkuja vahvistetaan ja joustavoitetaan sekä lisätään työpaikoilla tapahtuvaa oppimista ja monipuolistetaan oppimisympäristöjä. Stadin ammatti- ja aikuisopisto järjestää ammatillista tutkintokoulutusta koulutussopimuksena ja oppisopimuksena, ammatillista lyhyt- ja täydennyskoulutusta sekä nivelvaiheen koulutuksia. Stadin ammatti- ja aikuisopiston järjestämisluvan mukainen vähimmäismäärä on 8 947 opiskelijavuotta, minkä lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt vuosittain n. 1000 opiskelijavuoden harkinnanvaraisen lisäyksen järjestämislupa. Oppilaitoksessa käynnistettiin vuonna 2018 oppilaitoksen toimintakulttuurin laaja-alainen uudistaminen sekä osaamisperusteisen ja entistä asiakaslähtöisemmän pedagogisen toimintamallin käyttöönotto.

Jokainen opiskelija etenee opinnoissaan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) mukaisesti, eikä opinnot ole sidottu

opiskelijaryhmän etenemiseen. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämisuunnitelmassa sovitaan osaamisen hankkimisen aikataulusta ja tavoista sekä opiskelijan tarvitsemasta ohjauksesta, tuesta ja urasuunnitelmasta. Koulutuksen tarkoitus on, että opiskelija hankkii vain puuttuvaa osaamista ja hänellä jo olemassa oleva osaaminen tunnustetaan osaksi opintoja. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa opiskelijat voivat edetä omien tavoitteidensa ja valmiuksiensa mukaan ja he saavat opintoihinsa yksilöllistä valmennusta ja tukea. Jokaista opiskelijaa autetaan tunnistamaan omat vahvuutensa ja käyttämään niitä hyväkseen.

Yhteisöllisyyttä korostavaa toimintatapaa toteutetaan Stadin ammatti- ja aikuisopistossa siten, että kaikilla kampuksilla on muodostettu 150–200 opiskelijan oppimisyhteisöt. Jokaista oppimisyhteisöä ohjaamassa on pedagoginen tiimi, johon kuuluu opettajia, opinto-ohjaaja ja mahdollisia muita opetuksen tukihenkilöitä. Tiimin jäsenet vastaavat yhdessä oppimisyhteisön opiskelijoiden opetuksesta ja ohjaamisesta itseohjautuvuutta tukevalla pedagogisella otteella. Opettajiin ohjaa ja tukee opiskelijoiden oppimista erilaisissa oppimisympäristöissä ja työpaikoilla, kehittää pedagogisia menetelmiä ja ratkaisuja opiskelijoiden ohjauksessa sekä kehittää yhteisöllisyyttä tukevia toimintamalleja.

Ohjauksen rooli on korostunut ammatillisessa koulutuksessa. Opiskelijaa ohjaavat kaikki ammattiryhmät. Opintojen henkilökohtaistaminen, opiskelijoiden moninaisuus, jatkuva hakeutuminen ja urasuunnittelun korostuminen ovat lisänneet osaavan ja ammattitaitoisen ohjaushenkilöstön tarvetta. Lisäksi suunnitteilla oleva oppivelvollisuuden laajentaminen ja työllisyydenhoidon kuntakokeilu lisäävät jatkossa ohjauksen tarvetta ja ohjaukseen liittyviä työtehtäviä.

Stadin ammatti- ja aikuisopistossa toteutetaan valtakunnallista koulutustakuuta sekä oppijoiden ohjausta monialaisissa kaupungin palveluissa. Kohderyhmänä ovat erityisesti koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevat nuoret, pitkäaikaistyöttömät sekä maahanmuuttajat. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa on laaja koulutus- ja palvelutarjonta ja sen myötä asiakaskunta on moninainen ikänsä, taustansa sekä kielensä ja kulttuurinsa suhteen. Ammatillisissa tutkinnoissa on jatkuvasti kasvanut niiden opiskelijoiden osuus, jotka tarvitsevat jatkuvaa ja pitkäkestoista tukea koko opintojensa ajan. Tuen tarve, opiskeluvaihtoehtoja tukevien opintojen järjestäminen ja erityisen tuen sisällön suunnittelu runsaasti tukea tarvitseville opiskelijoille on tärkeää huomioida opetuksen ja ohjauksen resursoinnissa.

Stadin ammatti- ja aikuisopistossa on runsaasti opiskelijoita, joiden kielelliset valmiudet, varsinkin opintojen alussa, ovat heikot. Oppilaitoksessa opiskelevien vieraskielisten sekä runsaasti tukea tarvitsevien opiskelijoiden määrä kokonaisopiskelijamääriin suhteutettuna on

huomattava. Opetuksen ja ohjauksen tarpeita on vaikea ennakoida heti opintojen alussa, ja tarpeet ilmenevät eri opiskelijoilla opintojen eri vaiheissa. Oikea-aikaisella ohjauksella ja tuella pystytään sujuvoittamaan opintojen etenemistä ja ennaltaehkäisemään opintojen keskeyttämistä. Ohjauksen ja tuen tehostaminen opiskelijoiden oppimiseen liittyvien vaikeuksien varhaisemmaksi todentamiseksi on tärkeää.

Stadin ammatti- ja aikuisopisto on aktiivisesti vastannut opiskelijoiden ja työelämän tarpeista nouseviin haasteisiin. Hanketoiminnan ja muun kehittämistyön kautta on luotu erilaisia vaihtoehtoja ja koulutuspolkuja jo ennen tutkintokoulutukseen hakeutumista. Asiakkaan on mahdollista tutustua ammattialoihin, vahvistaa opiskelutaitoja ja -valmiuksia sekä saada ohjausta ammatinvalintaan ja kartoitus oppimisen tuen tarpeeseen. Lisäksi kehitetään mahdollisuuksia suorittaa tutkinnon osasta vain työllistymiseen tarvittava osaaminen. Keskeyttämisuhan alla oleville opiskelijoille on luotu monipuolisia palveluja tukemaan opintojen jatkumista.

Stadin ammatti- ja aikuisopistossa on tarjolla Helsingin kaupungin rahoittamana helsinkiläisille alle 29-vuotiaille nuorille avoimet opinnot. Avoimina opintoina tarjotaan ammatillisia koulutuskokonaisuuksia mm. asiakaspalvelusta, yksilöllisiä suomi toisena kielenä -opintoja sekä työelämässä tarvittavia lupakortteja. Osana avoimia opintoja toimivan Treenaamon tavoitteena on löytää soveltuva koulutus sekä sen suorittamistapa ja paikka. Kolmen viikon välein aloittava Treenijakso toimii vauhdinottona tutkintokoulutukseen, tukee opintojen jatkamista haastavissa elämäntilanteissa tai auttaa oman suunnan löytämisessä.

Ammatilliseen koulutukseen on nykyisin mahdollista hakeutua ympäri vuoden. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa on kehitetty kaupungin omalla rahoituksella säännöllisten jatkuvan haun päivien konseptia. Jatkuvan haun päiviä järjestetään keskimäärin kerran kuukaudessa. Oppilaitoksen haku- ja ohjauspäivissä hakija kohdataan henkilökohtaisesti, kartoitetaan hakijan toiveita, tavoitteita ja opiskeluedellytyksiä. Hakeutumisprosessia kehitetään valtakunnallisessa Vetovoimala-verkostohankkeessa, jossa Stadin ammatti- ja aikuisopisto on mukana. Hankkeessa kehitetään valtakunnallisia erityisen ja vaativan erityisen tuen hakijapalveluita. Lisäksi Stadin ammatti- ja aikuisopisto kehittää erityisesti monikielisten hakijoiden ohjausta hakeutumisvaiheessa.

Korona-pandemian myötä työttömyys on noussut Helsingissä. Pandemia on vaikuttanut tiettyjen alojen työllisyyteen, ja näille aloille valmistuvien opiskelijoiden voi olla haastavaa työllistyä. On myös työttömiä, joilla on vain peruskoulutusta. Stadin ammatti- ja aikuisopiston koulutustarjonta vastaa ammatillisen koulutuksen tarpeeseen ja pandemian myötä muuttuneeseen tilanteeseen. Muuttuneessa tilanteessa

tutkintokoulutusta pienemmät työelämälähtöiset osaamiskokonaisuudet tarjoavat mahdollisuuden hankkia lisäosaamista työllistymisen tukemiseksi. Lisäksi osaamiskokonaisuuksien opiskelu palvelee hakeutumisväylänä tutkintoon tai uudelleen kouluttautumisessa työvoimapuolaloille.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa talousarvioaloitteessa esitetyt asiat tärkeiksi ja Stadin ammatti- ja aikuisopistossa tehdään toimenpiteitä ja kehitetään palveluita opiskelijoiden ohjaamiseksi ja tukemiseksi opinnoissa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2021 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tuija Artama, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 21418
tuija.artama(a)hel.fi

Vammaispalveluiden sosiaalityöntekijöiden lisääminen

Vammaispalveluiden sosiaalityössä saattaa olla yhdellä sosiaalityöntekijällä satoja asiakkaita. Esi-
tämme, että Helsinki tarkastelee vammaissosiaalityön resurssit ja lisää vammaistyöhön sosiaalityön-
tekijöitä siten, että he pystyvät palvelemaan asiakkaita ripeästi, yksilöllisesti ja laadukkaasti.

Helsingissä 11.03.2020

Rantanen Mari

Jäsen

Perussuomalaisten valtuustoryh-
mä

(1 + 3 allekirjoitusta)

Vepsä Sinikka

Hyttinen Nuutti

Raatikainen Mika

34

**Valtuutettu Mari Rantasen ja 3 muun valtuutetun talousarvioaloite
vammaispalveluiden sosiaalityöntekijöiden lisäämisestä**

HEL 2020-003279 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki tarkastelee vammais-sosiaalityön resurssit ja lisää vammaistyöhön sosiaalityöntekijöitä siten, että he pystyvät palvelemaan asiakkaita riipeästi, yksilöllisesti ja laadukkaasti.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali- ja terveyslautakunnan ja vammais-neuvoston lausuntoihin viitaten, että vammaispalvelujen sosiaalityön voimavaroja pyritään vahvistamaan asteittain perhe- ja sosiaalipalveluissa sekä sisäisin työjärjestelyin että talousarvion puitteissa vakanssilisäyksin. Vammaispalvelujen sosiaalityössä on 32 sosiaalityöntekijää ja asiakkaita työntekijöillä keskimäärin noin 190.

Vammaispalvelujen sosiaalityö edellyttää erityisosaamista ja asiakassuhteet ovat usein luonteeltaan pitkäkestoisia. Viime vuosina toimintaympäristössä on tapahtunut suuria muutoksia, kuten lakimuutokset vammaispalvelu-, kehitysvamma- ja sosiaalihuoltolaeissa, perustoitmeentulotuen siirtyminen Kelaan sekä laitosasumisen purkaminen. Uudenlaiset palvelumuodot sekä jatkuvasti kehittyvät työskentelytavat asettavat haasteita työntekijöiden osaamiselle ja ajankäytölle. Vammaisten sosiaalityössä on tärkeää varmistaa työn hyvä organisointi, johtamisosaaminen, työtapojen uudistaminen sekä parempi sähköisten palvelujen ja teknologian hyödyntäminen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.09.2020 § 166](#)

HEL 2020-003279 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Rantasen ja kolmen muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että sosiaalityön resursseja vammaistyössä tarkastellaan ja sosiaalityöntekijöiden määrää lisätään siten, että he pystyvät palvelemaan asiakkaita ripeästi, yksilöllisesti ja laadukkaasti.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että vammaisten sosiaalityön vahvistamista on tarpeen pyrkiä toteuttamaan talousarvion puitteissa.

Vammaispalvelun sosiaalityö

Vammaispalvelut ovat oma erityisosaamista edellyttävä sosiaalityön kokonaisuutensa. Vammaispalveluiden sosiaalityöntekijät toimivat vammaisuuteen liittyvän sosiaalisen näkökulman erityisasiantuntijoina erilaisissa yhteistyötiimeissä ja -verkostoissa. Vammaisten ihmisten elämäntilanne erilaisine toimintakyvyn rajoitteineen vaatii työntekijältä perehtyneisyyttä kyseiseen erityislainsäädäntöön sekä yleis- ja erityispalveluiden ja sosiaaliturvaetuuksien hyvää tuntemusta. Toisaalta vammaisilla asiakkailla on myös päihde- ja mielenterveysongelmia, perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa ja muita sosiaalisia ongelmia, joiden osalta vammaissosiaalityöntekijät työskentelevät yhdessä asiakkaiden, heidän perheidensä ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Vammaispalvelujen asiakassuhteet ovat usein luonteeltaan pitkäkestoisia.

Muutokset vammaispalvelujen sosiaalityössä

Vammaispalvelujen sosiaalityö on ollut suurten muutospaineiden alla viimeiset vuodet. Muutokset vammaispalvelulaissa, kehitysvamma-laissa sekä sosiaalihuoltolaissa ovat tuoneet uusia ja vaativia työtehtäviä (mukaan lukien itsemääräämisoikeuden rajoittamista koskevat päätökset). Perustoimeentulotuen siirtyessä Kelaan siirtyi vammaisten henkilöiden ja heidän perheidensä täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen hakemusten käsittely vammaissosiaalityöhön. Asumisen laitospainotteisuutta on purettu ja uusia avohuollon palveluja on kehitetty. Uudenlaiset palvelumuodot sekä jatkuvasti kehittyvät työskentelytavat asettavat haasteita työntekijöiden osaamiselle sekä ajankäytölle. Tulee myös huomioida, että muusta maasta poiketen Helsinki muodostaa oman erityishuoltopiirinsä, jolloin Helsingin kaupungin vammaissosiaalityössä sosiaalityöntekijän tehtäviin kuuluu sellaisia työtehtäviä, jotka muutoin ostetaan erityishuoltopiireiltä.

Sosiaalityöntekijöiden määrä ja muutoksen arvioidut kustannusvaikutukset

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

Tällä hetkellä vammaispalvelujen sosiaalityössä on yhteensä 32 sosiaalityöntekijää. Työntekijöillä on keskimäärin noin 190 asiakasta. Vammaispalvelujen sosiaalityössä on tehty 2019–2020 selvitys sosiaalityöntekijöiden muuttuneista työtehtävistä sekä työn haasteista. Selvityksessä nousi esiin, että vammaispalvelujen sosiaalityön voimavaroja tulisi pyrkiä vahvistamaan 10 sosiaalityöntekijällä. Tätä pyritään asteittain toteuttamaan perhe- ja sosiaalipalveluissa sekä sisäisin työjärjestelyin että mahdollisin vakanssilisäyksin talousarvion puitteissa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Vammaispalvelut ovat palveluita, joiden tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä. Vammaispalvelujen riittävä resursointi mahdollistaa osaltaan tavoitteen toteutumisen."

Käsittely

[22.09.2020 Ehdotuksen mukaan](#)

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Aleks Niskanen: Muutetaan lausunnon toinen kappale kuulumaan seuraavasti: "Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että vammaisten sosiaalityötä vahvistetaan ripeästi sisäisillä järjestelyillä ja talousarvion puitteissa."

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Vastaehdotus 2:

Jäsen Aleks Niskanen: Muutetaan lausunnon kohta "Sosiaalityöntekijöiden määrä ja muutoksen arvioidut kustannusvaikutukset" kuulumaan seuraavasti:

"Tällä hetkellä vammaispalvelujen sosiaalityössä on yhteensä 32 sosiaalityöntekijää. Työntekijöillä on keskimäärin noin 190 asiakasta. Vammaispalvelujen sosiaalityössä on tehty 2019–2020 selvitys sosiaalityöntekijöiden muuttuneista työtehtävistä sekä työn haasteista. Selvityksessä nousi esiin, että vammaispalvelujen sosiaalityön voimavaroja tulisi pyrkiä vahvistamaan 10 sosiaalityöntekijällä. Vammaispalveluiden sosiaalityö on selkeästi alimitoitettu. Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että vammaispalveluiden sosiaalityöntekijöitä tulee lisätä ripeästi sekä sisäisin työjärjestelyin että mahdollisin vakanssilisäyksin talousarvion puitteissa."

Kannattaja: jäsen Katju Aro

14.12.2020

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Alekski Niskanen)

Jaa-äännet: 10

Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3

Katju Aro, Sandra Hagman, Alekski Niskanen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Jäsen Alekski Niskasen vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 3 - 10.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Alekski Niskanen)

Jaa-äännet: 10

Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3

Katju Aro, Sandra Hagman, Alekski Niskanen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Jäsen Alekski Niskasen vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 3 - 10.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Jäsen Alekski Niskanen jätti lausunnonsta eriävän mielipiteen tekemiensä vastaehdotusten mukaisesti.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

14.12.2020

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jonna Weckström, vammaisten sosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 89545
jonna.weckstrom(a)hel.fi
Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi
Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715
merja.jantti(a)hel.fi

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.09.2020 § 147](#)

HEL 2020-003279 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

[15.09.2020 Pöydälle](#)

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle puheenjohtaja Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jonna Weckström, vammaisten sosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 89545
jonna.weckstrom(a)hel.fi
Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi
Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715
merja.jantti(a)hel.fi

Talousarvioaloite: Helsingin palkattava palveluohjaajia huolehtimaan lasten päiväkotisijoituksista

Päiväkodin johtaja on varhaiskasvatusyksikön pedagoginen johtaja. Siksi olisi tärkeää, että johtajalla olisi mahdollisuus käyttää aikansa myös päiväkodin koulutuksen ja kasvatuksen kehittämiseen.

Ikävä kyllä tällä hetkellä päiväkotien johtajien työajasta erittäin suuri osa kuluu kokouksissa, joissa päätetään paikkojen tarjoamisesta hakijoille, ja keskusteluissa paikkaa hakevien vanhempien kanssa. Etenkin silloin kun paikkoja on tarjolla vain niukasti, tämä osa työstä koetaan erittäin kuormittavana ja pedagoginen johtaminen jää liian vähälle.

Jotta päiväkotien johtajille jäisi enemmän aikaa tehdä sitä, mikä heidän tärkein tehtävä on, tarvitaan lisäpanostusta lasten ohjaamiseen sopiviin päiväkoteihin. Kun tämä tehtävä saadaan pois päiväkotien johtajien työpöydältä jää aikaa enemmän pedagogiseen johtamiseen.

Siksi me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle palkattaisiin vuoden 2021 alusta 5-10 palveluohjaajaa, jotka huolehtivat keskitetysti lasten ohjaamisesta sopiviin päiväkoteihin.

Helsingissä 11.03.2020

Pajula Matias

Varajäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 2 allekirjoitusta)

Pakarinen Pia

Rissanen Laura

35

Valtuutettu Matias Pajulan ja 2 muun valtuutetun talousarvioaloite palveluohjaajien palkkaamisesta huolehtimaan lasten päiväkotisijoituksista

HEL 2020-003288 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinkiin palkataan 5-10 palveluohjaajaa huolehtimaan keskitetysti lasten päiväkotisijoituksista.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus toteaa, että varhaiskasvatuksen asiakasohjauksesta vastaa tällä hetkellä Helsingissä noin 170 päiväkodinjohtaja, jotka tekivät vuonna 2019 yli 6 600 sijoituspäätöstä. Asiakasohjaus sisältää paljon manuaalista työtä ja siihen kuluu paljon työaika.

Toimialalla on kehitetty varhaiskasvatuspaikan järjestämisprosessia ja kehittämistyössä saatua palautetta on hyödynnetty uutta asiakastieto-järjestelmää ja sen tarpeita kartoitettaessa. Uusi, asteittain käyttöön otettava asiain tietojärjestelmä tulee selkeyttämään varhaiskasva-tukseen hakeutumista ja automatisoimaan osan työstä. Myös proaktiivinen esiopetuspaikan osoittaminen sujuvoittaa osaltaan sijoitustyötä. Kun tietojärjestelmä on kattavasti käytössä, sen vaikutus päiväkodinjohtajien asiakasohjaukseen käyttämään työaikaan täsmentyy. Tällöin myös asiakasohjauksen mahdollisesti edellyttämät toimenpiteet ovat paremmin arvioitavissa.

Palveluohjaajien palkkaamiseen ei ole varattu erillistä lisämäärärahaa. Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyy loppuvuodesta käyttösuunnitelman yhteydessä määrärahojen tarkemman kohdentamisen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279 mauno.ronkko(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.09.2020 § 200](#)

HEL 2020-003288 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle Matias Pajulan talousarvioaloitteesta palveluohjaajien palkkaamisesta huolehtimaan lasten päiväkotisijoituksista seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunkistrategian mukaan Helsingissä palvelut löytyvät läheltä ja kaupungin perustehtävänä on tarjota ne yhdenvertaisina ja laadukkaina kaikille palvelunkäyttäjille. Varhaiskasvatustalain 16 §:n mukaan kunnan on järjestettävä neuvontaa ja ohjausta sekä selvitettävä varhaiskasvatuksen eri toimintamuodot ja tarjolla olevat vaihtoehdot sekä muut seikat, joilla on vaikutusta lapsen varhaiskasvatuksen järjestämiseen.

Nykytila

Päiväkodinjohtaja vastaa Helsingissä asiakasohjauksesta ja päätösten teosta. Päiväkodinjohtajia on Helsingin varhaiskasvatuksessa 170. Varhaiskasvatusalueilla valitut päiväkodinjohtajat toimivat sijoituskokousten puheenjohtajina ja koordinoivat sijoittamisen prosessia. Kaupunkitasoisesti lasten sijoittelua seurataan Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan asiakasohjausryhmässä.

Helsingissä asiakasohjausta ja palveluneuvontaa tehdään kaupungissa hajautetusti ja osana päiväkodin johtajan tai perhepäivähoidon ohjaajan työtä. Asiakasohjaus sisältää paljon manuaalista työtä ja muun muassa tämän vuoksi siihen kuluu paljon työaikaa. Vuonna 2019 tehtiin 6 608 päätöstä varhaiskasvatuksessa aloittaneille lapsille. Päätöksiä tehdään sekä uusien hakijoiden osalta, että siirtohakemusten ja esiovetukseen hakijoiden osalta.

Asiakasohjausprosessista on saatu palautetta asiakaskyselyistä, vanhempainiltoista ja perheiden palautteista. Prosessi ei näyttäyty kunnalaisilta saadun palautteen mukaan riittävän selkeänä. Varhaiskasvatuspaikan järjestämisprosessin kehittämistä on edistetty toimialalla keväällä 2019 Lean –menetelmää hyödyntäen. Selvitystyön perusteella on todettu, että varhaiskasvatukseen hakeutumisen prosessia tulee kehittää ja tehdä siitä asiakkaille selkeämpi ja sujuvampi. Asiakaskokemusta ja asiakasohjausta tulee parantaa. Saatua palautetta on käytetty apuna, kun uutta asiakastietojärjestelmää ja sen tarpeita on kartoitettu. Asiainn tietojärjestelmä otetaan asteittain käyttöön, aluksi syksyllä pilotina ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen puolella. Uusi asiainn

tietojärjestelmä tulee osaltaan selkeyttämään varhaiskasvatukseen ha-
keutumista kaikkien käyttäjien näkökulmasta. Uuden asiointin tietojär-
jestelmän käyttöönotto vie pidemmän aikaa, joten se ei yksinään riitä
asiakasohjauksessa havaittujen kehittämiskohteiden ratkaisua.

Lean-prosesseissa ja toimialan työntekijöiden kuulemistilaisuuksissa on
noussut esille tarve kehittää ja keskittää enemmän varhaiskasvatuksen
asiakasohjausta ja sijoittamista. Päiväkodin johtajat tuovat esille tar-
vetta lisätä aikaa pedagogiselle johtamiselle, kuten lapsiryhmien muo-
dostamiselle ja perheiden varhaiskasvatukseen vastaanottamiseen,
henkilöstön rekrytointiin, perehdyttämiseen ja yhteisön pedagogiseen
ohjaamiseen. Perheiden asiakasohjaus on tärkeätä ja vie aikaa var-
haiskasvatuksen alussa ja perheiden muuttuvissa tilanteissa. Keskitetty
palveluohjaus ja palveluohjaajat vastaisivat näihin tarpeisiin, siirtäen
koordinoitua ja asiakasohjausta keskitettyyn työmalliin. Samalla palve-
luohjaus tasalaatuistuu, sekä suunnittelu, seuranta ja koordinaatio pa-
ranevat.

Keskitetty palveluohjaus on käytössä Espoossa alueellisina palveluoh-
jaajina, ja Vantaalla palveluohjaus on keskitetty alueittain nimetyille päi-
väkodin johtajille.

Keskitetty asiakasohjaus ja sijoittaminen

Siirtyminen keskitettyyn palveluohjaukseen ja sijoittamiseen edellyttää
sijoitusprosessin uudelleen määrittelyä ja tehtävien jakamista keskite-
tysti.

Keskitetty asiakasohjaus ja sijoittaminen muuttaisi päiväkodin johtajien
työnkuvaa siten, että iso osa asiakasohjauksesta sekä sijoittamistyö
jäisivät pois. Vapautuva aika hyödynnettäisiin jatkossa varhaiskasva-
tustyksikön henkilöstön pedagogiseen johtamiseen ja ryhmien rakenta-
miseen pedagogisesti toimiviksi sekä lapsen varhaiskasvatuksen aloit-
tamiseen liittyvien käytäntöjen kehittämiseen yksikkötasolla. Keskitetty
asiakasohjaus ja sijoittaminen edellyttävät resurssien tarkastelua ja re-
surssin lisäämistä keskitettyyn asiakasohjaukseen ja päätöksentekoon.

Uusi asiointin tietojärjestelmä tulee tulevaisuudessa automatisoimaan
osan työstä ja proaktiivinen esiopetuspaikan osoittaminen tulee myös
sujuvoittamaan osaltaan työtä.

Keskitetty asiakasohjaus tukisi pedagogisia ja strategisia tavoitteita
sekä edesauttaisi tuottamaan laatua asiakasohjaukseen perheelle ja
työn pedagogiseen kehittämiseen lapselle. Keskitetty asiakasohjaus
vastaa myös saatuun palautteeseen. Varhaiskasvatuksen toimenpide-
ohjelmassa osana työolosuhteiden kehittämistä on (osa Task force -
työtä 2020) toimenpiteiden priorisoinnin kärjessä noussut esille tarve

asiakasohjauksen ja lasten varhaiskasvatukseen sijoittamisen keskittämistä.

Vaikutukset

Keskitetty palveluohjaus yhdenmukaistaisi ja selkeyttäisi varhaiskasvatukseen sijoittamisen prosessia. Siirtyminen 170 sijoittajasta keskitettyyn sijoittamiseen tulisi turvaamaan tasalaatuisuutta. Asiakas saa parempaa ja oikea-aikaisempaa palvelua ja asiakasohjausta yhdestä paikasta. Lapselle myönnetään varhaiskasvatuspaikka entistä yhdenvertaisemmin koko kaupungissa.

Päiväkodin johtajan työajan käyttöä olisi mahdollista ohjata enemmän pedagogiseen johtamiseen ja varhaiskasvatuksen laadun ylläpitoon sekä kehittämiseen yksikössä.

Keskitetty palveluohjaus vahvistaisi asiakasohjausta kaupungissa. Yhdessä uuden asioinnin tietojärjestelmän asteittain etenevän käyttöönoton kanssa ja varhaiskasvatuksen sijoittamisen prosessin kehittämisen kanssa palvelut kehittyvät vastaamaan nykypäivää. Käyttöönotto on muutos ja edellyttää laajaa arviointia.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2021 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Outi Kakkonen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 26767
outi.kakkonen(a)hel.fi

Helsinki-lisä 2-3 -vuotiaille

Kokemus turvallisesta lapsuudesta on erittäin tärkeää lapsen tulevaisuuden kannalta. Yleensä koti on lapselle turvallisin paikka ja vanhemmat parhaita arvioimaan lapsensa tarpeita. Siksi perheiden tulee itse saada päättää lapsensa hoitomuodosta. Yhteiskunnan tulee mahdollistaa ja tukea perheiden valinnanmahdollisuutta. Ehdotamme, että Helsingin kaupunki palauttaa 2-3 -vuotiaitten Helsinki-lisän vuoden 2021 alusta alkaen. Ehdotamme 2-3 -vuotiaitten Helsinki-lisäksi 160 euroa/kk.

Helsingissä 11.03.2020

Ebeling Mika
Valtuustoryhmän puheenjohtaja
Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä

Helsingissä 11.03.2020

Ebeling Mika
Valtuustoryhmän puheenjohtaja
Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä
(1 + 1 allekirjoitusta)

Venemies Mauri

36

**Valtuutettu Mika Ebelingin ja 1 muun valtuutetun talousarvioaloite
2-3 -vuotiaitten Helsinki-lisän palauttamisesta**

HEL 2020-003292 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki palauttaa 2–3-vuotiaiden Helsinki-lisän vuoden 2021 alusta alkaen. 2-3 vuotiaiden Helsinki-lisäksi esitetään 160 euroa/kk.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus viittaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että kotihoidon tuen Helsinki-lisä poistettiin yli 2-vuotiailta 1.5.2019 alkaen. Päätöksellä haluttiin tukea kaupunkistrategian tavoitetta varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamisesta. Varhaiskasvatuksella on eriarvoistumista vähentävä merkitys ja varhaiskasvatus lisää tasavertaisia mahdollisuuksia kasvun ja oppimisen alkuvaiheessa.

Kaupunginhallituksen talousarvioehdotukseen sisältyy Helsinki-lisän rajaaminen alle 1 -vuotiaisiin. Muutos astuu voimaan 1.6.2021.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

pormestari
Jan Vapaavuori

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Esittelijä

Lisätiedot

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 22.09.2020 § 230](#)

HEL 2020-003292 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle Mika Ebelingin talousarvioaloitteesta kotihoidon tuen Helsinki-lisän palauttamisesta 2–3-vuotiaille vuoden 2021 alusta alkaen seuraavan lausunnon:

On tärkeää, että perheillä on mahdollisuus valita omaan elämäntilanteeseen sopiva ja lapselleen hyvä varhaiskasvatusvaihtoehto.

Helsingin kaupunginvaltuusto päätti 18.11.2018 vuoden 2019 talousarviosta, joka sisälsi kotihoidon tuen Helsinki-lisän poistamisen yli 2-vuotiailta. Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti Helsinki-lisän poistosta 18.12.2018 ja 1.5.2019 alkaen kotihoidon tuen Helsinki-lisä poistettiin yli 2-vuotiailta.

Päätöksellä haluttiin vahvistaa Helsingin kaupungin strategian mukaista toimintaa. Varhaiskasvatuksella on eriarvoistumista vähentävä merkitys ja varhaiskasvatus lisää tasavertaisia mahdollisuuksia kasvun ja oppimisen alkuvaiheessa. Helsinki tavoittelee varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamista.

Helsinki maksaa edelleen lakisääteisen kotihoidon tuen lisäksi kuntalisää 264 euroa alle puolitoistavuotiaalle perheen nuorimmalle lapselle, josta maksetaan kotihoidon tukea ja 218,64 euroa 1,5–2-vuotiaille perheen nuorimmalle lapselle, josta maksetaan kotihoidon tukea.

Aloitteessa esitetty 160 euron korvaus 2–3-vuotiaille on 25,45 euroa enemmän kuin aiempi Helsinki-lisä, joka oli 134,55 euroa. Yhteensä aloitteen toteuttamiseen vuoden 2021 talousarvioon tulisi varata 3,1 miljoonaa euroa.

Kansaneläkelaitos maksaa kotihoidon tuen lakisääteiset osat ja kuntalisän kunnan kanssa tekemänsä sopimuksen mukaisesti. Kela laskuttaa kuntaa tekemiensä kotihoidon tukipäätösten kulujen mukaisesti.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että perheet voivat valita lapselleen joko kunnallisen tai yksityisen varhaiskasvatuspaikan tai käyttää kotihoidon tukea lapsen hoitojärjestelyyn joko hoitamalla lasta itse tai palkkaamalla ulkopuolisen hoitajan.

Helsingissä kotihoidon tukea sai 6206 1-3-vuotiasta lasta joulukuussa 2019, tämä on 32,9 % kaikista alle 3-vuotiaista lapsista. Kotihoidon tukea saaneiden 2-vuotiaiden suhteellinen osuus kaikista kotihoidon tukea saaneista lapsista on 22,5 % (tilanne 1/2020), osuus on laskenut 0,1 % Helsinki-lisän poistamisen jälkeen. Lisäksi jokainen kunnalliseen varhaiskasvatukseen hakeneista lapsista on saanut varhaiskasvatuspaikan ja omalla alueella kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus on 93 % (joulukuu 2019), osuus on noussut prosenttiyksikön vuoden 2018 tilanteeseen verrattuna.

Huolimatta kotihoidontuen poistosta yli 2-vuotiailta, Helsingin kaupungin lasten vanhemmille tai muille huoltajille mahdollistama palvelutarjoama on monipuolinen ja perheet voivat oman elämäntilanteensa mukaan valita lapsilleen sopivan ratkaisun.

Talousarvioehdotuksessa ei ole esitetty määrärahaa kotihoidon tuen Helsinki-lisän maksuun yli 2-vuotiaille.

Käsittely

[22.09.2020 Ehdotuksen mukaan](#)

Palautusehdotus:

Pia Kopra: Lautakunta päättää palauttaa esityksen uudelleen valmisteluun siten, että 2-3- vuotiaiden Helsinki-lisä palautetaan vuoden 2021 alusta lähtien. Turvallinen lapsuus on tärkeä lapsen tulevaisuuden kannalta. Yleensä koti on lapselle turvallisin paikka ja vanhemmat parhaita arvioimaan lapsensa tarpeita. Perheiden tulee itse saada päättää lapsensa hoitomuodosta. Yhteiskunnan tulee mahdollistaa ja tukea perheiden valinnan mahdollisuutta, lisäksi kaupungin omissa päiväkodeissa varhaiskasvatus on yksikkökustannuksiltaan selvästi kalliimpaa kuin kotihoidossa.

Pia Kopran palautusehdotus raukesi kannattamattomana.

Pia Kopra jätti päätöksestä eriävän mielipiteen seuraavin perusteluin:

Lautakunta päättää palauttaa esityksen uudelleen valmisteluun siten, että 2-3- vuotiaiden Helsinki-lisä palautetaan vuoden 2021 alusta lähtien. Turvallinen lapsuus on tärkeä lapsen tulevaisuuden kannalta. Yleensä koti on lapselle turvallisin paikka ja vanhemmat parhaita arvioimaan lapsensa tarpeita. Perheiden tulee itse saada päättää lapsensa hoitomuodosta. Yhteiskunnan tulee mahdollistaa ja tukea perheiden valinnan mahdollisuutta, lisäksi kaupungin omissa päiväkodeissa varhaiskasvatus on yksikkökustannuksiltaan selvästi kalliimpaa kuin koti-hoidossa.

[15.09.2020 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Satu Järvenkallas, varhaiskasvatusjohtaja, puhelin: 310 43368
Riikka Reunanen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 32641
Johanna Auer, erityissuunnittelija, puhelin: 310 56404
Anne Mäkiprosi, controller, puhelin:310 20022

Yksityisen hoidon tuen kuntalisän korotus varhaiskasvatuksessa

Helsingin itse tuottaman varhaiskasvatuksen kustannukset ovat kasvaneet selvästi viime vuosina kasvaneiden lapsimäärien, mutta myös nousseiden kustannusten seurauksena. Yksityisen hoidon tuen kuntalisä ei ole seurannut vastaavaa nousutta kustannuskehitystä.

Yksityinen varhaiskasvatus vahvistaa kunnan palveluja tarjoamalla mm. vieraskielistä päivähoitoa, lähellä kotia sijaitsevia hoitopaikkoja ja vahemmille mahdollisuuden valita erilaisten hoitomuotojen välillä. Yksityinen varhaiskasvatus on veronmaksajien näkökulmasta kunnallista kustannustehokkaampaa ja asiakasperheiden palautteen perusteella laadukkaampaa.

Yksityisen varhaiskasvatuksen toimintaedellytysten turvaamiseksi ja lasten hoitomuodon valinnanmahdollisuuksien säilyttämiseksi on varmistettava, että Helsingissä on mahdollista tuottaa kaupungin kasvun edellyttämiä monimuotoisia varhaiskasvatuspalveluita, jotka täyttävät entistä kansainvälisempien sekä vaativampien lapsiperheiden tarpeet.

Tämä edellyttää yksityisen hoidon tuen tarkistamista siten, että kasvaneet kustannukset otetaan huomioon ja tuki vastaa kaupungin oman tuotannon kustannustason nousua 2019-2020.

Esitämme, että mikäli asia ei ratkea palvelusetelin keinoin, tulevalle talouskaudelle varataan määrärahaa yksityisen hoidon tuen kuntalisän korottamiseksi, jotta se palaa suhteessa samalle tasolle kuin aiempina vuosina.

Helsingissä 11.03.2020

Saxberg Mirita

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 4 allekirjoitusta)

Hyttinen Nuutti

Niskanen Dani

Karhuvaara Arja

Varjokari Laura

37

Valtuutettu Mirita Saxbergin ja 4 muun valtuutetun talousarvioaloite yksityisen hoidon tuen kuntalisän korottamisesta

HEL 2020-003296 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että talousarvioon varataan määrärahaa yksityisen hoidon tuen kuntalisän korottamiseksi siten, että kasvaneet kustannukset otetaan huomioon.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että yksityisen hoidon tuki koostuu lakisääteisistä osista eli hoitorahasta ja tulosidonnaisesta hoitolisästä, sekä kuntalisästä (Helsinki-lisä). Yksityisen hoidon tuen lakisääteisiä osia (hoito-raha ja hoitolisä) korotetaan vuosittain kansaneläkeindeksin mukaan. Helsinki-lisän määriä muutettiin viimeksi 1.8.2018 ja palvelujen tuottajaindeksi on noussut 2,1 % ajanjaksolla 9/2018-6/2020. Yksityisen hoidon tuen Helsinki-lisän määrää seurataan ja arvioidaan vuosittain.

Toimialan on halutessaan mahdollista korottaa yksityisen hoidon tuen kuntalisää kustannustason nousua vastaavasti talousarvion puitteissa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279

Muutoksenhaku mauno.ronkko(a)hel.fi

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.09.2020 § 203](#)

HEL 2020-003296 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle Mirita Saxbergin talousarvioaloitteesta yksityisen hoidon tuen kuntalisän korottamisesta seuraavan lausunnon:

Yksityinen varhaiskasvatus on Helsingissä kunnallista varhaiskasvatusta täydentävää. Yksityisessä varhaiskasvatuksessa on ollut vuonna 2019 keskimäärin 3 755 lasta.

Yksityisen hoidon tuki koostuu lakisääteisistä osista eli hoitorahasta ja tulosidonnaisesta hoitolisästä, sekä kuntalisästä (Helsinki-lisä). Kansaneläkelaitos maksaa yksityisen hoidon tuen lakisääteiset osat ja kuntalisän kunnan kanssa tekemänsä sopimuksen mukaisesti. Tuki maksetaan palveluntuottajalle. Kela laskuttaa kuntaa tekemiensä yksityisen hoidon tuen päätösten kulujen mukaisesti.

Yksityisen hoidon tuen Helsinki-lisän määrät ovat muuttuneet viimeksi 1.8.2018 yli 3-vuotiaan päiväkotihoidon ja alle 3-vuotiaan perhepäivähoidon osalta. Kuntalisää maksetaan päiväkotihoidossa olevasta alle 3-vuotiaasta lapsesta 600 euroa ja yli 3-vuotiaasta lapsesta 340 euroa, perhepäivähoidossa olevasta alle 3-vuotiaasta lapsesta 320 euroa ja yli 3-vuotiaasta lapsesta 160 euroa sekä työsopimussuhteiselle hoitajalle alle 3-vuotiaasta lapsesta 500 euroa ja yli 3-vuotiaasta lapsesta 160 euroa. Tämän lisäksi on 60 euron suuruinen tulosidonnainen Helsinki-lisä. Esiopetuksessa olevasta lapsesta maksetaan ainoastaan tulosidonnainen 60 euron suuruinen Helsinki-lisä. Yksityisen hoidon tuen lakisääteisiä osia (hoitoraha ja hoitolisä) korotetaan vuosittain kansaneläkeindeksin mukaan.

Yksityisen varhaiskasvatuksen palveluntuottajat voivat Helsinki-lisän lisäksi hakea kaupungilta korvausta 5-vuotiaiden lasten maksuttomasta 4 tunnin varhaiskasvatuksesta ja esiopetuskorvausta. Tänä vuonna korvausta maksetaan palveluntuottajille myös asiakasmaksumenetyksistä kevään korona-aikaisten poissaolosuositusten ajalta. Yksityisen varhaiskasvatuksen ohjausta, neuvontaa ja valvontaa hoidetaan lakiperustaisesti kaupungin toimesta kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla, ja näin tuetaan yksityisen varhaiskasvatuksen toimintaedellytyksiä.

Yksityisen hoidon tuen Helsinki-lisän määriä muutettiin viimeksi 1.8.2018. Palvelujen tuottajaindeksi on noussut ajanjaksolla 9/2018-6/2020 2,1 %. Jos kuntalisää korotetaan 2,1 %, tarkoittaisi tämä nykyisellä asiakasmäärällä noin 385 000 euron suuruista kustannuslisäystä.

Talousarvioehdotuksessa ei ole esitetty määrärahaa yksityisen hoidon tuen kuntalisän korottamiseen.

Lautakunta toteaa, että yksityisen hoidon tuen Helsinki-lisän määrää seurataan ja arvioidaan vuosittain.

14.12.2020

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Satu Järvenkallas, varhaiskasvatusjohtaja, puhelin: 310 43368
satu.jarvenkallas(a)hel.fi
Riikka Reunanen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 32641
riikka.reunanen(a)hel.fi
Johanna Auer, erityissuunnittelija, puhelin: 310 56404
johanna.auer(a)hel.fi
Anne Mäkiprosi, controller, puhelin: 310 20022
anne.makiprosi(a)hel.fi

Talousarvioaloite opinto-ohjauksen resurssin lisäämisestä Stadin ammatti- ja aikuisopistoon

Ammatillisen koulutuksen reformi toi mukanaan yksilölliset opintopolut, opintojen henkilökohtaistamisen ja jatkuvan haun käytännön ammatilliseen koulutukseen. Samalla oikeus opinto-ohjauksen laajennettiin koskemaan kaikkia tutkinto-opiskelijoita, kun aiemmin aikuisille eivät tukipalvelut kuuluneet. Ammatillisessa koulutuksessa opiskelee paljon monikulttuurisia opiskelijoita, joiden kielivaikeudet tuovat oman haasteensa ammatillisessa opetuksessa ja ohjauksessa. Lisäksi oppivelvollisuusiän nostaminen tuo ohjauksen lisätarvetta lisääntyvien opiskelijamäärien myötä.

Opinto-ohjauksella on merkittävä vaikutus opintojen alkuvaiheessa opintoihin kiinnittymisessä, syrjäytymisvaarassa olevien nuorten koulutuspolkujen tukemisessa, huonosti voivien nuorten saattamisessa opiskelijahuollon palvelujen piiriin, opiskelijoiden vahvuuksien ja tulevaisuuden suunnitelmien löytämisessä, jatko-opintojen suunnittelussa sekä jälki-ohjauksessa. Tämän hetkellä opinto-ohjauksen resussilla opinto-ohjaajat eivät ehdi kohtaamaan jokaista opiskelijaa tarvittavalla tavalla.

Stadin ammatti- ja aikuisopistossa on 25 ammatillisia tutkintoja ja valma-ryhmiä ohjaavaa opinto-ohjaajaa viidellä eri kampuksella. Tämän lisäksi 10 opinto-ohjaajaa vastaa hakutoimiston, ohjaamon ja työllisyyspalvelujen ohjauksesta ja neuvonnasta. Tällä hetkellä ammatillisten tutkintojen opinto-ohjaajilla on keskimääräisesti 430 opiskelijaa yhtä opinto-ohjaajaa kohden. OAJ:n ja Suomen opinto-ohjaajien suositus on 200 opiskelijaa yhtä opinto-ohjaajaa kohden. Päästäksemme 200 ohjattavan tavoitteeseen opinto-ohjaajia tarvittaisiin lisää ainakin 25.

Me, tämän talousarvioaloitteen allekirjoittajat esitämme, että ammatillisen koulutuksen opinto-ohjauksen resurssia lisätään 15 uuden opinto-ohjaajan verran vuonna 2021, mikä tarkoittaa noin 900 000 euron palkkamenojen lisäystä kasvatuksen ja koulutuksen budjettiin. Vuodelle 2022 esitämme 10 opinto-ohjaajan toimen lisäystä, jolloin budjettivaikutus tulee olemaan noin 600 000€.

Helsingissä 11.03.2020

Sydänmaa Johanna

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 24 allekirjoitusta)

Chydenius Jussi

Jalovaara Ville

Pajunen Jenni

Laisaari Johanna

Haglund Mia

Peltokorpi Terhi

Holopainen Mari

Harkimo Joel

Stranius Leo

Korkkula Vesa

Kivelä Mai

Juva Kati

Honkasalo Veronika

Laaksonen Heimo

Pajula Matias

Kolehmainen Joonas

Kari Emma

Saxberg Mirita

Vanhanen Reetta

Pasanen Amanda

Alanen Outi

Nuorteva Johanna

Vepsä Sinikka

Harjanne Atte

38

Valtuutettu Johanna Sydänmaan ja 24 muun valtuutetun talousarvioaloite opinto-ohjauksen resurssin lisäämisestä Stadin ammatti- ja aikuisopistoon

HEL 2020-003310 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että ammatillisen koulutuksen opinto-ohjauksen resurssia lisätään 15 uuden opinto-ohjaajan verran vuonna 2021, ja 10 uuden opinto-ohjaajan verran vuonna 2022.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus toteaa, että ammatillisen koulutuksen vuonna 2018 voimaan tullut lainsäädäntö uudisti ammatillisen koulutuksen toimintaprosesseja ja Stadin ammatti- ja aikuisopistossa otettiin käyttöön osaa-
misperusteinen ja entistä asiakaslähtöisempi pedagoginen toimintamallin.

Opiskelija etenevät opinnoissaan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) mukaisesti, eikä opintoja ole sidottu opiskelijaryhmän etenemiseen. Kehittämissuunnitelmassa sovitaan osaamisen hankkimisen aikataulusta ja tavoista sekä opiskelijan tarvitsemasta ohjauksesta, tuesta ja urasuunnitelmasta. Koulutuksen tarkoitus on, että opiskelija hankkii vain puuttuvaa osaamista.

Koulutuksen toimintaprosessien uudistaminen ei edellytä lisäresursointia vaan olemassa olevien resurssien kohdentamista uudella tavalla. Opiskelijoiden yksilöllisiä opintopolkuja vahvistetaan ja joustavoitetaan sekä lisätään työpaikoilla tapahtuvaa oppimista ja monipuolistetaan oppimisympäristöjä. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa opiskelijat voivat edetä omien tavoitteidensa ja valmiuksiensa mukaan ja he saavat opintoihinsa yksilöllistä valmennusta ja tukea.

Stadin ammatti- ja aikuisopistossa vastuu henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman laadinnasta ja päivittämisestä on omaopettajalla. Omaopettaja on opiskelijalle nimetty opettaja, joka ohjaa, tukee ja seuraa kokonaisvaltaisesti opiskelijan opintojen etenemistä sekä tekee ohjauksellista ja opiskeluhuollollista yhteistyötä tarvittavien tahojen kanssa. Henkilökohtaistamisprosessissa ja erityisesti siihen liittyvässä urasuunnittelussa tarvitaan avuksi ammattitaitoisia opinto-ohjaajia.

Stadin ammatti- ja aikuisopistossa on tarjolla monipuolista yksilöllistä opetusta ja opiston resurssit on mitoitettu sen saaman järjestämisluvan (8 947 opiskelijavuotta sekä mahdollinen 1 029 opiskelijavuoden

14.12.2020

harkinnanvarainen lisäys vuoden 2020 tavoin) mukaiseen toimintaan. Mahdollinen oppivelvollisuusiän korottamista koskeva lainsäädäntö ei lisää opiston opiskelijamäärää, vaan sen nousu edellyttäisi järjestämisluvan kasvattamista.

Ammatillisen koulutuksen opinto-ohjauksen resurssien lisäämiseen ei ole varattu erillistä lisämäärärahaa. Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyy loppuvuodesta käyttösuunnitelman yhteydessä määrärahojen tarkemman kohdentamisen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.09.2020 § 205](#)

HEL 2020-003310 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle Johanna Sydänmaan talousarvioaloitteesta opinto-ohjauksen resurssin lisäämisestä Stadin ammatti- ja aikuisopistoon seuraavan lausunnon:

Stadin ammatti- ja aikuisopisto on Suomen suurin ammattiopisto, joka tarjoaa koulutusta laaja-alaisesti ja vastaten monipuolisesti erilaisiin asiakkaiden tarpeisiin. Oppilaitos järjestää ammatillista tutkintokoulutusta koulutussopimuksena ja oppisopimuksena, ammatillista lyhyt- ja täydennyskoulutusta sekä nivelvaiheen koulutuksia. Stadin ammatti- ja aikuisopiston järjestämisluvan mukainen vähimmäismäärä on 8 947 opiskelijavuotta, minkä lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt vuosittain n. 1 000 opiskelijavuoden harkinnanvaraisen lisäyksen järjestämislupaun. Opiskelijavirtauma eli kaikkien oppilaitoksessa vuoden aikana opiskelevien opiskelijoiden määrä on yhteensä noin 17 000.

Stadin ammatti- ja aikuisopisto on sitoutunut toteuttamaan koulutusta-kuuta tarjoamalla kaikille ilman toisen asteen koulutuspaikkaa oleville perusopetuksen päättäneille nuorille opiskelupaikan tai muun koulutusta edistävän toimenpiteen. Oppilaitoksella on myös keskeinen rooli kaupungin työllisyydenhoidon toteuttamisessa. Työllisyydenhoidon asiakasohjausta toteutetaan yhteistyössä Ohjaamon ja monialaisen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

työllistymistä edistävän yhteispalvelun (TYP) sekä työllisyyden palvelutorin kanssa.

Stadin ammatti- ja aikuisopiston laajan koulutus- ja palvelutarjonnan myötä asiakaskunta on moninainen ikänsä, taustansa sekä kielensä ja kulttuurinsa suhteen. Tämä vaikuttaa siihen, kuinka paljon ja minkälaista ohjausta opiskelija tarvitsee. Asiakkaista osa on suoraan perusopetuksesta tulevia nuoria ja osa taas aikuisia, jotka ovat etsimässä uutta suuntaa työurallaan. Aikuisten joukossa on alanvaihtajia, pitkäaikaistyöttömiä, työelämässä toimivia sekä henkilöitä, joilta puuttuu alan tutkinto. Asiakkaiden erilaiset taustat, osaamistaso ja tarpeet edellyttävät opintojen yhä suurempaa yksilöllistä suunnittelua ja eriyttämistä, mikä lisää henkilökohtaiseen ohjaukseen käytettävää aikaa.

Ammatillisesta koulutuksesta säädetyn lain (531/2017, 61§) mukaan opiskelijalla on oikeus saada henkilökohtaista ja muuta tarpeellista opinto-ohjausta. Laissa ei ole säädetty opinto-ohjaajien mitoituksista ammatillisessa koulutuksessa. Tällä hetkellä yhdellä Stadin ammatti- ja aikuisopistossa työskentelevällä opinto-ohjaajalla on keskimäärin 337 ohjattavaa. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa on 30 opinto-ohjaajan vakanssia. Näiden lisäksi neljä määräaikaista opinto-ohjaajaa on sijoitettu kaupungin työllisyyspalveluihin, jota johtaa kaupunginkanslian Elinkeino-osaston maahanmuutto- ja työllisyysasiat -yksikkö. Työllisyydenhoidon määräaikaisista opinto-ohjaajista kaksi työskentelee aikuisten työllisyyspalveluissa, yksi nuorten työllisyyspalveluissa ja yksi opinto-ohjaaja Ohjaamossa. Muut opinto-ohjaajat työskentelevät tutkintoon johtavassa ja nivelvaiheen koulutuksissa. Lisäksi viisi opinto-ohjaajaa työskentelee pääasiassa hakutoimistossa. Osa hakutoimiston opinto-ohjaajista hoitaa myös perusopetuksen lisäopetuksen opinto-ohjausta.

Stadin ammatti- ja aikuisopiston opinto-ohjaajat työskentelevät osana kampuskohtaisia 150-200 opiskelijan oppimisyhteisöjä. Jokaista oppimisyhteisöä ohjaamassa on 6–8 hengen pedagoginen tiimi, johon kuuluu opinto-ohjaajien lisäksi ammatillisia ja yhteisten opintojen (YTO) opettajia, erityisopettajia, S2-opettajia ja mahdollisia muita opetuksen tukihenkilöitä. Opinto-ohjaajat ovat tiimissä ohjauksen ammattilaisia ja heidän työssään korostuu tiivis yhteistyö muun pedagogisen henkilöstön kanssa.

Vuonna 2018 voimaan tulleissa ammatillisen koulutuksen uudistuksissa ohjauksen merkitys on korostunut. Muutosten myötä eri vaiheissa olevien ohjausprosessien määrä on kasvanut ja näihin liittyvää ohjausta toteutetaan läpi vuoden. Keskeisiä ohjauksen tarvetta lisääviä muutoksia ovat jatkuva koulutukseen hakeutuminen ja jatkuva koulutuksesta valmistuminen. Opiskelijat voivat hakeutua koulutukseen joustavasti

ympäri vuoden. Jatkuvassa haussa hakijoille tarjotaan neuvontaa ja ohjausta jo ennen opiskelujen alkamista sekä ohjataan tarvittaessa hakija muun palvelun pariin, jos hän ei saa opiskelupaikkaa. Valmistumisvaiheen ohjaus tukee opiskelijoita työelämään tai jatko-opintoihin siirtymisessä. Lisäksi opintojen keskeytyessä opiskelijoille tarjotaan ohjausta tulevaisuuden suunnitteluun.

Ammatillisen koulutuksen uudistusten myötä opiskelijan tarpeita vastaavan opintopolun suunnittelu ja toteutus ovat avainasia koulutuksen toteuttamisessa. Ammatillisesta koulutuksesta säädetyn lain (531/2017, 44-45 §) mukaisesti jokaiselle opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS). Henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma perustuu opiskelijan tarpeisiin ja tavoitteisiin. Henkilökohtaistamisessa tunnistetaan ja tunnustetaan opiskelijan aikaisempi osaaminen sekä suunnitellaan, miten puuttuvaa osaamista hankitaan ja osoitetaan. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa kuvataan myös, mitä ohjausta, tukea tai mahdollisia erityisen tuen toimia opiskelija tarvitsee hänen opiskelunvalmiutensa ja elämäntilanteensa huomioiden.

Stadin ammatti- ja aikuisopistossa vastuu henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman laadinnasta ja päivittämisestä on omaopettajalla. Omaopettaja on opiskelijalle nimetty opettaja, joka ohjaa, tukee ja seuraa kokonaisvaltaisesti opiskelijan opintojen etenemistä sekä tekee ohjauksellista ja opiskeluhuollollista yhteistyötä tarvittavien tahojen kanssa. Henkilökohtaistamisprosessissa ja erityisesti siihen liittyvässä urasuunnittelussa tarvitaan avuksi ammattitaitoisia opinto-ohjaajia. Heillä on laajaa osaamista jatko-opintoihin ja työelämään ohjaamisessa sekä urasuunnittelutaitojen kehittymisen tukemisessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että ohjauksen merkitys on lisääntynyt osana opintojen henkilökohtaistamista, opiskelijoiden moninaisuutta ja ammatillisen koulutuksen uudistuksia. Samalla ammattitaitoisen ja osaavan ohjaushenkilöstön rooli on korostunut. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä sitä, että opiskelijoille tarjotaan yksilöllistä, riittävää, monipuolista ja jatkuvaa ohjausta koko opintojen ajan. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2021 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tiina Vanhala, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 26222
tiina.vanhala(a)hel.fi

Talousarvioaloite: Lisää muovinkeräysastioita Helsingin kierrätyspisteille

Ympäristön kannalta on todella tärkeää, että jätteiden kierrättäminen on kaupunkilaisille mahdollisimman helppoa. Helsingissä kierrättäminen toimii kohtuullisesti, mutta myös kehitettävää löytyy vielä.

Yksi ongelma on, että Helsingistä löytyviltä kierrätyspisteiltä puuttuu usein mahdollisuus muovin kierrättämiseen. Muovinkeräysastioiden puute yleisiltä kierrätyspisteiltä aiheuttaa haasteita erityisesti pienissä taloyhtiöissä asuvien kannalta, sillä välttämättä tilaa taloyhtiön omalle muovinkeräysastialle ei ole.

Siksi me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsinki lisäisi muovinkeräysastioiden määrää yleisillä kierrätyspisteillä.

Helsingissä 26.02.2020

Pajula Matias

Varajäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)

39

Varavaltuutettu Matias Pajulan talousarvioaloite muovinkeräysastioiden lisäämisestä

HEL 2020-002456 T 00 00 03

Päätösehdotus

Aloitteessa esitetään, että Helsinki lisäisi muovinkeräysastioiden määrää yleisillä kierrätyspisteillä.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) –kuntayhtymän lausunnot.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)-kuntayhtymä hoitaa Helsingin, Espoon, Kauniaisten, Vantaan ja Kirkkonummen kunnalliset jätehuollon tehtävät. Tuottajavastuun alaisten pakkausjätteiden (paperi/kuitu-, metalli, lasi ja muovipakkaukset) keräyksestä vastaa Suomen Pakkaus-kierrätys RINKI Oy, jolla on Helsingissä 48 Rinki-ekopistettä. Helsingin kaupunki (Kaupunkiympäristön toimialan Rakennukset ja yleiset alueet palvelukokonaisuus) vastaa Helsingin kaupungin yleisten alueiden jäteastioista ja niiden tyhjentämisestä.

Kaupunginhallitus viittaa HSY:n lausuntoon ja toteaa, että Helsingissä on tällä hetkellä 48 kierrätyspistettä eli Rinki-ekopistettä, joista 23 pisteellä kerätään myös muovipakkauksia. Niillä ekopisteillä, joilla ei vielä kerätä muovipakkauksia, kerätään tällä hetkellä muovikasseja.

HSY:n jätehuoltomääräyksien mukaisesti muovipakkausten ja tiettyjen muiden jätejakeiden kiinteistökohtainen keräys alkaa 1.1.2021 kaikissa kiinteistöissä, joissa on vähintään viisi (5) huoneistoa. RINKI Oy:n selvi-tyksen mukaan muovipakkauksia Rinki-ekopisteille toimittaa 1.1.2021 alkaen 11 % Helsingin asukkaista, muut helsinkiläiset hoitavat muovin-keräyksen omilla kiinteistöillään. Rinki-ekopisteitä käyttävät jatkossa lähinnä omakotitaloasujat ja parita-loissa asuvat henkilöt. Lisäksi HSY kerää muovia (myös muuta kuin muovipakkauksia) Sortti-asevilla.

Jätelakia (646/2011) ollaan parhaillaan päivittämässä ja laki on me-nossa eduskunnan käsittelyyn syksyllä 2020. Jätelainsäädännön uudis-tuksessa jätteiden erilliskeräysvelvoitteita lisätään nykyisestä. Pa-peri/kuitu-, metalli, lasi ja muovipakkausjätteiden erilliskeräystä esite-tään kaikille vähintään 5 huoneiston asuinkiinteistöille 2 vuoden sisään lain voimaantulosta, eli vuodesta 2023 lähtien.

Jätelainsäädännön uudistuksessa on odotettavissa muutos myös alu-eellisiin keräyspisteisiin, joita Helsingissä ovat Rinki-ekopisteet.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Uudistuksen jälkeen muovipakkauksia tulee kerätä kaikilla aluekeräyspisteillä, joissa on kartonki- ja lasipakkausten keräystä. RINKI Oy:n mukaan siirtymäajan jälkeen kaikilla Helsingin Rinki-ekopisteillä kerätään neljää jätettä (kartonki-, lasi-, muovipakkaukset ja metalli). Joillain pisteillä kerätään lisäksi paperia.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että jätelainsäädännön uudistuksen myötä tehtävässä Rinki-ekopisteiden sijoittelussa tulee varmistaa niiden sijainti pientaloalueilla asuvien helsinkiläisten läheisyydessä.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Saara Kanto, hankepäällikkö, puhelin: 310 20277

Muutoksenhaku

saara.kanto(a)hel.fi

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 492](#)

HEL 2020-002456 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (jäljempänä HSY) hoitaa Helsingin, Espoon, Kauniaisten, Vantaan ja Kirkkonummen kunnalliset jätehuollon tehtävät. Tuottajavastuun alaisten pakkausjätteiden (paperi/kuitu-, metalli, lasi ja muovipakkaukset) keräyksestä vastaa Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy, jolla on Helsingissä 48 Rinkiekopistettä.

Jätelainsäädäntö on uudistumassa, jatkossa jätteiden erilliskeräysveloitteita lisättäne. HSY:n jätehuoltomääräyksien mukaisesti muovipakkausten ja tiettyjen muiden jättejakeiden kiinteistökohtainen keräys alkaa 1.1.2021 kaikissa kiinteistöissä joissa on vähintään viisi (5)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

huoneistoa. Vuoden vaihteen jälkeen aluekeräyspisteitä käyttävien helsinkiläisten lukumäärä vähenee huomattavasti.

Jätehuollon rakentuminen pääkaupunkialueella

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (jäljempänä HSY) hoitaa Helsingin, Espoon, Kauniaisten ja Vantaan sekä sopimuksen nojalla Kirkkonummen puolesta kunnalliset jätehuollon tehtävät.

HSY ei vastaa jätteistä, joita koskee jätelaissa säädetty tuottajavastuu. Tämä niin kutsuttu tuottajavastuu perustuu lainsäädäntöön. Tuottajavastuu tarkoittaa tuotteen valmistajan, maahantuojan, pakkaajan tai tuottajayhteisön vastuuta tuotteen jätehuollon järjestämisestä ja kustantamisesta. Tuottajat vastaavat ajoneuvorenkaiden, paperin, pakkausten (myös muovipakkaukset), paristojen ja akkujen, sähkölaitteiden ja romuajoneuvojen jätehuollosta.

Vuosina 2016 ja 2019 HSY siirsi kaikki Helsingin alueen aluekeräyspisteensä Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n vastuulle. Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy vastaa Rinki-ekopisteiden hallinnasta, ylläpidosta ja asiakaspalvelusta.

Helsingin kaupunki (Kaupunkiympäristön toimialan Rakennukset ja yleiset alueet palvelukokonaisuus) vastaa Helsingin kaupungin yleisten alueiden jäteastioista ja niiden tyhjentämisestä.

Rinki-ekopisteet

Kaikki pääkaupunkiseudun alueelliset kierrätyspisteet ovat Rinkiekopisteitä ja niiden ylläpidosta ja asiakaspalvelusta vastaa Suomen Pakkauskierrätys Rinki Oy.

Helsingissä on tällä hetkellä 48 Rinki-ekopistettä. Niistä 23:ssa kerätään muovipakkauksia. Niillä Rinki-ekopisteillä, joissa ei kerätä muovipakkauksia, kerätään muovipusseja.

Jätelain muutos ja voimaantulo

Jätelakia (646/2011) ollaan parhaillaan päivittämässä. Jätelainsäädännön uudistuksen oli tarkoitus tulla voimaan kesällä 2020, mutta voimaantulo on viivästynyt ja laki on menossa eduskunnan käsittelyyn syksyllä 2020.

Jätelain 15 § määrää jätteiden erilläänpitovelvollisuudesta. Jätelainsäädännön uudistuksessa jätteiden erilliskeräysvelvoitteita lisätään nykyisestä. Paperi/kuitu-, metalli, lasi ja muovipakkausjätteiden erilliskeräystä esitetään kaikille vähintään 5 huoneiston asuinkiinteistöille 2 vuoden sisään lain voimaantulosta, eli vuodesta 2023 lähtien.

Jätelainsäädännön uudistuksessa on odotettavissa myös muutos alueellisiin keräyspisteisiin, joita Helsingissä ovat Rinki-ekopisteet, liittyen. Muovipakkauksia tulee kerätä kaikilla aluekeräyspisteillä, joissa on kartonki- ja lasipakkausten keräystä.

Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n mukaan siirtymäajan jälkeen kaikilla Helsingin Rinki-ekopisteillä kerätään neljää jätejakeita (kartonki-, lasi-, muovipakkaukset ja metalli). Joillain pisteillä kerätään lisäksi paperia.

HSY:n jätehuoltomääräykset

Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen jätehuoltomääräykset, jotka tulivat voimaan 1.3.2019 jätelain (646/2011) 91 § nojalla määräävät, että laajennetut biojätteen, kartonki-, lasi, ja muovipakkausten sekä pienmetallin erilliskeräysvelvoitteet tulevat voimaan 1.1.2021 alkaen.

Muovipakkaukset tulee kiinteistöillä lajitella erilleen muusta jätteestä, jos asuinkiinteistöllä on vähintään 5 huoneistoa tai jos muulla kuin asuinkiinteistöllä muovipakkauksia poistetaan käytöstä vähintään 15 kilogrammaa viikossa.

Myös biojäte, kartonkipakkaukset ja pahvi, lasipakkaukset ja pienmetalli ovat kiinteistökohtaisen erilliskeräysvelvoitteen piirissä, jos asuinkiinteistöllä on vähintään viisi huoneistoa tai edellä mainittuja jättejakeita syntyy vähintään 25 kilogrammaa viikossa.

Myös kiinteistöt, joita edellä mainitut erilliskeräysvelvoitteet eivät koske, voivat halutessaan sopia HSY:n kanssa erilliskerättyjen pakkausjätteiden kiinteistöttäiseen jätteenkuljetukseen liittymisestä (lähde: Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen jätehuoltomääräykset 13 § ja 44 §).

Muovipakkausten keräys on tällä hetkellä vapaaehtoista kaikissa taloyhtiöissä. Pääkaupunkiseudulla vuonna 2021 keräys alkaa kaikissa asuinkiinteistöissä, joissa on vähintään viisi asuntoa.

Aluekeräyspisteiden käyttäjät jatkossa

Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n selvityksen mukaan muovipakkauksia Rinki-ekopisteille toimittaa 1.1.2021 alkaen 11 % Helsingin asukkaista, muut helsinkiläiset hoitavat muovinkeräyksen omilla kiinteistöillään. Rinki-ekopisteitä käyttävät jatkossa lähinnä omakotitaloasujat ja paritaloissa asuvat henkilöt.

Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n tulisi kuitenkin tarkastella ja tarvittaessa päivittää Rinki-ekopisteiden sijoittelua, jotta varmistetaan, että Rinki-ekopisteitä on pientaloalueilla asuvien helsinkiläisten läheisyydessä.

14.12.2020

Asia

Talousarvioaloitteen ei arvioida aiheuttavan lisäkustannuksia kaupungille.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Carita Kuparinen, ympäristötarkastaja: 310 25927
carita.kuparinen(a)hel.fi

Aikarajat poistetaan seniorilipusta.

70 vuotta täyttäneet HSL:n alueella asuvat saavat ostaa arvo- ja lisävyöhykelipun alennettuun hintaan klo 9-14 alkaville matkoille. Alennus on 50% aikuisten lipun hinnasta. Ehdotamme, että Helsinki varaa rahaa 2021 budjettiin aikarajojen poistamista varten. Ikäihmiset ko-kevat klo 9-14 aikarajan ikäsyrajintänä ja tuntevat, että se tarkoittaa "mummit pois jaloista".

Helsingissä 11.03.2020

Asko-Seljavaara Sirpa

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 5 allekirjoitusta)

Said Ahmed Suldaan

Muttalainen Sami

Laaksonen Heimo

Korkkula Vesa

Muurinen Seija

40

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ja 5 muun valtuutetun talousarvioaloite seniorilippujen aikarajojen poistamisesta

HEL 2020-003267 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki varaa rahaa 2021 budjettiin aikarajojen poistamista varten 70 vuotta täyttäneiden arvo- ja lisävyöhykelipun alennusoikeuteen liittyen.

Aloitteesta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan, kaupunkiympäristölautakunnan, Helsingin seudun liikenne (HSL) – kuntayhtymän ja Helsingin kaupungin vanhusneuvoston lausunnot.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukko-liikenteen järjestämisestä Helsingissä. Tehtäväänsä liittyen HSL hyväksyy toimialueellaan noudatettavan joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän. Päätökset lippulajeista ja lippujen hinnoista kuuluvat HSL:n toimivaltaan. Mahdollisia muutoksia tehtäessä tulee niiden koskea koko tariffia ja vaikutukset koskevat siten kaikkia HSL:n jäsenkuntia.

Kaupunginhallitus viittaa HSL:n lausuntoon ja toteaa, että seniorien määrä kasvaa jatkuvasti pääkaupunkiseudulla ja siten seniorilipun aiheuttamat lipputulomenetykset kasvavat myös. Korona on tuonut merkittävän haasteen niin HSL:n, kuin kuntien talouksille kuluvalle ja tuleville vuosille. Normaalisissa tilanteissa seniorilipun aiheuttama lipputulomenetyks on vuositasolla arviolta 8,6 milj. euroa. Tänäkin vuonna lipputulomenetyks voi nousta 5,5 milj. euroon koronan vähentäessä lippujen myyntiä. Mikäli aikarajoitukset poistettaisiin, voisi lipputulomenetyks kaksinkertaistua, mikä normaalitilanteessa olisi jo 17,2 miljoonaa euroa. HSL ei katso nykyisessä taloudellisessa tilanteessa tarpeelliseksi korottaa kuntien tukea HSL:lle poistamalla seniorilipun aikarajoitus.

HSL on valmistelemassaan alustavassa toiminta- ja taloussuunnitelmassa 2021-2023 kertonut suunnittelevansa muutoksia 70+ asiakasryhmän lippujen alennuksiin. Tarkoitus on korvata nykyiset klo 9-14 välisenä aikana myytävät kerta-, arvo- ja lisävyöhykeliput 70+

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

14.12.2020

Asia

asiakasryhmälle alennettuun hintaan myytävällä kausilipulla, jolla lipun käyttö ei olisi sidottu tiettyyn ajankohtaan.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Saara Kanto, hankepäällikkö, puhelin: 310 20277

saara.kanto(a)hel.fi

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.09.2020 § 174](#)

HEL 2020-003267 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ja viiden muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon koskien aikarajan poistoa HSL:n seniorilipusta:

"Aloitteessa todetaan, että 70 vuotta täyttäneet HSL:n alueella asuvat saavat ostaa arvo- ja lisävyöhykelipun alennettuun hintaan kello 9–14 alkaville matkoille. Aloitteessa ehdotetaan, että Helsingin kaupunki varaa rahaa vuoden 2021 budjettiin aikarajojen poistamista varten, koska ikäihmiset kokevat aikarajan ikäsyrintänä.

Julkisen liikenteen hinnoista ja alennuksista sekä yli 70-vuotiaille suunnatun alennuslipun aikarajoista päättää Helsingin seudun liikenne (HSL). Senioreiden joukkoliikenteen alennukset tai joukkoliikenteen alennukset ilman aikarajauksia senioreille eivät ole vammaispalvelulain (380/1987) 8 §:n 2 momentin tai sosiaalihuoltolain (1301/2014) 23 §:n mukaista kuljetustukea. Sosiaali- ja terveystoimialan talousarviossa ei ole huomioitu seniorien joukkoliikenteen alennuksia tai alennuksien laajennuksia.

Ikääntyneiden liikkumisen tukeminen

Helsingin hyvinvointisuunnitelma 2019–2021 sisältää kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen eri väestöryhmiä koskevien lakisääteisten suunnitelmien tavoitteet, toimenpiteet ja seurannan. Stadin ikäohjelma on kaupungin lakisääteinen suunnitelma ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tukemiseksi ja sen tavoitteena on muun muassa turvata ikääntyneen väestön mahdollisuus hyvään arkeen ja liikkumiseen lähiympäristössä.

Sosiaali- ja terveystoimiala tukee ikäihmisten ja toimintakyvyltään rajoituneiden liikkumista kuljetustuen avulla. Yksilöllisen harkinnan perusteella HSL:n matkalippu voidaan myöntää täydentävänä tai ehkäisevänä toimeentulotukena myös ikäihmisille. Sosiaali- ja terveystoimi kiinnittää huomiota ikäihmisten liikkumisen tukeen Seniori-infon palveluneuvonnassa ja keskitetyssä asiakasohjauksessa. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että ikäihmiset pystyvät käyttämään julkista liikennettä.

Ikäihmiset eivät ole yhtenäinen joukko, ikäihmisten toimintakyky ja tulo-taso vaihtelevat ikäryhmän sisällä runsaasti. Ikäihmisten julkisen liikenteen käyttämisen kehittämiseksi on tarkoituksenmukaisempaa kehittää yksilöllisiä ratkaisuja sekä taloudellisen tuen että julkisen liikenteen käytettävyyden suhteen.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Omaehtoisella liikkumisella ja harrastustoimintaan osallistumisella on myönteisiä terveys- ja hyvinvointivaikutuksia."

Käsittely

[22.09.2020 Ehdotuksen mukaan](#)

Vastaehdotus 1:

Jäsen Seija Muurinen: Lautakunta esittää, että kaupunginvaltuusto käsitellessään aloitetta suosittaisi HSL:ää selvittämään, mikä olisi

mahdollinen kustannusvaikutus, jos aikaraja poistettaisiin nimenomaan kertalipuista.

Kannattaja: jäsen Maritta Hyvärinen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Seija Muurinen)

Jaa-äännet: 8

Katju Aro, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Alekski Niskanen, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 5

Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Jäsen Seija Muurisen vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 5 - 8.

Sosiaali- ja terveystoimialan antoi asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

[15.09.2020 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Tuulikki Siltari, arviointitoiminnan johtaja, puhelin: 310 69984
tuulikki.siltari(a)hel.fi

[Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 524](#)

HEL 2020-003267 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi talousarvioaloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä Helsingissä. Tehtävänsä liittyen HSL hyväksyy toimialueellaan noudatettavan joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän.

14.12.2020

Päätökset lippulajeista ja lippujen hinnoista kuuluvat HSL:n toimivaltaan.

HSL on valmistelemassaan alustavassa toiminta- ja taloussuunnitelmassa 2021-2023 kertonut suunnittelevansa muutoksia 70+ asiakasryhmän lippujen alennuksiin. Tarkoitus on korvata nykyiset klo 9-14 välisenä aikana myytävät kerta-, arvo- ja lisävyöhykeliput 70+ asiakasryhmälle alennettuun hintaan myytävällä kausilipulla, jolla lipun käyttö ei olisi sidottu tiettyyn ajankohtaan.

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kokouksessaan 11.8.2020 lausunnon HSL:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2021-2023. Lausunnossa lautakunta totesi seniorilipuista, että alennuksen tulisi koskea kausilippujen lisäksi myös kertalippuja ilman aikarajoituksia.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Maksuton joukkoliikenne helsinkiläisille pienituloisille vanhuuseläkkeellä oleville

Helsingiläisten pienituloisten eläkeläisten elämisen kustannukset ovat kohtuuttomia, etenkin paljon sairastavilla ihmisillä. Tällöin voi olla mahdollista, että elämänpiiri kapenee myös sen vuoksi että julkisen liikenteen maksut ovat liian suuret tuloihin nähden. Jotta myös pienituloiset ikäihmiset pysyvät mukana maailman toimivimmassa kaupungissa, esitämme että pienituloisille vanhuuseläkkeellä oleville ihmisille Helsinki laajentaa eläkeläisten maksutonta joukkoliikennettä klo 9-14 välisestä ajasta kokoaikaiseksi helpottamaan arkea ja pitämään sosiaalisia suhteita yllä.

Helsingissä 11.03.2020

Rantanen Mari

Jäsen

Perussuomalaisten valtuustoryhmä

(1 + 4 allekirjoitusta)

Halla-aho Jussi

Raatikainen Mika

Strandén Juhani

Hyttinen Nuutti

41

Valtuutettu Mari Rantasen ja 4 muun valtuutetun talousarvioaloitemaksuttomasta joukkoliikenteestä helsinkiläisille, pienituloisille vanhuuseläkkeellä oleville

HEL 2020-003282 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että pienituloisille vanhuuseläkkeellä oleville ihmisille Helsinki laajentaa eläkeläisten maksutonta joukkoliikennettä klo 9-14 välisestä ajasta kokoaikaiseksi helpottamaan arkea ja pitämään sosiaalisia suhteita yllä.

Aloitteesta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lausunnot.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä Helsingissä. Tehtäväänsä liittyen HSL hyväksyy toimialueellaan noudatettavan joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän. Päätökset lippulajeista ja lippujen hinnoista kuuluvat HSL:n toimivaltaan. Mikäli järjestelmään haluttaisiin kuntakohtaisia poikkeuksia, tulisi muutoksista sopia HSL:n ja sen jäsenkuntien yhteisellä päätöksellä.

Nykyisin 70 vuotta täyttänyt henkilö saa kertalipun puoleen hintaan matkoilla, jotka alkavat kello 9.00-14.00. Lisäksi HSL:n lipuista saavat eläkeläisalennusta sellaiset henkilöt, jotka saavat Kelan maksamaa kansaneläkettä, takuueläkettä tai määräämää työkvyttömyyseläkettä eli kuntoutustukea. Alennuksen määrä on 50 prosenttia vastaavasta aikuisten lipun hinnasta. Koska HSL:n joukkoliikenteen kustannuksista noin puolet katetaan kuntien verovaroista, on eläkeläisalennuslippujen hinnassa subventiota yhteensä noin 75 %.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että maksuttoman joukkoliikenteen laajentaminen koskemaan yhtä uutta erityisryhmää johtaisi lipputulojen pienenemiseen. Tästä seuraava alijäämä jouduttaisiin kattamaan lisäämällä jäsenkuntien verovaroin rahoitettavia maksuosuuksia, nostamalla muiden matkustajien lippujen hintoja tai karsimalla liikenteen tarjontaa.

Edelleen kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon viitaten, että liikenne- ja sosiaalipoliittisesti jaettavia tukia ei tulisi yhdistää. Sosiaalisista syistä annettavat tuet tulisi jakaa sosiaalisektorin kanavien kautta, jolloin tuki kohdentuu paremmin tukea tarvitseville. HSL:n nykyisiä tariffikäytäntöjä ei ole tarvetta muuttaa laajentamalla maksutonta joukkoliikennettä koskemaan uusia erityisryhmiä.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että toimeentulotuessa joukkoliikenteen käytöstä aiheutuvat kustannukset sisältyvät perustoimeentulotuessa huomioon otettavaan perusosaan. Kela voi myöntää perustoimeentulotukea HSL:n matkakuluihin yksilöllisin perustein esimerkiksi työmatkakuluihin, korvaus- ja sarjahoidon matkakuluihin.

Sosiaali- ja terveystoimiala myöntää täydentävää toimentulotukea HSL:n matkakuluihin esimerkiksi yksilöllisen sosiaalihuollon palvelutarpeen perusteella. Tällöin toimeentulotuella HSL:n matkakuluihin on asiakaskohtainen tavoite ja suunnitelma taloudellisen tuen kestolle. Toimeentulotuki voidaan myöntää myös ehkäisevänä toimeentulotukena. Sosiaali- ja terveys-toimesta myönnettiin vuonna 2019 täydentävää toimeentulotukea HSL:n lippuihin yli 65-vuotiaille seuraavasti: täydentävän tuen saajia oli 85 henkilöä ja ehkäisevän tuen saajia 49 henkilöä. Toimeentulotuki on aina viimesijainen ratkaisuvaihtoehto.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnon mukaisesti, että yksilölliset ratkaisut ikäihmisten liikkumisen tuen sekä taloudellisen tuen että julkisen liikenteen käytettävyyden suhteen ovat kannatettavia.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Saara Kanto, hankepäällikkö, puhelin: 310 20277

Muutoksenhaku saara.kanto(a)hel.fi

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.09.2020 § 173](#)

HEL 2020-003282 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Rantasen ja neljän muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa ehdotetaan, että pienituloisille vanhuuseläkkeellä oleville ihmisille laajennetaan maksutonta joukkoliikennettä kello 9–14 välistä ajasta kokoaikaiseksi.

Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa yksilöllisiä ratkaisuja ikäihmisten liikkumisen tukeen sekä taloudellisen tuen että julkisen liikenteen käytettävyyden suhteen Helsingin kaupungin palveluissa.

Julkisen liikenteen alennukset ikäihmisille ja eläkeläisille

Julkisen liikenteen hinnoista ja alennuksista päättää Helsingin seudun liikenne (HSL). Tällä hetkellä joukkoliikenteen alennusta annetaan kaikille 70 vuotta täyttäneille aikavälillä kello 9 –14 tapahtuvaan joukkoliikenteen käyttöön.

Eläkeläisalennusta myönnetään aikavälillä kello 9–14 tapahtuvaan joukkoliikenteen käyttöön, jos henkilö saa Kelan maksamaa kansan- tai takuueläkettä tai Kelan maksamaa määräaikaista työkyvyttömyyseläkettä eli kuntoutustukea ja henkilö asuu vakituisesti Helsingissä.

Ikäihmisten liikkumista tukevat palvelut

Joukkoliikenteen alennukset tai joukkoliikenteen alennukset ilman aikarajauksia pienituloisille ikäihmisille eivät ole sosiaali- ja terveystoimialan järjestämisvastuuseen kuuluvaa toimeentulotukilain 1 §:n mukaista korvausta, sosiaalihuoltolain (1301/2014) 23 §:n tai vammaispalvelulain (380/1987) 8 §:n 2 momentin mukaista kuljetustukea.

Sosiaali- ja terveystoimialan talousarviossa ei ole huomioitu pienituloisten vanhuuseläkkeellä olevien joukkoliikenteen maksuttomuutta tai joukkoliikenteen alennuksien laajentamista.

Helsingin kaupunkistrategian mukaan kaikkein haavoittuneimpien ryhmien tarpeisiin ja palveluihin kiinnitetään erityistä huomiota. Stadin ikäohjelma on kaupungin lakisääteinen suunnitelma ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tukemiseksi, ja sen tavoitteena on muun muassa turvata ikääntyneen väestön mahdollisuus hyvään arkeen ja liikkumiseen lähiympäristössä.

Sosiaali- ja terveystoimiala tarjoaa ikäihmisille suunnattua palveluneuvontaa Seniori-infon palvelupisteissä ja palvelutarpeen arviointia

asiakasohjauksessa. Liikkumisen tukeen kiinnitetään jatkossa erityistä huomiota.

Toimeentulotukena myönnettävä HSL:n matkalippu

Toimeentulotuessa joukkoliikenteen käytöstä aiheutuvat kustannukset sisältyvät perustoimeentulotuessa huomioon otettavaan perusosaan. Kela voi myöntää perustoimeentulotukea HSL:n matkakuluihin yksilöllisin perustein esimerkiksi työmatkakuluihin, korvaus- ja sarjahoidon matkakuluihin.

Sosiaali- ja terveystoimiala myöntää täydentävää toimeentulotukea HSL:n matkakuluihin esimerkiksi yksilöllisen sosiaalihuollon palvelutarpeen perusteella. Tällöin toimeentulotuella HSL:n matkakuluihin on asiakaskohtainen tavoite ja suunnitelma taloudellisen tuen kestolle. Toimeentulotuki voidaan myöntää myös ehkäisevänä toimeentulotukena. Sosiaali- ja terveystoimesta myönnettiin vuonna 2019 täydentävää toimeentulotukea HSL:n lippuihin yli 65-vuotiaille seuraavasti: täydentävän tuen saajia oli 85 henkilöä ja ehkäisevän tuen saajia 49 henkilöä. Toimeentulotuki on aina viimesijainen ratkaisuvaihtoehto.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Omaehtoisella liikkumisella ja osallistumisella kaupungin palveluihin ja harrastustoimintaan on myönteisiä terveys- ja hyvinvointivaikutuksia.”

[15.09.2020 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Anne Qvist, aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 74090
anne.qvist(a)hel.fi

[Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 523](#)

HEL 2020-003282 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi talousarvioaloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä Helsingissä. Tehtävänsä liittyen HSL hyväksyy toimialueellaan noudatettavan joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Päätökset lippulajeista ja lippujen hinnoista kuuluvat HSL:n toimivaltaan.

Keväällä 2019 käyttöön otetun uudistetun tariffijärjestelmän valmistelussa HSL pyrki yhtenäiseen ja koko seudulla samoilla periaatteilla toimivaan lippujärjestelmään. Tämä tavoite koski myös erityisryhmien alennusperusteita. Uuden tariffijärjestelmän valmistelu tapahtui useassa vaiheessa yhteistyössä kuntien kanssa. Mikäli järjestelmään halettisiin kuntakohtaisia poikkeuksia, tulisi muutoksista sopia HSL:n ja sen jäsenkuntien yhteisellä päätöksellä.

Nykyisin 70 vuotta täyttänyt henkilö saa kertalipun puoleen hintaan matkoilla, jotka alkavat kello 9.00-14.00. Lisäksi HSL:n lipuista saavat eläkeläisalennusta sellaiset henkilöt, jotka saavat Kelan maksamaa kansaneläkettä, takuueläkettä tai määräraikaista työkyvyttömyyseläkettä eli kuntoutustukea. Alennuksen määrä on 50 prosenttia vastaavasta aikuisten lipun hinnasta. Koska HSL:n joukkoliikenteen kustannuksista noin puolet katetaan kuntien verovarosta, on eläkeläisalennuslippujen hinnassa subventiota yhteensä noin 75 %.

Maksuttoman joukkoliikenteen laajentaminen koskemaan yhtä uutta erityisryhmää johtaisi lipputulosten pienemiseen. Tästä seuraava alijäämä jouduttaisiin kattamaan lisäämällä jäsenkuntien verovaroin rahoitettavia maksuosuuksia, nostamalla muiden matkustajien lippujen hintoja tai karsimalla liikenteen tarjontaa.

Lähtökohtaisesti liikenne- ja sosiaalipoliittisesti jaettavia tukia ei tulisi yhdistää. Sosiaalisista syistä annettavat tuet tulisi jakaa sosiaalisektorin kanavien kautta, jolloin tuki kohdentuu paremmin tukea tarvitseville. Tällöin myös tukea tarvitsevat pääsevät itse vaikuttamaan, miten käytettynä heidän saamansa tuen arvo on heille itselleen suurin.

Kaupunkiympäristölautakunnan käsityksen mukaan HSL:n nykyisiä tariffikäytäntöjä ei ole tarvetta muuttaa laajentamalla maksutonta joukkoliikennettä koskemaan uusia erityisryhmiä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Arkkitehtuuri- design museo Helsinkiin

Suomen arkkitehtuuri on 1800-luvun loppupuolelta lähtien ollut maailmankuulua. Matkailijat ja arkkitehtuurin opiskelijat saapuvat maahamme ihmettelemään arkkitehtiemme saavutuksia ympäri maapallon, kuvina, filmeinä, pienoismalleina ja luonnossa. Arkkitehtuuri museomme on kuitenkin surkeissa tiloissa Helsingissä

Suomalainen teollinen muotoilu ja uutena palvelumuotoilu ovat samoin tunnettuja koko maapallolla, mutta siltäkään ei ole arvoistansa tilaa esitellä sen saavutuksia vierailijoille.

Museo kuuluu pääkaupunkiin ja se tulee olla valtion museo. Helsingin maalla.

Esitän määrärahaa arkkitehtuuri- design- museohankkeen edistämiseksi Helsinkiin.

Helsingissä 12.02.2020

Asko-Seljavaara Sirpa

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)

42

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran talousarvioaloite arkkitehtuuri-design -museohankkeen edistämisestä Helsinkiin

HEL 2020-001924 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään määrärahaa arkkitehtuuri-design -museohankkeen edistämiseksi Helsinkiin.

Aloitteesta on saatu lausunnot kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta ja kaupunkiympäristölautakunnalta.

Kaupunginhallitus toteaa saatuihin lausuntoihin viitaten, että designmuseo ja arkkitehtuurimuseo ovat pääosin valtion rahoittamia, helsinkiläisiä museoita, joilla on museolain nojalla valtakunnallisen vastuumuseon tehtävä. Museoilla on merkittävät kokoelmat, mutta niiden toimintaedellytykset ja tilat eivät vastaa tavoitteeseen kunnianhimoisesta näyttelytoiminnasta, yleisötyöstä tai alan kehittämisestä. Museoita ylläpitävät säätiöt, Helsingin kaupunki sekä opetus- ja kulttuuriministeriö jakavat tämän näkemyksen. Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Helsingin kaupungin sekä arkkitehtuurimuseon ja designmuseon säätiöiden tilaama ensimmäinen selvitys uudesta museosta julkistettiin elokuussa 2018. Ensimmäisen selvityksen pohjalta päätettiin jatkaa toteutusmallin ja alustavan museokonseptin valmistelua. Ehdotus museokonseptiksi ja toteutusmalliksi julkistettiin maaliskuussa 2019. Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Helsingin kaupunki ovat hahmotelleet museokokonaisuuden toteuttamiseksi mallia, jossa museon toiminnasta vastaisi uusi yritys ja kokoelmien omistajuudesta uusi säätiö. Arvio säätiön tarvittavan pääoman määrästä on 130–150 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallitus toteaa, että Suomen hallitus on sitoutunut osallistumaan uuden perustettavan arkkitehtuuri- ja designmuseon säätiön pääomittamiseen 60 miljoonalla eurolla lisätalousarviossaan 2.6.2020. Kaupunki jatkaa neuvotteluja asian edistämiseksi valtion ja muiden mukana olevien tahojen kanssa. Päätös kaupungin konkreettisesta osallistumisesta hankkeeseen ja säätiön pääomittamisesta tehdään erikseen, alustavan arvion mukaan vuoden 2021 aikana.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Lisätiedot

Ville Vastamäki, hankepäällikkö, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 521](#)

HEL 2020-001924 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että Helsingin kaupunki ja Opetus- ja kulttuuriministeriö ovat asettaneet 19.3.2018 selvitysryhmän pohtimaan Arkkitehtuurimuseon ja Designmuseon kehittämistä ja mahdollisia toteutusvaihtoehtoja yhteistyössä Designmuseon säätiön ja Suomen arkkitehtuurimuseo- ja tiedotuskeskussäätiön kanssa.

Hankkeen aluksi on laadittu selvitys museokokonaisuuden toteuttamisen edellytyksistä ja tarvittavista toimenpiteistä. Työssä oli tarkoitus selvittää lähtökohdat museokonseptille ja museon sijainnille. Selvitys julkistettiin 21.8.2018 ja siinä puollettiin vahvasti uuden museokokonaisuuden toteuttamista. Selvitysvaiheen aikana käytyjen keskustelujen pohjalta Helsingin kaupunki ja opetus- ja kulttuuriministeriö ehdottivat toteutusmallia, jossa museon toiminnasta vastaisi uusi yritys ja kokoelmien omistajuudesta uusi säätiö.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Helsingin kaupunki päättivät 8.10.2018 asettaa valmisteluhankkeen edistämään uuden kansainvälistä huipputasoa edustavan arkkitehtuuri- ja designmuseon toteuttamista Helsinkiin. Tavoitteena oli, että hankkeen aikana tarkennettavan konseptisuunnitelman pohjalta valtio, Helsingin kaupunki sekä Suomen arkkitehtuurimuseota ja Designmuseota ylläpitävät säätiöt voisivat päättää hankkeen jatkovalmistelusta ja sen edellyttämistä toimenpiteistä.

Konseptisuunnitelma valmistui 28.3.2019. Konseptisuunnitelmaehdotuksessa museon pohjaksi perustettaisiin uusi säätiö, johon yhdistyisivät olemassa olevien museoiden taustasäätiöt. Lisäksi museon toimintaa varten perustettaisiin yritys. Museorakennus toteutettaisiin Eteläsaaman alueelle osana alueen laajempaa kokonaiskehittämistä. Museon

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

käyttötalous perustuisi omaan tulonhankintaan sekä opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuus- ja avustusjärjestelmän kautta myönnettävään tukeen. Lisäksi museo saisi tuloa säätiön pääoman tuotosta.

Suomen hallitus on sitoutunut osallistumaan uuden perustettavan Arkkitehtuuri- ja designmuseon säätiön pääomittamiseen 60 miljoonalla eurolla lisätalousarviossaan 2.6.2020.

Arkkitehtuuri- ja designmuseohanke on kaupungin kannalta kannatettava. Kaupunkiympäristön toimiala jatkaa osaltaan neuvotteluja asian edistämiseksi kaikkien mukana olevien tahojen kanssa. Valmistelua voidaan jatkaa olemassa olevien määrärahojen puitteissa. Päätös kaupungin konkreettisesta osallistumisesta hankkeeseen ja säätiön pääomittamisesta tehdään erikseen, alustavan arvion mukaan vuoden 2021 aikana.

Kaupunginhallituksen elinkeinojaostolle tehtävä esitys Eteläsataman alueen varaamista konsepti- ja suunnittelukilpailua varten on kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyssä syksyllä 2020. Vanhalta kauppahallilta Olympiaterminalille ulottuvan alueen ainutlaatuisen luonteen vuoksi parhaan suunnitteluratkaisun löytämiseksi on tarkoituksenmukaista järjestää kaksivaiheisen konsepti- ja suunnittelukilpailu, jonka tavoitteena olisi löytää taho, joka pystyisi toteuttamaan alueen kokonaisuuden mahdollisimman korkeatasoisesti.

Kilpailu käsittää myös arkkitehtuuri- ja designmuseolle suunnitellun alueen, jolla pyritään muun ohella valmistamaan museon liittyminen luontevaksi osaksi alueen korkeatasoista kokonaisuutta. Kilpailun valmistelua voidaan edistää olemassa olevien määrärahojen puitteissa. Museon osalta järjestettäisiin erillinen arkkitehtuurikilpailu.

Haasteena alueeseen sisältyy ja liittyy useita sitovia reunaehtoja julkisen tilan, jalankulun alueiden ja -yhteyksien järjestelyistä sekä satamatoiminnan edellyttämistä liikenneyhteyksistä ja laiturialueista. Alueen historiallisen arvon, keskeisen ja näkyvän sijainnin vuoksi museon ja julkisten kaupunkitilojen suunnitteluun kohdistuu poikkeuksellisen suuria kaupunkikuvallisia, maisemallisia ja toiminnallisia laatuvaatimuksia. Uusi maankäyttö ja museon toteuttaminen edellyttävät asemakaavan muuttamista.

Hankkeen eteneminen vaatii jatkoselvityksiä museon tarvitsemista tiloista, taloudesta ja hallinnosta. Museon toteutusmallista ja kilpailun sisällöstä on tarkoitus valmistella tarkempi suunnitelma syksyn 2020 aikana. Kilpailun valmistelua voidaan jatkaa olemassa olevien määrärahojen puitteissa.

14.12.2020

Asia

Esittelijä kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot Mia Kajan, erityisasiantuntija: 310 15820
mia.kajan(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Leikkipuisto Trumpetin uudisrakennus Kannelmäkeen

Helsingin Kannelmäessä sijaitseva leikkipuisto Trumpetti suljettiin keväällä 2019 huonon kunnon vuoksi. Kasvatus- ja koulutuslautakunta linjasi kokouksessaan 28.5.2019 päättäessään ”Leikkipuisto Kannelmäen ja Trumpetin korvaavan uudisrakennuksen tarveselvityksen hyväksymisestä”, että Kannelmäessä tarvitaan kaksi leikkipuistoa.

Lautakunta totesi yksimielisesti: ”Leikkipuisto Kannelmäen uudisrakennusta koskeva tarveselvitys hyväksytään siten kuin se on lautakunnalle esitelty ja leikkipuisto Trumpettiin rakennetaan uudet pysyvät sisätilat puretun rakennuksen tilalle. Tämä tarkoittaa leikkipuisto Trumpetin uuden rakennuksen ottamista osaksi investointiohjelmaa.”

Kasvatuksen- ja koulutuksen toimiala on saamani tiedon mukaan tehnyt tätä koskevan esityksen kaupunkiympäristön toimialalle. Uuden leikkipuistorakennuksen tarve Kannelmäessä on akuutti. Ehdotan talousarvioaloitteella, että Helsingin vuoden 2021 budjettiin osoitetaan varat Trumpetin uudisrakennuksen rakentamiseksi keväällä 2021. Toivottavaa olisi, että uudisrakennuksen suunnittelu ja rakentaminen voidaan aloittaa jo vuoden 2020 aikana.

Helsingissä 26.02.2020

Jalovaara Ville

Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja

Sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä

(1 + 7 allekirjoitusta)

Said Ahmed Suldaan

Wallgren Thomas

Korkkula Vesa

Lovén Jape

Vepsä Sinikka

Malin Petra

Muttilainen Sami

43

**Valtuutettu Ville Jalovaaran ja 7 muun valtuutetun talousarvioaloite
Leikkiapuisto Trumpetin uudisrakennuksesta Kannelmäkeen**

HEL 2020-002457 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsingin vuoden 2021 budjettiin osoitetaan varat Trumpetin uudisrakennuksen rakentamiseksi keväällä 2021.

Aloitteesta on saatu lausunnot kasvatus- ja koulutuslautakunnalta ja kaupunkiympäristölautakunnalta.

Kaupunginhallitus toteaa, että leikkiapuisto Trumpetin korvaavat tilaelementtirakenteisena toteutettavat tilat valmistuvat vuoden 2020 marraskuun aikana. Korvaavien tilojen kustannusarvio on noin 1 milj. euroa sisältäen vanhan rakennuksen purkukulut.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Ville Vastamäki, hankepäällikkö, puhelin: 310 25902 ville.vastamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 22.09.2020 § 541](#)

HEL 2020-002457 T 00 00 03

Lausunto

14.12.2020

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kaupunkiympäristötoimialan rakennukset ja yleiset alueet palvelukokonaisuuden rakennetun omaisuuden hallintapalvelu kokoaa toimialoilta esitykset uusista toteutettavista hankkeista seuraavaa investointiehdotusta varten. Esitettyjen lausuntojen pohjalta Kaupunkiympäristötoimialan Rakennetun omaisuuden hallintapalvelu laatii kaupunkiympäristölautakunnalle esityksen talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaksi vuosiksi 2021–2030 ja kokoaa luettelon vuosina 2021–2023 toteutettavista vuokra- ja osakekohteiden uudis- ja peruskorjaushankkeista.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on esittänyt hanketiedusteluun maaliskuussa 2020 leikkipuisto Trumpetin korvaamisen tilaelementtinä vuosina 2020–2021. Hanke on lisätty alustavaan rakentamishjelmaan toteutettavaksi vuonna 2021.

[15.09.2020 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Antti Saarnio, asiakaspäällikkö: 310 34009
antti.i.saarnio(a)hel.fi
Tuomas Kujala, rakennuttajainsinööri, puhelin: 310 27852
tuomas.kujala(a)hel.fi

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.09.2020 § 191](#)

HEL 2020-002457 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi Ville Jalovaaran leikkipuisto Trumpettia koskevasta talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan 28.5.2019 tekemän päätöksen mukaisesti kaupunkiympäristön toimiala on käynnistänyt uusien osoitteeseen Trumpetinpolku 1 sijoittuvien tilojen suunnittelun ja toteuttamisen yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Käyttäjiä on osallistettu hankkeen suunnitteluun nopea aikataulu huomioon ottaen.

Helsingin Kannelmäessä sijaitseva leikkipuisto Trumpetti suljettiin keväällä 2019 huonon kunnan vuoksi.

Alustavan aikataulun mukaan leikkipuisto Trumpetin tilat valmistuvat syyskuun aikana. Korvaavien tilojen kustannusarvio on 1 000 000 euroa, joka sisältää vanhan rakennuksen purun.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Vera Schulman, yksikön päällikkö, puhelin: 310 20777
vera.schulman(a)hel.fi

Arkkitehtuuri- design museo Helsinkiin

Suomalainen taideteollisuus on ainutlaatuinen menestystarina maailmalla 1800-luvun lopulta lähtien. Samoin arkkitehtuurimme on saavuttanut maailman maineen. Uusi museo Helsingissä on kansallinen investointi näiden alojen tulevaisuuteen, niiden jatkuvaan uudistumiseen ja rikastuttavaan yhteistyöhön, kirjoittaa Aalto yliopiston professori, Taikin rehtori, emeritus Yrjö Sotamaa (HS 10.2.2020). Prof Sotamaa vertaa Arkkitehtuuri-design museon perustamisen vaikeutta Ateneumin rakentamiseen 1800-luvun lopulla, jolloin Ateneumin tarpeellisuudesta käytiin kiivaita keskusteluja ja ankaria väittelyjä, mutta se saatiin pystytettyä sen aikaisessa köyhässä Suomen Suurruhtinaskunnassa. Esitämme, että valtion ja Helsingin yhteistyönä nopeutetaan Arkkitehtuuri- ja design museon suunnittelua Helsinkiin.

Helsingissä 11.03.2020

Asko-Seljavaara Sirpa

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 2 allekirjoitusta)

Raatikainen Mika

Pajunen Jenni

44

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ja 2 muun valtuutetun talousarvioaloite arkkitehtuuri- ja designmuseo Helsinkiin

HEL 2020-003262 T 00 00 03

Päätösehdotus

Aloitteessa esitetään, että valtion ja Helsingin yhteistyönä nopeutetaan arkkitehtuuri- ja designmuseon suunnittelua Helsinkiin.

Aloitteesta on saatu lausunnot kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta ja kaupunkiympäristölautakunnalta.

Kaupunginhallitus toteaa saatuihin lausuntoihin viitaten, että designmuseo ja arkkitehtuurimuseo ovat pääosin valtion rahoittamia, helsinkiläisiä museoita, joilla on museolain nojalla valtakunnallisen vastuumuseon tehtävä. Museoilla on merkittävät kokoelmat, mutta niiden toimintaedellytykset ja tilat eivät vastaa tavoitteeseen kunnianhimoisesta näyttelytoiminnasta, yleisötyöstä tai alan kehittämisestä. Museoita ylläpitävät säätiöt, Helsingin kaupunki sekä opetus- ja kulttuuriministeriö jakavat tämän näkemyksen. Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Helsingin kaupungin sekä arkkitehtuurimuseon ja designmuseon säätiöiden tilaama ensimmäinen selvitys uudesta museosta julkistettiin elokuussa 2018. Ensimmäinen selvityksen pohjalta päätettiin jatkaa toteutusmallin ja alustavan museokonseptin valmistelua. Ehdotus museokonseptiksi ja toteutusmalliksi julkistettiin maaliskuussa 2019. Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Helsingin kaupunki ovat hahmotelleet museokokonaisuuden toteuttamiseksi mallia, jossa museon toiminnasta vastaisi uusi yritys ja kokoelmien omistajuudesta uusi säätiö. Arvio säätiön tarvittavan pääoman määrästä on 130–150 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallitus toteaa, että Suomen hallitus on sitoutunut osallistumaan uuden perustettavan arkkitehtuuri- ja designmuseon säätiön pääomittamiseen 60 miljoonalla eurolla lisätalousarviossaan 2.6.2020.

Kaupunki jatkaa osaltaan neuvotteluja asian edistämiseksi kaikkien mukana olevien tahojen kanssa. Päätös kaupungin konkreettisesta osallistumisesta hankkeeseen ja säätiön pääomittamisesta tehdään erikseen, alustavan arvion mukaan vuoden 2021 aikana.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Lisätiedot

Ville Vastamäki, hankepäällikkö, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 520](#)

HEL 2020-003262 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että Helsingin kaupunki ja Opetus- ja kulttuuriministeriö ovat asettaneet 19.3.2018 selvitysryhmän pohtimaan Arkkitehtuurimuseon ja Designmuseon kehittämistä ja mahdollisia toteutusvaihtoehtoja yhteistyössä Designmuseon säätiön ja Suomen arkkitehtuurimuseo- ja tiedotuskeskussäätiön kanssa.

Hankkeen aluksi on laadittu selvitys museokokonaisuuden toteuttamisen edellytyksistä ja tarvittavista toimenpiteistä. Työssä oli tarkoitus selvittää lähtökohdat museokonseptille ja museon sijainnille. Selvitys julkistettiin 21.8.2018 ja siinä puollettiin vahvasti uuden museokokonaisuuden toteuttamista. Selvitysvaiheen aikana käytyjen keskustelujen pohjalta Helsingin kaupunki ja opetus- ja kulttuuriministeriö ehdottivat toteutusmallia, jossa museon toiminnasta vastaisi uusi yritys ja kokoelmien omistajuudesta uusi säätiö.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Helsingin kaupunki päättivät 8.10.2018 asettaa valmisteluhankkeen edistämään uuden kansainvälistä huipputasoa edustavan arkkitehtuuri- ja designmuseon toteuttamista Helsinkiin. Tavoitteena oli, että hankkeen aikana tarkennettavan konseptisuunnitelman pohjalta valtio, Helsingin kaupunki sekä Suomen arkkitehtuurimuseota ja Designmuseota ylläpitävät säätiöt voisivat päättää hankkeen jatkovalmistelusta ja sen edellyttämistä toimenpiteistä.

Konseptisuunnitelma valmistui 28.3.2019. Konseptisuunnitelmaehdotuksessa museon pohjaksi perustettaisiin uusi säätiö, johon yhdistyisivät olemassa olevien museoiden taustasäätiöt. Lisäksi museon toimintaa varten perustettaisiin yritys. Museorakennus toteutettaisiin Eteläsataman alueelle osana alueen laajempaa kokonaiskehittämistä. Museon

käyttötalous perustuisi omaan tulonhankintaan sekä opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuus- ja avustusjärjestelmän kautta myönnettävään tukeen. Lisäksi museo saisi tuloa säätiön pääoman tuotosta.

Suomen hallitus on sitoutunut osallistumaan uuden perustettavan Arkkitehtuuri- ja designmuseon säätiön pääomittamiseen 60 miljoonalla eurolla lisätalousarviossaan 2.6.2020.

Arkkitehtuuri- ja designmuseohanke on kaupungin kannalta kannatettava. Kaupunkiympäristön toimiala jatkaa osaltaan neuvotteluja asian edistämiseksi kaikkien mukana olevien tahojen kanssa. Päätös kaupungin konkreettisesta osallistumisesta hankkeeseen tehdään erikseen, alustavan arvion mukaan vuoden 2021 aikana.

Kaupunginhallituksen elinkeinojaostolle tehtävä esitys Eteläsataman alueen varaamista konsepti- ja suunnittelukilpailua varten on kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyssä syksyllä 2020. Vanhalta kauppahallilta Olympiaterminalille ulottuvan alueen ainutlaatuisen luonteen vuoksi parhaan suunnitteluratkaisun löytämiseksi on tarkoituksenmukaista järjestää kaksivaiheisen konsepti- ja suunnittelukilpailu, jonka tavoitteena olisi löytää taho, joka pystyisi toteuttamaan alueen kokonaisuuden mahdollisimman korkeatasoisesti.

Kilpailu käsittää myös arkkitehtuuri- ja designmuseolle suunnitellun alueen, jolla pyritään muun ohella valmistamaan museon liittyminen luontevaksi osaksi alueen korkeatasoista kokonaisuutta. Kilpailun valmistelua voidaan edistää olemassa olevien määrärahojen puitteissa. Museon osalta järjestettäisiin erillinen arkkitehtuurikilpailu.

Haasteena alueeseen sisältyy ja liittyy useita sitovia reunaehtoja julkisen tilan, jalankulun alueiden ja -yhteyksien järjestelyistä sekä satamatoiminnan edellyttämistä liikenneyhteyksistä ja laiturialueista. Alueen historiallisen arvon, keskeisen ja näkyvän sijainnin vuoksi museon ja julkisten kaupunkitilojen suunnitteluun kohdistuu poikkeuksellisen suurien kaupunkikuvallisia, maisemallisia ja toiminnallisia laatuvaatimuksia. Uusi maankäyttö ja museon toteuttaminen edellyttävät asemakaavan muuttamista.

Hankkeen eteneminen vaatii jatkoselvityksiä museon tarvitsemista tiloista, taloudesta ja hallinnosta. Museon toteutusmallista ja kilpailun sisällöstä on tarkoitus valmistella tarkempi suunnitelma syksyn 2020 aikana. Kilpailun valmistelua voidaan jatkaa olemassa olevien määrärahojen puitteissa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Mia Kajan, erityisasiantuntija: 310 15820
mia.kajan(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.09.2020 § 135](#)

HEL 2020-003262 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran aloitetta määrärahan varaamisesta arkkitehtuuri- ja designmuseon valmisteluun.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei kuitenkaan näe, että määräraha olisi varattavissa eikä perusteltua sopeuttaa ainakaan täysimääräisesti kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nykyisistä varoista, koska hankkeessa on laajasti myös kysymys koko kaupungin kehittämisestä, elinkeinopolitiikasta ja maankäytöstä.

Arkkitehtuuri ja muotoilu ovat teemoja, joista Suomi on tunnettu. Arkkitehtuurilla ja muotoilulla on ollut suuri merkitys Suomen kansallisen identiteetin ja kansainvälisen tunnettuuden rakentumisessa. Arkkitehtuuri ja muotoilu ovat myös luonnon rinnalla pääsyitä matkailijoille tulla Suomeen.

Vuonna 2019 uudistetun museolain mukaisesti museotoiminnan tarkoituksena on kulttuuri- ja luonnonperinnön sekä taiteen tallentaminen ja säilyttäminen; aineistoja ja muita sisältöjä koskevan tutkimuksen edistäminen ja hyödyntäminen; aineistojen ja tiedon saatavuuden, saavutettavuuden ja käytön edistäminen; kulttuuri- ja luonnonperinnön sekä taiteen esittäminen ja elämysten tarjoaminen sekä yleisötyö, vuorovaikeutus sekä opetuksen ja kasvatuksen edistäminen.

Designmuseo ja Arkkitehtuurimuseo ovat pääosin valtion rahoittamia, helsinkiläisiä museoita, joilla on museolain nojalla valtakunnallisen vastuumuseon tehtävä. Museoilla on merkittävät kokoelmat, mutta niiden toimintaedellytykset ja tilat eivät vastaa tavoitteeseen kunnianhimoisesta näyttelytoiminnasta, yleisötyöstä tai alan kehittämisestä. Sekä museoita ylläpitävät säätiöt, Helsingin kaupunki että opetus- ja kulttuuriministeriö jakavat tämän näkemyksen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Helsingin kaupungin sekä arkkitehtuurimuseon ja designmuseon säätiöiden tilaama ensimmäinen selvitys uudesta museosta julkistettiin elokuussa 2018. Ensimmäinen

selvityksen pohjalta päätettiin jatkaa toteutusmallin ja alustavan museokonseptin valmistelua. Ehdotus museokonseptiksi ja toteutusmalliksi julkistettiin maaliskuussa 2019.

Ehdotus museokonseptiksi painottaa museon roolia tulevaisuuden tekemisen paikkana. Museon konseptissa tunnistetaan muotoilun ja arkkitehtuurin valtava mahdollisuus olla tuottamassa ratkaisuja kestävämmälle ja paremmalle tulevaisuudelle. Museon toiminta-ajatus on tiivistetty konseptityössä seuraavasti: ”Maailman paras arkkitehtuuri- ja designmuseo sytyttää katsomaan maailmaa suunnittelijan silmin: kaiken voi tehdä toisin, kaiken voi tehdä paremmin. Museossa ajattelu yhdistyy tekemiseen ja muistaminen uuden luomiseen.” Uusi arkkitehtuuri- ja designmuseo kääntää katsetta esineistä enemmän suunnittelun voimaan. Vaikka museo kurkottaa tulevaisuuteen, se toteuttaa tätä olemalla muistiorganisaatio. Museon sydän olisi ehdotuksen mukaan Pohjoismaiden laajin arkkitehtuuria ja designia yhdistävä ydinnäyttely.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Helsingin kaupunki ovat hahmotelleet museokokonaisuuden toteuttamiseksi mallia, jossa museon toiminnasta vastaisi uusi yritys ja kokoelmien omistajuudesta uusi säätiö. Perustettavaan säätiöön liittyisivät olemassa olevien museoiden taustasäätiöt. Säätiö hallitsisi paitsi museon kokoelmia, myös säätiön pääomaa, jonka tuotoilla museotoimintaa osittain rahoitettaisiin. Säätiön omistama yritys vastaisi museon päivittäisestä toiminnasta ja oheistoiminnasta kuten tilojen ulosvuokrauksesta ja tapahtumatoiminnasta.

Museon käyttötalous perustuisi omaan tulonhankintaan sekä opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuus- ja avustusjärjestelmän kautta myönnettävään tukeen. Lisäksi museo saisi tuloa säätiön pääoman tuotosta. Säätiön pääomittamisesta vastaisivat opetus- ja kulttuuriministeriö ja kaupunki yhdessä mahdollisten yksityisten tahojen kanssa. Arvio säätiön tarvittavan pääoman määrästä on 130–150 miljoonaa euroa. Malli mahdollistaa museon vahvan taloudellisen pohjan ja toiminnan itsenäisyyden.

Museorakennus toteutettaisiin uudisrakennuksena Eteläsataman alueelle osana alueen laajempaa kehittämistä. Myöhemmin tarkemmin määriteltävästä alueesta järjestettäisiin kaksivaiheinen konsepti- ja toteutuskilpailu. Museon osalta järjestettäisiin erillinen arkkitehtuurikilpailu.

Valtio sitoutui lisätalousarviossa keväällä 2020 uuden museon säätiön pääomittamiseen korkeintaan 60 miljoonalla eurolla. Helsinki on ilmaissut julkisissa ulostuloissa tukea hankkeelle, mutta ei ole tehnyt asiasta päätöstä. Ehdotuksen mukaisesti valmistelulle tulisi perustaa hankeorganisaatio, joka vastaisi mm. talous- ja hallintomallin luomisen,

konseptin edelleen kehittämisen ja ulkopuolisen rahoituksen kokonaisuudesta. Kaupunki valmistelee alueen konsepti- ja toteutuskilpailua. Hankeen edistäminen edelleen edellyttää talousarvioehdotuksessa kuvattua rahoitusta sekä Helsingin kaupungilta että opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Nykyiset museot ovat suhtautuneet koko valmistelun ajan erittäin myönteisesti ajatukseen uudesta, arkkitehtuurin ja muotoilun yhdistävästä museosta. Tämä tarjoaa hyvät lähtökohdat asian edistämiseksi.

Käsittely

[08.09.2020 Ehdotuksen mukaan](#)

Esteelliset: Mari Männistö

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolain 28.1 § kohta 5)

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Tommi Laitio, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja, puhelin: 310 89045
tommi.laitio(a)hel.fi

Määräraha Puistopolun peruskoulun Pohjavedenkadun toimipisteen pihan kunnostamiseen

Vuosaaren Puistopolun peruskoulun Pohjavedenkadun toimipisteessä on parhaillaan tekeillä iso peruskorjaus. Piha-alueen uudistamiseen ei ole kuitenaan koulurakennuksen remontin ja uudisrakennushankkeen yhteydessä budjetoitu varoja ja sitä ole saamani tiedon mukaan tekemässä. Piha on nyt heikossa kunnossa ja pikaisen "kasvojenkohotuksen" tarpeessa. Koulu ympäristöineen on tärkeä osa alueen yleistä viihtyvyyttä.

Ehdotan talousarvioaloitteella, että Helsingin vuoden 2021 budjettiin osoitetaan varat Vuosaaren Puistopolun peruskoulun Pohjavedenkadun toimipisteen pihan kunnostamiseksi.

Helsingissä 11.03.2020

Jalovaara Ville

Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja

Sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä

(1 + 1 allekirjoitusta)

Honkasalo Veronika

45

Valtuutettu Ville Jalovaaran ja 1 muun valtuutetun talousarvioaloite määrärahasta Puistopolun peruskoulun Pohjavedenkadun toimipisteen pihan kunnostamiseen

HEL 2020-003278 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsingin vuoden 2021 budjettiin osoitetaan varat Vuosaaren Puistopolun peruskoulun Pohjavedenkadun toimipisteen pihan kunnostamiseksi.

Aloitteesta on saatu lausunnot kasvatus- ja koulutuslautakunnalta ja kaupunkiympäristölautakunnalta.

Kaupunginhallitus toteaa saatuihin lausuntoihin viitaten, että Vuosaaressa sijaitseva Puistopolun peruskoulun Pohjavedenkadun toimipisteen laajennus ja muutoshanke valmistuu keväällä 2021.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 25.2.2019 laajennus ja muutoshankkeen hankesuunnitelman siten, että rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 7,1 miljoonaa euroa. Kaupunginhallituksen hyväksymä enimmäishinta ei mahdollista pihan toiminnallisia muutostarpeita. Samassa rakennuksessa toimii päiväkotikoti Mustakivi, jonka tilat ja piha eivät sisälly tähän rakennushankkeeseen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ei ole esittänyt pihan kunnostamisen sisällyttämistä talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaan kevään 2020 hanketiedustelussa.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkiympäristölautakunnan lausunnon mukaan pihalla ei ole teknistä kunnostustarvetta, eikä Puistopolun peruskoulun Pohjavedenkadun toimipisteen pihan kunnostamista ole sisällytetty esitykseen talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaksi vuosille 2021-2030.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Ville Vastamäki, hankepäällikkö, puhelin: 310 25902 ville.vastamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 22.09.2020 § 540](#)

HEL 2020-003278 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että Vuosaassa sijaitseva Puistopolun peruskoulu on yhtenäinen peruskoulu. Koulu toimii kahdessa eri toimipisteessä, yläpuiston toimipisteessä osoitteessa Pohjavedenkatu 3 sekä alapuiston toimipisteessä osoitteessa Punakiventie 4. Yläpuiston toimipisteessä sijaitsevissa opetustiloissa tehdään tällä hetkellä sekä laajennus että toiminnallisia muutoksia. Laajennuksen ja muutosten myötä kohteeseen saadaan vuosiluokkien 7–9 tarvitsemia aineopetustiloja, jolloin oppilasryhmät voidaan sijoitella toimipisteisiin tarkoituksenmukaisella tavalla ja väliaikaisista tiloista voidaan luopua. Kaupunginhallitus hyväksyi 25.2.2019 hankesuunnitelman siten, rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 7,1 milj. euroa. Hanke valmistuu keväällä 2021.

Puistopolun peruskoulu, yläpuiston toimipisteen alapihan on ollut kauttaaltaan hiekkapäälysteinen ja se rajoittuu hiekkapäälysteiseen urheilukenttään. Alapihan valaistus on toteutettu parilla korkealla halogeenivalaisinpylväällä. Yläpiha on asfaltoitu ja sitä käytetään osittain saatto liikenteen pysähtymispaikkana samoin kuin ajoittain koulupäivän aikaisessa pysäköinnissä ja tarvittaessa lumen keräyspaikkana. Yläpihan valaistus on toteutettu rakennuksen seinissä olevilla halogeenilla yhden valaisinpylvään lisäksi.

Päiväkoti Mustakivi toimii samassa rakennuksessa yläpuiston opetuspisteen kanssa. Pihalla sekä koulun että päiväkodin osalla ei ole teknistä kunnostustarvetta mutta ovat hiekkakenttää eivätkä välttämättä kovinkaan virikkeellisiä.

Tilahankkeiden käsittelyohjeen mukaisesti kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarvion yhteydessä talousarvion ja - suunnitelman liitteenä olevan talonrakennushankkeiden 10-vuotisen rakentamishajonnan sekä kolmivuotisen vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla olevat uudis- ja peruskorjaushankkeet -ohjelman.

Ohjelmat perustuvat käyttäjätoimialojen ehdotuksiin (tarvekuvaus tai tarveselvitys) palveluverkon kehittämiseksi ja uusien alueiden palvelurakennustarpeisiin sekä kaupunkiympäristötoimialan määrittelemi-

terveellisyden, turvallisuuden ja elinkaaritaloudellisuuden vuoksi tehtäviin korjaustarpeisiin.

Tilahankkeiden käsittelyohjeen mukaisesti muutoshankkeesta tarvitaan vähintään tarveselvityksen tasoinen suunnitelma rakentamisohjelman ensimmäiselle viidelle vuodelle. Rakentamisohjelman seuraaville vuosille ohjelmoiduista hankkeista riittää tarvekuvaus tai muuhun erillisselvitykseen pohjautuva riittävä pidettävä kustannusarvio.

Kaupunkiympäristötoimialan Rakennukset ja yleiset alueet palvelukonaisuuden rakennetun omaisuuden hallintapalvelu ilmoittaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ei ole sisällyttänyt esityksen Puistopolun koulun yläpuiston toimipisteen pihan toiminnallista kunnostamisesta esitykseensä toteutettavista hankkeista seuraavaa investointiehtotusta varten.

Kaupunkistrategiassa sanotaan, että Helsinki luo kaupunkiin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen yhteistyörakenteet ja nostaa liikkumisen lisäämisen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisensä pilottihankkeeksi. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteenä vuodelle 2021 on lasten ja nuorten harrastaminen sekä ikäihmisten liikkuminen. Tavoitteena on edistää mielen hyvinvointia, toimintakykyä, osallisuutta ja sosiaalisten suhteiden muodostumista. Työllä ehkäistään erityisesti syrjäytymistä, yksinäisyyttä ja liikkumattomuuden aiheuttamia kansanterveysvauteja. Molemmat näkökulmat sisältyvät kaupunginvaltuuston hyväksymään hyvinvointisuunnitelmaan. Kaupunkiympäristötoimialan hyväksymät toimenpiteet ovat koulujen piha-alueiden parantaminen erityisesti Malminkartano-Kannelmäen, Malmin ja Mellunkylän alueilla. Mutta myös Puistopolun koulun yläpuiston toimipisteen pihan parantamismahdollisuuksia voidaan arvioida osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämishankkeetta.

Puistopolun peruskoulun Pohjavedenkadun toimipisteen pihan kunnostamisesta ei ole sisällytetty talonrakennushankkeiden rakentamisohjelmaan.

[15.09.2020 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Sari Hilden, rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö, puhelin: 310 40315
sari.hilden(a)hel.fi
Mårten Lindholm, vs. yksikön päällikkö, puhelin: 310 31831
marten.lindholm(a)hel.fi

14.12.2020

Asia

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.09.2020 § 197](#)

HEL 2020-003278 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle Ville Jalovaaran talousarvioaloitteesta Puistopolun peruskoulun Pohjavedenkadun toimipisteen pihan määrärahasta seuraavan lausunnon:

Vuosaarella sijaitseva Puistopolun peruskoulun Pohjavedenkadun toimipisteen laajennus ja muutoshanke valmistuu keväällä 2021 jolloin pihalla olevista väliaikaisista lisätiloista voidaan luopua. Henkilökuntaa ja oppilaita on osallistettu hankkeen suunnitteluun. Samassa rakennuksessa toimii päiväkotit Mustakivi, jonka tilat ja piha eivät sisälly tähän rakennushankkeeseen.

Kaupunginhallitus hyväksyi 25.2.2019 hankesuunnitelman siten, rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 7,1 miljoonaa euroa. Kaupunginhallituksen hyväksymä enimmäishinta ei mahdollista pihan toiminnallisia muutostarpeita.

Pohjavedenkadun toimipisteen alapiha on kauttaaltaan hiekkapäälysteinen ja se rajoittuu hiekkapäälysteiseen urheilukenttään. Yläpiha on asfaltoitu ja sitä käytetään osittain saattoliikenteen pysähtymispaikkana samoin kuin ajoittain koulupäivän aikaisessa pysäköinnissä ja tarvittaessa lumen keräyspaikkana. Kaupunkiympäristön toimialan mukaan pihalla ei ole teknistä kunnostustarvetta.

Puistopolun peruskoulun Pohjavedenkadun toimipisteen pihan kunnostamisen toteutusmahdollisuuksien selvittämien kuuluu kaupunkiympäristön toimialalle. Kunnostushanke ei sisälly ensi vuoden talonrakentamishjelmaan. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2021 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahoihin.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että vuoden 2022 talousarvioesityksessä varaudutaan Puistopolun koulun yläpuiston toimipisteen pihan parantamiseen. Pihan kunnostaminen parantaisi koulun oppimisympäristöä ja lisäisi alueen liikuntamahdollisuuksia, viihtyisyyttä ja yhteisöllisyyttä. Lautakunta muistuttaa, että henkilökuntaa ja oppilaita tulee osallistaa pihan toteutukseen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Vera Schulman, yksikön päällikkö, puhelin: 310 20777

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Fysioterapeuttivirkoja kouluihin opiskeluterveyden ja liikunnan tueksi.

Lasten liikkumisen taidot ja fyysinen kunto sekä lisääntyvästä tietotekniikan käytöstä johtuvat tukielin vaivat sekä opintotilanteeseen keskittyminen ovat tutkimusten mukaan heikenneet. Lapset eivät myöskään liiku riittävästi fyysisen kunnan kannalta.

Tulevaisuuden työvoiman jaksamisen kannalta on tärkeää luoda pohja liikkuvalla elämäntavalla ja riittävälle fyysiselle kunnolle. Osa luki-häiriöistäkin hyötyy liikkumisesta terapiana.

Esitämme, että kaupunki varaa vuoden 2021 budjettiin rahaa pilottikokeiluun, jossa palkataan fysioterapeutteja kolmen, useimman ala-asteen suurpiirin alueen kouluille opetuksen ja opiskeluterveydenhoidon tueksi, motoristen taitojen ja liikkumisen lisäämiseksi sekä painonhallinnan ja tulevaivojen(tuki- ja liikuntaelin vaivat) ennaltaehkäisemisen tueksi.

Hanke voidaan toteuttaa yhdessä ammattikorkeakoulujen ja Yliopiston kanssa. Suomessa on muutama kunta, joissa toimintatapa on jo ollut useita vuosia käytössä hyvin tuloksin.

Helsingissä 11.03.2020

Karhuvaara Arja

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 3 allekirjoitusta)

Asko-Seljavaara Sirpa

Saxberg Mirita

Hyttinen Nuutti

46

**Valtuutettu Arja Karhuvaaran ja 3 muun valtuutetun talousarvioaloite
fysioterapeuttiviroista kouluihin opiskeluterveyden ja liikunnan tueksi**

HEL 2020-003290 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupunki varaa vuoden 2021 budjettiin rahaa pilottikokeiluun, jossa palkataan fysioterapeutteja kolmen, useimman ala-asteen suurpiirin kouluille opetuksen ja opiskeluterveydenhoidon tueksi, motoristen taitojen ja liikkumisen lisäämiseksi sekä painonhallinnan ja tulevaivojen ennaltaehkäisemisen tueksi.

Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoihin viitaten, että lasten liikkumisen lisäämiseen on kiinnitetty huomiota kaupunkistrategian tavoitteisiin pohjautuvassa Helsingin kaupungin liikumisohjelmassa ja toimenpiteitä toteutetaan kaikilla toimialoilla. Toimenpiteet kytkeytyvät esimerkiksi arki- ja hyötyliikkumisen lisäämiseen sekä istumisen vähentämiseen.

Perusopetuksessa kaikki koulut ovat rekisteröityneet Liikkuva koulu -ohjelmaan ja toisella asteella mukana ovat Stadin ammatti- ja aikuisopisto sekä kuusi kaupungin lukiota ja ohjelmaan osallistumista on toisella asteella tavoitteena laajentaa. Matalan kynnyksen harrastetoimintaa tarjotaan sekä ala- että yläkoululaisille ja lisäksi toisen asteen opiskelijoille. Liikuntatarjonnan lisäksi yläkouluikäisille nuorille tarjotaan KouluPT-toimintaa ja 18–29-vuotialle liikuntaneuvontaa. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon terveystarkastuksissa annetaan liikuntaneuvontaa.

Lasten ja nuorten fyysistä toimintakykyä mitataan perusopetuksessa 5.- ja 8.-luokkalaisten kohdalla Move!-mittauksella. Move!-mittaukset tarjoavat mahdollisuuden vaikuttaa lasten ja nuorten fyysiseen toimintakykyyn tunnistaen yksilökohtaiset tarpeet ja toiveet. Prosessia kehitetään perusopetuksen, oppilashuollon, liikunta- ja nuorisopalveluiden, koulu-terveydenhuollon, liikkumisohjelman ja Mukana-ohjelman kanssa.

Lasten ja nuorten (0–16-vuotiaat) fysioterapiapalvelut järjestää sosiaali- ja terveystoimiala perhekeskuksissa ja keskitetyissä avofysioterapian toimipisteissä. Lasten ja nuorten fysioterapia on motorisen kehityksen sekä liikkumis- ja toimintakyvyn arviointia ja kuntoutusta, johon koulu-terveydenhoitaja tai muu terveydenhuollon toimija ohjaa lapsen. Kertaluonteiselle ohjaus- ja neuvontakäynnille voi fysioterapiaan tulla ilman lähetettä.

Fysioterapeuttivirkojen perustaminen kouluihin ei toisi lisäarvoa nykyiseen lasten ja nuorten terveys- ja hyvinvointihaittojen ennaltaehkäisyyn. Lasten ja nuorten liikkumisen lisäämiseen on kohdistettu monia toimenpiteitä ja kehittämistä kannattaa vahvistaa nykyisissä palveluissa ja yhteistyörakenteissa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.09.2020 § 169](#)

HEL 2020-003290 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ja kolmen muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että kaupunki varaa vuoden 2021 budjettiin rahaa pilottikokeiluun, jossa palkataan fysioterapeutteja kolmen suurpiirin alueen kouluille opetuksen ja opiskeluterveydenhoidon tueksi, motoristen taitojen ja liikkumisen lisäämiseksi sekä painonhallinnan ja tuki- ja liikuntaelin vaivojen ennaltaehkäisemisen tueksi.

Sosiaali- ja terveyslautakunta ei kannata vuoden 2021 budjettiin rahaa pilottikokeiluun fysioterapeuttien palkkaamiseksi. Lasten ja nuorten liikkumiseen liittyviä terveyden ja hyvinvoinnin ongelmia on huomioitu sosiaali- ja terveystoimen lapsiperheiden sekä kasvatus- ja koulutustoimen palvelujen sisällöissä, käytössä olevissa asiakas- ja hoito-ohjeissa ja yhteistyörakenteissa budjetin puitteissa. Kyse on moniammatillisesta kokonaisuudesta, jossa yhteistyötä tekevät muun muassa kouluterveydenhuolto, ravitsemusterapia ja fysioterapia. Helsingin Liikkumisohjelmassa tavoitteena on, että riittävä liikunnallisuus on osa lasten ja

nuorten arkea ja oppimista, eikä kokonaisuutta tule näin ollen painottaa yhdelle ammattiryhmälle.

Kustannusvaikutukset ja toimenpiteet

Aloitteessa esitetään fysioterapeuttien palkkaamista projektiluontoisesti kolmen eniten ala-asteita sisältävän suurpiirin ala-asteille. Helsinki on jaettu kahdeksaan suurpiiriin, joista kolme lukumäärällisesti eniten ala-asteita sisältävää ovat koillinen, läntinen ja itäinen. Yhteensä edellä mainituissa suuriireissä sijaitsee 43 alakoulua. Yhden fysioterapeutin vuosikustannus on 50 000 euroa, jolloin 43 terapeutin palkkaamiseen tarvittaisiin 2 150 000 euron vuosibudjetti.

Sosiaali- ja terveydenhuollon näkökulmasta uusi hanke ei toisi lasten ja nuorten terveys- ja hyvinvointihaittojen ennaltaehkäisyssä uutta tietoa ja vahvuutta. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää kuitenkin tärkeänä, että lasten ja nuorten motoristen taitojen kehittyminen, liikunnan lisääminen sekä painonhallinta ja tuki- ja liikuntaelinvaivojen ennaltaehkäisy on nostettu esille ja sen vuoksi lautakunta kannattaa aihealueen sisältöjen kehittämisen jatkamista ja vahvistamista nykyisissä palvelu- ja yhteistyörakenteissa.

Liikunta alakoululaisten oppimisen tukena

Kaupunkistrategian 2019–2021 mukaan Helsinki panostaa kestävän kasvun turvaamiseen. Tämä tarkoittaa panostamista ennaltaehkäisevästi myös koululaisten terveyteen ja hyvinvointiin. Helsingissä asukkaiden liikkumisen edistäminen on nostettu kärkihankkeeksi. Riittäväällä ja monipuolisella liikunnalla voidaan ennaltaehkäistä muun muassa koululaisten tietotekniikan käytöstä johtuvia tuki- ja liikuntaelinvaivoja ja edesauttaa fyysisen kunnon sekä liikkumisen taitojen kasvamista. Koulupäivän aikainen liikunta näyttää edistävän myös esimerkiksi luokkahuonekäyttäytymistä ja tehtäviin keskittymistä.

Kouluterveydenhuollossa seurataan lapsen kasvua ja kehitystä vuosittaisilla terveystarkastuksilla. Oppilaiden vanhemmat kutsutaan laajoihin terveystarkastuksiin, jossa kartoitetaan lapsen ja koko perheen hyvinvointiin ja terveystottumuksiin liittyviä kysymyksiä, kuten liikuntaa, ruutuaikaa, nukkumista ja ravitsemusta. Ryhti- ja asentovirheisiin puututaan varhaisessa vaiheessa. Lapsille ja nuorille annetaan oman terveyden tukemiseen liittyvää terveysneuvontaa ja ennaltaehkäisyä sekä ohjataan ergonomisiin työskentelyasentoihin. Tarvittaessa terveydenhoitaja ohjaa lapsen fysioterapiaan.

Helsingin kaikki koulut ovat osallistuneet valtakunnalliseen Liikkuva koulu -hankkeeseen. Helsingin kaikki koulut ovat liikkuvia kouluja ja toimintaa kehitetään Liikkuva koulu -ohjelmasta tehtyjen analyysien

perusteella Liikkumisohjelmassa. Helsingin Liikkumisohjelmassa (kärkihanke 2018–2021) yhtenä tavoitteena on turvata lasten ja nuorten terveys, fyysinen toimintakyky ja oppimisvalmiudet riittävällä liikkumisella. Tavoitteena on, että riittävä liikunnallisuus on osa lasten ja nuorten arkea ja oppimista. Edellä mainittujen hankkeiden lisäksi kouluilla on moniammatillisia EasySport-startti-, EasySport-liikunta- ja FunAction-liikuntaryhmiä sekä Koulupt-toimintaa (henkilökohtaista ohjausta) ylipainoisille lapsille.

Fysioterapian rooli

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimi järjestää lasten ja nuorten fysioterapiapalvelut 0–16 -vuotiaille. Lasten ja nuorten fysioterapiapalveluja tarjotaan perhekeskuksissa ja keskitetyissä avofysioterapian toimipisteissä. Helsingissä perhekeskuksissa toimii 12 fysioterapeuttia, jotka ottavat vastaan alakouluikäisiä lapsia.

Lasten ja nuorten fysioterapia on motorisen kehityksen sekä liikkumis- ja toimintakyvyn arviointia ja kuntoutusta. Kouluterveydenhoitaja tai muu terveydenhuollon toimija ohjaa lapsen fysioterapeutin vastaanotolle perhekeskukseen, mikäli havaitsee sille tarvetta. Fysioterapeutti voi myös tulla tarvittaessa käymään lapsen koululla. Fysioterapeutit antavat työpanoksensa myös moniammatilliseen lasten lihavuuden hoitoon (kuvattu hoitopolku ja EasySport-starttiryhvät).

Fysioterapiaan voi tulla kertaluontoiselle ohjaus- ja neuvontakäynnille ilman lähetettä. Arvioinnin pohjalta suunnitellaan tarvittavat terapiatoimenpiteet ja kotiharjoitteluohjeet sekä edistymisen seuranta yhteistyössä lapsen, vanhempien sekä lähiverkoston kanssa. Fysioterapeutti kannustaa koko perhettä arkiliikkumisen toteuttamiseen ja lisäämiseen. Sekä kouluterveydenhuolto että fysioterapia ovat maksuttomia.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Tutkijat suosittelevat monipuolisen, ikä- ja kehitystasolle sopivan liikunnan sisällyttämistä osaksi pedagogisia ratkaisuja oppimisessa ja opettamisessa. Erityisen hyödyllistä näyttäisi olevan opetukseen integroitu liikunta. Kestävyyskunnan ja terveyden välinen yhteys on voimakas. Fyysisen kunnan paraneminen näkyy myös koulumenestyksenä ja motoristen taitojen hallitseminen on yhteydessä lukuaineiden osaamiseen.

Säännöllinen liikunta ja kohtuullinen istuminen vähentävät tuki- ja liikuntaelinten vaivoja, ehkäisevät ylipainoa ja tukevat terveyttä ja hyvinvointia monin tavoin. Aktiivinen ja liikunnallinen arki on yhteydessä myös parempiin oppimistuloksiin. Fyysisesti aktiivisen arjen tukemisen tulee korostua varhaiskasvatus-, koulu- ja oppilaitosympäristöjen lisäksi myös lasten ja nuorten koti- ja vapaa-ajan ympäristöissä."

[15.09.2020 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Laura Pikkarainen, johtajalääkäri, puhelin: 310 42617
laura.pikkarainen(a)hel.fi
Tuija Arvo, fysioterapian ylihoitaja, puhelin: 310 50223
tuija.arvo(a)hel.fi

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.09.2020 § 201](#)

HEL 2020-003290 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle Arja Karhuvaaran talousarvioaloitteesta fysioterapeuttivirkojen perustamisesta kouluihin opiskeluterveydenhuollon ja liikunnan tueksi seuraavan lausunnon:

Lasten ja nuorten vähäisestä liikkumisesta johtuviin ongelmiin tulee puuttua ennaltaehkäisevästi. Alle kouluikäisistä lapsista liikkuu suositusten mukaisesti 10 - 20 %, peruskoululaisista suositusten mukaisesti liikkuu kolmannes ja toisen asteen opiskelijoista noin viidennes. Hyvinvoinnin sekä tuki- ja liikuntaelin vaivojen ehkäisemisen näkökulmasta keskeistä on liikkumisen lisääminen kaikissa ikäryhmissä. Liikkumista pyritään lisäämään kehittämällä toimintaympäristöjä sekä toimintakulttuuria varhaiskasvatuksen yksiköissä, kouluissa ja oppilaitoksissa.

Helsingin kaupungissa lasten ja nuorten liikkumattomuuteen puututaan monipuolisesti Helsingin kaupungin liikkumisohjelmassa (kaupunginhallitus 3.12.2018, 790 §) määriteltyjen tavoitteiden ja toimenpiteiden mukaisesti. Lasten ja nuorten terveyttä sekä hyvinvointia edistetään ensisijaisesti lisäämällä arki- ja hyötyliikkumista, sekä vähentämällä istumista. Liikkumattomuuden ongelmaan vastataan motivoimalla, kannustamalla ja lisäämällä tietoisuutta sekä aktiivisella yhteistyöllä eri toimijoiden kesken. Liikkumisen edistäminen on yksi Helsingin kaupunkistrategian 2017 - 2021 (kaupunginvaltuusto 27.9.2017, 321 §) painopisteistä. Liikkumisen edistämiseksi keskeistä on aktivoida perheitä liikunnalliseen elämäntapaan, sekä lisätä liikkumista koulu- ja opiskelupäivien aikana.

Kouluikäisille on suunnattu monipuolisesti erilaisia toimenpiteitä, joilla pyritään puuttumaan lasten ja nuorten liikkumattomuuteen. Perusopetuksessa kaikki kaupungin koulut ovat rekisteröityneet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

valtakunnalliseen Liikkuva koulu -ohjelmaan. Ohjelmassa keskeistä on oppilaiden osallistaminen, liikkumisen lisääminen ja istumisen vähentäminen. Liikkumisohjelman toimenpiteenä on myös liikunnallista harrastustoimintaa tarjoavien koulujen osuuden lisääminen ja edullisen tai maksuttoman matalan kynnyksen harrastustoiminnan kehittäminen. Matalan kynnyksen harrastustoimintaa tarjotaan alakoululaisille Easy-Sport-toimintana ja yläkoululaisille FunAction-harrasteliikuntana. Vuonna 2019 kyseisiin toimintoihin kertyi yli 70 000 käyntikertaa.

Toisella asteella valtakunnallisessa Liikkuva opiskelu -ohjelmassa on mukana koko Stadin ammatti- ja aikuisopisto sekä kuusi Helsingin kaupungin lukiota. Tavoitteena on laajentaa ohjelma kaikkiin Helsingin kaupungin lukioihin vuoteen 2021 mennessä. Kaupungin matalan kynnyksen liikuntatarjonnasta toisen asteen opiskelijat voivat osallistua joko 13–17-vuotiaille suunnattuun FunAction-liikuntaan tai 18–29-vuotiaille suunnattuun NYT-liikuntaan. Varsinaisen liikuntatarjonnan lisäksi NYT-liikunnan palveluna on liikuntaneuvonta, jossa tuetaan nuorta henkilökohtaisen ja ryhmäneuvonnan keinoin. Liikuntaneuvonnan tavoitteena on edistää nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia liikunnan ja ohjauksen keinoin, tarjota toiminta- ja työkykyä lisäävää liikuntaa, sekä edistää koulukuntoisuutta ja liikunnallisuutta elämäntapana.

Lasten ja nuorten liikkumattomuuteen puututaan myös koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon vuosittain toteutettavat terveystarkastukset sisältävät myös liikuntaneuvontaa. Liikkumisen edistäjänä terveydenhoitaja tunnistaa, tukee ja ohjaa liikunnallista elämäntapaa tukevien toimintojen pariin. Tavoitteena on kannustaa omatoimiseen fyysisestä toimintakyvystä huolehtimiseen. Yläkouluikäisille nuorille on tarjolla myös henkilökohtaista tukea ja ohjausta liikunnalliseen elämäntapaan koulujen personal trainer -toiminnan eli KouluPT-toiminnan muodossa. Tällä hetkellä toimintaa toteutetaan 16 koululla ja tänä syksynä toimintaa laajennetaan vähintään kuuteen kouluun. Tällä hetkellä toiminnan parissa on ollut yli 100 nuorta. KouluPT-toimintaan ohjautuminen tapahtuu opettajan, oppilashuollon, kouluterveydenhuollon tai nuoren vanhempien toiveesta.

Lasten ja nuorten liikkumattomuuteen ja fyysiseen hyvinvointiin kiinnitetään huomiota myös 5.- ja 8.-luokalla toteutettavien fyysistä toimintakykyä mittaavien Move!-mittausten avulla. Mittaukset mahdollistavat ennaltaehkäisevän otteen lasten ja nuorten toimintakyvyn edistämiseksi ja mittausten antama informaatio voi toimia herätteenä lapsen tai nuoren ohjaamiseen kouluterveydenhuollon palvelujen piiriin. Helsingin kaupunki on sitoutunut mittausten kehittämiseen ja on mukana Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa suurten kaupunkien Move!-mittausten kehittämishankkeessa. Helsingissä Move!-mittausten kehittämisestä vastaa moniammatillinen kasvatuksen ja koulutuksen toimialan,

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä sosiaali- ja terveystoimialan henkilöstöstä koostuva ohjausryhmä.

Liikkumistaitojen edistäminen kuuluu myös perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen opetussuunnitelmien sisältöihin. Fyysisen, sosiaalisen sekä psyykkisen toimintakyvyn tukeminen ja terveysosaamisen kehittäminen kuuluvat liikunnan ja terveystiedon sisältöihin perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa. Ammatillisessa koulutuksessa työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitäminen on pakollinen tutkinnon osa. Näiden osa-alueiden opetuksesta vastaavat opettajat, jotka ovat asiantuntijoita liikuntataitojen edistämiseksi.

Helsingissä edistetään kokonaisvaltaisesti lasten ja nuorten liikkumista muun muassa edellä esitetyin keinoin. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä sosiaali- ja terveystoimialan, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä korkeakoulujen kanssa tehtävän yhteistyön jatkamista ja kehittämistä vähäisestä liikkumisesta johtuvien vaivojen ennaltaehkäisemiseksi.

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupunki varaa vuoden 2021 budjettiin rahaa pilottikokeiluun, jossa palkataan fysioterapeutteja koulujen opetuksen ja opiskeluterveydenhuollon tueksi. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että lasten ja nuorten fysioterapia on sosiaali- ja terveystoimen tuottama palvelu, johon ohjaututaan pääsääntöisesti terveydenhuollon eri toimijoiden suosituksesta, eikä täten kannata aloitteessa esitettyä erillistä pilottikokeilua. Sosiaali- ja terveystoimiala päättää omien määrärahojensa kohdentamisesta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2021 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Panu Hatanpää, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27095
panu.hatanpaa(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.09.2020 § 126](#)

HEL 2020-003290 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei kannata aloitteessa esitettyä erillistä pilottihanketta fysioterapeuttien palkkaamiseksi. Lautakunta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

näkee, että liikkumishjelmassa sovitut toimenpiteet vastaavat aloitteessa tunnistettuun tarpeeseen tehokkaasti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että lasten ja nuorten hyvinvointia edistetään moniammatillisesti. Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala keskittyy toiminnassaan ennalta ehkäisevään työhön yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Kaupungissa on käynnissä liikkumishjelma, jonka tavoitteena on saada kaupunkilaiset liikkumaan enemmän ja istumaan vähemmän. Ohjelma kattaa yhteensä 57 toimenpidettä, joiden toteutuksesta vastaavat toimialat yhdessä. Päämääränä on, että liikkuminen Helsingissä on helppo ja houkutteleva arjen valinta. Lasten ja nuorten osalta tavoitteena on, että riittävä liikunnallisuus on osa lasten ja nuorten arkea ja oppimista.

Yksi keskeinen lasten ja nuorten fyysisen toimintakyvyn mittari on perusopetuksen opetussuunnitelmaan sisältyvä Move!-mittaus, joka antaa tietoa 5.- ja 8.-luokkalaisten lasten ja nuorten fyysisen toimintakyvyn tilasta. Move! -mittauksiin liittyvä poikkihallinnollinen kehitystyö käynnistyi tänä vuonna. Kehitystyön tavoitteena on luoda kaupunkitasoinen malli vähän liikkuvien lasten ja nuorten kohtaamiseen, liikkumiseen kannustamiseen sekä harrastustoiminnan aloittamiseen. Koska Move!-mittaukset tavoittavat 5.- ja 8.-luokkalaisista valtaosan, tarjoaa se poikkeuksellisen mahdollisuuden vaikuttaa lasten ja nuorten fyysiseen toimintakykyyn yksilökohtaiset tarpeet ja toiveet tunnistuen. Move!-prosessia kehitetään perusopetuksen, oppilashuollon, liikunta- ja nuorisopalveluiden, kouluterveydenhuollon sekä liikkumishjelman ja syrjäytymistä ehkäisevän Mukana-ohjelman kanssa. Syksyllä 2020 kaikkiin Helsingin kouluihin ja kouluterveydenhuoltoon toimitetaan tukimateriaalit Move!-mittausten kehittämiseksi, osallistutaan suurten kaupunkien yhteiseen, valtionrahoittamaan Move!-kehittämishankkeeseen ja käynnistetään koululaisille ja heidän huoltajilleen suunnattu Anna arjen liikuttaa -kampanja.

Kaupungin liikuntapalvelut käynnistivät vuonna 2017 KouluPT-toiminnan pilotoinnin, jonka kohderyhmänä ovat ne nuoret, jotka tarvitsevat erityistä tukea liikkumisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Toiminnan tavoitteena on kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin lisääminen sekä liikunnallisen pääoman vahvistaminen. KouluPT-ohjaus toteutetaan kahden liikunnanohjaajan antamalla yksilöllisellä, pari- ja pienryhmä opastuksella. Ohjautuminen toimintaan tapahtuu opettajan, oppilashuollon tai kouluterveydenhuollon toimesta tai nuoren vanhempien toiveesta. Toiminnassa keskitytään yksilölliseen matalankynnyksen neuvontaan, jonka myötä vahvistetaan liikunnallista elämäntapaa ja lisätään oppilaan hyvinvointia. Toiminnan kesto on noin 3–6 kk ja tapaamiset järjestetään pääsääntöisesti 1 krt/vko. Tapaamiset toteutetaan koulupäivän

aikana tai sen jälkeen kaupungin liikuntatiloissa, koululla tai lähiympäristössä. KouluPT-toimintaan on osallistunut 130 nuorta ja osallistuneista yli 85 % on sitoutunut toimintaan ja suorittanut jakson loppuun asti. Lyhyen aikavälin tuloksena nähdään toimintaan osallistuneiden nuorten rohkeuden lisääntyminen sekä aktivoituminen liikunnanharrastamisen suhteen. Toimintaa toteutetaan yhteistyössä opettajien ja terveydenhoitajien kanssa 16 koulussa ympäri Helsinkiä ja tavoitteena on laajentaa toimintaa syksyn aikana kahdeksaan uuteen kouluun. Keväällä 2020 toimintaa pilotoitiin alakoulussa. Toiminta rahoitetaan tällä hetkellä aluehallintoviraston määräaikaisella avustuksella, mutta toiminnan vakiinnuttamiselle on selvästi tarvetta. Talousarvioesitykseen ei ole pystytty varaamaan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle lisämäärärahaa PT-toiminnan jatkolle.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Minna Paajanen, projektipäällikkö, puhelin: 310 21162
minna.paajanen(a)hel.fi
Laura Pirhonen, liikunnansuunnittelija, puhelin: 310 87941
laura.e.pirhonen(a)hel.fi

Talousarvioaloite oppimisen ja koulunkäynnin tuen resurssien ja pd-rahamin lisäämiseksi

Moni tarvitsee koulunkäyntiinsä tukea. Oppimisen ja koulunkäynnin tuki jaotellaan yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Erilaisissa tilanteissa olevat oppilaat tarvitsevat erilaista tukea. Oppimisen ja koulunkäynnin tuki sekä monenlainen positiivinen erityiskohtelu, jota jo tällä hetkelläkin kaupungin kouluissa tehdään, edistävät tosiasiallista yhdenvertaisuutta koulutuksessa ja siten laajemminkin yhteiskunnassa. Positiivisella erityiskohtelulla voidaan torjua kaupunginosien eriarvoistumisesta. Pd-rahamilla on toteutettu esimerkiksi pienempiä ryhmäkokoja, tehty opintoretkeä ja lisätty tukea kuten avustajia sitä tarvitseville.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että oppimisen ja koulunkäynnin yleisen, tehostetun ja erityisen tuen resurssien ja koulujen positiivisen erityiskohtelun parantamiseksi varataan ensi vuoden talousarvioon 10 miljoonan euron suuruinen määräraha.

Helsingissä 11.03.2020

Korkkula Vesa

Jäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 11 allekirjoitusta)

Vepsä Sinikka

Honkasalo Veronika

Malin Petra

Muttalainen Sami

Kivelä Mai

Peltokorpi Terhi

Laisaari Johanna

Vuorjoki Anna

Jalovaara Ville

Sydänmaa Johanna

Koivulaakso Dan

47

Valtuutettu Vesa Korkkulan ja 11 muun valtuutetun talousarvioaloite oppimisen ja koulunkäynnin tuen resurssien sekä pd-rahaman lisäämisestä

HEL 2020-003271 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että oppimisen ja koulunkäynnin yleisen, tehostetun ja erityisen tuen resurssien ja koulujen positiivisen erityiskohtelun parantamiseksi varataan ensi vuoden talousarvioon 10 miljoonan euron suuruinen määräraha.

Aloitteesta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan, kasvatus- ja koulutuslautakunnan sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus toteaa, että oppimisen ja koulunkäynnin tuen ja myönteisen erityiskohtelun resursseja on vahvistettu kuluvan vuoden talousarviossa huomattavasti, lähes kolmella miljoonalla eurolla, lisäämällä yleisen ja tehostetun tuen erityisopettajia, lastenkirjastotyöntekijöitä sekä etsivän nuorisotyön vakansseja, palkkaamalla lisää koulunkäyntiavustajia ja nuoriso-ohjaajia sekä korottamalla myönteisen erityiskohtelun rahoitusta opettajien, avustajien ja oppilashuoltohenkilöstön palkkaamiseen. Lisäksi kouluviihtyvyyttä ja oppimisen tukea edistetään monipuolisesti hankerahoituksella.

Tehostettua tukea on saanut 9,5 % ja erityistä tukea 12,6 % perusopetuksen oppilaista. Myönteisen erityiskohtelun määrärahaa on kohdennettu 35:lle suomenkielisen ja seitsemälle ruotsinkielisen perusopetuksen koululle.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuen resurssien sekä pd-rahaman lisäämiseen ei ole varattu erillistä lisämäärärahaa. Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyy loppuvuodesta käyttösuunnitelman yhteydessä määrärahojen tarkemman kohdentamisen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279

mauno.ronkko(a)hel.fi

Päätöshistoria

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	+358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	0201256-6	F10680001200062637 Alv.nro F102012566

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.09.2020 § 167](#)

HEL 2020-003271 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon valtuutettu Vesa Korkkulan ja 11 muun valtuutetun talousarvioaloitteeseen:

"Aloitteessa esitetään, että oppimisen ja koulunkäynnin yleisen, tehostetun ja erityisen tuen resurssien ja koulujen positiivisen erityiskohtelun parantamiseksi varataan ensi vuoden talousarvioon 10 miljoonan euron suuruinen määräraha.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä oppimisen ja koulunkäynnin tuen sekä positiivisen erityiskohtelun kehittämistä, sillä niiden kautta pystytään tarjoamaan tehokkaasti palveluita, jotka vastaavat oppilaiden yksilöllisiin tarpeisiin. Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa, että oppimisen ja koulunkäynnin tukea sekä positiivista erityiskohtelua kehitetään sosiaali- ja terveystoimialalla kaupunkistrategian mukaisesti ja talousarvioraamin puitteissa.

Positiivinen erityiskohtelu kouluissa

Positiivisesta erityiskohtelusta (positive discrimination, pd) on säädetty yhdenvertaisuuslaissa. Positiivinen erityiskohtelu määritellään laissa sellaisena oikeasuhtaisena erilaisena kohteluna, jonka tarkoituksena on tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistäminen tai syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäiseminen tai poistaminen. Positiivinen erityiskohtelu voidaan mahdollistaa kouluissa esimerkiksi oppimisen ja koulunkäynnin tuen kautta. Oppimisen ja koulunkäynnin tuesta on säädetty perusopetuslaissa.

Positiivinen erityiskohtelu sekä oppimisen ja koulunkäynnin tuki ovat näkyvässä roolissa myös Helsingin kaupunkistrategiassa 2017–2021. Tästä esimerkkinä eriarvoisuuden vähentämiseen ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn tähtäävän Mukana-ohjelman toimenpiteissä mainitut oppimisen tukeminen toisella asteella, ulkomaalaistaustaisten oppimisedellytysten kehittäminen sekä kouluissa oloihin puuttuminen ja koulu keskeytysten ennaltaehkäisy.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan näkemys

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki sekä oppilaiden positiivinen erityiskohtelu kuuluvat ensisijaisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vastualueeseen. Sosiaali- ja terveystoimiala voi vaikuttaa oppilaiden positiiviseen erityiskohteluun pääsääntöisesti oppilashuollon kautta.

Yksilöllisellä oppilashuollolla, kuten kouluterveydenhuollon palveluilla, voidaan täydentää oppilaan saamaa yleistä, tehostettua tai erityistä tukea.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että oppilaille on mahdollisuus saada tarvitessaan perusopetuslain mukaista yleistä, tehostettua ja erityistä oppimisen ja koulunkäynnin tukea, joka vastaa paremmin oppilaiden yksilöllisiin tarpeisiin. Mitä aikaisemmin oppilas saa tukea, sitä paremmin vältetään vaikeuksien lisääntyminen ja kasautuminen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta esittää, että oppimisen ja koulunkäynnin tuen sekä positiivisen erityiskohtelun kehittämistä ja edistämistä jatketaan sosiaali- ja terveystoimialalla kaupunkistrategian mukaisesti ja toimialan vuoden 2021 talousarvioaraamin puitteissa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki sekä positiivinen erityiskohtelu, mahdollistavat oppilaiden yksilöllisten tarpeiden huomioimisen. Yksilöllisen tuen kautta on mahdollista taata oppilaille yhdenvertaiset mahdollisuudet oppimiseen ja kouluttautumiseen sekä ehkäistä tai lievittää syrjinnästä ja syrjäytymisestä johtuneita haittoja."

[15.09.2020 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Hanna Viitala, perhepalvelujen johtaja, puhelin: 310 50048
hanna.viitala(a)hel.fi
Tuula Salmivaara-Pesonen, kouluterveydenhuollon päällikkö, puhelin: 310 46013
tuula.salmivaara-pesonen(a)hel.fi
Mika Porvari, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 22410
mika.porvari(a)hel.fi

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.09.2020 § 194](#)

HEL 2020-003271 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Vesa Korkkulan talousarvioaloitteeseen oppimisen ja koulunkäynnin tuen resurssien ja pd-rahaman lisäämiseksi:

Lukuvuonna 2019-2020 Helsingin kaupungin ylläpitämissä suomenkielissä peruskouluissa on ollut 40 500 oppilasta ja ruotsinkielisissä

peruskouluissa 3 800 oppilasta. Tehostettua tukea sekä suomen- että ruotsinkielisessä perusopetuksessa on saanut 9,5 % oppilaista. Eri-tyistä tukea saavia oppilaita on ollut suomenkielisessä perusopetuksessa 13,1 % ja ruotsinkielisessä 7,9 %.

Vuoden 2020 talousarvioehdotuksessa on kohdennettu myönteisen erityiskohtelun rahaa 35 suomenkielisen ja seitsemälle ruotsinkielisen perusopetuksen koululle. Lisämäärärahaan on tehty tänä vuonna 0,45 miljoonan euron korotus. Tämä koulukohtainen lisämääräraha on jaettu kaikkien perusopetuksen koulujen yleisen ja tehostetun tuen oppilaiden määrän perusteella. Suurin osa rahasta käytetään opettajien ja avustajien palkkaamiseen. Lisäksi rahalla on palkattu oppilashuoltohenkilöstöä.

Kaupunginhallitus on lisäksi myöntänyt vuodelle 2020 esi- ja perusopetukseen 1,1 miljoonaa euroa erillistä lisämäärärahaa erityistä tukea tarvitsevien tukemiseen. Erillismääräraha on kohdennettu yleisen ja tehostetun vahvistamiseen lisäämällä laaja-alaisten erityisopettajien resurssia kaikille niille kouluille, joille ei ole myönnetty yli 50 000 euron myönteisen erityiskohtelun lisämäärärahaa. Tämän lisäksi koulunkäyntiavustajien palkkaamiseen on myönnetty 0,5 miljoonan euron lisämääräraha.

Perusopetuslain uudistuttua vuonna 2011 lakiin tuli lähikouluperiaate ja tuen kolmiportaisuus. Oppimisen ja koulunkäynnin tuki jaotellaan yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Perusopetuslain mukaan erityisopetus järjestetään oppilaan etu ja opetuksen järjestämisedellytykset huomioon ottaen muun opetuksen yhteydessä tai osittain tai kokonaan erityisluokalla tai muussa soveltuvassa paikassa. Opetussuunnitelman 2016 mukaan Helsingin peruskoulut edistävät toiminnassaan tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Opetus- ja kasvatustyössä noudatetaan inklusion periaatetta: koulun toiminta on esteetöntä ja se mahdollistaa kaikkien oppilaiden hyvän oppimisen.

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaisen opetuksen ohella oppilaanohjausta ja riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea koko perusopetuksen ajan. Tukea on annettava heti, kun tuen tarve ilmenee. Oppilas saattaa tarvita oppimisessa ja koulunkäynnissä tukea tilapäisesti tai pitempiaikaisesti. Tukimuotoja voidaan käyttää kaikilla tuen tasoilla joko yksittäin tai samanaikaisesti toisiaan täydentävinä. Tuen tarve voi vaihdella vähäisestä vahvempaan tai oppilas voi tarvita monenlaista tukea yhtä aikaa. Yhteisopettajuudella, samanaikaisopetuksella ja erilaisilla joustavilla opetusjärjestelyillä voidaan tehostaa olemassa olevien resurssien käyttöä. Hyvä perusopetus ja oppimisen tuki tasoittavat oppimisen eroja ottamalla huomioon sekä tukea tarvitsevien että hyvin edistyvien tarpeet.

Kaupunginhallitus on 19.3.2018 tekemällään päätöksellään kohdistanut erillismäärärahan, inklusiivisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kehittämiseen sekä erityisopetuksen kehittämiseen. Hanke on yksi lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemisen kaupunkistrategiahankkeen 2017–2021 Mukana-ohjelman toimenpiteistä. Toimenpiteen lähtökohdina on ollut etsiä systemisiä ratkaisuja toiminnan eri tasoilla. Tavoitteena on ollut kehittää perusopetuksessa inklusiivisen koulun toimintarakenteita siten, että mahdollisimman moni oppilas voi opiskella lähikoulussaan ja saada siellä tarvitsemansa tuen.

Lisäksi myös valtio on myöntänyt vuosittain erityisavustusta koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen. Avustuksen käyttötarkoitus on erityisopetuksen laadun parantaminen, siihen liittyvä avustajien palkkaaminen, opetusryhmien joustava muodostaminen sekä alueellisen eriarvoistumisen täydentäminen. Avustuksella edistetään mahdollisuuksia palkata opettajia ja avustajia ensisijaisesti sellaisten esi- ja perusopetuksen opetusryhmien joustavaksi muodostamiseksi, joissa tehostetun tuen tai erityisen tuen piirissä olevien oppilaiden opetus järjestetään osittain tai kokonaan yleisopetuksessa. Lukuvuodeksi 2020-2021 valtio on lisäksi myöntänyt erityisavustusta koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen tasaamiseksi. Avustus kohdennetaan oppimisen ja ohjauksen tukemiseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä oppimisen tuen ja eriarvoisuuden vähentämiseen kohdistettua resursointia. Resurssien kohdentamisessa tuli erityisesti huomioida ennaltaehkäisevä ja varhainen tuki sekä lähikouluperiaatteen vahvistaminen.

Vuoden 2021 talousarvioehdotuksessa ei ole huomioitu 10 miljoonan euron määrärahaa oppimisen tuen ja myönteisen erityiskohtelun parantamiseksi.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Heidi Roponen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 71927
heidi.roponen(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.09.2020 § 125](#)

HEL 2020-003271 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta kannattaa positiivisen erityiskohtelun määrärahaa oppimisen ja koulunkäynnin tukemiseksi. Lautakunta toteaa, että toimialan vuoden 2021 talousarvioehdotukseen on sisällytetty vuotta 2020 vastaava määräraha positiivisen erityiskohtelun toimenpiteiden toteuttamiseen. Vuoden 2021 ehdotukseen ei sisälly korotusta vuoden 2020 tasoon.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan rooli oppimisessa on tukea lasten ja nuorten kouluviihtyvyyttä, monialaista oppimista, osallisuuden tunnetta ja itsetuntoa yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa.

Kirjastopalvelukokonaisuus ja nuorisopalvelukokonaisuus aloittivat vuonna 2020 kaupunginhallituksen lisämäärärahalla kokeilun omien palvelujensa vahvistamiseksi myönteisen erityiskohtelun kohdealueilla.

Nuorisopalveluille osoitettiin vuoden 2020 talousarvioehdotuksessa 400 000 euron rahoitus niiden alueiden palvelujen vahvistamiseen, joilla on suuri palvelutarve. Rahoituksella perustettiin 10 nuoriso-ohjaajan ja kaksi etsivän nuorisotyön pysyvää vakanssia. Nuorisopalvelut soveltaa palvelusuunnittelussaan ja toimintojen resursoinnissaan myönteisen erityiskohtelun mallia. Malli on kehitetty yhdessä kaupunginkanslian kaupunkitutkimus ja -tilastot -yksikön kanssa vuoden 2020 aikana. Lisäksi vuoden 2020 aikana nuorisopalvelut vakiinnuttavat kulttuurisen nuorisotyön toimintojen alueellistamisen myönteisen erityiskohtelun mallin mukaan.

Vuoden 2020 talousarvioehdotuksessa kohdennettiin 250 000 euroa kirjastopalvelukokonaisuudelle myönteisen erityiskohtelun kokeiluun. Lisämäärärahalla vahvistettiin kokeilualueiden lastenkirjastopalveluja kolmella lastenkirjastotyöntekijällä. Lisäksi maahanmuuttajavaltaisilla alueilla parannetaan digiopastuksen edellytyksiä. Kirjaston perustyönä tehtävä myönteisen erityiskohtelun työ kattaa oppimista ja koulunkäyntiä tukevaa toimintaa kuten Lukukoiratoimintaa ja Läksyhyp-tukea koululaisten läksyjen tekoon yhdessä Suomen Punaisen Ristin kanssa. Läksyhypit on suunnattu pääsääntöisesti peruskoululaisille. Asukaspa-lautteen perusteella niitä kaipaavat myös toisen asteen koulutuksessa eli lukiossa ja ammattikoulussa opiskelevat sekä laajemmin osa maahanmuuttajataustaisista koululaisista ja opiskelijoista.

Kaupunginhallituksen erillismäärärahalla toteutettujen toimenpiteiden lisäksi kouluviihtyvyyttä ja oppimisen tukea edistetään toimialalla monipuolisesti. Osa tästä toiminnasta toteutuu hankerahalla. Esimerkiksi nuorisopalvelun myönteisen erityiskohtelun malliin kuuluvat muun muassa maahanmuuttajataustaisten nuorten oppimisen ja osallisuuden tukeminen koulutyössä Buddyschool -menetelmällä osana

14.12.2020

Maahanmuuttajanuorten Helsinki -hanketta. Tällä hetkellä Buddyschool-toiminnassa on 2003 vertaisohjaajaa ja vertaisopetusta saanut 4 600 oppilasta yhteensä 100 eri ryhmässä ja 39 helsinkiläisessä peruskoulussa. Hanketta on saanut vuosille 2015–2020 rahoituksen Helsingin kaupungilta ja Me-säätiöltä.

Nuorisopalvelut tuottavat neljän vakanssin avulla Joustavaa perusopetusta (JOPO) yhdessä perusopetuksen kanssa neljässä helsinkiläisessä peruskoulussa (Vuosaari, Haaga, Herttoniemi, Käpylä). Opetus on räätälöity tukemaan oppimis- ja kouluvaikeuksista kärsiviä ja estämään koulupudokkuutta vuosiluokilla 7–9.

Nuorisopalvelun alueelliset yksiköt vastaavat nuorten kohdennettuihin tarpeisiin ryhmä- ja yksilötyön avulla. Etsivän nuorisotyön yksikkö tekee myös koulujen kanssa yhteistyötä syrjäytymisen ehkäisyssä.

Vuonna 2020 kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin ja vapaa-aika toimialan yhteinen talousarviotavoite on ollut vahvistaa koko kaupunkia oppimisympäristönä. Nykyisellään koulujen välillä on eroja kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden käytössä ja saavutettavuudessa. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla kehitetään hallintamallia ja sähköistä ohjausjärjestelmää, jotta koulut löytävät helposti ja yhdenvertaisesti käyttöönsä kaupungin kulttuurin- ja vapaa-ajan palveluita museo-opastuksista henkilökohtaisiin liikuntavalmentajiin ja liikuntakokeiluihin ja vaikuttamisen areenoihin. Eriarvoisuuden vähentäminen ja eriytymisen hillitseminen on asetettu kestävän kasvun turvaamisen elinehdoksi Helsingin kaupunkistrategiassa 2017–2021. Kaupungin strategista tavoitetta tukee muun muassa Mukana-ohjelma, jolla pyritään systeemiin ja kokonaisvaltaiseen toimintaan lasten ja nuorten syrjäytymisen, ylisukupolvisen syrjäytymisen periytymisen ja alueellisen eriytymisen vähenemiseen Helsingissä. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on panostettu Mukana-ohjelman 12–15-vuotiaiden nuorten syrjäytymistä ehkäiseviin toimenpiteisiin. Mukana-ohjelman osana toimialalla kytkettiin Kannelmäki-Malminkartanon alueen harrastusmahdollisuuksien lisääminen osaksi ohjelmakokonaisuutta. Harrastusmahdollisuuksia pyritään tarjoamaan koulujen yhteydessä ja parantamaan näin myös kouluviihtyvyyttä.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Reetta Sariola, kehittämissyksikön päällikkö, puhelin: 310 32987
reetta.sariola(a)hel.fi

Inari Penttilä, kehittämissiantuntija, puhelin: 310 21606
inari.penttila(a)hel.fi

Uimahalli Laajasaloon

Kaakkois-Helsingistä puuttuu tällä hetkellä oma uimahalli. Laajasalo on Helsingin nopeimmin kasvavia alueita ja sen väkiluku voi kaksinkertaistua tulevien vuosikymmenien aikana. Pelkästään Kruunuvuorenrantaan on tulossa arviolta 13 000 asukasta 2030 mennessä. Laajasaloon sijoittuva uimahalli palvelisi laajasalolaisten lisäksi ainakin Tammisalon, Roihuvuoren ja Herttoniemenrannan asukkaita. Kruunusilltojen valmistuttua 2026 jälkeen myös Kalasataman ja itäisen kantakaupungin asukkaat saavuttavat hallin helposti raitiovaunulla.

Kaupungin strategian (2017-21) keskeinen tavoite on lisätä kaupunkilaisten liikkumista ja sitä kautta parantaa terveyttä ja hyvinvointia. Uinti on suosittu harrastus ja liikuntamuoto, sekä tärkeässä osassa monien sairauksien kuntoutuksessa. Helsingissä on yhteensä 13 uimahallia ja kymmeniä yleisiä uima-allastiloja.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Helsingin kaupungin talousarvioon 2021 lisätään määräraha selvitykselle uimahallin rakentamiseksi Laajasaloon tulevan raideliikenteen varrelle. Samalla kaupungin investointiohjelmassa varaudutaan hankkeen toteuttamiseen.

Helsingissä 11.03.2020

Pajunen Jenni

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 9 allekirjoitusta)

Pajula Matias

Asko-Seljavaara Sirpa

Sydänmaa Johanna

Laaksonen Heimo

Månsson Björn

Meri Otto

Venemies Mauri

Chydenius Jussi

Muurinen Seija

48

Valtuutettu Jenni Pajusen ja 9 muun valtuutetun talousarvioaloite uimahallin rakentamiseksi Laajasaloon.

HEL 2020-003303 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsingin kaupungin talousarvioon 2021 lisätään määräraha selvitykselle uimahallin rakentamiseksi Laajasaloon tulevan raideliikenteen varrelle. Samalla kaupungin investiohjelmassa varaudutaan hankkeen toteuttamiseen.

Aloitteesta on saatu lausunnot kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta sekä kaupunkiympäristölautakunnalta.

Kaupunginhallitus toteaa saatuihin lausuntoihin viitaten, että uimahalliverkoston täydentämistä on tarkoitus tarkastella osana laajempaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluverkkoselvitystyötä yhteistyössä kaupunkiympäristötoimialan kanssa vuonna 2021.

Helsingissä on tällä hetkellä 13 uimahallia. Uimahallikanta on ikääntymässä. Viimeisimpänä uutena hallina on valmistunut Mäkelänrinteen uintikeskus vuonna 1999. Vuosaaren urheilutalon laajennus lisäsi vesipinta-alaa vuonna 2011. Perusparannustöitä on tehty viimeksi Mäkelänrinteen uintikeskuksessa 2018 ja Töölön uimahallissa 2019. Perusparannustarpeessa 2020-luvulla ovat mm. Yrjönkadun ja Itäkeskuksen uimahallit. Helsinkiin on suunniteltu uutta keskikokoista uimahallia Jätkäsaaren Bunkkeriin. Hallin rakentamisen on viivästynyt kiinteistökauppaan kohdistuvien valitusten vuoksi. Urheiluhallit ovat valmistelemassa sekä Mäkelänrinteen uintikeskuksen että Malmin uimahallin laajennusta. Lisäksi Kontulan ja Siltämäen uimahallit vaativat tulevana vuosina toimenpiteitä. Bunkkerin uimahallin ja muiden uimahallien laajennus-/ perusparannustarpeiden toteutuminen lisää tulevana vuosina merkittävästi sekä investointi- että käyttömäärärahojen tarvetta. Uuden uimahallin rakentamisen kustannukset ovat noin 30 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallitus toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ei ole esittänyt Laajasalon uimahallin sisällyttämistä talonrakennushankkeiden rakentamisohjelmaan. Laajasalon uimahallin rakentamista ei ole siten sisällytetty esitykseen talonrakennushankkeiden rakentamisohjelmaksi vuosille 2021-2030.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

14.12.2020

Asia

Esittelijä

Jan Vapaavuori, pormestari

Lisätiedot

Ville Vastamäki, hankepäällikkö, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 507](#)

HEL 2020-003303 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että Tilahankkeiden käsittelyohjeen mukaisesti kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarvion yhteydessä talousarvion ja - suunnitelman liitteenä olevan talonrakennushankkeiden 10-vuotisen rakentamishojelman sekä kolmivuotisen vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla olevat uudis- ja peruskorjaushankkeet - ohjelman.

Ohjelmat perustuvat käyttäjätoimialojen ehdotuksiin (tarvekuvaus tai tarveselvitys) palveluverkon kehittämiseksi ja uusien alueiden palvelurakennustarpeisiin sekä kaupunkiympäristötoimialan määrittelemiin terveellisuuden, turvallisuuden ja elinkaaritaidellisuuden vuoksi tehtäviin korjaustarpeisiin.

Tilahankkeiden käsittelyohjeen mukaisesti uudishankkeesta tarvitaan vähintään tarveselvityksen tasoinen suunnitelma rakentamishojelman ensimmäiselle viidelle vuodelle. Rakentamishojelman seuraaville vuosille ohjelmoituista hankkeista riittää tarvekuvaus tai muuhun erillisselvitykseen pohjautuva riittävä pidettävä kustannusarvio.

Kaupunkiympäristötoimialan Rakennukset ja yleiset alueet palvelukonaisuuden rakennetun omaisuuden hallintapalvelu ilmoittaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ei ole sisällyttänyt Laajasalon uutta uimahallihanketta esitykseensä toteutettavista hankkeista seuraavaa investointiehdotusta varten. Laajasalon uimahallin rakentamista ei ole sisällytetty talonrakennushankkeiden rakentamishojelmaan.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

14.12.2020

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Mårten Lindholm, vs. yksikön päällikkö: 310 31831

marten.lindholm(a)hel.fi

Sari Hildén, rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö, puhelin: 310 40315

sari.hilden(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.09.2020 § 129](#)

HEL 2020-003303 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei kannata erillisen määrärahan varaamista Laajasaloon rakennettavan uimahallin selvitystyötä varten. Toimialan talousarvioehdotukseen ei ole varattu aloitteen mukaista määrärahaa.

Uinti ja muu vesiliikunta ovat erittäin suosittuja harrastuksia Helsingissä ja allaspinta-alalle kaupungissa on lisätarvetta. Aloitteessa esitetään määrärahan varaamista vuoden 2021 talousarvioon Laajasaloon tulevan raideliikenteen varrelle rakennettavan uimahallin selvitystyötä varten. Uimahalliverkoston täydentämistä on kuitenkin tarkoitus tarkastella osana laajempaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluverkkoselvitystyötä yhteistyössä kaupunkiympäristötoimialan kanssa vuonna 2021.

Helsinkiin on suunniteltu uutta keskikokoista uimahallia Jätkäsaaren Bunkkeriin. Hallin rakentamisen on viivästynyt kiinteistökauppaan kohdistuvien valitusten vuoksi. Tämän hetkisen arvion mukaan Bunkkerin uimahallin rakentaminen voisi alkaa vuoden 2021 aikana, jolloin halli valmistuisi vuonna 2023.

Helsingissä on tällä hetkellä 13 uimahallia. Uimahallikanta on ikääntymässä. Viimeisimpänä uutena hallina on valmistunut Mäkelänrinteen uintikeskus vuonna 1999. Vuosaaren urheilutalon laajennus lisäsi vesipinta-alaa vuonna 2011. Perusparannustöitä tehty viimeksi Mäkelänrinteen uintikeskuksessa 2018 ja Töölön uimahallissa. Perusparannustarpeessa 2020-luvulla ovat mm. Yrjönkadun ja Itäkeskuksen uimahallit. Urheiluhallit ovat valmistelemassa sekä Mäkelänrinteen uintikeskuksen että Malmin uimahallin laajennusta. Lisäksi Kontulan ja Siltämäen uimahallit vaativat tulevana vuosina toimenpiteitä.

Bunkkerin uimahallin ja muiden uimahallien laajennus-/ perusparannustarpeiden toteutuminen lisää tulevana vuosina merkittävästi sekä

---

investointi- että käyttömäärärahojen tarvetta. Uuden uimahallin rakentamisen kustannukset ovat noin 30 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

Asukastalojen turvaaminen Malmilla

Kaupunki on asettanut asukastalojen tilan / Malmin toimintakeskus myyntilistalle. Tämä on aiheuttanut suurta huolta tilaa virkistykseen ja yhteisöllisyyden lisäämiseen käyttävien Malmin seudun asukkaiden keskuudessa. Etenkin senioriväestö ja työttämät kokevat tällaisen tilan välttämättömäksi lähietäisyydellä. Tämän talousaloitteen allekirjoittajat edellyttävät, että kaupunki turvaa nyt myynnissä olevan tai vastaavan kaltaiset asukastalo-tilat jatkossakin Malmilla.

Helsingissä 11.03.2020

Laaksonen Heimo

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 4 allekirjoitusta)

Vepsä Sinikka

Rantanen Mari

Peltokorpi Terhi

Månsson Björn

49

Valtuutettu Heimo Laaksonen ja 4 muun valtuutetun talousarvioaloite asukastalojen turvaamiseksi Malmilla

HEL 2020-003264 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupunki turvaa nyt myynnissä olevan tai vastaavan kaltaiset asukastalotilat jatkossakin Malmilla.

Aloitteesta on saatu lausunnot kasvatus- ja koulutuslautakunnalta, sosi-aali- ja terveyslautakunnalta sekä kaupunkiympäristölautakunnalta.

Kaupunginhallitus toteaa saatuihin lausuntoihin viitaten, että Malmin toimintakeskus toimii yksityisessä omistuksessa olevissa tiloissa. Omis-taja on laittanut kohteen myyntiin keväällä 2020. Tilojen vuokrasopimus on toistaiseksi voimassa oleva ja sen irtisanomisaika on kuusi kuu-kautta. Mahdollisen myynnin yhteydessä vuokrasopimus siirtyy uudelle omistajalle samoilla ehdoilla. Malmin toimintakeskuksen toiminta on tällä hetkellä turvattu, koska vuokrasopimusta ei ole irtisanottu. Mikäli tilojen vuokrausta ei voida jatkaa, toiminnalle voidaan etsiä muita vas-taavia tiloja hyvien kulkuyhteyksien varrelta Malmilta tai Pukinmäestä eri toimialojen yhteistyöllä.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ville Vastamäki, hankepäällikkö, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.09.2020 § 175](#)

HEL 2020-003264 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon valtuutettu Heimo Laaksosen ja 4 muun valtuutetun talousarvioaloitteeseen:

"Aloitteessa edellytetään, että kaupunki turvaa nyt myynnissä olevan Malmin toimintakeskuksen tilat tai vastaavan kaltaiset asukastalotilat jatkossakin Malmilla.

Malmin toimintakeskuksen tilat ovat yksityisessä omistuksessa ja sosiaali- ja terveystoimiala on tiloissa vuokralla. Vuokrasopimus siirtyy mahdollisen myynnin yhteydessä oletettavasti uudelle omistajalle. Malmin toimintakeskuksen toiminta on tällä hetkellä turvattu vuokrasopimuksen sekä nykyisen talousarvioraamin puitteissa, eikä asia vaadi välittömiä toimenpiteitä.

Malmin toimintakeskuksesta lyhyesti

Malmin toimintakeskus toimii Kirkonkyläntie 2:ssa. Toimintakeskus on avoin kaikille ja tarjoaa kävijöilleen monipuolisesti palveluja kuten esimerkiksi erilaisia harrastusmahdollisuuksia, ryhmiä, lounasta, ohjausta sekä neuvontaa muihin palveluihin ja digineuvontaa. Kävijät ovat pääsääntöisesti ikäihmisiä sekä työttömiä työkäisiä. Etenkin edullinen lounas on ollut suosittu. Taloon on myös sijoitettu asukastalotyön ruokapalveluvastaava.

Tiloihin liittyvät sopimusasiat

Malmin toimintakeskus on yksityisessä omistuksessa. Omistaja on laittanut kohteen myyntiin keväällä 2020. Sosiaali- ja terveystoimialalla on tiloista toistaiseksi voimassa oleva vuokrasopimus, jonka irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Mahdollisen myynnin yhteydessä vuokrasopimus siirtyy uudelle omistajalle samoilla ehdoilla.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan näkemys

Malmin toimintakeskuksen tilanne ei vaadi välittömiä toimenpiteitä, sillä toimintakeskuksen toiminta on tällä hetkellä turvattu. Vuokrasopimusta ei ole irtisanottu ja on oletettavissa, että sopimus siirtyy mahdollisen myynnin yhteydessä uudelle omistajalle. Mikäli vuokrasopimusta ei voida jatkaa mahdollisen myynnin toteuduttua, toiminnalle voidaan etsiä muita vastaavia tiloja Malmilta tai Pukinmäestä.

Mikäli toimintakeskukselle joudutaan etsimään uusia tiloja, tilojen hankinnassa huomioidaan erityisesti sijainti, tilojen varustelu sekä helppokulkuisuus. Toimintakeskuksen on hyvä olla juna-aseman läheisyydessä, jolloin paikalle saapuminen on sujuvinta. Toiminnan järjestämisen kannalta olisi myös tärkeää, että tilojen yhteydessä olisi laitoskeittiöön verrattava keittiö, piha ulkona järjestettävää toimintaa varten sekä esteetön kulku.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Asukastalot toimivat kaikille avoimina kohtaamis- ja tapahtumapaikoina. Niiden kautta voidaan lisätä erityisesti alueellista hyvinvointia ja osallisuutta sekä ehkäistä yksinäisyyttä ja syrjäytymistä. Malmin toimintakeskuksen kautta pystytään edistämään erityisesti ikäihmisten sekä työttömien työikäisten hyvinvointia."

[15.09.2020 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Luhtasela, nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja, puhelin: 310 64489
leena.luhtasela(a)hel.fi
Irene Pudassalo-Thurman, johtava sosiaaliohjaaja, puhelin: 310 24323
irene.pudassalo-thurman(a)hel.fi
Mika Porvari, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 22410
mika.porvari(a)hel.fi

[Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 503](#)

HEL 2020-003264 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Malmin toimintakeskus on yksityisessä omistuksessa. Omistaja on laittanut kohteen myyntiin keväällä 2020. Tiloista on voimassa toistaiseksi voimassa oleva vuokrasopimus, jonka irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Mahdollisen myynnin yhteydessä vuokrasopimus siirtyy uudelle omistajalle samoilla ehdoilla.

Malmin toimintakeskuksen toiminta on tällä hetkellä turvattu. Vuokrasopimusta ei ole irtisanottu ja on oletettavissa, että sopimus siirtyy mahdollisen myynnin yhteydessä uudelle omistajalle. Mikäli vuokrasopimusta ei voida jatkaa mahdollisen myynnin toteuduttua, toiminnalle voidaan etsiä muita vastaavia tiloja yhteistyössä Sosiaali- ja terveystoimiala tai Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kaupunkiympäristötoimialan rakennukset ja yleiset alueet palvelukokonaisuuden rakennetun omaisuuden hallintapalvelu kokoaa toimialoilta esitykset uusista toteutettavista hankkeista seuraavaa investointiehdotusta varten. Esitettyjen lausuntojen pohjalta Kaupunkiympäristötoimialan Rakennetun omaisuuden hallintapalvelu laatii kaupunkiympäristölautakunnalle esityksen talonrakennushankkeiden rakentamisohjelmaksi vuosiksi 2021 - 2030 ja

kokoaa luettelon vuosina 2021 – 2023 toteutettavista vuokra- ja osakekohteiden uudis- ja peruskorjaushankkeista.

Sosiaali- ja terveystoimiala tai Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala ei ole on esittänyt hanketiedusteluissa muutostarpeita asukastalon toiminnalle Malmassa. Mikäli toimialat ilmaisevat muutostarpeensa ja hanke saadaan sovitettua raamiin, Kaupunkiympäristön toimiala ja käyttäjätoimialat valmistelevat yhteistyössä päätösesitykset hankkeen toteuttamiseksi.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Antti Saarnio, asiakaspäällikkö: 310 34009
antti.i.saarnio(a)hel.fi
Tuomas Kujala, rakennuttajainsinööri, puhelin: 310 27852
tuomas.kujala(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.09.2020 § 124](#)

HEL 2020-003264 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää asukastaloja merkittävänä, kaikille avoimena kohtaamis- ja tapahtumapaikkoina. Asukastaloilla lisätään erityisesti alueellista hyvinvointia ja osallisuutta sekä ehkäistään yksinäisyyttä ja syrjäytymistä. Malmin toimintakeskuksen toiminnassa korostuu erityisesti ikäihmisten sekä työttömien työkäisten hyvinvoinnin edistäminen.

Malmin toimintakeskus toimii Kirkonkyläntie 2:ssa. Tila on vuokrattu sosiaali- ja terveystoimialan käyttöön. Mahdollinen tilojen myynti ja omistajan vaihtuminen ei vaadi välittömiä toimenpiteitä, koska vuokrasopimusta ei ole irtisanottu.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että toimintakeskuskelle etsitään hyvien liikenneyhteyksien läheltä toiminnan järjestämisen kannalta soveltuvat tilat, mikäli vuokrasopimusta nykyisessä tilassa ei voida jatkaa.

Malmin toimintakeskus kuuluu sosiaali- ja terveystoimialan vastuulle. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ei ole ottanut mahdollisia aloitteesta johtuvia toimenpiteitä huomioon omassa talousarvioehdotuksessaan.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

14.12.2020

Asia

Käsittely

[08.09.2020 Ehdotuksen mukaan](#)

Lautakunta päätti käsitellä kuudennen esityksen kokouksen viidentenä asiana.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi

Julkisen liikenteen lippuetu varhaiskasvatuksen lastenhoitajille

Helsingissä on pula varhaiskasvatuksen lastenhoitajista sekä suomen- että ruotsinkielisissä päiväkodeissa. Työ on matalasti palkattua ja edellyttää liikkumista kodin ja työpaikan välillä. Julkisen liikenteen kausikortin kustannus on aikuiselle noin 60 euroa kuukaudessa.

Lastenhoitajille on myönnetty 25 euron palkankorotus ja perhepäivähoitajille 19 euron kuukausittainen palkankorotus. Vuoden 2019 alussa varhaiskasvatuksen opettajille, erityisopettajille ja kiertäville varhaiskasvatuksen erityisopettajille myönnettiin 175 euron palkankorotus ja tämän vuoden alussa 45 euron korotus.

Lastenhoitajat tekevät yhtä vastuullista ja tärkeää työtä kuin varhaiskasvatuksen opettajatkin. Laadukas varhaiskasvatus ei toteudu ilman riittäviä henkilöstöresursseja. Helsingin päiväkotien on lisättävä kiinnostavuuttaan työnantajina lastenhoitajien keskuudessa, jotta voidaan taata hoitajien riittävä määrä.

Esitämme, että tulevalle talouskaudelle varataan määrärahaa sille, että kaupungin palveluksessa pidempään kuin lyhytkestoisesti työskentelevät varhaiskasvatuksen lastenhoitajat saavat kuukausittaisen maksuttoman julkisen liikenteen kausikortin.

Helsingissä 11.03.2020

Saxberg Mirita

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 6 allekirjoitusta)

Laaksonen Heimo

Pennanen Petrus

Kaleva Atte

Karhuvaara Arja

Urho Ulla-Marja

Varjokari Laura

50

Valtuutettu Mirita Saxbergin ja 6 muun valtuutetun talousarvioaloite julkisen liikenteen lippuedusta varhaiskasvatuksen lastenhoitajille

HEL 2020-003297 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että tulevalle talouskaudelle varataan määrärahaa sille, että kaupungin palveluksessa pidempään kuin lyhytkestoisesti työskentelevät varhaiskasvatuksen lastenhoitajat saavat kuukausittaisen maksuttoman julkisen liikenteen kausikortin.

Aloitevastaus on yhteisvalmisteltu kasvatus ja koulutus toimialan kanssa.

Matkakustannusten korvauksista on määräykset kunnallisen yleisessä virka- ja työehtosopimuksessa, jonka mukaan virantoimitusmatkassa matkustaminen on työtehtäviin liittyvänä tavanomaista eli päivittäistä, viikoittaista tai muutoin toistuvaa. Matka tapahtuu tavallisesti työpisteestä toiseen. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan mukaan varhaiskasvatuksen lastenhoitajien työtehtäviin ei liity viikoittaista tai päivittäistä matkustamista työpisteestä toiseen. Näin ollen matkakortin tarjoamisessa varhaiskasvatuksen lastenhoitajille olisi kysymys erillisestä henkilöstöedusta.

Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan varhaiskasvatuksen palveluksessa olevia varhaiskasvatuksen vakinaisia lastenhoitajia on 2543 ja määräaikaisia 344. Yhden matkakortin hinta vuonna 2020 on 57,00 eur/kk. Näin ollen matkakortin kustannusvaikutus olisi vakinaisille 144 951 euroa ja määräaikaisille 19 608 euroa vuodessa. Kokonaiskustannusvaikutus olisi vuodessa 164 559 euroa vuodessa.

Helsingin kaupungin työntekijöillä on käytössään monipuoliset edut, joihin kuuluvat muun muassa henkilöstöliikunta, virkistyspaikat, työsuhdematkalippu tai tukea uuden pyörän hankintaan, kohtuuhintainen lounas, henkilöstön huomioiminen ja merkkipäivälahjat, työsuhdeasunnot sekä teatteri- ja konserttialennukset. Kaupunkipyörät tulivat mukaan uutena henkilöstöetuna kaupungin liikkumisohjelman myötä vuonna 2019. Lisäksi kaupunki tukee virkistystoimintaa henkilöstökerhoilla, joiden tavoitteena on lisätä osallistumista yhteiseen vapaa-ajan toimintaan ja sitä kautta parantaa työviihtyvyyttä. Yhteistä näille henkilöstöeduille on se, että ne ovat tarjolla kaikille työntekijöille.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Edellä kuvatun mukaisesti Helsingin kaupunki tukee kaikkia työntekijöitään joukkoliikenteen kausilipun kustannuksissa. Jokainen työntekijä, jonka palvelussuhde kestää yhtäjaksoisesti viranhoitomääräyksen tai työsopimuksen perusteella yli kuukauden ja jonka säännöllinen viikkotyöaika on vähintään 14 tuntia ja opettajilla 10 tuntia, on oikeutettu hakemaan vuoden aikana 160 euron edestä työmatkaseteleitä. Työssä-olokuukaudet vaikuttavat työsuhdematkalippuedun maksimimäärän oikeutukseen.

Asiointilippu on tällä hetkellä määritelty työvälineeksi eli on perusteltua myöntää, mikäli työntekijä liikkuu työtehtäviensä vuoksi työpäivän aikana paljon.

Kaupunginhallitus toteaa, että palkitsemisen kokonaisuutta, henkilöstöedut mukaan lukien, arvioidaan vuosittain käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa. Yksi keskeinen kriteeri mahdolliselle henkilöstöedulle on yhdenvertainen ja tasapuolinen kohtelu, joten henkilöstöedun rakentaminen vain yhdelle ammattiryhmälle ei ole mahdollista.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Saara Kanto, hankepäällikkö, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Palomies-ensihoitajien palkan tarkistaminen Uudenmaan tasoa vastaavaksi

Jokainen tuntee olonsa turvalliseksi Helsingissä ja toimivaa kaupunkia rakennetaan luottamuksen vaaraan, linjataan Helsingin kaupunkistrategiassa. Helsingin 400 palomies-ensihoitajaa tekevät työtä kaikkina vuorokauden aikoina, jotta turvallisuus ei olisi vain tunne.

Helsingin palomies-ensihoitajan palkka on 1976 euroa kuussa. Muissa Uudenmaan palolaitoksissa palkka on 2165-2365 euroa eli 189-389 euroa enemmän. Uudenmaan muissa aluepelastuslaitoksissa toteutettiin 2010-luvulla palkkaohjelma, joka korotti palkkoja tasaisesti pitkin vuosikymmentä.

Elinkustannukset Helsingissä ovat korkeammat kuin muualla. Esimerkiksi lääkärin ja lähihoitajien palkkoja on tehty kilpailukykyisemmäksi Helsingin kaupungin palkkakehityssuunnitelmalla. Palomies-ensihoitaja voi koulutuksellaan toimia lähihoitajana sairaalassa, jolloin hänen peruspalkkansa olisi tällä hetkellä 2140 €. Palomies-ensihoitajien tilannetta ei ole huomioitu kaupungin palkkaohjelmassa, koska pysyvää rekrytointiongelmia ei ole tähän mennessä ollut.

Pelastuskoulu on tuottanut palolaitoksille tuoreita pelastajia oppimaan palomies-ensihoitajiksi. Kun koulutus on käyty ja työkokemusta saatu, tapahtuu lähinnä palkkaerosta johtuva aivovuoto paremmin palkkaa maksaviin kuntiin. Huono palkkaus näkyy vaikeutena rekrytoida uusia, päteviä hakijoita. Yhä useampi siirtyy joka vuosi muihin kuntiin tai toiselle alalle. Työ on fyysisesti ja henkisesti kuormittavaa ja siihen liittyy riskejä - myös sellaisia joilta ei voi välttyä, kuten palamisesta syntyvät syöpää aiheuttava kemikaalialtiudet. Tehtäviä pääkaupunkiseudulla on eniten maassamme ja ne ovat kasvaneet huomattavasti, mutta henkilöstön määrä ei.

Vain nostamalla palkkaus vähintään ympäruskuntien tasolle voimme varmistaa, että meillä on Helsingissä alueemme erityispiirteet tuntevia, kokeneita pelastusalan ammattilaisia. Esitämme, että epäoikeudenmukainen ja helsinkiläisten turvallisuutta vaarantava tilanne korjataan lisäämällä pelastajien palkkaan kuukausittainen 300 euron pelastajalisä. Vuositasolla menolisäys on noin 1 800 000 euroa.

Helsingissä 11.03.2020

Pennanen Petrus

Valtuustoryhmän puheenjohtaja

Avoin Puolue

(1 + 10 allekirjoitusta)

Meri Otto

Ebeling Mika

Turkkila Matias

Karhuvaara Arja

Harjanne Atte

Niskanen Dani

Vepsä Sinikka

Venemies Mauri

Pajula Matias

Saxberg Mirita

51

Valtuutettu Petrus Pennasen ja 10 muun valtuutetun talousarvioaloite palomies-ensihoitajien palkan tarkistamiseksi Uudenmaan tasoa vastaavaksi

HEL 2020-003272 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että pelastajien palkkaan lisätään kuukausittainen 300 euron pelastajalisä. Vuositasolla menolisäys on noin 1 800 000 euroa.

Kaupunginhallitus toteaa, että talousarvioehdotukseen sisältyy kaupunginhallituksen käyttövaroihin 4,5 milj.euron varaus kaupungin palkkakehityssuunnitelman jatkamiseen. Palomiesten palkankorotustarpeita käsitellään kaupunkitasoisen palkkakehityssuunnitelman yhteydessä sekä järjestelyeristä käytävien neuvottelujen yhteydessä. Kaupungilla on useita henkilöstöryhmiä, joiden saatavuudessa on haasteita. Kokonaisuutta arvioidaan ja priorisoidaan em. palkankorotusprosessien yhteydessä.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Ville Vastamäki, hankepäällikkö, puhelin: 310 25902 ville.vastamaki(a)hel.fi

Päätöshistoria

[Pelastuslautakunta 15.09.2020 § 45](#)

HEL 2020-003272 T 00 00 03

Päätös

Pelastuslautakunta päätti äänestyksen jälkeen muuttaa lausuntoa ja antaa seuraavan lausunnon:

Vuoden 2021 talousarvioehdotuksen loppusummaan lisätään 500 000 euroa palomiesten palkkojen korjaamisen aloittamiseksi jo vuonna 2021. Lisäksi määrärahojen käytössä vuonna 2021 ensisijaisesti toteutetaan esittelijän ehdotuksen mukaiset toiminnalliset lisäykset pelastustoimintaan, toissijaisesti ensihoitoon ja kolmassijaisesti palkkojen korjaamiseen.

Pelastuslautakunta pitää erittäin tärkeänä, että Helsingin kaupunki laatii palkkaohjelman palomiesten palkkauksen kehittämiseksi vuosina 2021-2023 ja että kaupunginvaltuusto osoittaa sen toteuttamiseen tarvittavat määrärahat toteuttamiseksi taloussuunnitelmakaudella 2021-2023.

Helsingin pelastuslaitoksen palomiesten palkkauksen saattaminen vähintään samalle tasolle Uudenmaan muiden pelastuslaitosten kanssa on kriittistä henkilöstön saatavuuden varmistamiseksi ja sitä myötä pelastustoiminnan palvelutuotannon kehittämiseksi.

Pelastuslaitos on varannut määrärahoja palkkaohjelman toteuttamiseksi vuoden 2021 talousarvioehdotuksesta ja taloussuunnitelmasta 2022-2023 tarkemmin ilmenevällä tavalla.

Pelastuslautakunta toteaa, että Uudenmaan pelastuslaitosten keskenään erilaisesta palkkarakenteesta riippumatta Helsingin pelastuslaitoksen palkkojen korjauksessa on huolehdittava siitä, että palomiesten ja ylipalomiesten vertailukelpoinen kokonaiskuukausipalkka on vähintään samalla tasolla Uudenmaan muiden pelastuslaitosten perustason ensihoitotehtävissä toimivien palomiesten ja ylipalomiesten palkkauksen kanssa.

Pelastuslautakunta toteaa edelleen, että hoitotason palomies-ensihoidajien saatavuus on kriittinen menestystekijä pelastustoimen ja ensihoitopalvelun synergian täysimääräiseksi hyödyntämiseksi erityisesti suuronnettomuuksissa, muissa vakavissa monipotilastilanteissa ja poikkeusoloissa. Perustason palomiesten palkkojen korjaamisen yhteydessä on huolehdittava siitä, että tehtävien vaativuuseroon perustuva palkkaero perustason ja hoitotason palo- ja ylipalomiesten välillä ei kavennu merkittävästi ja että paloiesimiesten palkkaus on oikeassa suhteessa palomies-ensihoidajien palkkaukseen. Nämä muutokset on huomioitava taloussuunnitelmassa nyt varattujen määrärahojen lisäksi.

Palomiesten tehtäväkohtaisesta palkasta ja palkkausrakenteesta päättää se, jolle toimivalta hallintosäännön mukaisesti on annettu. Pelastuslautakunta toteaa, että lopullinen määrärahatarve tarkennetaan talousarvioehdotuksissa ja tulosbudjeteissa sen jälkeen, kun palkkaohjelman

yksityiskohdista, toteutusaikataulusta ja määrärahapuitteista on sovittu kaupunginkanslian kanssa.

Vaikutusten arviointi

Palomiesten palkkojen korjaamisella ei ole vaikutusta suoritemääriin. Palkkojen korjaamisen arvioidaan helpottavan henkilöstön pysyvyyttä ja saatavuutta ja siten varmistavan edellytykset pelastustoiminnan palvelutuotannon kehittämiseen valvontaviranomaisen velvoittamalla tavalla.

Käsittely

[15.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Vastaehdotus:

Matias Turkkila: Lausuntoon lisätään esitys lisätalousarvio palomiesten palkkojen korjaamiseksi ja priorisointijärjestys

Vuoden 2021 talousarvioehdotuksen loppusummaan lisätään 500 000 euroa palomiesten palkkojen korjaamisen aloittamiseksi jo vuonna 2021. Lisäksi määrärahojen käytössä vuonna 2021 ensisijaisesti toteutetaan esittelijän ehdotuksen mukaiset toiminnalliset lisäykset pelastustoimintaan, toissijaisesti ensihoitoon ja kolmassijaisesti palkkojen korjaamiseen. Muilta osin lausunto on esittelijän ehdotuksen mukainen.

Kannattaja: Maria Landén

Äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Matias Turkkilan vastaehdotus

Jaa-äännet: 3

Sanna Aivio, Jarmo Kelo ja Dennis Pasterstein

Ei-äännet: 5

Outi Alanen, Anja Malm, Hannu Timonen, Maria Landén ja Matias Turkkila

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Pelastuslautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Matias Turkkilan vastaehdotuksen äänin 5-3 (0 tyhjää, 1 poissa).

14.12.2020

Asia

[09.06.2020 Ehdotuksen mukaan](#)

Esittelijä

pelastuskomentaja vs.
Henri Nordenswan

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi

Palomiesten palkkaohjelma

Helsingin pelastuslaitoksella palomiesten palkkataso on jäänyt muiden pääkaupunkiseudun pelastuslaitosten palkkatasosta jälkeen.

Helsingin pelastuslaitoksen palomiehet tekevät työtä sekä pelastus- että ensihoitotehtävissä ja Helsingin tehtävämäärät ovat maan suurimpia. Helsinkiä kohti suuntautuva väestöpaine ei helpota tilannetta jatkossakaan. Lisäksi Helsingissä pelastustoimen osaamisvaatimukseen liittyy erityispiirteitä, joita ei ole muualla maassa.

Palomiestä käydään pääkaupunkiseudun kuntien kesken jatkuvaa kilpailua. Nähtävissä on myös merkittävää siirtymää yksityiselle sektorille. Helsingin maksamien palkkojen tulee olla kilpailukykyisiä, jotta pelastuslaitoksemme pysyy työntekijöille houkuttelevana. Maan korkeimmat asumiskustannukset ja matalin palkkataso luo tilanteen, jossa Helsinki saattaa hävitä kilpailun hyvistä työntekijöistä.

Esitämme, että Helsinki asettaa pelastuslaitokselle palkkaohjelman, jolla palomiesten palkat saataisiin lähikuntiin nähden kilpailukykyiselle tasolle.

Helsingissä 11.03.2020

Rantanen Mari

Jäsen

Perussuomalaisten valtuustoryhmä

(1 + 4 allekirjoitusta)

Ebeling Mika

Raatikainen Mika

Strandén Juhani

Hyttinen Nuutti

14.12.2020

Asia

52

Valtuutettu Mari Rantasen ja 4 muun valtuutetun talousarvioaloite palomiesten palkkaohjelman asettamisesta

HEL 2020-003275 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki asettaa pelastuslaitokselle palkkaohjelman, jolla palomiesten palkat saataisiin lähikuntiin nähden kilpailukykyiselle tasolle.

Aloitteesta on saatu pelastuslautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus toteaa, että talousarvioehdotukseen sisältyy kaupunginhallituksen käyttövaroihin 4,5 milj.euron varaus kaupungin palkkakehityssuunnitelman jatkamiseen. Palomiesten palkankorotustarpeita käsitellään kaupunkitasoisen palkkakehityssuunnitelman yhteydessä sekä järjestelyeristä käytävien neuvottelujen yhteydessä. Kaupungilla on useita henkilöstöryhmiä, joiden saatavuudessa on haasteita. Kokonaisuutta arvioidaan ja priorisoidaan em. palkankorotusprosessien yhteydessä.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Ville Vastamäki, hankepäällikkö, puhelin: 310 25902 ville.vastamaki(a)hel.fi

Päätöshistoria

[Pelastuslautakunta 15.09.2020 § 46](#)

HEL 2020-003275 T 00 00 03

Päätös

Pelastuslautakunta päätti äänestyksen jälkeen muuttaa lausuntoa ja antaa seuraavan lausunnon:

Vuoden 2021 talousarvioehdotuksen loppusummaan lisätään 500 000 euroa palomiesten palkkojen korjaamisen aloittamiseksi jo vuonna 2021. Lisäksi määrärahojen käytössä vuonna 2021 ensisijaisesti toteutetaan esittelijän ehdotuksen mukaiset toiminnalliset lisäykset pelastustoimintaan, toissijaisesti ensihoitoon ja kolmassijaisesti palkkojen korjaamiseen.

Pelastuslautakunta pitää erittäin tärkeänä, että Helsingin kaupunki laatii palkkaohjelman palomiesten palkkauksen kehittämiseksi vuosina 2021-2023 ja että kaupunginvaltuusto osoittaa sen toteuttamiseen tarvittavat määrärahat toteuttamiseksi taloussuunnitelmakaudella 2021-2023.

Helsingin pelastuslaitoksen palomiesten palkkauksen saattaminen vähintään samalle tasolle Uudenmaan muiden pelastuslaitosten kanssa on kriittistä henkilöstön saatavuuden varmistamiseksi ja sitä myötä pelastustoiminnan palvelutuotannon kehittämiseksi.

Pelastuslaitos on varannut määrärahoja palkkaohjelman toteuttamiseksi vuoden 2021 talousarvioehdotuksesta ja taloussuunnitelmasta 2022-2023 tarkemmin ilmenevällä tavalla.

Pelastuslautakunta toteaa, että Uudenmaan pelastuslaitosten keskenään erilaisesta palkkarakenteesta riippumatta Helsingin pelastuslaitoksen palkkojen korjauksessa on huolehdittava siitä, että palomiesten ja ylipalomiesten vertailukelpoinen kokonaiskuukausipalkka on vähintään samalla tasolla Uudenmaan muiden pelastuslaitosten perustason ensihoitotehtävissä toimivien palomiesten ja ylipalomiesten palkkauksen kanssa.

Pelastuslautakunta toteaa edelleen, että hoitotason palomies-ensihoidajien saatavuus on kriittinen menestystekijä pelastustoimen ja ensihoitopalvelun synergian täysimääräiseksi hyödyntämiseksi erityisesti suuronnettomuuksissa, muissa vakavissa monipotilastilanteissa ja poikkeusoloissa. Perustason palomiesten palkkojen korjaamisen yhteydessä on huolehdittava siitä, että tehtävien vaativuuseroon perustuva palkkaero perustason ja hoitotason palo- ja ylipalomiesten välillä ei kavennu merkittävästi ja että paloiesimiesten palkkaus on oikeassa suhteessa palomies-ensihoidajien palkkaukseen. Nämä muutokset on huomioitava taloussuunnitelmassa nyt varattujen määrärahojen lisäksi.

Palomiesten tehtäväkohtaisesta palkasta ja palkkausrakenteesta päättää se, jolle toimivalta hallintosäännön mukaisesti on annettu. Pelastuslautakunta toteaa, että lopullinen määrärahatarve tarkennetaan talousarvioehdotuksissa ja tulosbudjeteissa sen jälkeen, kun palkkaohjelman

yksityiskohdista, toteutusaikataulusta ja määrärahapuitteista on sovittu kaupunginkanslian kanssa.

Vaikutusten arviointi

Palomiesten palkkojen korjaamisella ei ole vaikutusta suoritemääriin. Palkkojen korjaamisen arvioidaan helpottavan henkilöstön pysyvyyttä ja saatavuutta ja siten varmistavan edellytykset pelastustoiminnan palvelutuotannon kehittämiseen valvontaviranomaisen velvoittamalla tavalla.

Käsittely

[15.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Vastaehdotus:

Matias Turkkila: Lausuntoon lisätään esitys lisätalousarvio palomiesten palkkojen korjaamiseksi ja priorisointijärjestys

Vuoden 2021 talousarvioehdotuksen loppusummaan lisätään 500 000 euroa palomiesten palkkojen korjaamisen aloittamiseksi jo vuonna 2021. Lisäksi määrärahojen käytössä vuonna 2021 ensisijaisesti toteutetaan esittelijän ehdotuksen mukaiset toiminnalliset lisäykset pelastustoimintaan, toissijaisesti ensihoitoon ja kolmassijaisesti palkkojen korjaamiseen. Muilta osin lausunto on esittelijän ehdotuksen mukainen.

Kannattaja: Maria Landén

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Matias Turkkilan vastaehdotus

Jaa-äännet: 3

Sanna Aivio, Jarmo Kelo ja Dennis Pasterstein

Ei-äännet: 5

Outi Alanen, Anja Malm, Hannu Timonen, Maria Landén ja Matias Turkkila

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Pelastuslautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Matias Turkkilan vastaehdotuksen äänin 5-3 (0 tyhjä, 1 poissa).

[09.06.2020 Ehdotuksen mukaan](#)

14.12.2020

Asia

Esittelijä

pelastuskomentaja vs.
Henri Nordenswan

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Palomiesten palkkaus korjattava

Helsingissä elinkustannukset ovat korkeat. Toisaalta Helsingin talous ei ole kriisissä. Tässä tilanteessa ei ole moraalisesti kestävää, mikäli matalapalkka-alalla Helsinki maksaa työntekijöilleen matalampaa palkkaa kuin muut Uudenmaan kunnat.

Yksi tällainen selkeä ryhmä ovat palomiehet. Helsingin palomiehet saavat matalampaa palkkaa kuin Länsi-, Itä- tai Keski-Uusimaan palomiehet. Palomiesten palkka on Keski-Uudellamaalla 2.101 €/kk, Länsi-Uudellamaalla 2.085 €/kk, Itä-Uudellamaalla 2.082 €/kk ja Helsingissä 1.870 €/kk. Palomiesensihoidtajien palkat ovat Keski-Uudellamaalla 2.167 €/kk, Länsi-Uudellamaalla 2.165 €/kk, Itä-Uudellamaalla 2.365 €/kk ja Helsingissä 1.976 €/kk.

Ehdotamme, että Helsinki korjaa tämän epäkohdan ja varaa siihen talousarviossa miljoona (1.000.000) euroa.

Helsingissä 11.03.2020

Ebeling Mika
Valtuustoryhmän puheenjohtaja
Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä

Helsingissä 11.03.2020

Ebeling Mika
Valtuustoryhmän puheenjohtaja
Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä
(1 + 3 allekirjoitusta)

Venemies Mauri
Karhuvaara Arja

Pennanen Petrus

53

Valtuutettu Mika Ebelingin ja 3 muun talousarvioaloite palomiesten palkkauksen korjaamisesta

HEL 2020-003295 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki varaa talousarviossa miljoona euroa Helsingin palomiesten palkkauksen korjaamiseksi Länsi-, Itä- tai Keski-Uudenmaan palomiesten palkkauksen mukaiseksi.

Aloitteesta on saatu pelastuslautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus toteaa, että talousarvioehdotukseen sisältyy kaupunginhallituksen käyttövaroihin 4,5 milj.euron varaus kaupungin palkkakehityssuunnitelman jatkamiseen. Palomiesten palkankorotustarpeita käsitellään kaupunkitasoisen palkkakehityssuunnitelman yhteydessä sekä järjestelyeristä käytävien neuvottelujen yhteydessä. Kaupungilla on useita henkilöstöryhmiä, joiden saatavuudessa on haasteita. Kokonaisuutta arvioidaan ja priorisoidaan em. palkankorotusprosessien yhteydessä.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot Ville Vastamäki, hankepäällikkö, puhelin: 310 25902 ville.vastamaki(a)hel.fi

Päätöshistoria

[Pelastuslautakunta 15.09.2020 § 47](#)

HEL 2020-003295 T 00 00 03

Päätös

Pelastuslautakunta päätti äänestyksen jälkeen muuttaa lausuntoa ja antaa seuraavan lausunnon:

Vuoden 2021 talousarvioehdotuksen loppusummaan lisätään 500 000 euroa palomiesten palkkojen korjaamisen aloittamiseksi jo vuonna 2021. Lisäksi määrärahojen käytössä vuonna 2021 ensisijaisesti toteutetaan esittelijän ehdotuksen mukaiset toiminnalliset lisäykset pelastustoimintaan, toissijaisesti ensihoitoon ja kolmassijaisesti palkkojen korjaamiseen.

Pelastuslautakunta pitää erittäin tärkeänä, että Helsingin kaupunki laatii palkkaohjelman palomiesten palkkauksen kehittämiseksi vuosina 2021-2023 ja että kaupunginvaltuusto osoittaa sen toteuttamiseen tarvittavat määrärahat toteuttamiseksi taloussuunnitelmakaudella 2021-2023.

Helsingin pelastuslaitoksen palomiesten palkkauksen saattaminen vähintään samalle tasolle Uudenmaan muiden pelastuslaitosten kanssa on kriittistä henkilöstön saatavuuden varmistamiseksi ja sitä myötä pelastustoiminnan palvelutuotannon kehittämiseksi.

Pelastuslaitos on varannut määrärahoja palkkaohjelman toteuttamiseksi vuoden 2021 talousarvioehdotuksesta ja taloussuunnitelmasta 2022-2023 tarkemmin ilmenevällä tavalla.

Pelastuslautakunta toteaa, että Uudenmaan pelastuslaitosten keskenään erilaisesta palkkarakenteesta riippumatta Helsingin pelastuslaitoksen palkkojen korjauksessa on huolehdittava siitä, että palomiesten ja ylipalomiesten vertailukelpoinen kokonaiskuukausipalkka on vähintään samalla tasolla Uudenmaan muiden pelastuslaitosten perustason ensihoitotehtävissä toimivien palomiesten ja ylipalomiesten palkkauksen kanssa.

Pelastuslautakunta toteaa edelleen, että hoitotason palomies-ensihoidajien saatavuus on kriittinen menestystekijä pelastustoimen ja ensihoitopalvelun synergian täysimääräiseksi hyödyntämiseksi erityisesti suuronnettomuuksissa, muissa vakavissa monipotilastilanteissa ja poikkeusoloissa. Perustason palomiesten palkkojen korjaamisen yhteydessä on huolehdittava siitä, että tehtävien vaativuuseroon perustuva palkkaero perustason ja hoitotason palo- ja ylipalomiesten välillä ei kavennu merkittävästi ja että paloiesimiesten palkkaus on oikeassa suhteessa palomies-ensihoidajien palkkaukseen. Nämä muutokset on huomioitava taloussuunnitelmassa nyt varattujen määrärahojen lisäksi.

Palomiesten tehtäväkohtaisesta palkasta ja palkkausrakenteesta päättää se, jolle toimivalta hallintosäännön mukaisesti on annettu. Pelastuslautakunta toteaa, että lopullinen määrärahatarve tarkennetaan talousarvioehdotuksissa ja tulosbudjeteissa sen jälkeen, kun palkkaohjelman

yksityiskohdista, toteutusaikataulusta ja määrärahapuitteista on sovittu kaupunginkanslian kanssa.

Vaikutusten arviointi

Palomiesten palkkojen korjaamisella ei ole vaikutusta suoritemääriin. Palkkojen korjaamisen arvioidaan helpottavan henkilöstön pysyvyyttä ja saatavuutta ja siten varmistavan edellytykset pelastustoiminnan palvelutuotannon kehittämiseen valvontaviranomaisen velvoittamalla tavalla.

Käsittely

[15.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Vastaehdotus:

Matias Turkkila: Lausuntoon lisätään esitys lisätalousarvio palomiesten palkkojen korjaamiseksi ja priorisointijärjestys

Vuoden 2021 talousarvioehdotuksen loppusummaan lisätään 500 000 euroa palomiesten palkkojen korjaamisen aloittamiseksi jo vuonna 2021. Lisäksi määrärahojen käytössä vuonna 2021 ensisijaisesti toteutetaan esittelijän ehdotuksen mukaiset toiminnalliset lisäykset pelastustoimintaan, toissijaisesti ensihoitoon ja kolmassijaisesti palkkojen korjaamiseen. Muilta osin lausunto on esittelijän ehdotuksen mukainen.

Kannattaja: Maria Landén

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Matias Turkkilan vastaehdotus

Jaa-äännet: 3

Sanna Aivio, Jarmo Kelo ja Dennis Pasterstein

Ei-äännet: 5

Outi Alanen, Anja Malm, Hannu Timonen, Maria Landén ja Matias Turkkila

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Pelastuslautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Matias Turkkilan vastaehdotuksen äänin 5-3 (0 tyhjää, 1 poissa).

[09.06.2020 Ehdotuksen mukaan](#)

14.12.2020

Asia

Esittelijä

pelastuskomentaja vs.
Henri Nordenswan

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566